

ΟΔΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

για την κοινωνική ένταξη των νέων μέσω της τέχνης και του πολιτισμού σε ένα μεταπανδημικό πλαίσιο

Αποτέλεσμα Έργου 3

Co-funded by
the European Union

ΟΔΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΕ ΜΕΤΑ-ΠΑΝΔΗΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Αποτέλεσμα
έργου 3

2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

Δημιουργήθηκε από: CESIE

Με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η ΕΕ δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Αριθμός έργου	2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250
Τίτλος Έργου	Ανάκτηση της ένταξης μέσω της δημιουργικότητας μετά την Πανδημία
Ακρωνύμιο έργου	ReCAP
Έναρξη Έργου	01/03/2022
Λήξη Έργου	29/02/2024
Τίτλος των Αποτελεσμάτων του Έργου (PR)	PR3 – ΟΔΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΕ ΜΕΤΑ-ΠΑΝΔΗΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
Ημέρα παράδοσης	27 Ιανουαρίου 2024
Επίπεδο διάχυσης:	ΔΗΜΟΣΙΑ
Υπεύθυνος για το αποτέλεσμα του έργου και τους συντελεστές	CESIE
Περίληψη του Αποτελέσματος	<p>Ο στόχος του τελευταίου αποτελέσματος του έργου είναι να συγκεντρωθούν τα συμπεράσματα που αποκομίστηκαν κατά τη διάρκεια των τοπικών διαδρομών που υλοποιήθηκαν από τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και τους νέους και να καταρτιστεί ένα σύνολο συστάσεων και πιθανών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον τρόπο που μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μια διαδικασία κοινωνικής ένταξης για τους ευάλωτους νέους με τη βοήθεια πολιτιστικών και καλλιτεχνικών μεθόδων και εργαλείων. Αυτός ο οδικός χάρτης θα χαράξει τις κατευθυντήριες γραμμές για την επίτευξη μιας αποτελεσματικής πορείας κοινωνικής ένταξης μέσω της δημιουργικότητας σε ένα συγκεκριμένο και εντελώς νέο περιβάλλον, κοινό σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής: το πλαίσιο μετά την πανδημία. Το σχέδιο δράσης θα παρουσιάσει εμπνευσμένες εμπειρίες όπου οι νέοι καθοδηγούνται για να αυξήσουν την αυτογνωσία τους, να κάνουν τα συναισθήματά τους να αναδυθούν και να τα επεξεργαστούν μέσω δημιουργικών έργων, να έχουν ενσυναίσθηση προς τον εαυτό τους και προς τους άλλους, να ξαναχτίσουν υγιείς κοινωνικές σχέσεις και τελικά να έχουν μια σημαντική θετική αλλαγή στη ζωή τους.</p>
Ιστορικό αλλαγών	
Έκδοση	Ημερομηνία
V.1	27/01/2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ	6
ΟΔΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΤΟΥ RECAP	9
Οδικός Χάρτης ALDA – Γαλλία	10
Οδικός Χάρτης ALIFS – Γαλλία	14
Οδικός Χάρτης A.R.T. FUSION – Ρουμανία	17
Οδικός Χάρτης CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT – Βουλγαρία	21
Οδικός Χάρτης CESIE – Ιταλία	25
Οδικός Χάρτης CYCLISIS - Ελλάδα	29
Οδικός Χάρτης CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate – Ρουμανία	34
Οδικός Χάρτης LA PICCIONAIA – Ιταλία	39
Οδικός Χάρτης RIGHT CHALLENGE – Πορτογαλία	44
Οδικός Χάρτης SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Ισπανία	49
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν έγγραφο αποσκοπεί στη συλλογή όλων των τοπικών οδικών χαρτών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου RECAP.

Αυτοί οι χάρτες είναι τα αποτελέσματα ενός διετούς "ταξιδιού" με 10 ευρωπαϊκούς φορείς-εταίρους που συμμετέχουν σε μια πολιτιστική πρόκληση με στόχο την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και της συμμετοχής των νέων μέσω της τέχνης και του πολιτισμού σε ένα πλαίσιο μετά την πανδημία.

Στο πλαίσιο του έργου, οι εταίροι πραγματοποίησαν μια εις βάθος ανάλυση των αναγκών των μειονεκτούντων νέων να συμμετάσχουν και να συμμετάσχουν στην ζωή της κοινότητάς τους μετά την πανδημία, η οποία οδήγησε στο [Αποτέλεσμα 1 του έργου: Τοπικό πλαίσιο και ανάλυση αναγκών](#).

Στη συνέχεια, οι εταίροι εργάστηκαν για το [2ο Αποτέλεσμα του Έργου: Εργαλειοθήκη Δραστηριοτήτων Τεχνών και Πολιτισμού για εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας](#), ένα καινοτόμο σύνολο εργαλείων για εργαζόμενους νεολαίας, που θα χρησιμοποιηθούν για την κοινωνική ένταξη και την ενδυνάμωση των μειονεκτούντων νέων στο πλαίσιο μετά την πανδημία, χρησιμοποιώντας διδακτικές προσεγγίσεις που βασίζονται στην τέχνη.

Οι φορείς-εταίροι και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας έχουν συμμετάσχει ενεργά στην επικύρωση της εργαλειοθήκης κατά τη διάρκεια της κατάρτισης των εκπαιδευτών στη Βιτσέντσα και στην εφαρμογή της στις αντίστοιχες πόλεις τους με τους νέους, μέσω εξατομικευμένων τοπικών διαδρομών. Ακολουθώντας την εργαλειοθήκη, κάθε οργανισμός έχει στη συνέχεια αναπτύξει έναν Οδικό Χάρτη σε εθνικό πλαίσιο, μαζί με τους νέους, και σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

Τα αποτελέσματα αυτής της τοπικής εφαρμογής καταγράφονται στο παρόν έγγραφο, το οποίο είναι το τελικό αποτέλεσμα του έργου και αποτελεί σημαντική πηγή έμπνευσης για την εργασία των νέων, ιδίως για την αντιμετώπιση των κοινωνικο-πολιτιστικών και συναισθηματικών συνεπειών μετά την πανδημία.

Στο τέλος της τοπικής εφαρμογής, όλα τα τοπικά μονοπάτια διαδόθηκαν κατά τη διάρκεια των εθνικών πολλαπλασιαστικών εκδηλώσεων (national multiplier events), όταν οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν με το κοινό τα δημιουργικά τους έργα, να εκφράσουν τα συναισθήματά τους σχετικά με την κατάσταση της πανδημίας και την πορεία αυτογνωσίας τους, εμπνέοντας άλλους νέους και εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας.

Οι εθνικοί χάρτες που παρατίθενται στον συγκεκριμένο «Οδικό Χάρτη για την κοινωνική ένταξη των νέων μέσω της τέχνης και του πολιτισμού σε μετα-πανδημικό πλαίσιο» περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

- το όνομα του αρμόδιου φορέα ·
- την εμπλεκόμενη ομάδα-στόχο (όσον αφορά τον αριθμό, το εύρος ηλικίας και την ανάγκη αντιμετώπισης) ·
- τον χρόνο εφαρμογής και το χρονοδιάγραμμα της τοπικής διαδρομής (την περίοδο υλοποίησης, τον αριθμό των συνεδριών στις οποίες έχει διαιρεθεί η διαδρομή, τον αριθμό των ωρών συνολικά) ·
- το όνομα των εργαλείων που επιλέχθηκαν από την [ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ τέχνης και πολιτισμού για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας](#): όλοι οι χάρτες έχουν δημιουργηθεί επιλέγοντας τουλάχιστον 3 δραστηριότητες προσαρμοσμένες στις ανάγκες των συμμετεχόντων. Εκτός αυτού, ορισμένοι χάρτες αναφέρουν επίσης κάποια πρόσθετη δραστηριότητα σπασίματος πάγου, δημιουργίας ομάδας και αξιολόγησης.
- επιπλέον δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονται στην Εργαλειοθήκη και που οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας αποφάσισαν να συμπεριλάβουν στην τοπική διαδρομή ·
- τους στόχους που προβλέπονται από την τοπική διαδρομή
- τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από την ομάδα στο τέλος της διαδρομής ·
- μια περιγραφή του Τελικού Δημιουργικού Έργου, δηλαδή του τελικού αποτελέσματος που παράγεται από τους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της τοπικής διαδρομής (π.χ. έκθεση τέχνης, βίντεο, χορευτική παράσταση, έκθεση φωτογραφίας κ.λπ.)
- ορισμένες προτάσεις/κατευθυντήριες γραμμές για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας που ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν τις τοπικές διαδρομές στην καθημερινή τους εργασία.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

- **ALDA – ΓΑΛΛΙΑ**

Το ALDA (Association Des Agences De La Democratie Local) είναι μια ένωση αφιερωμένη στην προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης, σε τοπικό επίπεδο. Αποτελεί βασικό εμπλεκόμενο φορέα στον τομέα της τοπικής δημοκρατίας, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, της χρηστής διακυβέρνησης, της ένταξης στην ΕΕ, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών. Το μεγαλύτερο μέρος του έργου της ALDA βασίζεται στη μέθοδο της πολυμερούς αποκεντρωμένης συνεργασίας. Αυτή η μέθοδος περιλαμβάνει μια πολυσυμμετοχική προσέγγιση που επικεντρώνεται σε ισχυρές σχέσεις μεταξύ των Τοπικών Αρχών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων.

- **ALIFS – ΓΑΛΛΙΑ**

Από το 1986, η Association du Lien Intercultural Familial et Social (ALIFS) ασχολείται με την κοινωνική, νομική και πολιτιστική διαμεσολάβηση υπέρ των μεταναστών, των δικαιούχων κοινωνικών ελαχίστων και των κατοίκων των γειτονιών της εργατικής τάξης . Ως παράγοντας αναγνώρισης, ανοχής και ανοίγματος σε άλλους πολιτισμούς, οι δράσεις του ALIFS υποστηρίζουν την κοινωνικοποίηση και τη συμμετοχή στη ζωή της πόλης. Συμμετέχουν, στο πλαίσιο των μηχανισμών του εθνικού δικαίου, στην υποστήριξη των πολιτικών ένταξης αλλάζοντας τη συμπεριφορά, τις προοπτικές και τις αναπαραστάσεις της κοινωνίας στη χώρα εγκατάστασης.

- **A.R.T FUSION – Ρουμανία**

Η A.R.T. Fusion είναι μια οργάνωση νεολαίας που προσφέρει μια ρεαλιστική προοπτική για τα αγωνιστικά προβλήματα της ρουμανικής και της παγκόσμιας κοινωνίας σήμερα. Η ένωση στοχεύει στην αμφισβήτηση της στάσης των ανθρώπων στην παγκόσμια κοινωνία, για να βοηθήσει στην εξεύρεση λύσεων στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα. Η αποστολή του A.R.T. Fusion είναι να δημιουργήσει κοινωνική αλλαγή ενθαρρύνοντας τα μέλη της κοινότητας να αναλάβουν την ευθύνη.

- **CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT - Βουλγαρία**

Η CSCD είναι μια ανεξάρτητη ΜΚΟ κοινής ωφέλειας, που ιδρύθηκε το 1994. Οι κύριες δραστηριότητές της είναι: η διοργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης και εκπαίδευσης, η διοργάνωση σεμιναρίων κατάρτισης, η ενεργή υποστήριξη εθνικών και διεθνών δικτύων γυναικών, η διεξαγωγή ποικίλων ερευνών για την ενδοοικογενειακή βία, τη σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία και την ανθεκτικότητα των παιδιών που υπήρξαν μάρτυρες ενδοοικογενειακής βίας.

- **CESIE / ΙΤΑΛΙΑ**

Το CESIE είναι μια μη κερδοσκοπική και μη κυβερνητική οργάνωση που εδρεύει στο Παλέρμο (Ιταλία) και ιδρύθηκε το 2001. Το CESIE δεσμεύεται να προωθήσει την πολιτιστική, κοινωνική, εκπαιδευτική και οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η CESIE συμβάλλει στην ανάπτυξη και την εξέλιξη μέσω της ενεργού συμμετοχής των ανθρώπων, της κοινωνίας των πολιτών και των θεσμικών οργάνων, εκτιμώντας πάντα την ποικιλομορφία.

- **ΚΥΚΛΗΣΙΣ – ΕΛΛΑΔΑ**

Η CYCLISIS είναι ένας φορέας παροχής γενικής εκπαίδευσης και συμβουλευτικής, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός στην ευρύτερη περιοχή της πόλης της Πάτρας στη Δυτική Ελλάδα. Η CYCLISIS προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών. Αυτές περιλαμβάνουν μια σειρά ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών, καινοτόμων και προηγμένων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων, καθώς και ερευνητικές ευκαιρίες μέσω της υλοποίησης ποικίλων έργων της ΕΕ. Επιπλέον, αυτό το ευρύ φάσμα υπηρεσιών κατάρτισης και εκπαίδευσης υποστηρίζεται περαιτέρω μέσω της ανάπτυξης κατάλληλα σχεδιασμένων μηχανισμών αξιολόγησης και εκτίμησης.

- **CPE - CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE – Ρουμανία**

Το CPE είναι ένα ρουμανικό ίδρυμα που εργάζεται για την ισότητα των φύλων. Από το 2002, προωθεί τις ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες στη Ρουμανία. Η CPE πιστεύει στην ελευθερία των γυναικών και των κοριτσιών να επιλέγουν για τον εαυτό τους, πέρα από τις ταμπέλες και τις προκαταλήψεις. Το CPE ενώνει τα κορίτσια και τις γυναίκες στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας που σέβεται τα δικαιώματά τους, τους παρέχει ευκαιρίες ανάπτυξης, αναγνωρίζει τις ικανότητες και τις συνεισφορές τους και τις υποστηρίζει σε τομείς όπως η εργασία, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και η υγεία.

- **LA PICCIONAIA – Ιταλία**

Το La Piccionaia είναι ένας μη κερδοσκοπικός Κοινωνικός Συνεταιρισμός καλλιτεχνών, διοργανωτών και πολιτιστικών φορέων, αφοσιωμένος στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη πολιτιστικών έργων μέσω του θεάτρου και των παραστατικών μεθόδων. Με έδρα τη Βισσέντζα (Ιταλία), ιδρύθηκε το 1975 και από το 1987 είναι αναγνωρισμένο από το ιταλικό Υπουργείο Πολιτισμού ως Κέντρο Θεατρικής Παραγωγής. Ο καταστατικός σκοπός του La Piccionaia είναι να προάγει το ανθρώπινο πρόσωπο, με ιδιαίτερη έμφαση στις νεότερες γενιές, συμμετέχοντας στην εκπαιδευτική και πολιτιστική τους ανάπτυξη, επίσης σε σχέση με τα σχολεία και κάθε άλλη οντότητα που επιδιώκει τους ίδιους στόχους, και να προάγει την πολιτιστική, κοινωνική και σχεσιακή ανάπτυξη των ατόμων και των κοινοτήτων. Συγκεκριμένα, το La Piccionaia χρησιμοποιεί τα εργαλεία και τις γλώσσες του θεάτρου και της παραστατικής τέχνης για να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή στα κοινά, τη δημοκρατία, την αλληλεγγύη, την ειρήνη, την κοινωνική ένταξη, την

ισότητα των φύλων και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, σεβόμενο τις ανάγκες των διαφορετικών ηλικιών, τις διαφορές και την ταυτότητα κάθε ατόμου.

- **RIGHTCHALLENGE– Πορτογαλία**

Το Rightchallenge είναι ένας μη κυβερνητικός οργανισμός που στοχεύει στην προώθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ως μέσο κοινωνικής ένταξης και ίσων ευκαιριών. Πιστεύει ότι η εκπαίδευση πρέπει να επικεντρώνεται στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη όλων των ανθρώπων - ανεξάρτητα από την κοινωνική θέση, την ηλικία ή το φύλο – προκειμένου να τους προετοιμάσει να παρέμβουν και να συμμετάσχουν σε όλες τις διαστάσεις της κοινωνίας. Ως οργανισμός που ασχολείται ενεργά με την κοινότητα, ένας από τους πυλώνες του είναι η διά βίου μάθηση και η βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς προωθεί την ενεργό, δημοκρατική και υπεύθυνη ιδιότητα του πολίτη στην κοινωνία.

- **SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Ισπανία**

Το SSF είναι μια ΜΚΟ που αποτελείται από διεπιστημονικούς επαγγελματίες. Αποστολή του είναι να συμβάλλει στην ανάπτυξη, την ένταξη και την ευεξία των πιο ευάλωτων ομάδων, προωθώντας την ανεκτικότητα, τη δικαιοσύνη και την κοινωνική ευθύνη σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς και δημόσιους φορείς. Το SSF προωθεί ένα ευρύ φάσμα έργων, δραστηριοτήτων κατάρτισης, μαθημάτων, σεμιναρίων, μελετών και έρευνας και δημόσιων δραστηριοτήτων σε κοινωνικά, πολιτικά και πολιτιστικά θέματα, υπερασπιζόμενο το δικαίωμα στην εκπαίδευση και την ελευθερία της εκπαίδευσης. Το SSF προωθεί δράσεις συνεργασίας με εκπαιδευτικά ιδρύματα και διεθνείς οργανισμούς σε κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς τομείς, προκειμένου να συμβάλει στην κοινωνική ευεξία, υποστηρίζοντας ιδιαίτερα τους μετανάστες, τους πρόσφυγες, τους αιτούντες άσυλο και τις οικογένειες με μεγαλύτερες δυσκολίες στην κοινωνική ένταξη.

ΟΔΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ RECAP

Οδικός Χάρτης ALDA

Γαλλία

Επωνυμία του οργανισμού	ALDA - Association européenne pour la démocratie locale
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 18 Εύρος ηλικίας: 15-29 ετών</p> <p>Ανάγκες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χρόνος για να αλληλεπιδράσουν με τους άλλους και να εξερευνήσουν τον εαυτό τους • Ανακάλυψη και ανάκτηση της ελπίδας στις δυνατότητες του εαυτού τους <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο:</p> <p>Πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο που φιλοξενούνται σε CADA στο Στρασβούργο και απομονωμένοι ανήλικοι. Τα CADA είναι κέντρα υποδοχής για αιτούντες άσυλο και το μεγαλύτερο στη Γαλλία βρίσκεται στο Στρασβούργο και διοικείται από την ένωση Foyer Notre Dame σε συνεργασία με το κράτος. Ο σύλλογος αυτός διαθέτει επίσης εγκαταστάσεις για την υποδοχή και υποστήριξη απομονωμένων ανηλίκων (SAMI - Service d'Accompagnement des Mineurs Isolés).</p> <p>Οι περισσότεροι συμμετέχοντες προέρχονται από την Ακτή Ελεφαντοστού, τη Γεωργία, τη Βόρεια Αφρική κ.λπ. Ορισμένοι από αυτούς βρίσκονται σε καθεστώς νομιμοποίησης και άλλοι περιμένουν ακόμη μια σαφή απάντηση σχετικά με την κατάστασή τους. Μερικοί από αυτούς ανήκουν στην κατηγορία NEET (Not in Education, Employment, or Training - Χωρίς εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση) και άλλοι είναι μαθητές γυμνασίου ή απασχολούνται. Μερικοί από αυτούς βρίσκονται επίσης σε κατάσταση σωματικής αναπηρίας.</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Σεπτέμβριος 2023 έως Ιανουάριος 2024</p> <p>Αριθμός συνεδριών: 6 συνεδρίες</p> <p>Ώρες: 12 ώρες (1,5/2 ώρες ανά συνεδρία + εκδήλωση διάχυσης)</p>

<p>ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ</p>	<p>Δραστηριότητες γνωριμίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το όνομά μου σημαίνει (σελ. 137) • Αμοιβαία παρουσίαση (σελ. 138) • Κύκλος από καθρέφτες(σελ. 137) • Ζωγράφισε το πορτρέτο μου (σελ. 26) • 3 αλήθειες και 1 ψέμα (σελ. 141) • Debate εν κινήσει (σελ. 47) • Ο άνεμος φυσάει και παίρνει μακριά (σελ. 83) <p>Κύριες δραστηριότητες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θεατρικές μάσκες (σελ. 78) • Photonoise (σελ. 54) • Δημιούργησε μια εικόνα με το σώμα σου (σελ. 16) <p>Δραστηριότητα απολογισμού</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ένα χειροκρότημα (σελ. 145) • Κάτι για μένα (σελ. 138) <p>Ενότητα 1: Εισαγωγή στο έργο και δραστηριότητες ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος Συνεδρία 2: Δραστηριότητες που σχετίζονται με το θέατρο Ενότητα 3: Δραστηριότητες ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος και παρουσίαση των φάσεων της τελικής εργασίας Ενότητα 4: Δραστηριότητες ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος και προετοιμασία των τελικών εργασιών Συνεδρία 5: Οριστικοποίηση και έκθεση του τελικού έργου Συνεδρία 6: Εκδήλωση διάχυσης</p>
<p>ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση των διαπροσωπικών σχέσεων και της αυτο-ενδυνάμωσης • Ανάπτυξη αυτοπεποίθησης • Οι νέοι να νιώσουν άνετα με τη μη γλωσσική επικοινωνία • Να βελτιωθεί η σχέση των ευάλωτων νέων με το σώμα τους, επιτρέποντάς τους να νιώσουν τη σύνδεση μεταξύ του σώματος και του νου
<p>ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες αισθάνθηκαν μέλη μιας ομάδας και ορισμένοι από αυτούς έμειναν σε επαφή μετά τις δραστηριότητες • Οι συμμετέχοντες αισθάνθηκαν πιο άνετα να μιλήσουν και να πραγματοποιήσουν δραστηριότητες με άλλους νέους σε ομαδικό περιβάλλον. • Οι συμμετέχοντες ένιωθαν ότι συνδέονταν με τον εαυτό τους και τους άλλους • Οι συμμετέχοντες ένιωθαν πιο άνετα να επικοινωνούν την εμπειρία, τα συναισθήματά τους και την ανατροφοδότησή τους με τους συνομηλίκους τους • Οι συμμετέχοντες έμαθαν τη σημασία των παιχνιδιών και της τέχνης σε σχέση με την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την αίσθηση της κοινότητας

	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες ήταν πιο πρόθυμοι να ασκήσουν τέτοιες δραστηριότητες εντός του προσωπικού τους χρόνου
<p>ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Φωτογραφική έκθεση των φωτογραφιών από τη δραστηριότητα "Photovoice" που τραβήχτηκαν από τους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια των Τοπικών Διαδρομών και μοιράστηκαν κατά τη διάρκεια της τελικής εκδήλωσης με τις σημειώσεις και τα σχόλια που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.</p>
<p>ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σας συνιστούμε να εστιάσετε την πρώτη συνεδρία στη γνωριμία με τους συμμετέχοντες, τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους. • Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον στο οποίο οι συμμετέχοντες θα αισθάνονται άνετα. • Λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που προέκυψαν, η πρώτη συνεδρία είναι ζωτικής σημασίας για να κατανοήσουμε πώς να δομήσουμε ολόκληρη τη διαδρομή, ασχολούμενοι με ορισμένα θέματα και όχι με άλλα για να σεβαστούμε τις ευαισθησίες των συμμετεχόντων. • Εάν ασχολείστε με συμμετέχοντες από μεταναστευτικό υπόβαθρο και υπάρχουν ορισμένα προβλήματα επικοινωνίας (π.χ. ορισμένοι από αυτούς μιλούν μόνο τη μητρική τους γλώσσα), συνιστούμε να λύσετε το γλωσσικό εμπόδιο εφαρμόζοντας δραστηριότητες όπου η προφορική επικοινωνία δεν είναι απαραίτητη, βοηθώντας με αυτόματους μεταφραστές ή προετοιμάζοντας μεταφράσεις των επεξηγήσεων δραστηριότητας εκ των προτέρων.
<p>ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ</p>	<p>Στις 15 Φεβρουαρίου 2024, το ALDA διοργάνωσε το διεθνές τελικό συνέδριο «<i>Τέχνη και πολιτισμός για την ένταξη: ενδυνάμωση των νέων μέσω της δημιουργικότητας σε μια εποχή μετά την πανδημία</i>» του έργου ReCAP, που πραγματοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Νεολαίας στο Στρασβούργο.</p> <p>Αυτή η εκδήλωση ήταν το τελευταίο βήμα της υλοποίησης του έργου και η κύρια ευκαιρία να φέρει σε επαφή νέους από όλα τα υπόβαθρα, θεσμικούς ομιλητές και διεθνείς εταίρους για να μιλήσουν για την κοινωνική ένταξη και την ενδυνάμωση των νέων μέσω δραστηριοτήτων δημιουργικότητας και μη τυπικής μάθησης.</p>

Οδικός Χάρτης του ALIFS

Γαλλία

Επωνυμία του οργανισμού	ALIFS (Association du Lien Interculturel, Social et Familial)
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	Αριθμός συμμετεχόντων: 20 Εύρος ηλικίας: 14-16 ετών Ανάγκες: <ul style="list-style-type: none"> • Εξάσκηση της τοπικής γλώσσας και της προφορικής ευχέρειας • Απόκτηση αυτοπεποίθησης Κοινωνικό Υπόβαθρο: Μια τάξη νεοεισερχομένων
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Περίοδος υλοποίησης: Οκτώβριος 2023 έως Φεβρουάριος 2024 Αριθμός συνεδριών: 16 συνεδρίες (8 συνεδρίες χορού και 8 συνεδρίες θεάτρου) Ώρες: περίπου 32 ώρες εργαστηρίου
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Χορός και σωματική έκφραση (σελ. 22) • Θεατρικό Εργαστήρι (σελ. 76) • Θεατρικές μάσκες (σελ. 78)
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Να εκφραστεί μια ιδέα μέσω της κίνησης • Να αποδειχθεί πως ο καθένας μπορεί να χορέψει, ανεξάρτητα από το φύλο ή το υπόβαθρό του • Μείωση του άγχους και οικοδόμηση αυτοπεποίθησης • Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης των νέων • Να τους δοθεί φωνή και να ενισχυθεί η αυτοπεποίθησή τους • Να μάθουν την τοπική γλώσσα και να ανακαλύψουν την κληρονομιά της χώρας • Να ενθαρρυνθεί η αλληλοϋποστήριξη και να ξεπεραστεί ο φόβος της σκηνής, επιτρέποντάς τους να αισθάνονται περήφανοι για τον εαυτό τους όταν δείχνουν τι έχουν μάθει και τι έχουν κατασκευάσει • Να μάθουν να επικοινωνούν χωρίς τη χρήση εκφράσεων του προσώπου • Να μπορέσουν οι νέοι να ακούσουν και να γνωριστούν μεταξύ τους
ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Οι νέοι ένιωσαν ότι τους εκτιμούσαν και τους άκουγαν • Είχαν μια μοναδική εμπειρία που τους βοήθησε να αναπτυχθούν, να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και να αναλάβουν ευθύνες. • Κέρδισαν τα βασικά εφόδια για να μπορούν να συγκεντρώνονται, να χαλαρώνουν, να φαντάζονται • Οι νέοι ανέλαβαν την ευθύνη του χώρου ξεπερνώντας τα στερεότυπα των φύλων

	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακάλυψαν επίσης νέες δραστηριότητες, και ποιος ξέρει, ένα μελλοντικό επάγγελμα!
<p>ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Μια κωμωδία-μπαλέτο που είναι μια ελεύθερη προσαρμογή του «The Bourgeois Gentleman», του Μολιέρου, ενός σόου σάτιρας για την κοινωνική τάξη και τη ματαιοδοξία των ανδρών.</p> <p>Η παράσταση φιλοξενήθηκε στο γυμνάσιο Magendie στις 8 Φεβρουαρίου 2024 και σκηνοθετήθηκε από τον Wahid Chakid και χορογραφήθηκε από τον Azzah Sawah.</p>
<p>ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σκεφτείτε ότι οι διαμεσολαβητές/εμπυχωτές χρειάζονται χρόνο στην αρχή κάθε συνεδρίας για να συστηθούν και να δημιουργήσουν ένα κλίμα εμπιστοσύνης • Η δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου είναι πολύ σημαντική • Το παιχνίδι ρόλων είναι μια καλή δραστηριότητα για σπάσιμο του πάγου • Μερικές φορές, ειδικά κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου χορού, τα αγόρια δεν αισθάνονται άνετα να χορεύουν με κορίτσια. Για να ξεπεράσετε αυτές τις δυσκολίες, προσπαθήστε να δημιουργήσετε μια θετική ατμόσφαιρα εφαρμόζοντας ένα φιλικό και ευχάριστο περιβάλλον, μιλώντας για τα οφέλη του χορού σωματικά και ψυχολογικά. • Οργανώστε ομαδικές δραστηριότητες, όπως ομαδικούς χορούς ή παιχνίδια σε μικρές ομάδες, ώστε να συμμετέχουν όλοι και να μην αισθάνονται οι νέοι απομονωμένοι. • Ενθαρρύνετε την αλληλοϋποστήριξη μεταξύ αγοριών και κοριτσιών για να τους δώσετε κίνητρο. Ο στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα φιλόξενο περιβάλλον όπου όλοι αισθάνονται άνετα και διασκεδάζουν και επωφελούνται από τη χορογραφία • Σεβαστείτε τις επιλογές των μαθητών και μην πιέζετε ποτέ τη συμμετοχή!
<p>ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ</p>	<p>Η τελική εκδήλωση πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2024. Το Alifs διοργάνωσε την παρουσίαση των εργαστηρίων που πραγματοποιήθηκαν από τον Δεκέμβριο του 2023 στο Lycée Magendie. Οι μαθητές που επωφελήθηκαν από το πρόγραμμα έδωσαν παράσταση μπροστά σε άλλες αλλόφωνες τάξεις στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του σχολείου τους. Παρουσίασαν μία πράξη από το έργο του Μολιέρου Le Bourgeois Gentilhomme και δύο χορογραφίες χρησιμοποιώντας την εργαλειοθήκη. Στη συνέχεια, ακολούθησε συζήτηση μέσω ερωτήσεων-απαντήσεων με το κοινό. Συγκεκριμένα, μίλησαν για τη θεατρική και χορευτική τους εμπειρία, την εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας και την καταγωγή τους.</p>

Οδικός Χάρτης A.R.T. FUSION

Ρουμανία

Επωνυμία του οργανισμού	A.R.T. FUSION
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 16 Ηλικία: 15-19 ετών Ανάγκες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κριτική σκέψη • Ενδυνάμωση (προσανατολισμός στην απασχόληση) <p>Κοινωνικό υπόβαθρο: Οικονομικές δυσκολίες, υψηλό ποσοστό εγκατάλειψης του σχολείου, μειονότητες</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2023</p> <p>Αριθμός συνεδριών: 3 συνεδρίες</p> <p>Ώρες: 40 ώρες</p> <p><u>Εργαλείο 1 και 2</u> περίπου 5 ώρες. <u>Εργαλείο 3</u>, εκπαίδευση στο εργαλείο του Image theatre, αποτελούμενο από 8 ώρες εργασίας με τους μαθητές.</p> <p>3 ώρες προετοιμασίας πριν από την άφιξη των νέων και μια συνάντηση απολογισμού μεταξύ των φροντιστών νεολαίας στο τέλος κάθε ημέρας Τελικές εκδηλώσεις περίπου 3 ώρες η καθεμία, με τον υπόλοιπο χρόνο να προετοιμάζεται για την άφιξή τους, τις πρόβες και τον απολογισμό στο τέλος της εκδήλωσης.</p>
ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Ράβοντας το mandala της ζωής μας (σελ. 68) • Καθοδήγηση για τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την κοινωνική ένταξη (σελ.34) • Θέατρο Φόρουμ (σ.31)
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της ικανότητας αυτοστοχασμού και συνεργασίας των νέων • Προώθηση βιώσιμων συμπεριφορών μεταξύ της ομάδας με τη χρήση ανακυκλωμένων υλικών για την εφαρμογή του εργαλείου • Η ευαισθητοποίηση σχετικά με την καταπίεση και τα προνόμια • Η κατανόηση της καταπίεσης και η ενδυνάμωση των νέων να αναλάβουν δράση σε περιπτώσεις εκφοβισμού.
ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να εκφράσουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους σχετικά με τους προσωπικούς τους στόχους στη ζωή σε ένα ασφαλές περιβάλλον.

**ΤΕΛΙΚΟ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ**

- Ήταν σε θέση να συνεργαστούν για έναν κοινό στόχο (την κατασκευή της παράστασης του θεάτρου εικόνας (Image Theatre))
- Ήταν σε θέση να προσαρμοστούν, να αυτοσχεδιάσουν και να είναι δημιουργικοί κατά τη δημιουργία της παράστασης θεάτρου εικόνας
- Οι συμμετέχοντες ήταν σε θέση να κατανοήσουν έννοιες όπως η καταπίεση και η ενδυνάμωση
- Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στην κριτική σκέψη και τη λήψη αποφάσεων
- Οι συμμετέχοντες ήταν σε θέση να διεξάγουν μια διαδικασία αυτοστοχασμού σε ένα ασφαλές και ελεγχόμενο περιβάλλον, με τη διευκόλυνσή μας.

1. 15 τσάντες tote

15 τσάντες tote που οι έφηβοι φιλοτέχνησαν κατά τη διάρκεια της πρώτης συνάντησης, όταν χρησιμοποιήσαμε το εργαλείο "Ράβοντας το mandala της ζωής μας". Ο σκοπός της δημιουργίας αυτών των τσαντών tote ήταν να δημιουργηθεί ένας ασφαλής χώρος όπου οι νέοι θα μπορούσαν να προβληματιστούν σχετικά με τη ζωή τους και τους προσωπικούς τους στόχους και στη συνέχεια να τους μεταφέρουν σε μια μορφή τέχνης και δημιουργικής διαδικασίας.

2. 2 παραστάσεις θεάτρου εικόνας (Image Theatre)

Η θεατρική παράσταση αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής μας στο Image Theater μέσω μιας συλλογικής διαδικασίας και ομαδικής εργασίας με όλους τους συμμετέχοντες. Σκοπός του θεάτρου εικόνας ήταν να απεικονίσει μια κατάσταση εκφοβισμού στο σχολείο και στη συνέχεια να πραγματοποιηθεί μια συζήτηση σχετικά με αυτήν με το κοινό. Απώτερος στόχος μας ήταν οι συμμετέχοντες (τόσο οι ηθοποιοί όσο και οι θεατές) να μπορέσουν να μεταφέρουν κάποια διδάγματα που πήραν από τη θεατρική παράσταση εικόνας στην πραγματικότητά τους - από ποιον ζητάτε βοήθεια, όταν αντιμετωπίζετε μια κατάσταση εκφοβισμού; Πώς το διαχειρίζεστε; Γιατί να μην υπάρχει εκφοβισμός; κ.λπ.

**ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

- Συμφωνήστε με τους νέους σε ένα σύνολο κανόνων του εργαστηρίου.
- Να τους συμβουλευέστε σε κάθε βήμα της διαδικασίας, να ζητάτε τη γνώμη τους και να τους ενσωματώνετε συνεχώς στην εργασία σας (σχετικά με τα είδη των ασκήσεων, το χρονοδιάγραμμα κ.λπ.).
- Να ακολουθείτε πάντα τη διαδικασία απολογισμού, μετά από κάθε άσκηση
- Κάντε μια άσκηση κλεισίματος μετά από κάθε συνεδρία
- Μην έχετε συνεδρίες διάρκειας άνω των 4 ωρών (συμπεριλαμβανομένου του διαλείμματος)
- Να έχετε μια καλή δομή εργαστηρίου, που θα τους κάνει να αισθάνονται ασφαλείς
- Δώστε χώρο σε όλους (για να εκφράσουν τις σκέψεις και τις απόψεις τους), ώστε να αισθάνονται ότι συμπεριλαμβάνονται
- Μερικές φορές ήταν δύσκολο να παραμείνουν οι συμμετέχοντες συγκεντρωμένοι και αφοσιωμένοι. Αυτές οι στιγμές απαιτούν είτε ένα διάλειμμα και μια ανάσα φρέσκου αέρα, είτε να εξηγήσει ο youth worker τη σημασία της προσοχής και του αμοιβαίου σεβασμού, με ήρεμο τρόπο (μερικές φορές βοηθάει ο ψίθυρος, γιατί κάνετε το αντίθετο από αυτό που περιμένουν. Επίσης, επειδή θα εστιάσουν περισσότερο για να ακούσουν τι λες).
- Είναι πιθανό να αντιμετωπίσουμε κάποια δυσκολία σχετικά με το ενδεχόμενο οι νέοι να κάνουν διακρίσεις κατά των χαρακτήρων ή των καταστάσεων που απεικονίζονται στη διαδικασία μας.

**ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΕΚΔΗΛΩΣΗ:**

Το τελικό δημιουργικό έργο πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2023 και αποτελούνταν από 2 θεατρικές παραστάσεις image theatre. Συνέβησαν σε 2 συνεχόμενες ημέρες στο τοπικό γυμνάσιο με το οποίο συνεργαζόμαστε. Η θεατρική παράσταση αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής μας στο Image Theater μέσω μιας συλλογικής διαδικασίας και ομαδικής εργασίας με όλους τους συμμετέχοντες. Σκοπός του θεάτρου εικόνας ήταν να απεικονίσει μια κατάσταση εκφοβισμού στο σχολείο και στη συνέχεια να πραγματοποιηθεί μια συζήτηση σχετικά με αυτήν με το κοινό.

Το κοινό αποτελούνταν από άλλα λυκείοπαιδα ηλικίας 15-19 ετών, που μπορεί να αντιμετωπίζουν καταστάσεις εκφοβισμού στο σχολείο ή/και θέματα σχετικά με την εγκατάλειψη του σχολείου λόγω διαφόρων παραγόντων (απόσταση από το σχολείο, οικονομικά μέσα, οικογένεια κ.λπ.).

Μετά την ολοκλήρωση της τοπικής εφαρμογής των εργαλείων και την έκθεση του τελικού προϊόντος (η θεατρική παράσταση εικόνας) αναπτύξαμε ένα σύντομο έντυπο ανατροφοδότησης που μοιράσαμε στους νέους και τους ρωτήσαμε ποιες δεξιότητες θεωρούν ότι έχουν βελτιωθεί ως αποτέλεσμα της παρακολούθησης αυτών των συνεδριών: οι απαντήσεις αντανακλούν ότι οι πιο σημαντικές δεξιότητες που αναπτύχθηκαν ήταν η επικοινωνία και οι ικανότητες ομαδικής εργασίας-στη συνέχεια δήλωσαν επίσης ότι βελτίωσαν τις δεξιότητες αυτοσχεδιασμού, κριτικής σκέψης, δημόσιας ομιλίας και ενεργητικής ακρόασης.

Οδικός Χάρτης

CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT

Βουλγαρία

Επωνυμία του οργανισμού	CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 23 Εύρος ηλικίας: 15-29 ετών Ανάγκες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοποίηση μαθητών από το τοπικό Γυμνάσιο της μικρής πόλης Breznik σε κοινωνικές δραστηριότητες • Παροχή ενός χώρου ελεύθερης έκφρασης των συναισθημάτων τους <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο: Νέοι από το Γυμνάσιο της μικρής πόλης Breznik, ένα πλαίσιο που εξακολουθεί να έχει πατριαρχικές πτυχές, οι οποίες επηρεάζουν και την εκπαιδευτική διαδικασία. Για το λόγο αυτό, τέτοιες δραστηριότητες μπορεί να έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην ανάπτυξη των νέων.</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Σεπτέμβριος - Νοέμβριος 2023</p> <p>Αριθμός συνεδριών: 5 συνεδρίες</p> <p>Ώρες: 15 ώρες (3 ώρες ανά συνεδρία)</p>
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<p>Δραστηριότητες για σπάσιμο πάγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μοναδικό και κοινό. • Δύο αλήθειες και ένα ψέμα: • Το όνομα μου είναι... • Τι θα προτιμούσατε; • Γραμμή γενεθλίων <p>Κύριες δραστηριότητες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θεατρικές Μάσκες • Ράβοντας το mandala της ζωής μας (σελ. 68) • Δημιούργησε μια εικόνα με το σώμα σου (σελ. 16) • Κέντημα (σελ.85)

<p>ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων και δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου όπου μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τα συναισθήματά τους. • Να μειωθεί το άγχος όσο το δυνατόν περισσότερο μέσω της καλλιτεχνικής θεραπείας • Βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων κατά την ομαδική εργασία
<p>ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να εκφράσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους • Μείωση του στρες και μείωση της πίεσης μέσω της τέχνης • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να χρησιμοποιήσουν την τέχνη και τη δημιουργικότητα για να επικοινωνήσουν τα συναισθήματα και τις ευαισθησίες τους.. • Βελτίωσαν τις κοινωνικές τους δεξιότητες δουλεύοντας σε μικρότερες ομάδες και παρήγαγαν ένα συνεργατικό δημιουργικό έργο
<p>ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Το τελικό έργο αυτού του οδικού χάρτη ήταν η έκθεση όλων των καλλιτεχνικών εργαλείων που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια των συνεδριών από τους συμμετέχοντες. Η αίθουσα όπου πραγματοποιήθηκε η πολλαπλασιαστική εκδήλωση διακοσμήθηκε με τους πίνακες και τις τσάντες που έφτιαξε η νεολαία και οργανώθηκε έκθεση με φωτογραφίες των δραστηριοτήτων στην είσοδό της.</p>
<p>ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θυμηθείτε κάθε φορά, στην αρχή κάθε συνεδρίας, να επαναλαμβάνετε σύντομα τι πρόκειται να κάνετε και γιατί! Οι νέοι εμπλέκονται πολύ σε διάφορες δραστηριότητες και είναι καλό να εστιάζουν την προσοχή τους από την αρχή στο στόχο που επιδιώκεται με αυτές τις συναντήσεις. • Προετοιμαστείτε διεξοδικά πριν από κάθε συνάντηση με τους νέους • Να είστε ειλικρινείς στις σχέσεις σας με τους νέους - θα το εκτιμήσουν και θα συμμετάσχουν ενεργά στις δραστηριότητες • Μην ανησυχείτε αν μια άσκηση δεν τύχει θετικής υποδοχής από όλους τους συμμετέχοντες - κατανοήστε και αναλύστε τους λόγους και αποτυπώστε στην έκθεσή σας το μάθημα που αποκομίσατε.
<p>ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ</p>	<p>Η Πολλαπλασιαστική Εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Κοινοτικό Κέντρο της πόλης Breznik τον Δεκέμβριο του 2023, με 27 μαθητές από το Γυμνάσιο "Vasil Levski" Breznik, μεταξύ των οποίων 23 μαθητές συμμετείχαν ενεργά στα 5 καλλιτεχνικά εργαστήρια, καθώς και 10 εκπαιδευτικούς και τον διευθυντή του γυμνασίου, εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, γιατρούς, κοινωνικούς λειτουργούς, τη γραμματέα του Κοινοτικού Κέντρου.</p>

Στην εκδήλωση, η εργαζόμενη στον τομέα της Νεολαίας που ανέλαβε τον συντονισμό των νέων συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια της τοπικής διαδρομής, εισήγαγε το κοινό στα καλλιτεχνικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν στις 5 συνεδρίες με τους νέους, μέσα από μία παρουσίαση.

27 νέοι που συμμετείχαν στις δραστηριότητες του οδικού χάρτη έλαβαν πιστοποιητικά για την επιτυχή και ενεργή συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, ενώ σε μια κλήρωση όλοι έλαβαν μια δωροεπιταγή διαφορετικής αξίας για να αγοράσουν ένα δώρο από το τοπικό βιβλιοπωλείο.

Στην εκδήλωση, οι μαθητές παρουσίασαν μια από τις ασκήσεις που έκαναν κατά τη διάρκεια των συνεδριών και μοιράστηκαν με το κοινό μια τελική αξιολόγηση της χρησιμότητας των δραστηριοτήτων.

Οδικός χάρτης CESIE

Ιταλία

Επωνυμία του οργανισμού	CESIE
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 15 συμμετέχοντες</p> <p>Εύρος ηλικίας: 15-30 ετών</p> <p>Ανάγκες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκες κοινωνικοποίησης, • Ανάγκη ελεύθερης έκφρασης • Ανάγκη βελτίωσης της αυτοπεποίθησης και της σχέσης με άλλους συνομηλίκους <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο: Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων είναι νέοι με μεταναστευτικό υπόβαθρο και μέρος της ομάδας αποτελείται επίσης από ντόπιους νέους που αναζητούν στιγμές κοινωνικοποίησης και έναν ασφαλή χώρο για να εκφραστούν.</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: 23-29 Οκτωβρίου 2023 (εργαστήριο μίας εβδομάδας)</p> <p>Αριθμός συνεδριών: 7 συνεδρίες</p> <p>Ώρες: 14 ώρες (2 ώρες ανά συνεδρία).</p>
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιούργησε μια εικόνα με το σώμα σου (σελ. 16) • Χορός και έκφραση σώματος (σελ. 22) • Κάνε μια ευχή μέσα από το σώμα σου (σελ. 43) • Χαιρέτα τον καθρέφτη (σελ. 64)

<p style="text-align: center;">ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη της ικανότητας επικοινωνίας μηνυμάτων ξεπερνώντας τα γλωσσικά εμπόδια • Ανάπτυξη καλύτερης επίγνωσης της στάσης του σώματος και της εικόνας του σώματος • Απόκτηση μεγαλύτερης αυτοπεποίθησης στην έκφραση μέσω της κίνησης και πιο ελεύθερη επικοινωνία με τους άλλους. • Βελτίωση του συντονισμού του σώματος • Εστίαση στις προσωπικές επιθυμίες και στόχους, βρίσκοντας έναν τρόπο για σύνθεση και απεικόνιση με μεγαλύτερη σαφήνεια . • Ανάπτυξη ενσυναίσθησης για τον εαυτό και για τους άλλους
<p style="text-align: center;">ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να ξεπεράσουν τα γλωσσικά και συναισθηματικά εμπόδια μέσω αυτών των δραστηριοτήτων. Ανέπτυξαν καλύτερη επίγνωση της στάσης του σώματός τους και του τρόπου βελτίωσης μέσω της αυτοπαρατήρησης αλλά και της παρατήρησης των άλλων • Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν πολύ την προτεινόμενη δραστηριότητα, επειδή ένιωσαν ότι δεν κρίθηκαν και ότι ήταν ελεύθεροι να εκφραστούν όπως ήθελαν. Βρήκαν επίσης αυτή τη δραστηριότητα χρήσιμη για να αλληλεπιδράσουν αυθόρμητα με άλλους παρόλες τις πολιτισμικές διαφορές. • Οι συμμετέχοντες αφιέρωσαν χρόνο για να αναλογιστούν τις επιθυμίες τους, για ορισμένους από αυτούς ήταν η πρώτη φορά που επικεντρώθηκαν σε αυτήν την πτυχή της ζωής τους. Ήταν σημαντικό για αυτούς να επιλέξουν την ευχή και να τη συνθέσουν σε μία μόνο λέξη. Απέκτησαν καλύτερη ικανότητα να επιλέγουν με σαφήνεια αυτό που θέλουν και αυτό επέδρασε έντονα σε αυτούς. • Οι συμμετέχοντες απόλαυσαν πολύ να εργάζονται σε ζευγάρια βιώνοντας και τους δύο ρόλους, του οδηγού και του καθρέφτη. Αισθάνονταν άνετα όταν τους ακολουθούσαν και όταν ακολουθούσαν τον Ανέπτυξαν έναν πιο εμπειριστατωμένο - βασισμένο στην ενσυναίσθηση - τρόπο επικοινωνίας, σεβόμενοι το χρόνο και τον τρόπο των άλλων.
<p style="text-align: center;">ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Ως τελικό έργο οι συμμετέχοντες προετοίμασαν μια διαδραστική παράσταση: ένα εργαστήριο χορού και κίνησης ανοιχτό σε όλους τους ανθρώπους που επιθυμούσαν να συμμετάσχουν, όπου είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν όλα τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά τη διάρκεια της τοπικής διαδρομής και να παρουσιάσουν όλες τις ασκήσεις που έμαθαν μαζί κατά τη διάρκεια όλων των συνεδριών.</p>

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΪΑΣ

- Πριν από τη δραστηριότητα "Δημιουργήστε μια εικόνα με το σώμα σας" συνιστάται να κάνετε μια προθέρμανση και να αφήσετε τους συμμετέχοντες να αισθανθούν πιο άνετα με τις κινήσεις- για το λόγο αυτό συνιστάται επίσης να προτείνετε αυτή τη δραστηριότητα σε ένα μεσαίο στάδιο του εργαστηρίου και όχι στην αρχή.
- Πριν από τη δραστηριότητα "Κάντε μια ευχή μέσω του σώματός σας", συνιστάται να δώσετε σταδιακά χρόνο στους συμμετέχοντες να σκεφτούν, να μοιραστούν προφορικά και στη συνέχεια να βρουν μια λέξη που θα μπορούσε να εκφράσει την ευχή τους.
- Για τη δραστηριότητα " Χαιρέτα τον καθρέφτη" συνιστάται οι συμμετέχοντες να βιώσουν και τους δύο τρόπους, να είναι ο καθρέφτης και να καθρεφτίζονται, και στη συνέχεια είναι καλό να τους δοθεί χρόνος να ανατροφοδοτήσουν ο ένας τον άλλον για το πώς ήταν η εμπειρία.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Η πολλαπλασιαστική εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Teatro Atlante τον Ιανουάριο του 2024, ένα μικρό θέατρο που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης του Παλέρμο, όπου πραγματοποιήθηκε η τοπική διαδρομή. Η εκδήλωση περιελάμβανε ένα εργαστήριο χορού ανοιχτό στο κοινό, όπου εκπαιδευτικοί, νέοι και καλλιτέχνες θα μπορούσαν να βιώσουν τις ασκήσεις χορού που έγιναν κατά τη διάρκεια της τοπικής διαδρομής, μαζί με τους νέους που καθοδήγησαν το δήμερο εργαστήριο και τους συμμετέχοντες σε αυτό. Ήταν μια σημαντική ευκαιρία για το κοινό να διαπιστώσει, να βιώσει και να προβληματιστεί μαζί για τη δύναμη του χορού και των τεχνών ως εργαλείων κοινωνικής ένταξης και έκφρασης του σώματος και των συναισθημάτων. Το εργαστήριο χορού ήταν επίσης μια ευκαιρία να μοιραστούμε την εργαλειοθήκη του RECAP και τα αποτελέσματα του έργου. Την εκδήλωση ακολούθησε έκθεση φωτογραφίας και χορευτική παράσταση από τη Soad, την εργαζόμενη νεολαίας που ηγήθηκε του εργαστηρίου.

Οδικός Χάρτης CYCLISIS

Ελλάδα

Επωνυμία του οργανισμού	CYCLISIS
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 15</p> <p>Εύρος ηλικίας: 18-23 ετών</p> <p>Ανάγκες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη συμμετοχής στα κοινά, κοινωνικής ευαισθησίας και έκφρασης • Ανάγκη ομαδικής συμμετοχής και κοινωνικοποίησης <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο:</p> <p>Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων είναι νέοι που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν σε αστικό περιβάλλον. Βρίσκονται στο πανεπιστήμιο και είναι κυρίως κοινωνικά ενεργοί. Ασχολούνται με την μετα-πανδημική κοινωνική πραγματικότητα και τον μετασχηματισμό αυτής της εμπειρίας μέσω της δημιουργικότητας, προκειμένου να επανενεργοποιηθούν στο κοινωνικό πλαίσιο.</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Οκτώβριος έως Δεκέμβριος 2023</p> <p>Αριθμός συνεδριών: 7 συνεδρίες</p> <p>Ώρες: 14 ώρες (2 ώρες ανά συνεδρία).</p>
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Θεατρικό Εργαστήρι (σελ. 76) • Κάνε ένα βήμα μπροστά (σελ. 73) • Θέατρο Forum (σ.31) • Λογοτεχνία και Δημιουργική γραφή (σελ. 39) <p>Αυτός ο οδικός χάρτης χωρίζεται σε 8 συνεδρίες αφιερωμένες στην εφαρμογή εργαλείων και τη δημιουργία του τελικού δημιουργικού έργου:</p> <p>Συνεδρία 1: Εισαγωγή και δραστηριότητες ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος</p>

	<p>Συνεδρία 2: Δραστηριότητες που σχετίζονται με το θέατρο (Θεατρική εκπαίδευση)</p> <p>Συνεδρία 3: Κοινωνική ευαισθητοποίηση (Κάνε ένα βήμα μπροστά)</p> <p>Συνεδρία 4: Το θέατρο στο κοινωνικό πλαίσιο (Θέατρο Forum)</p> <p>Συνεδρία 5,6,7: Προετοιμασία του Δημιουργικού Έργου</p> <p>Συνεδρία 8: Αξιολόγηση</p>
<p>ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ</p>	<p>Άτομο με δεμένα μάτια που οδηγείται...</p> <p>ΦΑΣΗ 1 : στην εξερεύνηση του χώρου</p> <p>Η ομάδα χωρίζεται σε ζευγάρια. Ένα άτομο έχει δεμένα τα μάτια με ένα μαντήλι και μένει χωρίς την ικανότητα να βλέπει καθ' όλη τη διάρκεια της δραστηριότητας. Το άλλο άτομο είναι υπεύθυνο να «είναι τα μάτια του» και πρέπει να είναι ο οδηγός του. Πριν από την έναρξη της δραστηριότητας, το ζευγάρι αλληλεπιδρά και επικοινωνεί προκειμένου να βρει τον καταλληλότερο τρόπο συνεργασίας μεταξύ του. Αυτή είναι η στιγμή που ο οδηγός θα πρέπει να ακούει προσεκτικά και να σέβεται τις ανάγκες, τα όρια και την άνεση του ατόμου με τα δεμένα μάτια για σωματική επαφή. Μόλις βρουν έναν τρόπο να καθοδηγήσουν το άτομο με τα δεμένα μάτια, είναι ώρα να ξεκινήσει η δραστηριότητα. Ο συντονιστής δίνει την ακόλουθη οδηγία στα ζευγάρια: <i>"Κάθε ζευγάρι θα πρέπει να περπατήσει στον χώρο. Το άτομο που καθοδηγεί θα πρέπει να βοηθήσει το άτομο με τα μάτια δεμένα να εξερευνήσει και να κατανοήσει τον χώρο. Μπορείτε να μιλήσετε σιωπηλά, να δώσετε πληροφορίες και οδηγίες, αλλά να θυμάστε να σέβεστε τα όρια και να δίνετε χώρο»</i>. Αυτή η φάση συνεχίζεται για 10 λεπτά τουλάχιστον, ώστε τα ζευγάρια να έχουν αρκετό χρόνο για να εξερευνήσουν τον χώρο και να αλληλεπιδράσουν.</p> <p>ΦΑΣΗ 2: στη διαμόρφωση κοινωνικών σχέσεων</p> <p>Στη δεύτερη φάση της δραστηριότητας τα ζευγάρια αλλάζουν ρόλους. Το άτομο που είχε δεμένα τα μάτια γίνεται τώρα ο οδηγός και αντίστροφα. Ο συντονιστής δίνει την ακόλουθη οδηγία στα ζευγάρια: <i>"Κάθε ζευγάρι θα πρέπει να περπατήσει στον χώρο. Το άτομο που καθοδηγεί θα πρέπει να βοηθήσει το άτομο με τα μάτια δεμένα να συναντήσει άλλους ανθρώπους που έχουν επίσης δεμένα τα μάτια και να αλληλεπιδράσει μαζί τους κοινωνικά. Μπορείτε να μιλήσετε σιωπηλά, να δώσετε πληροφορίες και οδηγίες, αλλά να θυμάστε να σέβεστε τα όρια και να δίνετε χώρο»</i>. Αυτή η φάση συνεχίζεται για 15-20 λεπτά, ώστε τα ζευγάρια να έχουν αρκετό χρόνο για να αλληλεπιδράσουν.</p>

	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ</p> <p>Η δραστηριότητα ολοκληρώνεται με την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ομάδων, αφού βιώσουν και τους δύο ρόλους και τις δύο οπτικές γωνίες (οδηγός και άτομο με δεμένα μάτια).</p> <p><i>(προτάθηκε ως δραστηριότητα ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος από το CPE κατά τη διάρκεια της Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών)</i></p>
<p>ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση της αυτοέκφρασης μέσω της δημιουργικότητας και των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την τέχνη • Η καλλιέργεια κοινωνικής συνείδησης και ευαισθησίας σε κοινωνικά θέματα • Η καλλιέργεια του αισθήματος ευθύνης μέσα σε μια ομάδα ανθρώπων • Εξάσκηση της συνεργασίας σε ομάδες • Η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και του αυτοστοχασμού
<p>ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να εκφράσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να χρησιμοποιήσουν την τέχνη και τη δημιουργικότητα για να επικοινωνήσουν τα συναισθήματα και τις ευαισθησίες τους.. • Ήταν σε θέση να εργαστούν με επιτυχία σε μικρότερες ομάδες για να παράγουν ένα συνεργατικό δημιουργικό έργο • Ήταν σε θέση να αναπτύξουν μια αίσθηση ομαδικής εργασίας και να αναπτύξουν σχέσεις συνεργασίας με κοινό σκοπό • Κατόρθωσαν να αναπτύξουν ένα αίσθημα ευθύνης μέσα στην ομάδα • Μπόρεσαν να μοιραστούν κοινούς προβληματισμούς που σχετίζονται με την κοινωνία
<p>ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Η τελική σύνθεση πήρε στοιχεία από το θέατρο, τις ακίνητες εικόνες, την ανάγνωση κειμένων/ποίησης και μουσικής και χρησιμοποίησε κάποια δημιουργικά εργαλεία όπως η Δημιουργική γραφή, οι ακίνητες εικόνες/Tableau vivant, η αναπαράσταση εικόνων και η μεθοδολογία του Forum Theatre.</p>

	<p>Το θέμα του τελικού δημιουργικού έργου συζητήθηκε και προέκυψε μέσα από το σύνολο της δημιουργικής διαδικασίας κατά τη διάρκεια των συνεδριών. Ωστόσο, χρησιμοποιήθηκαν ορισμένα θέματα ως αναφορά (π.χ. Ανθρώπινα δικαιώματα, Πρόσφυγες και μετανάστευση, τα Συναισθήματα και η οπτικοποίηση αυτών, Προσωπικοί φόβοι και ανησυχίες, Συμμετοχή των πολιτών/ πολιτική και κοινωνική ενεργοποίηση των νέων).</p>
<p>ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΪΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πριν καν ξεκινήσετε την εφαρμογή των εργαλείων, βεβαιωθείτε ότι είστε πλήρως προετοιμασμένοι και έχετε προγραμματίσει λεπτομερώς τις δραστηριότητες. Αυτό θα σας βοηθήσει να διαχειριστείτε τις συνεδρίες με ευκολία και να μην ψάχνετε να βρείτε τι πρέπει να κάνετε την τελευταία στιγμή. • Να θυμάστε να είστε πάντα ανοιχτοί σε ό, τι νέο υπάρχει και σε ό, τι προτείνει η ομάδα • Θυμηθείτε να δημιουργήσετε τις προϋποθέσεις για αποτελεσματική επικοινωνία και αλληλεπίδραση κατασκευάζοντας το συμβόλαιο της ομάδας και ένα σύνολο κοινών συμφωνημένων κανόνων • Το πιο σημαντικό είναι να πιστεύετε στην προστιθέμενη αξία που έχουν οι δραστηριότητές σας. Χωρίς προσωπική πίστη στο πρόγραμμά σας, δεν θα πείσετε και δεν θα εμπλέξετε τους συμμετέχοντες
<p>ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ</p>	<p>Η Πολλαπλασιαστική Εκδήλωση υλοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2023 στο γραφείο της Cyclisis. Οδεύοντας προς την ολοκλήρωση του έργου, η Cyclisis δεσμεύτηκε να δώσει μια δημιουργική φωνή και χώρο σε όσους αισθάνθηκαν ότι το χρειάζονται. Το αποτέλεσμα αυτών των μηνών αλληλεπίδρασης ήταν η ευκαιρία για αυτήν την εκδήλωση. Στην εκδήλωση κοινοποιήθηκαν τα αποτελέσματα του έργου και στη συνέχεια δόθηκε χώρος στην ομάδα νέων να παρουσιάσουν τη δράση που προετοίμαζαν. Η δράση ήταν αποτέλεσμα δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής και παρουσιάζει τις σκέψεις και τα κείμενα των νέων για τη Μοναξιά. Κατά τη διάρκεια της δράσης, οι νέοι είχαν την ευκαιρία να διαβάσουν τις σκέψεις τους και γραπτά κείμενα για τη Μοναξιά.</p>

CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Ρουμανία

Επωνυμία του οργανισμού	CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 23</p> <p>Εύρος ηλικίας: 14-19 ετών</p> <p>Ανάγκες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσουν αυτοεκτίμηση και να βελτιώσουν την αντίληψή τους για τις δημιουργικές τους δυνατότητες, προσπαθώντας να ξεπεράσουν την απογοήτευση που προκαλεί η διάκριση λόγω της αναπηρίας τους. • Αύξηση των ευκαιριών για προβληματισμό σχετικά με τον καλύτερο τρόπο ρύθμισης των συναισθημάτων, για εξερεύνηση του καλλιτεχνικού και δημιουργικού δυναμικού σε έναν ασφαλή χώρο, καθώς και για χρήση του όλου όντος (σώμα, νους, συναισθήματα) προκειμένου να δημιουργήσουν και να εκφραστούν. • Υπέρβαση της ακαμψίας και των αναστολών που οφείλονται σε ένα πολύ παραδοσιακό εκπαιδευτικό σύστημα, με τη χρήση μιας προσέγγισης μάθησης μέσω παιχνιδιού. <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο:</p> <p>Μαθητές σε ένα από τα γυμνάσια που εκπαιδεύουν νέους με αναπηρίες στο Βουκουρέστι. Οι αναπηρίες τους κυμαίνονται από προβλήματα ακοής και ομιλίας έως κινητικές αναπηρίες, καθώς και διανοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες. Πολλοί από αυτούς έχουν βιώσει σοβαρό εκφοβισμό και χαρακτηρισμούς λόγω της αναπηρίας τους, ιδίως στα προηγούμενα σχολικά τους χρόνια. Η αυτοεκτίμησή τους έχει πληγεί και έχουν χαμηλή εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους να είναι δημιουργικοί-είχαν επίσης ελάχιστες έως καθόλου ευκαιρίες να εκφραστούν δημιουργικά, τόσο ατομικά όσο και ομαδικά. Προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικά και οικονομικά στρώματα, ενώ πολλοί από αυτούς διαμένουν στις εγκαταστάσεις του σχολείου.</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Σεπτέμβριος έως Δεκέμβριος 2023</p> <p>Αριθμός συνεδριών: 11 συνεδρίες</p>

Ώρες: 22 ώρες (2 ώρες ανά συνεδρία).

Κατά τη διάρκεια των 11 συνεδριών χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα εργαλεία (πρόκειται για μια επιλογή μόνο και οι ασκήσεις προσαρμόστηκαν ανάλογα με τις δυνατότητες της ομάδας):

Κύριες δραστηριότητες

- 1) Δημιούργησε μια εικόνα με το σώμα σου (σελ. 16)
- 2) Δραστηριότητα Dixit (σελ. 24)
- 3) Ζωγράφισε το πορτραίτο μου (σελ. 26)
- 4) Κάνε μια ευχή με το σώμα σου (σελ. 43)
- 5) Λογοτεχνία και δημιουργική γραφή(σελ. 39)
- 6) Θεατρικές ασκήσεις μη λεκτικής επικοινωνίας (σελ. 51)
- 7) Photovoice (σελ. 54)
- 8) Κάνε ένα βήμα μπροστά (σελ. 73)
- 9) Οι επιπτώσεις της ταμπλοποίησης (σελ. 81)

Δραστηριότητες σπασίματος πάγου και ασκήσεις ανάπτυξης ομαδικού πνεύματος:

- 1) Όλοι ως
- 2) Μου αρέσει /δεν μου αρέσει
- 3) Περάστε το ζυμαρικό
- 4) Περάστε την κίνηση
- 5) 3 αλήθειες και 1 ψέμα
- 6) Χορός εμπιστοσύνης
- 7) Πύργος Froebel

Δραστηριότητες αξιολόγησης

- 1) Ανοικτές συζητήσεις
- 2) Τι παίρνω μαζί μου;

**ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ
ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ**

<p style="text-align: center;">ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επίτευξη νέων τρόπων συναισθηματικής έκφρασης και συναισθηματικής ρύθμισης • Να ξεκλειδώσουν και να συνειδητοποιήσουν το δημιουργικό τους δυναμικό, τόσο ατομικά όσο και ομαδικά • Να έχουν έναν ασφαλή χώρο όπου μπορούν να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη στην ατομική τους δύναμη και τις δυνατότητές τους, που πολλές φορές αμφισβητούνται από τις ετικέτες που συνδέονται με τις αναπηρίες τους. • Να κάνουν καλύτερη και πιο ελεύθερη χρήση του σώματός τους μέσω των δραστηριοτήτων του έργου και μέσω του παιχνιδιού, να ανακτήσουν πρόσβαση στα γελοία μέρη της προσωπικότητάς τους.
<p style="text-align: center;">ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές ξεκλείδωσαν το δημιουργικό τους δυναμικό, βίωσαν τόσο σε ένα πιο θεωρητικό επίπεδο (συζήτηση), όσο και σε ένα πολύ πρακτικό επίπεδο (δραστηριότητα) τι σημαίνει τέχνη, δημιουργικότητα και το να είσαι καλλιτεχνικός και δημιουργικός, κάτι που ήταν καινούργιο και προκλητικό για όλους τους. • Οι μαθητές ξεπέρασαν κάποιες από τις αναστολές και την ακαμψία τους, επιτρέποντας στους εαυτούς τους να καταλάβουν περισσότερο χώρο, να αναδείξουν την προσωπικότητά τους περισσότερο από πριν, να εντυπωσιάσουν τους διαμεσολαβητές, τους συναδέλφους και τους καθηγητές τους με δεξιότητες που κανείς δεν ήξερε ότι διέθεταν. • Οι μαθητές βίωσαν και εξασκήθηκαν σε νέους τρόπους έκφρασης και ονομασίας των συναισθημάτων τους. • Οι μαθητές μπόρεσαν να εργαστούν ομαδικά και να νιώσουν μέρος της ομάδας, γεγονός που οδήγησε σε καλύτερες σχέσεις μεταξύ τους και σε υψηλότερο επίπεδο συνοχής και κατανόησης. • Οι συμμετέχοντες αισθάνθηκαν συνδεδεμένοι με τον εαυτό τους και τους άλλους και μπόρεσαν να δείξουν τα ευάλωτα σημεία τους μπροστά σε άλλους, χωρίς να αισθάνονται ότι κινδυνεύουν, ντρέπονται ή εκτίθενται.
<p style="text-align: center;">ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Το τελικό δημιουργικό έργο είναι ένα σύντομο βίντεο που δείχνει τη διαδρομή του έργου, με εικόνες και σύντομα βίντεο από τις δραστηριότητες του έργου, από τη σκοπιά των συμμετεχόντων. Το βίντεο προσπαθεί να υπογραμμίσει πώς μπορείτε να δημιουργήσετε μια ομάδα και να ξεκλειδώσετε τη δημιουργικότητα χρησιμοποιώντας ένα ειδικό πλαίσιο και έναν ασφαλή χώρο που επιτρέπει σε όλους να δοκιμάσουν νέους τρόπους έκφρασης.</p> <p>Το τελικό δημιουργικό έργο δημιουργήθηκε από ικανούς και ταλαντούχους μαθητές που συμμετείχαν στις δραστηριότητες του έργου και</p>

αντανακλούσε την προσωπική τους αντίληψη για το τι επιτεύχθηκε. Επίσης, στο τέλος αυτού του ταξιδιού, οι μαθητές μοιράστηκαν τις εντυπώσεις τους, συζήτησαν τι σήμαινε το έργο για τον καθένα τους και μπόρεσαν να αναδείξουν τον αντίκτυπο της συμμετοχής τους.

**ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

- Όταν εργάζεστε με μαθητές με πολλαπλές και διαφορετικές αναπηρίες, είναι πολύ σημαντικό να βεβαιωθείτε ότι προσαρμόζετε ανάλογα όλες τις δραστηριότητες, ώστε όλοι οι μαθητές να μπορούν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες με διαφορετικούς τρόπους και κανείς να μην αποκλείεται εντελώς
- Το να επιτρέψετε σε όλους να εκφραστούν είναι απαραίτητο-βεβαιωθείτε ότι κανείς δεν παραλείπεται ή δεν αγνοείται, κάτι που θα μπορούσε εύκολα να γίνει σε ένα περιβάλλον όπου υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα διαταραχών ακοής και ομιλίας, από μαθητές που μπορούν να ακούσουν και να μιλήσουν σε υψηλότερο επίπεδο, μέχρι μαθητές που δεν μπορούν καθόλου να ακούσουν και να μιλήσουν. Βεβαιωθείτε ότι, αν ο συντονιστής δεν γνωρίζει τη νοηματική γλώσσα, υπάρχει ένας καλός διερμηνέας, ο οποίος μπορεί να συνδεθεί σωστά με τους μαθητές.
- Παρέχετε σαφείς οδηγίες για όλες τις δραστηριότητες. Υπάρχουν πολλές λέξεις που δεν μπορούν να μεταφραστούν στη νοηματική γλώσσα, οπότε βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές κατανοούν σωστά τι περιλαμβάνουν οι δραστηριότητες και σε τι τους ζητείται να συμμετάσχουν.
- Συνήθως, έχουμε διαφορετικά επίπεδα προκατάληψης και ασυνείδητων προσδοκιών από τα άτομα με αναπηρία. Αυτά μπορεί επίσης να αντικατοπτρίζονται από το γεγονός ότι τα άτομα με αναπηρία δεν είναι συνήθως συνηθισμένα να ερωτώνται για τα συναισθήματά τους ή να εμπλέκονται σε δημιουργική εργασία, και γι' αυτό μπορεί να είναι πιο μπερδεμένα ή να αντιστέκονται στην αρχή. Η δημιουργία ενός πολύ ασφαλούς χώρου είναι απαραίτητη, αλλά και η διεξαγωγή των δραστηριοτήτων με ανοιχτό μυαλό και η ικανότητα κατανόησης των αναγκών των μαθητών προκειμένου να εμπλακούν όσο το δυνατόν περισσότερο στις δραστηριότητες του προγράμματος είναι απαραίτητη. Αφήστε τους χρόνο, μην κάνετε μικροδιαχείριση των καθηκόντων τους, παρέχοντάς τους σαφές υπόβαθρο και την ελευθερία να κάνουν τα πράγματα με τον δικό τους τρόπο. Ένας συντονιστής που εργάζεται με ομάδες που έχουν βιώσει διαφορετικούς τύπους μειονεξίας, περιθωριοποίησης ή βίας πρέπει πρώτα να δουλέψει με τις δικές του αντιλήψεις.

LA PICCIONAIA

Ιταλία

Επωνυμία του οργανισμού	LA PICCIONAIA S.C.S.
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 18</p> <p>Εύρος ηλικίας: 14-19 ετών</p> <p>Needs: νέοι που χρειάζονται ένα χώρο για να εκφραστούν και να εκτονώσουν την καθημερινότητά τους</p> <p>Κοινωνικό υπόβαθρο: οι συμμετέχοντες είναι εκπαιδευόμενοι μετά το σχολείο, προερχόμενοι από διαφορετικά κοινωνικά και εθνοτικά περιβάλλοντα, καθώς και νέοι με μαθησιακές δυσκολίες και μειωμένο κινητικό έλεγχο, χωρίς οικονομική δυνατότητα, με λιγότερη τυπική εκπαίδευση. Άνθρωποι που θέλουν και έχουν ανάγκη να ενταχθούν κοινωνικά και αναζητούν έναν ασφαλή χώρο για να εκφραστούν.</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Οκτώβριος έως Δεκέμβριος 2023</p> <p>Αρ. συνεδριών: 10 συνεδρίες</p> <p>Ώρες: 22 ώρες (2 ώρες ανά συνεδρία, συν μια τελευταία ημέρα για τις πρόβες και την τελική παράσταση).</p>
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<p>Ο χάρτης αποτελείται από 10 συνεδρίες αφιερωμένες στην εφαρμογή των ακόλουθων εργαλείων, μαζί με δραστηριότητες οικοδόμησης ομάδας, οι οποίες επίσης περιλαμβάνονται στην εργαλειοθήκη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα εργαλεία δεν εφαρμόστηκαν πλήρως (π.χ. μερικές φορές εφαρμόστηκαν στην πράξη μόνο τα στοιχεία του αυτοσχεδιασμού).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες οικοδόμησης ομάδα (σελ. 136) • Θεατρικές ασκήσεις μη λεκτικής επικοινωνίας (σελ. 51) • Θεατρικό Εργαστήρι (σελ. 76) • Θεατρικές Μάσκες (σελ. 78) • Δημιούργησε μια εικόνα με το σώμα σου (σελ. 16) • Ethno art (σελ. 28)

	<ul style="list-style-type: none"> • Λογοτεχνία και δημιουργική γραφή (σ.39)
<p>ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ</p>	<p>Βασικές τεχνικές θεάτρου για τον έλεγχο και τη διαμόρφωση της φωνής.</p> <p>Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των συναντήσεων προτείναμε μια δραστηριότητα συλλογικής γραφής και επικοινωνιακής κριτικής μέσω της ενεργητικής ακρόασης. Η δραστηριότητα συνίστατο στη συγγραφή ενός σύντομου κειμένου (κάθε συμμετέχων έγραφε το δικό του) που εξέφραζε τις σκέψεις του σχετικά με ένα διήγημα που έγραψε ο Ιταλός συγγραφέας Italo Calvino με τίτλο "Il lampo". Αφού έγραψαν, σχημάτισαν διαφορετικές ομάδες όπου συζήτησαν τις διαφορετικές θεματικές που είδαν να υπάρχουν στην ιστορία του Καλβίνο, δείχνοντας αυτά που κατέγραψαν και βρίσκοντας τις ομοιότητες μεταξύ των κειμένων τους. Τέλος, κάθε ομάδα χρησιμοποίησε αυτές τις ομοιότητες για να γράψει ένα τελικό δοκίμιο.</p>
<p>ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρακινηθούν οι νέοι να επικοινωνούν και να μοιράζονται τις σκέψεις τους και να αυξήσουν την αυτογνωσία τους, τόσο σε συναισθηματικό όσο και σε σωματικό επίπεδο. Αυτό επιτεύχθηκε με τη δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος και της αίσθησης της συμπερίληψης. • Να επιτραπεί στους συμμετέχοντες να νιώσουν μια αλλαγή μέσα τους σε κάθε συνάντηση και να καταστεί ευκολότερο να ανοιχτούν σε όλους, ενώ παράλληλα να μάθουν να επικοινωνούν τις σκέψεις τους μέσω του σώματός τους και της γραφής τους. Αυτό επιτεύχθηκε με παραστάσεις και την εκμάθηση διάφορων τεχνικών θεάτρου και δημιουργικής γραφής. • Τέλος, ο τελευταίος μας στόχος ήταν να επιτρέψουμε στους νέους να επικοινωνήσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους έξω από την ομάδα, στον κόσμο. Αυτό επιτεύχθηκε με την προετοιμασία τους για το τελικό δημιουργικό έργο, το οποίο αποτελείτο από μια θεατρική παράσταση.
<p>ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες ανοίχτηκαν σε όλους χωρίς να νιώσουν κανενός είδους κριτική. Αυτό επιτεύχθηκε μέσω της δημιουργίας ενός ασφαλούς και συμπεριληπτικού χώρου. • Οι συμμετέχοντες απέκτησαν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση: ήταν σε θέση να εκφράσουν τις σκέψεις τους και να τις μοιραστούν με τους άλλους. Έμαθαν διαφορετικές μεθόδους για να καταγράφουν τις

	<p>σκέψεις τους και να τις επικοινωνούν μέσα από το σώμα τους με αυτοσχεδιαστικό θέατρο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες βρήκαν ένα κοινό έδαφος και μια πολύ αναγκαία αίσθηση του ανήκειν. Βρήκαν ευχαρίστηση και ήταν πρόθυμοι να περάσουν χρόνο μαζί, ενθαρρύνοντας ο ένας τον άλλον όσο περισσότερο γνωριζόντουσαν.
<p>ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Χρησιμοποιώντας τα υλικά που γράφτηκαν από τους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου (που σχετίζονται με τα μικρά καθημερινά πράγματα που επιτρέπουν σε κάποιον να απολαύσει τη ζωή), οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας δημιούργησαν έναν μονόλογο για κάθε έναν από αυτούς και σχεδίασαν τη διοργάνωση της παράστασης.</p> <p>Ο τίτλος του, «Il lampro», προέρχεται από το διήγημα του Ιταλού συγγραφέα Italo Calvino που περιγράφει τα αντικρουόμενα συναισθήματα που αισθάνεται ένας νέος άνθρωπος που αντιμετωπίζει την έλλειψη νοήματος της ζωής και την ανταπόκρισή του σε ένα τέτοιο χάος: απολαμβάνοντας ένα επιδόρπιο με παρέα, το αγαπημένο του τραγούδι, μια απελευθερωτική κραυγή κ.λπ. Από αυτή την άποψη, το τελικό δημιουργικό έργο ήταν μια ανθολογία προσωπικών «αναλαμπών» των συμμετεχόντων νέων, το αποτέλεσμα ενός ταξιδιού αυτοανακάλυψης και ανάπτυξης.</p>
<p>ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ</p>	<p>Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας θα πρέπει να έχουν κατά νου τρία βασικά σημεία: την <u>απλότητα, το περιβάλλον και την ισορροπία</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απλότητα Στην περίπτωση μας, πολλοί συμμετέχοντες δεν είχαν παρακολουθήσει ποτέ οποιοδήποτε είδος θεατρικού εργαστηρίου, οπότε έπρεπε να ξεκινήσουμε από τις ευκολότερες ασκήσεις. Η απλότητα τους επέτρεψε να ξεπεράσουν τη συστολή τους και να προκαλέσουν τον εαυτό τους. • Περιβάλλον Η δημιουργία ενός περιβάλλοντος με καλή ενέργεια θα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να αισθάνονται άνετα και να εκτίθενται. Ωστόσο, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας πρέπει να έχουν κατά νου ότι, μερικές φορές, ο καλύτερος τρόπος για να υποστηρίξουν τους συμμετέχοντες είναι να τους προκαλέσουν. • Ισορροπία Ο στόχος είναι να βρεθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ της διατήρησης ενός σταθερού χειρισμού και της δυνατότητας να μάθουν με τον δικό

	<p>τους ρυθμό, μεταξύ του τι πρέπει και τι μπορούν να κάνουν με τα όργανα που διαθέτουν εκείνη τη στιγμή.</p> <p>Η κύρια δυσκολία ήταν να διαχειριστούμε την τριβή μεταξύ των διαφορετικών προσωπικοτήτων που αποτελούσαν την ομάδα μας. Ως διαμεσολαβητής/συντονιστής, η διατήρηση αυτών των τριών κύριων πτυχών ήταν απαραίτητη.</p>
<p>ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ</p>	<p>Η τελική εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Teatro Astra (Contrà Barche 53, Vicenza - Ιταλία) τον Δεκέμβριο του 2023 με 75 άτομα (γονείς, συγγενείς και φίλοι των νέων, εκπαιδευτικοί και κοινωνικοί λειτουργοί.</p> <p>Για τους περισσότερους συμμετέχοντες (νέους), ήταν η πρώτη φορά σε θεατρική σκηνή. Οι διαπροσωπικοί δεσμοί που προέκυψαν ήταν ζωτικής σημασίας για να μπορέσουν να ερμηνεύσουν τους ρόλους τους ελεύθερα και με τρόπο που ήταν αληθινός για τον εαυτό τους. Το κοινό απόλαυσε πραγματικά την παράσταση και συγκινήθηκε βλέποντας πώς είχαν αλλάξει οι νέοι, ώστε να μπορέσουν να εκφραστούν.</p>

Οδικός Χάρτης RIGHT CHALLENGE

Πορτογαλία

Επωνυμία του οργανισμού	RIGHT CHALLENGE
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 17</p> <p>Εύρος ηλικίας: 14-27</p> <p>Ανάγκες: Άνθρωποι που θέλουν και έχουν ανάγκη να ενταχθούν κοινωνικά και αναζητούν έναν ασφαλή χώρο για να εκφραστούν.</p> <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο: άτομα με ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητες.</p>
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Σεπτέμβριος έως Δεκέμβριος 2023</p> <p>Αριθμός συνεδριών: 20 συνεδρίες (1 συνεδρία την εβδομάδα)</p> <p>Ώρες: 45 ώρες (2 ώρες και 15 λεπτά ανά συνεδρία)</p>
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<p>Η επιλογή των εργαλείων έγινε για να καθοδηγήσει τους συμμετέχοντες στη δημιουργία ενός ασφαλούς και κοινόχρηστου χώρου. Επιλέξαμε αυτά που περιγράφονται παρακάτω με αυτή τη σειρά, ώστε να μπορέσουν να οικοδομήσουν εμπιστοσύνη, να δημιουργήσουν μια ομάδα και να αρχίσουν να καταλαβαίνουν τι θέλουν να μεταδώσουν. Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση και η δημιουργία ενός μηνύματος προς το κοινό μέσω των εργαλείων, ώστε να μπορέσουν και άλλοι να ταυτιστούν με αυτό, να χαράξουν μια πορεία ελευθερίας της έκφρασης για τους συμμετέχοντες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάνε ένα βήμα μπροστά (σελ. 73) • Σχεδιάσε το πορτρέτο μου (σελίδα 26) • Λογοτεχνία και Δημιουργική γραφή (σελ. 39) • Κάνε μια ευχή μέσα από το σώμα σου (σελίδα 43) • Θεατρικές μάσκες (σελ. 78) • Οι επιπτώσεις της ταμπλοποίησης (σελ. 81)

	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιούργησε μια εικόνα με το σώμα σου (σελ. 16) • Photovoice (σελ. 54) • Θέατρο Forum (σελ. 31)
<p>ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ</p>	<p>"Εκφράστε την ψυχή σας" - Τελευταία 15 λεπτά σε κάθε πρόβα, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορέσουν να εκφραστούν, λαμβάνοντας υπόψη ό,τι έχουν κρατήσει από την πρόβα, μέσα από χειροτεχνίες, χρησιμοποιώντας τις στην τελική παράσταση ως πιθανά σκηνικά και αντικείμενα που θα χρησιμοποιηθούν. Δηλαδή, δημιουργούν έργα τέχνης με χειροποίητα υλικά τέχνης που εκφράζουν αυτό που ένιωθαν μετά από κάθε πρόβα, και στη συνέχεια στην τελική παρουσίαση, αυτά παρουσιάζονται στο κοινό.</p>
<p>ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία και ενεργοποίηση εργαλείων που οι συμμετέχοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να τους βοηθήσουν στην καθημερινή τους ζωή, τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο • Οικοδόμηση της αυτοπεποίθησής τους και εκμάθηση νέων τρόπων επικοινωνίας • Υποστήριξη της ένταξής τους σε ένα κοινωνικό περιβάλλον • Προετοιμασία για τη δημιουργία μιας τελικής παράστασης με βάση αυτό που ζουν και αισθάνονται, αν αισθάνονται άνετα να δείξουν. • Για να μοιραστούν και να εκθέσουν ένα μήνυμα που θέλουν να εκφράσουν. • Να δημιουργηθεί ένας ασφαλής χώρος γι' αυτούς
<p>ΕΠΙΤΕΥΧΘΈΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΈΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επιτυχής δημιουργία ομάδας. • Αύξηση της αυτοπεποίθησης. • Δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου. • Ένωσαν άνετα και ενθαρρύνονταν να μοιραστούν αυτό που ένιωθαν και αυτό που ήθελαν να εκφράσουν. • Μια απελευθερωμένη διάθεση που επέτρεψε μια σημαντική συναισθηματική και κοινωνική εξέλιξη που οδήγησε σε μεγαλύτερη συγκέντρωση. • Η δημιουργία δεσμών μεταξύ των συμμετεχόντων ·

	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία μιας υγιούς ομάδας όπου στρέφονταν συνεχώς ο ένας στον άλλον για να λύσουν προβλήματα και να μοιραστούν τις επιτυχίες τους.
<p>ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Τελική παράσταση - "Vagamente Nós" - Μεγάλες αλλαγές συμβαίνουν από μέσα προς τα έξω.</p> <p>Με βάση τις ασκήσεις και τις ιδέες που προέκυψαν μετά τα εργαλεία, δημιουργήθηκε μια τελική παράσταση όπου οι συμμετέχοντες ήθελαν να μεταφέρουν ένα ενιαίο μήνυμα στο ευρύ κοινό, ήθελαν να το κάνουν να ταυτιστεί με αυτό και επίσης να ευαισθητοποιήσουν για διάφορα θέματα όπως οι μειονότητες, τα προβλήματα της σημερινής μας κοινωνίας, άλλες πραγματικότητες και μικρά πράγματα στην καθημερινή μας ζωή που συμβαίνουν και μπορούν να μας κάνουν να νιώσουμε άβολα. Αυτό οδήγησε στη δημιουργία ενός σύντομου θεατρικού έργου βασισμένου στις εμπειρίες, τα λόγια και τους προβληματισμούς των συμμετεχόντων, καθώς και σε μια έκθεση των έργων τέχνης που δημιούργησαν κατά τη διάρκεια των προβών.</p>
<p>ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να έχετε ανοιχτό μυαλό όταν ασχολείστε με τις εν λόγω καταστάσεις και τα θέματα που εξετάζονται. • Να είστε συναισθηματικά ευαίσθητοι όταν μιλάτε για τα θέματα που επιλέξατε να αντιμετωπίσετε. • Δημιουργήστε έναν ασφαλή χώρο όπου οι συμμετέχοντες και οι μειονότητες μπορούν να αισθάνονται ότι συμπεριλαμβάνονται, ασφαλείς και άνετοι για να μοιραστούν τις ιστορίες τους. • Δημιουργήστε και αναπτύξτε ασκήσεις που ενισχύουν τη σύνδεση της ομάδας και φέρνουν τους συμμετέχοντες πιο κοντά, κάνοντάς τους να καταλάβουν ότι δεν είναι μόνοι. • Σχεδιάστε ασκήσεις που είναι ευέλικτες για όλους τους συμμετέχοντες και πάντα λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες του καθενός.
<p>ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ</p>	<p>Η Πολλαπλασιαστική Εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Αμφιθέατρο του Δημοτικού Μουσείου του Penafiel, τον Ιανουάριο του 2024. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα του έργου, με συναρπαστικά στοιχεία και καταθέσεις εμπειριών.</p> <p>Στη συνέχεια, όλα τα καλλιτεχνικά προϊόντα που δημιουργήθηκαν από τους συμμετέχοντες παρουσιάστηκαν μέσα από μια έκθεση τέχνης και δημιουργικής έκφρασης.</p>

Το θεατρικό έργο: "Vagamente Nós" παρουσιάστηκε από τους συμμετέχοντες μπροστά στο κοινό και, τέλος, προβλέφθηκε ένα διάλειμμα για καφέ, όπου οι συμμετέχοντες μπορούσαν να μοιραστούν τις εμπειρίες τους.

Οδικός Χάρτης SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS

Ισπανία

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ	
Επωνυμία του οργανισμού	SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 15</p> <p>Εύρος ηλικίας: 14-18 ετών</p> <p>Ανάγκες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη ομαδικής συνοχής, συνύπαρξης και κοινωνικοποίησης • Ανάγκη συμμετοχής στα κοινά, κοινωνικής ευαισθητοποίησης • Ανάγκη αυτοέκφρασης και αυτοπεποίθησης <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο: Είναι μια μικτή ομάδα. Η κύρια ομάδα συμμετεχόντων είναι νεοαφιχθέντες μετανάστες και αποτελούν μέρος μιας ομάδας εκμάθησης ισπανικής γλώσσας. Δυσκολεύονται να εκφραστούν σε αυτή τη γλώσσα. Χρειάζονται υποστήριξη για να μάθουν τη γλώσσα και ταυτόχρονα να προσαρμοστούν στη νέα χώρα στην οποία έχουν ήδη φτάσει. Χρειάζονται επίσης πολλή συναισθηματική υποστήριξη λόγω της διαδικασίας μετανάστευσης και μαθαίνουν να εκφράζουν τα συναισθήματά τους και να αισθάνονται ότι ακούγονται. Η συνοχή και η εμπιστοσύνη των ομάδων είναι επίσης πολύ σημαντικές για την προώθηση της ανάπτυξης και της ευημερίας τους. Δύο από αυτούς ζουν σε ξενώνα οπότε ζουν χωριστά από τις οικογένειές τους. Προέρχονται από το Μαρόκο, τη Ρουμανία, τη Ρωσία και τη Σενεγάλη.</p> <p>Επιπλέον, μια ομάδα μαθητών από το ίδιο γυμνάσιο, από τις κανονικές ομάδες, παρακολούθησε μερικές από τις συνεδρίες με στόχο την ευαισθητοποίηση τους σχετικά με την κατάσταση των νέων μεταναστών. Η συμμετοχή τους ήταν με τους ίδιους όρους, χωρίς να γίνεται καμία διαφοροποίηση. Μας ενδιέφερε να έχουμε μια μικτή ομάδα, καθώς αυτοί οι μαθητές εργάζονταν παράλληλα σε θέματα μη διάκρισης και συνύπαρξης. Αυτοί οι νέοι προέρχονται από οικογένειες της εργατικής τάξης, με διάφορες καταστάσεις.</p>

ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Περίοδος υλοποίησης: Νοέμβριος έως Δεκέμβριος 2023

Αριθμός συνεδριών: 5 συνεδρίες

Ώρες: 10 ώρες (2 ώρες ανά συνεδρία).

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ

Το μονοπάτι είχε ως κοινό νήμα την έκφραση των συναισθημάτων, την ανάπτυξη της ενσυναίσθησης και της συνοχής της ομάδας μέσω της σωματικής έκφρασης. Για τους σκοπούς αυτούς, εφαρμόστηκαν τα ακόλουθα εργαλεία:

Δραστηριότητες για σπάσιμο πάγου:

- Αόρατος τοίχος
- Ένα χειροκρότημα
- Τυφλή γραμμή

Κύριες δραστηριότητες

- Δημιούργησε μια εικόνα με το σώμα σου (σελ. 16)
- Ethno art (σελ. 28)
- Θεατρικές ασκήσεις μη λεκτικής επικοινωνίας (σελ. 51)
- Θεατρικές μάσκες (σελ. 78)

Αυτός ο οδικός χάρτης χωρίζεται σε συνεδρίες αφιερωμένες στην εφαρμογή εργαλείων και τη δημιουργία του τελικού δημιουργικού έργου:

Συνεδρία 1: Το εργαλείο «Ασκήσεις θεάτρου μη λεκτικής επικοινωνίας» εφαρμόστηκε για το σπάσιμο του πάγου. Στη συνέχεια, παραχωρήθηκε μια σύντομη εξήγηση σχετικά με το τι είναι τα συναισθήματα και τα συναισθήματα και τους διαφορετικούς τρόπους που έχουμε για να τα εκφράσουμε (λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία). Υλοποιήθηκε το πρώτο μέρος του εργαλείου «Θεατρικές μάσκες».

Συνεδρία 2: Το εργαλείο "Δημιουργήστε μια εικόνα με το σώμα σας" χρησιμοποιήθηκε για σπάσιμο του πάγου, για 30 λεπτά. Μετά από αυτό, εφαρμόστηκε μια δραστηριότητα αναγνώρισης συναισθημάτων και αυτοστοχασμού (επιπλέον δραστηριότητα). Αρχικά, προβάλαμε κάποιες εικόνες για να τις αναπαραστήσουν οι συμμετέχοντες και στη συνέχεια επέλεξαν κάποιες δικές τους για να τις μαντέψουν οι συντονιστές. Το δεύτερο μέρος του εργαλείου «Θεατρικές μάσκες» υλοποιήθηκε: «Story time!». Οι συμμετέχοντες άρχισαν να δημιουργούν τις ιστορίες τους.

Συνεδρία 3: Εφαρμόστηκαν οι δραστηριότητες "Αόρατος τοίχος" και "Ένα χειροκρότημα". Οι συμμετέχοντες ολοκλήρωσαν τις ιστορίες τους με θέμα «Story time!» και τις παρουσίασαν, πρώτα χρησιμοποιώντας τις μάσκες και ύστερα χωρίς αυτές.

	<p>Συνεδρία 4: Εφαρμόστηκε το εργαλείο "Ethno art". Αυτή η δραστηριότητα υλοποιήθηκε με μια παραλλαγή. Αντί να ζωγραφίσουν ένα παράθυρο, οι συμμετέχοντες διακόσμησαν τις μάσκες με τις οποίες εργάζονταν προηγουμένως.</p> <p>Συνεδρία 5: Χρησιμοποιήθηκε η δραστηριότητα σπασίματος πάγου «τυφλή σειρά». Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ένας αναστοχασμός σχετικά με το πώς αισθάνονται οι συμμετέχοντες σε συναισθηματικό επίπεδο (ατομικό) και σε συλλογικό επίπεδο, τόσο στο σχολείο όσο και στην κοινωνία. Στη συνάντηση αυτή, ενθαρρύνθηκαν να δημιουργήσουν υλικό για μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τη συμβίωση και τη μείωση των διακρίσεων στο δήμο. Το περιεχόμενο συμμετείχε σε δημόσιο διαγωνισμό</p>
<p>ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ</p>	<p>Μια δραστηριότητα αναγνώρισης συναισθημάτων και αυτοστοχασμού συμπεριλήφθηκε στη δεύτερη συνεδρία. Η απλή δραστηριότητα αποτελείται από τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι κάρτες με emoticons που αντιπροσωπεύουν απλά και σύνθετα συναισθήματα προετοιμάζονται εκ των προτέρων. Δημιουργήστε όσα αντίγραφα υπάρχουν συμμετέχοντες. Σε αυτή την περίπτωση, δώσαμε σε κάθε συμμετέχοντα 10 κάρτες με 10 διαφορετικά συναισθήματα. • Διαφορετικές εικόνες προβάλλονται με καταστάσεις από την καθημερινή ζωή, για παράδειγμα: παίρνετε μια έκπληξη για τα γενέθλιά σας, κάποιος μπαίνει κρυφά στην ουρά του σουπερ μάρκετ, ο δάσκαλός σας σας λέει μπροστά σε όλη την τάξη... • Κάθε συμμετέχων πρέπει να σκεφτεί τι συναίσθημα παράγει κάθε κατάσταση σε αυτόν/αυτήν και να σηκώσει την κάρτα με το αντίστοιχο συναίσθημα. • Συγκρίνει τις επιλογές του άλλου και συζητά πώς οι άνθρωποι αντιδρούν διαφορετικά στις ίδιες καταστάσεις, υπογραμμίζοντας τη σημασία της ακρόασης και της ενσυναίσθησης στην κατανόηση των άλλων.
<p>ΣΤΟΧΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να μάθουν τι είναι συναισθήματα • Προώθηση της αυτογνωσίας • Προώθηση της αυτοέκφρασης • Η προώθηση της διεκδικητικής επικοινωνίας με τα μέλη της ομάδας. • Προώθηση της ενσυναίσθησης • Να οικοδομηθούν ισχυρότερες σχέσεις μέσα στην ομάδα

	<ul style="list-style-type: none"> • Η καλλιέργεια κοινωνικής συνείδησης και ευαισθησίας σε κοινωνικά θέματα
<p>ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να χρησιμοποιήσουν την τέχνη και τη δημιουργικότητα για να επικοινωνήσουν τα συναισθήματα και τις ευαισθησίες τους.. • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να επικοινωνήσουν χρησιμοποιώντας την έκφραση του σώματός τους • Οι συμμετέχοντες μπόρεσαν να εργαστούν σε ομάδες και να αναπτύξουν συνεργατικές και ισότιμες σχέσεις • Οι συμμετέχοντες ήταν σε θέση να προβληματιστούν σχετικά με την ατομική τους κατάσταση καθώς και την κοινωνική πραγματικότητα.
<p>ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ</p>	<p>Αυτή η διαδρομή θεωρεί ως τελικά δημιουργικά έργα τις ζωγραφισμένες μάσκες και τα δημιουργικά υλικά για την ευαισθητοποίηση άλλων νέων σχετικά με τη συνύπαρξη και τη μη διάκριση, τα οποία ορισμένοι από τους νέους πραγματοποίησαν και συμμετείχαν σε διαγωνισμό στο δήμο. Τα υλικά ήταν ποικίλα: αφίσες, εικόνες και βίντεο.</p>
<p>ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΪΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πριν ξεκινήσετε την εφαρμογή των εργαλείων βεβαιωθείτε ότι είστε πλήρως προετοιμασμένοι, ότι έχετε όλα τα απαραίτητα υλικά και ότι οι δραστηριότητες έχουν προγραμματιστεί λεπτομερώς • Για να συνεργαστείτε με συμμετέχοντες που δεν γνωρίζουν τη γλώσσα, είναι σημαντικό να τους δείξετε πολλές εικόνες για να εξηγήσετε τις έννοιες, αλλά χωρίς να τους αντιμετωπίζετε σαν μικρά παιδιά. Είναι σημαντικό να προετοιμάσετε εκ των προτέρων τη γλώσσα που πρόκειται να χρησιμοποιήσετε • Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένας ασφαλής χώρος για να εκφραστούν οι συμμετέχοντες. Πρέπει να επαναληφθεί αρκετές φορές ότι όλες οι απόψεις θα ακουστούν και ότι αυτός είναι ένας μη επικριτικός χώρος • Είναι πολύτιμο να καταγράφετε τις εντυπώσεις από τη συνεδρία αμέσως μετά το τέλος της συνεδρίας.
<p>ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ</p>	<p>Η Πολλαπλασιαστική Εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Κέντρο "Adolfo Suárez", στο Alcorcón (νότια της περιφέρειας της Μαδρίτης), τον Δεκέμβριο του 2023.</p> <p>Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα του έργου, στο πλαίσιο ενός ευρέος προγράμματος για τη νεολαία, τη μετανάστευση και την κοινωνική συμμετοχή. Οι συμμετέχοντες ήταν: το ευρύ κοινό, οι νέοι (κυρίως από το <i>IES Galileo Galilei</i> και το <i>CEMU</i>) και οι</p>

τοπικές οργανώσεις που ασχολούνται με θέματα νεολαίας και μετανάστευσης.

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκαν τα καλλιτεχνικά προϊόντα που δημιούργησαν οι συμμετέχοντες. Οι συμμετέχοντες επεξεργάστηκαν βίντεο για να ευαισθητοποιήσουν άλλους νέους σε θέματα όπως η συνύπαρξη και η απαγόρευση των διακρίσεων. Οι νέοι συμμετείχαν σε διαγωνισμό για περιεχόμενο κατά των διακρίσεων που διοργάνωσε το SSF. Πραγματοποιήθηκε κλήρωση μεταξύ όλων των συμμετεχόντων στο τοπικό μονοπάτι και στον διαγωνισμό ενώ ο νικητής παρακολούθησε την τελική εκδήλωση στο Στρασβούργο.

Ο ακόλουθος χάρτης πορείας είναι ένα επιπλέον εργαστήριο που διοργανώθηκε στην Ισπανία από τον ABD Preinfant, έναν οργανισμό-εταίρο του SSF.

Επωνυμία του οργανισμού	ABD PREINFANT
ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ	<p>Αριθμός συμμετεχόντων: 16</p> <p>Ηλικία: 15-29</p> <p>Ανάγκες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να εκφράσουν τα συναισθήματά τους που σχετίζονται με τη μακρόχρονη εμπειρία του παιδικού τους τραύματος με λόγια και με άλλους τρόπους έκφρασης • να λάβουν υποστήριξη από την ομάδα. <p>Κοινωνικό Υπόβαθρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Νεαρές μητέρες χωρίς τους απαραίτητους οικονομικούς, συναισθηματικούς και οργανικούς πόρους για να αναπτύξουν τη μητρότητά τους • Μετανάστριες χωρίς γνώση του συστήματος υγείας, της γραφειοκρατίας της χώρας και των προσφερόμενων κοινωνικών υπηρεσιών • Γυναίκες με ιστορικό έμφυλης κακοποίησης και ενδοοικογενειακής βίας • Γυναίκες με εθισμό σε διαφορετικές ουσίες
ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	<p>Περίοδος υλοποίησης: Σεπτέμβριος - Νοέμβριος 2023</p> <p>Νº Συνεδρίες: 3 συνεδρίες</p> <p>Ώρες: 7,5 ώρες (2,5 ώρες ανά συνεδρία)</p>
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Photovoice (σελ. 54) 2. Οι επιπτώσεις της ταμπελοποίησης (σελ. 81) 3. Ethno art (σελ. 28)
ΣΤΟΧΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση της αυτογνωσίας • Να οικοδομηθούν ισχυρότερες σχέσεις μέσα στην ομάδα • Να δημιουργηθεί ένας υποστηρικτικός ιστός με τους άλλους χρήστες του προγράμματος • Αναστοχασμός στις μητρικές δεξιότητες • Αναστοχασμός στα στερεότυπα και την κοινωνική πίεση γύρω από τη μητρότητα

ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Οι συμμετέχουσες προβληματίστηκαν για τον εαυτό τους και για τον τρόπο με τον οποίο οικοδομούν σχέσεις με τον κόσμο που τους περιβάλλει.
- Οι συμμετέχουσες ενθαρρύνθηκαν να σκεφτούν "έξω από το κουτί" και αισθάνθηκαν άνετα και ελεύθερα να εκφράσουν τα συναισθήματά τους
- Οι συμμετέχουσες προβληματίστηκαν για το παρελθόν και το μέλλον τους, εξετάζοντας τα είδη προσκόλλησής τους και τον αντίκτυπό τους στη σημερινή τους ζωή.
- Οι συμμετέχουσες δημιούργησαν μια καλή ομαδική αλληλεπίδραση, επωφελούμενοι από την υποστήριξη και την ετερογένεια των συμμετεχόντων
- Οι συμμετέχουσες εκφράστηκαν μέσω της τέχνης αντί των λέξεων, που ήταν ένας ευκολότερος τρόπος για να το κάνουν για ορισμένες από αυτές.

ΤΕΛΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΕΡΓΟ

Για κάθε δραστηριότητα έχουν δημιουργηθεί διαφορετικά υλικά:

Για το **Photovoice**, οι συμμετέχουσες έκαναν ένα κολάζ που αντιπροσώπευαν τον εαυτό τους, προσθέτοντας τις πρωτότυπες εικόνες για τη δραστηριότητα και διαφορετικές εικόνες και λέξεις που τους βοήθησαν να περιγράψουν τον εαυτό τους.

Για τα **Labelling Effects**, σχεδίασαν μια σιλουέτα ενός ατόμου, όπου τοποθέτησαν όλες τις ετικέτες που έχουν λάβει καθ 'όλη τη διάρκεια της ζωής τους, και ιδιαίτερα τον ρόλο τους ως γυναίκες και μητέρες.

Για την **Ethno-Art** οι συμμετέχουσες χρησιμοποίησαν διαφορετικά χρώματα για να αντιπροσωπεύσουν το πώς φαντάζονται το μέλλον τους, εστιάζοντας στην οικογένεια και τη μητρότητα τους σε 10 χρόνια. Για το σκοπό αυτό, τους δόθηκε ένα παράθυρο για να αναπαραστήσουν τις προβολές τους, που αντιπροσωπεύει «την άποψη ενός παραθύρου για το μέλλον».

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

- Κάντε το ενδιαφέρον: χρησιμοποιήστε διαφορετικά υλικά για να δημιουργήσετε έργα τέχνης που σχετίζονται με αυτά
- Δημιουργήστε ουσιαστικές εμπειρίες για να επιτρέψετε στους συμμετέχοντες/συμμετέχουσες να επικεντρωθούν στον εαυτό τους και στην πρόοδο της ζωής τους για να κάνουν κάθε εμπειρία να έχει σημασία και να είναι σε θέση να ξαναγράψουν τη δική τους ιστορία
- Μοιραστείτε με την ομάδα: αφιερώστε χρόνο για την οικοδόμηση της ομάδας και μοιραστείτε συζητήσεις σε ένα χαλαρό περιβάλλον για να γνωρίσετε ο ένας τον άλλον και να βρείτε ομοιότητες
- Να είστε ενήμεροι για τις δυσκολίες διατήρησης μιας συνεχούς συμμετοχής
- Προσπαθήστε να μην είστε πολύ αφηρημένοι στις δραστηριότητες, αλλά να εμπνευστείτε από την καθημερινή ζωή των συμμετεχόντων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τα τοπικά εργαστήρια που συγκεντρώθηκαν στο παρόν έγγραφο αντικατοπτρίζουν πολλές ομοιότητες μεταξύ των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας που συμμετέχουν στις διάφορες διαδρομές.

Κυρίως, οι βασικοί στόχοι που εμπλέκονται στις δραστηριότητες είναι οι νέοι που εγκαταλείπουν σε ευάλωτες συνθήκες, όπως οι πρόσφυγες, οι αιτούντες άσυλο, οι νέοι που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικά και οικονομικά υπόβαθρα, τα άτομα με αναπηρίες, με μαθησιακές δυσκολίες ή που διαμένουν σε αγροτικές περιοχές. Εκτός αυτού, οι δραστηριότητες έχουν επίσης υλοποιηθεί με μαθητές που ζουν σε αστικές περιοχές, αλλά με έντονη ανάγκη κοινωνικοποίησης.

Παρά τα διαφορετικά υπόβαθρα, οι κύριες ανάγκες που εντοπίζονται από τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας είναι εγκάρσιες και συνδέονται με την ανάγκη κοινωνικοποίησης, ελεύθερης έκφρασης, αυτοπεποίθησης και σχέσης με τους άλλους.

Κάθε οδικός χάρτης χρησιμοποιεί διαφορετικές καλλιτεχνικές γλώσσες και διαφορετικούς τύπους δραστηριοτήτων, ωστόσο, όλα αυτά είναι εργαλεία ικανά να επιτύχουν κοινούς στόχους, που είναι: η προώθηση των διαπροσωπικών σχέσεων και της αυτοπεποίθησης, η ενίσχυση της κοινωνικοποίησης μεταξύ των συνομηλίκων, η διευκόλυνση της σύνδεσης νου-σώματος και της συναισθηματικής έκφρασης, η μείωση του στρες και η προώθηση της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας.

Σύμφωνα με τον κύριο στόχο του έργου RECAP, όλα τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων αποσκοπούσαν στην ανάκτηση της ένταξης μέσω της δημιουργικότητας σε ένα πλαίσιο μετά την πανδημία. Στην πραγματικότητα, τα πιο συνηθισμένα αποτελέσματα ήταν ότι οι συμμετέχοντες ένιωθαν πιο συνδεδεμένοι με τον εαυτό τους και με τους άλλους, ότι τους άκουγαν και τους εκτιμούσαν περισσότερο, ότι οι περισσότεροι από αυτούς ήταν σε θέση να αναπτύξουν μια αίσθηση ομαδικής εργασίας και να αναλάβουν την ευθύνη του σώματός τους και του χώρου, να είναι σε θέση να εκφράσουν τα συναισθήματα και τα συναισθήματά τους με πιο σίγουρο τρόπο, χρησιμοποιώντας την τέχνη και τη δημιουργικότητα.

Τέλος, τα πιο συνηθισμένα έργα τέχνης που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων ήταν φωτογραφικές εκθέσεις, θεατρικές και χορευτικές παραστάσεις, εκθέσεις τσάντας και υφασμάτων, πίνακες ζωγραφικής και κάποια δημιουργική εργασία που δημιουργήθηκε από τη συγχώνευση περισσότερων ειδών τέχνης (π.χ. δημιουργική γραφή, θέατρο, ποίηση, χορός, φωτογραφία κ.λπ.).

Όλοι οι εθνικοί χάρτες πορείας που αναφέρονται σε αυτό το έγγραφο αποτελούν πολύτιμη μαρτυρία για το πώς ο πολιτισμός και η τέχνη είναι εγκάρσια εργαλεία ικανά να αντιμετωπίσουν τη νεολαία με τρόπους χωρίς αποκλεισμούς.

Ο «Οδικός χάρτης για την κοινωνική ένταξη των νέων μέσω της τέχνης και του πολιτισμού σε ένα μεταπανδημικό πλαίσιο» αποτελεί ένα πολύ σημαντικό και καινοτόμο εργαλείο στο νέο κοινωνικοπολιτιστικό πλαίσιο και ένα εμπνευσμένο προϊόν για τον τομέα της εργασίας των νέων.

Μέσα από την περιγραφή των ανακεφαλαιωτικών τοπικών οδικών χαρτών, είναι δυνατόν, ως εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, ηγέτες της νεολαίας ή εκπαιδευτικοί, να κατανοήσουμε καλύτερα πώς να εφαρμόσουμε την εργαλειοθήκη τέχνης και πολιτισμού για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας (PR2). Όλοι οι προτεινόμενοι χάρτες είναι ευέλικτοι και μπορούν να συγχωνευθούν και να αναμειχθούν, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα νέο εργαστήριο με βάση τις ανάγκες και το υπόβαθρο των νέων συμμετεχόντων. Έτσι, ακολουθώντας όλες τις συστάσεις που παρέχονται από τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας στις αντίστοιχες τοπικές εμπειρίες τους, είναι δυνατόν να εφαρμοστεί μια επιτυχημένη και εμπλουτιστική πορεία κατάρτισης σε οποιοδήποτε άλλο πλαίσιο.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

ALDA
Γαλλία

ALIFS
Γαλλία

A.R.T. FUSION
Ρουμανία

**CENTER FOR SUSTAINABLE
COMMUNITIES DEVELOPMENT**
Βουλγαρία

CESIE
Ιταλία

CYCLISIS
Ελλάδα

**CPE - FUNDATIA CENTRUL
PARTENERIAT
PENTRU EGALITATE**
Ρουμανία

LA PICCIONAIA
Ιταλία

RIGHT CHALLENGE
Πορτογαλία

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS
Ισπανία

Το ReCAP © διαθέτει άδεια χρήσης CC BY-NC-SA 4.0.
Για να δείτε το αντίγραφο της άδειας, επισκεφθείτε:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by
the European Union

Με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η ΕΕ δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Αριθμός Έργου: 2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

ROADMAP

per l'inclusione sociale dei giovani attraverso
l'arte e la cultura in postpandemia

Risultato di progetto 3

Co-funded by
the European Union

MAPPA PER L'INCLUSIONE SOCIALE DEI GIOVANI ATTRAVERSO L'ARTE E LA CULTURA IN CONTESTO POST PANDEMICO

Risultato 3 del Progetto

2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

Sviluppato da: CESIE

Finanziato dall'Unione europea. Le opinioni espresse appartengono, tuttavia, al solo o ai soli autori e non riflettono necessariamente le opinioni dell'Unione europea o dell'Agenzia esecutiva europea per l'istruzione e la cultura (EACEA). Né l'Unione europea né l'EACEA possono esserne ritenute responsabili.

Codice del progetto	2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250
Nome del progetto	Recovering inclusion through Creativity After Pandemic
Acronimo	ReCAP
Inizio del progetto	01/03/2022
Fine del progetto	29/02/2024
Titolo dei Risultati del Progetto (PR)	PR3 - MAPPA PER L'INCLUSIONE SOCIALE DEI GIOVANI ATTRAVERSO L'ARTE E LA CULTURA IN CONTESTO POST PANDEMICO
Data di consegna prevista	27 gennaio 2024
Livello di diffusione	PUBBLICO
Responsabile del risultato del progetto e contribuenti	CESIE
Sommario dei risultati	<p>Quest'ultimo prodotto del progetto ha l'obiettivo di raccogliere le lezioni apprese tramite i percorsi locali implementati insieme al personale socioeducativo e ai/ alle partecipanti, e di stilare una serie di raccomandazioni ed eventuali linee guida che orientino un processo di inclusione sociale per giovani vulnerabili attraverso metodi e strumenti culturali e artistici.</p> <p>La mappa contiene le linee guida per la realizzazione di un efficace percorso di inclusione sociale tramite la creatività e in un contesto specifico e completamente nuovo, comune all'intera Europa, e non solo: il contesto post pandemico.</p> <p>La mappa illustra esperienze stimolanti con cui i e le giovani possono migliorare l'autoconsapevolezza, far emergere i propri sentimenti e svilupparli attraverso attività creative, essere empatici verso se stessi e gli altri, ritornare ad avere sani rapporti interpersonali e, infine, apportare un importante cambiamento positivo nella propria vita.</p>
Cronologia della revisione	
Versione	Data
V.1	27/01/2024

INDICE

INTRODUZIONE	3
CONSORZIO	4
LE ROADMAP DI RECAP	5
ALDA – Francia	6
ALIFS – Francia	7
A.R.T. FUSION – Romania	8
CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT – Bulgaria	9
CESIE – Italia	10
CYCLISIS – Grecia	11
CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate – Romania	16
LA PICCIONAIA – Italia	17
RIGHT CHALLENGE – Portogallo	18
SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Spagna	19
CONCLUSIONI	20

INTRODUZIONE

Il presente documento ha l'obiettivo di illustrare tutte le *roadmap* sviluppate a livello locale nell'ambito del progetto RECAP.

Queste mappe rappresentano l'esito di un viaggio di 2 anni compiuto insieme a 10 organizzazioni partner europee, coinvolte nella sfida culturale di sostenere l'inclusione sociale dei giovani e la loro partecipazione attraverso l'arte e la cultura in un contesto post pandemico.

Sulla base della struttura progettuale, i partner hanno realizzato un'analisi approfondita su gruppi di giovani svantaggiati e sul loro bisogno di sentirsi parte della comunità locale in seguito alla pandemia, che ha prodotto il [Risultato 1 del progetto: Contesto locale e analisi delle esigenze](#).

In seguito, i partner hanno lavorato sul [Risultato 2 del progetto: Kit artistico e culturale per l'animazione socioeducativa](#), un kit innovativo di strumenti destinati ad animatrici e animatori socioeducativi per sostenere l'inclusione sociale e l'iniziativa di giovani svantaggiati/e in contesto post pandemico, tramite metodologie didattiche basate sull'arte.

Le organizzazioni partner e il personale socioeducativo con cui esse lavorano sono stati attivamente coinvolti nell'approvazione del kit di strumenti durante il *Training of Trainers* tenutosi a Vicenza e nella sua implementazione con gruppi di giovani di varie città attraverso percorsi locali personalizzati. L'utilizzo di questi strumenti ha permesso a ogni organizzazione di sviluppare una mappa nazionale rivolta ad adolescenti e basata sulle loro esigenze.

I risultati di questa implementazione a livello locale sono raccolti nel presente documento, che costituisce la fase finale del progetto e rappresenta un'importante fonte di ispirazione per il settore del lavoro in ambito giovanile e, in particolare, per affrontare le conseguenze socioculturali e psicologiche post pandemiche.

Al termine di tale attuazione, tutti i percorsi locali sono stati resi noti durante gli eventi divulgativi, quando i soggetti hanno avuto l'opportunità di condividere le proprie opere artistiche con il pubblico, di esprimere i sentimenti provati durante la pandemia e relativi ai percorsi di autoconsapevolezza intrapresi, ispirando a loro volta altri giovani e il personale socioeducativo.

Le *roadmap* nazionali elencate in questo documento contengono le seguenti informazioni:

- il nome dell'organizzazione responsabile;
- i destinatari (numero di partecipanti, fascia di età ed esigenze analizzate);
- la durata e il programma del percorso (il periodo di esecuzione, il numero di sessioni in cui il percorso è diviso, l'ammontare delle ore totali);
- il nome degli strumenti scelti dal [Kit artistico e culturale per animatrici ed animatori socioeducativi](#): tutte le mappe sono state realizzate scegliendo almeno 3 attività adattate alle esigenze dei/delle partecipanti. Inoltre, alcune mappe includono qualche attività per rompere il ghiaccio, creare spirito di squadra e confrontarsi;
- attività aggiuntive non incluse nel Kit che animatrici ed animatori socioeducativi hanno deciso di inserire nel percorso locale;
- gli obiettivi previsti da ogni percorso locale;
- i risultati ottenuti dal gruppo al termine del percorso;
- una descrizione del Progetto creativo finale, che è l'esito ultimo realizzato dai e dalle partecipanti durante il percorso (ad esempio, mostre d'arte, gallerie video, spettacoli di danza, mostre fotografiche, ecc.);
- alcuni suggerimenti per animatrici ed animatori socioeducativi interessati a implementare questi percorsi nel proprio lavoro.

CONSORZIO

- **ALDA – Francia**

L'ALDA (Association Des Agences De La Democratie Local) è un'associazione dedita alla promozione della buona governance locale. È un attore importante nell'ambito della democrazia locale, cittadinanza attiva, corretta gestione degli affari pubblici, integrazione dell'Unione Europea, diritti umani e cooperazione tra autorità locali e società civile. Gran parte del suo lavoro si basa sul metodo della cooperazione multilaterale decentralizzata, che implica un approccio tra più parti e focalizzato su solidi partenariati tra autorità locali e organizzazioni non governative.

- **ALIFS – Francia**

L'Association du Lien Intercultural Familial et Social (ALIFS) è coinvolta dal 1986 in attività di mediazione sociale, legale e culturale in favore di migranti, beneficiari di assegni sociali e abitanti di quartieri della classe operaia. Le azioni di ALIFS supportano la socializzazione, partecipazione e il coinvolgimento nella vita pubblica in quanto segnale di riconoscimento, tolleranza e apertura verso altre culture. Nell'ambito dei meccanismi della *common law*, l'associazione contribuisce al sostegno di politiche di integrazione, modificando comportamento, prospettiva e rappresentazioni della società nel Paese di residenza.

- **A.R.T. FUSION – Romania**

La A.R.T. Fusion è un'organizzazione giovanile che offre una visione realistica dei problemi che affliggono la società globale e romena di oggi. L'associazione intende stimolare l'atteggiamento delle persone nella società globale e aiutare a trovare soluzioni ai problemi della comunità. La sua missione è generare un cambiamento sociale, incoraggiando tutti i membri della società ad assumersene la responsabilità.

- **CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT – Bulgaria**

Il CSCD è un'organizzazione non governativa indipendente fondata nel 1994 e votata al bene comune. Le sue attività principali sono: organizzazione di campagne di informazione per l'istruzione e seminari di formazione; supporto attivo di reti nazionali e internazionali a sostegno delle donne; conduzione di ricerche sulla violenza domestica, molestie sessuali nei luoghi di lavoro e resilienza di bambini testimoni di violenza domestica.

- **CESIE – Italia**

Il CESIE è un'organizzazione non governativa non profit nata nel 2001 a Palermo. Il centro è impegnato nella promozione dello sviluppo culturale, sociale, educativo ed economico a livello locale, nazionale, europeo e internazionale. Il CESIE contribuisce alla crescita e allo sviluppo attraverso la partecipazione attiva di individui, società civile e istituzioni, valorizzandone la diversità.

- **CYCLISIS – Grecia**

Il CYCLISIS è un'organizzazione non profit nella vasta area di Patras, nella Grecia occidentale, che offre sia formazione ad adulti interessati a ottenere il diploma superiore che un'ampia varietà di servizi, come la consulenza. Questi ultimi includono formazione integrata, metodologie educative all'avanguardia e opportunità di ricerca grazie alla realizzazione di vari progetti europei. Inoltre, l'ampio raggio di servizi educativi e di formazione offerti è accompagnato dallo sviluppo di meccanismi di valutazione ben strutturati.

- **CPE - CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE – Romania**

Il CPE è una fondazione romena operante nell'ambito della parità di genere che dal 2002 promuove pari opportunità per donne e uomini romeni. Il centro crede che donne e bambine abbiano la libertà di scegliere per se stesse, superando i pregiudizi e le etichette sociali. Il CPE si unisce a bambine e donne per incentivare la costruzione di una società che rispetti i loro diritti, fornisca opportunità di sviluppo, riconosca le loro capacità e contributi, e le supporti in ambito lavorativo, educativo, culturale e sanitario.

- **LA PICCIONAIA – Italia**

La Piccionaia è una cooperativa sociale non profit di artisti, organizzatori e operatori culturali, fondata nel 1975 a Vicenza e impegnata nella pianificazione e nello sviluppo di progetti culturali connessi al teatro e ai linguaggi delle arti performative. Nel 1987, è stata designata Centro di Produzione Teatrale dal Ministero italiano della Cultura. La finalità statutaria de La Piccionaia è promuovere la persona umana, dando particolare attenzione alle generazioni più giovani, partecipando alla loro crescita educativa e culturale a fianco di scuole e altre entità aventi gli stessi obiettivi, oltre che incoraggiare la crescita culturale, sociale e relazionale di individui e comunità. In particolare, la cooperativa usa strumenti e linguaggi del teatro e delle arti performative per promuovere la cittadinanza attiva, democrazia, solidarietà, pace, inclusione sociale, parità di genere e sostenibilità ambientale nel rispetto delle esigenze delle diverse età, particolarità e identità di ogni individuo.

- **RIGHT CHALLENGE – Portogallo**

La Rightchallenge Association è un'organizzazione non governativa mirante alla promozione dell'educazione e della formazione come mezzi di inclusione sociale e per le pari opportunità. Crede che l'educazione debba concentrarsi sullo sviluppo integrale di tutti gli individui - a prescindere dallo status sociale, età o genere - per prepararli a partecipare a tutte le sfere della società. In quanto organizzazione particolarmente attiva nella società, alcuni dei suoi pilastri sono la formazione continua e lo sviluppo sostenibile poiché sostiene una cittadinanza attiva, democratica e responsabile.

- **SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Spagna**

La SSF è un'organizzazione non governativa formata da professionisti interdisciplinari. La sua missione è contribuire allo sviluppo, integrazione e benessere dei gruppi più vulnerabili, favorendo tolleranza, giustizia e responsabilità sociale in collaborazione con altre organizzazioni e istituzioni pubbliche. La SSF promuove un ampio ventaglio di progetti, attività di formazione, corsi, seminari, studi e ricerche, e attività pubbliche su questioni sociali, politiche e culturali in difesa della libertà e del diritto all'istruzione. Inoltre, sostiene attività di cooperazione con istituti di istruzione e organizzazioni internazionali nei settori del sociale e dell'educazione, allo scopo di contribuire al benessere sociale e sostenendo, in particolare, migranti, rifugiati, richiedenti asilo e famiglie che vivono l'integrazione sociale con maggiori difficoltà.

RECAP ROADMAPS

ALDA

Francia

<p>NOME ORGANIZZAZIONE</p>	<p>ALDA - Association européenne pour la démocratie locale</p>
<p>DESTINATARI</p>	<p>Numero di partecipanti:18 Fascia d'età: 15-29</p> <p>Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interazione con i pari ed esplorazione di sé • Scoprire e ritrovare la speranza in nuove opportunità <p>Contesto: rifugiati e richiedenti asilo ospitati in un Centro di accoglienza per richiedenti asilo (CADA) di Strasburgo e minori non accompagnati. Il più grande centro CADA di Francia si trova a Strasburgo ed è gestito dall'associazione Foyer Notre Dame, in collaborazione con il governo francese. Questa associazione offre anche servizi per l'accoglienza e il sostegno di minori non accompagnati (SAMI, Service d'Accompagnement des Mineurs Isolés).</p> <p>Molti dei soggetti partecipanti all'iniziativa vengono dalla Costa d'Avorio, Georgia, Nord Africa, ecc. Alcuni di loro sono in regola con la legge, mentre altri sono in attesa di risposte chiare in merito alla propria situazione. Alcuni appartengono alla categoria NEET (Not in Education, Employment, or Training), altri sono studenti di scuole superiori oppure lavorano. Altri ancora sono affetti da disabilità fisiche.</p>
<p>DURATA E PROGRAMMA</p>	<p>Periodo di esecuzione: da settembre 2023 a gennaio 2024</p> <p>Numero di sessioni: 6 sessioni</p> <p>Ore: 12 ore (1.5 / 2 ore per sessione + Evento divulgativo)</p>

<p style="text-align: center;">STRUMENTI SCELTI DAL KIT</p>	<p>Rompiamo il ghiaccio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Il significato del mio nome (p. 137) ● presentazione reciproca (p. 138) ● Il cerchio degli specchi (p. 137) ● Disegna il mio ritratto (p. 26) ● 3 verità e 1 bugia (p. 141) ● Verso il dibattito (p. 47) ● Il vento soffia via (p. 83) <p>Attività principali:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● maschere teatrali (p. 78) ● Photovoice (p. 54) ● Crea un'immagine con il tuo corpo (p. 16) <p>Attività di confronto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Un applauso (p. 145) ● Qualcosa su... (p. 138) <p>Sessione 1: introduzione al progetto e attività di <i>team building</i> Sessione 2: attività connesse al teatro Sessione 3: attività di <i>team building</i> e presentazione delle fasi del progetto finale Sessione 4: attività di <i>team building</i> e preparazione del progetto finale Sessione 5: conclusione e presentazione del progetto finale Sessione 6: evento divulgativo</p>
<p style="text-align: center;">OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Incoraggiare rapporti interpersonali ed emancipazione individuale ● Sviluppare fiducia in se stessi ● Mettere i e le giovani a proprio agio quando utilizzano la comunicazione non verbale ● Migliorare la relazione che i soggetti vulnerabili hanno con il corpo, aiutandoli a sentire la connessione tra corpo e mente.
<p style="text-align: center;">RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● I e le partecipanti si sentivano parte del gruppo e alcuni/e di loro restavano in contatto dopo la fine delle attività ● Si sentivano più a loro agio quando erano in gruppo, parlando e svolgendo attività insieme ai pari ● Si sentivano connessi/e a se stessi e ai pari ● Erano più a loro agio quando parlavano delle proprie esperienze, sentimenti e opinioni ai loro pari ● Hanno appreso l'importanza del gioco e dell'arte nella costruzione della fiducia e del senso di appartenenza ● Tenevano a svolgere attività simili nel tempo libero.

<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Mostra di foto, con il metodo <i>photovoice</i>, scattate dai soggetti durante i percorsi locali e condivise durante l'evento finale insieme alle note e ai commenti raccolti nel corso del laboratorio.</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Consigliamo di concentrare la prima sessione sull'incontro con i e le partecipanti e la scoperta delle loro esigenze e aspettative • È importante creare un ambiente in cui i soggetti si sentano a proprio agio • Tenendo conto delle difficoltà riscontrate, la prima sessione è cruciale per comprendere il modo in cui strutturare l'intero percorso: affrontare alcune questioni rispetto ad altre al fine di rispettare la sensibilità degli individui • Qualora dovessero sorgere problemi di comunicazione con individui provenienti da un contesto migratorio (ad esempio, alcuni di loro parlano solo la propria lingua materna), suggeriamo di superare l'ostacolo linguistico con l'integrazione di attività in cui la comunicazione verbale non è necessaria, oppure aiutando i e le partecipanti con i traduttori automatici o la preparazione di traduzioni che spieghino lo svolgimento delle attività.
<p>EVENTO DIVULGATIVO</p>	<p>Il 15 febbraio 2024, l'ALDA ha organizzato la conferenza internazionale finale <i>"Arte e cultura per l'inclusione: sostenere la gioventù attraverso la creatività in un contesto post pandemico"</i> del progetto ReCAP, tenutasi al Centro europeo della gioventù di Strasburgo.</p> <p>Questo evento è stato la fase finale per l'attuazione del progetto e la principale opportunità di incontro tra giovani provenienti da contesti diversi, ospiti istituzionali e partner internazionali per parlare di inclusione sociale e sostegno all'iniziativa giovanile, attraverso creatività e attività di apprendimento non formale.</p>

ALIFS

Francia

NOME ORGANIZZAZIONE	ALIFS - Association du Lien Interculturel, Social et Familial
DESTINATARI	<p>Numero di partecipanti: 20</p> <p>Fascia d'età: 14-16</p> <p>Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fare pratica con la lingua locale e la sua fluenza all'orale ● Sviluppare fiducia in sé <p>Contesto: una classe di persone appena arrivate.</p>
DURATA E PROGRAMMA	<p>Periodo di esecuzione: da ottobre 2023 a febbraio 2024</p> <p>Numero di sessioni: 16 sessioni (8 sessioni di ballo e 8 sessioni di teatro)</p> <p>Ore: circa 32 ore di laboratorio</p>
STRUMENTI SCELTI DAL KIT	<ul style="list-style-type: none"> ● Ballo ed espressione del corpo (p. 22) ● Educazione teatrale (p. 76) ● Maschere teatrali (p. 78)
OBIETTIVI	<ul style="list-style-type: none"> ● Espressione delle idee attraverso il movimento ● Dimostrare che tutti possono ballare, a prescindere dal genere o dal contesto di provenienza ● Ridurre lo stress e avere più fiducia in sé ● Aumentare la stima di sé nei soggetti partecipanti ● Dare loro una voce e incoraggiare la fiducia in se stessi/e ● Imparare la lingua locale e scoprire la cultura del Paese ● Promuovere il sostegno reciproco e aiutare a superare l'ansia da prestazione, permettendo loro di sentirsi fieri/e di sé quando mostrano ciò che hanno imparato e creato ● Imparare a comunicare senza le espressioni del volto ● Permettere ai destinatari di ascoltare e conoscere i loro pari.
RISULTATI OTTENUTI	<ul style="list-style-type: none"> ● I soggetti coinvolti si sono sentiti valorizzati e ascoltati ● Hanno fatto un'esperienza unica che li ha aiutati a crescere, avere più fiducia in sé e ad assumersi le proprie responsabilità ● Hanno ottenuto accesso ai mezzi che consentono loro di concentrarsi, rilassarsi e usare l'immaginazione

	<ul style="list-style-type: none"> ● I e le giovani hanno preso confidenza con l'ambiente, superando gli stereotipi di genere ● Hanno scoperto nuove attività e, forse, la loro futura professione!
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Una commedia-balletto liberamente adattata da "The Bourgeois Gentleman", un'opera teatrale satirica scritta da Molière sulle classi sociali e la vanità del genere maschile.</p> <p>Lo spettacolo si è tenuto l'8 febbraio 2024 al Liceo Magendie di Bordeaux, diretto da Wahid Chakid e coreografato da Azzah Sawah.</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Considera che, all'inizio di ciascuna sessione, i mediatori necessitano di tempo per presentarsi e instaurare un clima di fiducia ● Creare un ambiente rassicurante è molto importante ● I giochi di ruolo sono un buon modo per rompere il ghiaccio ● A volte i ragazzi non si sentono a loro agio a ballare con le ragazze, specialmente durante le sessioni di danza. Per superare questa difficoltà, prova a creare un'atmosfera positiva con un ambiente piacevole e amichevole, parlando dei benefici che il ballo ha sul corpo e sulla mente ● Organizza attività come balli e giochi di gruppo per piccoli gruppi per coinvolgere tutti/e ed evitare che qualcuno si senta isolato/a ● Promuovi il supporto tra ragazzi e ragazze e motivali/e a fare lo stesso con i loro pari. Il fine è creare un ambiente accogliente dove tutti si sentano a proprio agio, si divertano e apprezzino i benefici di partecipare alla coreografia ● Rispetta le scelte di ogni studente e non forzarli/e a partecipare!
<p>EVENTO DIVULGATIVO</p>	<p>L'evento finale ha avuto luogo nel febbraio del 2024, quando ALIFS ha presentato i laboratori realizzati sin dal dicembre 2023 presso il Liceo Magendie. Gli e le studenti che hanno tratto beneficio dal progetto, si sono esibiti/e di fronte ad altre classi allofone (in tal caso, classi in cui la lingua materna è diversa da quella francese) nel salone multifunzionale della loro scuola. Hanno presentato il I atto dell'opera "Le Bourgeois Gentilhomme" di Molière e due coreografie utilizzando il Kit degli strumenti. In seguito, hanno preso parte a una sessione di domanda e risposta insieme al pubblico. In particolare, hanno parlato della propria esperienza di recitazione e di danza, di apprendimento del francese e delle loro origini.</p>

A.R.T. FUSION

Romania

NOME ORGANIZZAZIONE	A.R.T. Fusion
DESTINATARI	<p>Numero di partecipanti: 16 Fascia d'età: 15-19 Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sviluppo del pensiero critico • Emancipazione e supporto (orientamento al lavoro) <p>Contesto: difficoltà economiche, alto tasso di dispersione scolastica, minoranze.</p>
DURATA E PROGRAMMA	<p>Periodo di esecuzione: da settembre a ottobre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 3 sessioni</p> <p>Ore: 40 ore Strumento 1 e 2, circa 5 ore; Strumento 3, formazione di teatro immagine con gli/le studenti per 8 ore; 3 ore di preparazione prima del loro arrivo e una sessione di confronto tra animatrici ed animatori socioeducativi alla fine di ogni giorno; Eventi finali di circa 3 ore ciascuno; il tempo restante è dedicato alla preparazione del loro arrivo, prove e confronti al termine di ogni evento.</p>
STRUMENTI SCELTI DAL KIT	<ul style="list-style-type: none"> • Cuci il mandala della tua vita (p. 68) • Orientamento al lavoro e guida all'inclusione sociale (p. 34) • Teatro forum (p.31)
OBIETTIVI	<ul style="list-style-type: none"> • Incentivare lo sviluppo di abilità di autoriflessione e cooperazione negli e nelle adolescenti • Promuovere pratiche sostenibili con l'utilizzo di materiali soggetti all'<i>upcycling</i> • Sensibilizzare ai temi dell'oppressione e del privilegio • Capire che cos'è l'oppressione e incoraggiare i e le partecipanti a intervenire durante futuri episodi di bullismo.
RISULTATI OTTENUTI	<ul style="list-style-type: none"> • I soggetti sono riusciti a esternare sentimenti e pensieri sui propri obiettivi personali in un ambiente rassicurante • Sono stati in grado di lavorare insieme verso un obiettivo comune (ideando lo spettacolo di teatro immagine)

	<ul style="list-style-type: none"> ● Sono stati capaci di adattarsi, improvvisare ed essere creativi nella realizzazione dello spettacolo di teatro immagine ● Erano in grado di comprendere concetti quali l'oppressione e il sostegno all'iniziativa ● Sono riusciti a sviluppare capacità di pensiero critico e decisionali ● Hanno guidato un processo di autoriflessione con la nostra assistenza in un ambiente tranquillo e controllato.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 15 borse: 15 borse che gli e le adolescenti hanno personalizzato durante la prima sessione con l'attività "Cuci il mandala della tua vita". Il fine era creare un ambiente in cui tutti potessero sentirsi sicuri e riflettere sulle proprie vite, obiettivi personali e trasferire tutto ciò in un processo creativo e artistico. 2. 2 spettacoli di teatro immagine: lo spettacolo teatrale è stato ideato durante la formazione di teatro immagine attraverso la collaborazione di tutti/e i/le partecipanti. La finalità era rappresentare un episodio di bullismo a scuola e poi discuterne con il pubblico. Il fine ultimo era far sì che i soggetti (sia attori/attrici che pubblico) riuscissero a trasferire alcune delle lezioni apprese dallo spettacolo nella realtà. A chi chiedi aiuto quando sei di fronte a un episodio di bullismo? Come ti comporti? Perché non dovrebbe succedere?
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Concorda una serie di regole insieme ai e alle giovani ● Consulta i soggetti in ogni fase del processo, chiedi le loro opinioni e coinvolgili costantemente nel tuo lavoro (sul tipo di esercizi, programma, ecc.) ● Crea sempre un momento di confronto dopo ogni esercizio ● Esegui un esercizio di chiusura al termine di ogni sessione ● Evita che le sessioni durino più di 4 ore (inclusa la pausa) ● Assicurati che l'attività sia ben strutturata: farà sentire tutti/e rassicurati/e ● Dai spazio a tutti/e (per esprimere pensieri e opinioni) così che possano sentirsi inclusi e incluse ● A volte è stato difficile mantenere i soggetti concentrati e coinvolti. In questi casi, è meglio fare una pausa o prendere un po' d'aria fresca, oppure è bene che animatrici ed animatori spieghino l'importanza di rimanere attenti e l'importanza del rispetto reciproco, in modo calmo (a volte sussurrare aiuta, perché è l'opposto di ciò che si aspettano e così si concentreranno di più per capire ciò che stai dicendo) ● Potresti avere alcune difficoltà con adolescenti che discriminano i personaggi o le situazioni illustrate.

EVENTO DIVULGATIVO

Il progetto creativo finale è stato svolto nell'ottobre del 2023 ed è consistito in 2 spettacoli di teatro immagine avvenuti in due giorni consecutivi presso la scuola superiore con cui abbiamo lavorato. Il risultato finale è stato lo spettacolo teatrale ideato durante la formazione per il teatro immagine, attraverso la collaborazione di tutti/e i/le partecipanti. Lo scopo di questo progetto è stato rappresentare un episodio di bullismo a scuola e poi discuterne con il pubblico. Il pubblico era composto da altri/e studenti tra i 15 e i 19 anni, che potrebbero essere esposti a episodi di bullismo a scuola e/o a difficoltà relative all'abbandono scolastico a causa di fattori vari (percorso casa-scuola, risorse economiche, famiglia, ecc.).

Dopo aver finito di utilizzare gli strumenti e aver mostrato il risultato finale (lo spettacolo di teatro immagine), abbiamo creato un modulo di feedback da distribuire tra gli e le adolescenti, chiedendo loro quali competenze sentivano di aver migliorato attraverso le nostre sessioni. Le risposte raccontano che le competenze sviluppate più importanti sono la comunicazione e la capacità di lavorare in gruppo, oltre al miglioramento dell'abilità di improvvisazione, pensiero critico, *public speaking* e ascolto attivo.

CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT

Bulgaria

NOME ORGANIZZAZIONE	CSCD - Center for Sustainable Communities Development
DESTINATARI	<p>Numero di partecipanti: 23 Fascia d'età: 15-29 Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Coinvolgere in attività sociali studenti dell'istituto superiore della piccola città di Breznik ● Fornire uno spazio dove poter esternare i propri sentimenti <p>Contesto: giovani frequentanti l'istituto superiore di Breznik. Si tratta di un contesto che ancora presenta aspetti del patriarcato, il che influenza il processo educativo. Per tale ragione, queste attività potrebbero avere un forte impatto sullo sviluppo dei e delle giovani.</p>
DURATA E PROGRAMMA	<p>Periodo di esecuzione: da settembre a novembre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 5 sessioni</p> <p>Ore: 15 ore (3 ore per sessione)</p>
STRUMENTI SCELTI DAL KIT	<p>Rompiamo il ghiaccio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Unico e condiviso” ● 2 verità e 1 bugia ● Il mio nome è ● Quale preferisci? ● Biglietto di compleanno <p>Attività principali:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● maschere teatrali (p. 78) ● Cuci il mandala della tua vita (p. 68) ● Crea un'immagine con il tuo corpo (p. 16) ● lavori di ricamo (p.85)

<p>OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sviluppare le capacità comunicative di ogni partecipante e creare un ambiente sicuro dove far esprimere i loro sentimenti • Ridurre il più possibile lo stress attraverso l'arteterapia • Migliorare le abilità sociali nei lavori di gruppo.
<p>RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I e le partecipanti riuscivano a esprimere i loro pensieri e sentimenti • Riduzione dello stress e della tensione attraverso l'arte • Sono riusciti/e a utilizzare l'arte e la creatività per comunicare sentimenti ed emozioni • Hanno migliorato le abilità sociali lavorando in piccoli gruppi su un progetto creativo.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Il progetto finale di questo percorso è stata la mostra di tutti gli oggetti creati dai soggetti durante le sessioni. La sala in cui ha avuto luogo l'evento era decorata con i dipinti e le borse da loro realizzate, mentre all'ingresso è stata organizzata una mostra fotografica delle attività.</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • All'inizio di ogni sessione, ricordati di dire brevemente che cosa farete e perché! I soggetti sono coinvolti in varie attività, per cui è meglio far focalizzare la loro attenzione sull'obiettivo da raggiungere sin dall'inizio • Preparati bene prima di ogni incontro con loro • Sii sincero/a quando interagisci con loro - lo apprezzeranno e parteciperanno attivamente alle attività • Non temere se un esercizio non è stato recepito positivamente da tutti. Tenta di capirne e analizzarne le ragioni e rifletti nel tuo report sulla lezione che hai imparato.
<p>EVENTO DIVULGATIVO</p>	<p>L'evento finale ha avuto luogo a dicembre del 2023 presso il Community Center di Breznik. Erano presenti 27 studenti dell'Istituto Superiore "Vasil Levski" di Breznik, di cui 23 partecipanti attivi ai 5 laboratori artistici, 10 insegnanti e la dirigenza scolastica, rappresentanti del governo locale, medici, assistenti sociali e la dirigenza del Community Center.</p> <p>Nel corso dell'evento, l'operatore o l'operatrice giovanile che ha coordinato le attività dei e delle partecipanti, ha mostrato una</p>

presentazione multimediale degli oggetti artistici utilizzati dagli e dalle adolescenti in ogni sessione.

Ogni giovane che ha preso parte alle attività della Roadmap, ha ricevuto un certificato per aver partecipato attivamente e in modo positivo al progetto; nel corso di una lotteria, hanno tutti/e ricevuto un voucher dal valore variabile per l'acquisto di un regalo nella libreria della città.

Durante l'evento, i soggetti hanno mostrato uno degli esercizi eseguiti nel corso delle sessioni e condiviso con il pubblico una valutazione finale dell'utilità delle attività svolte.

CESIE

Italia

NOME ORGANIZZAZIONE	CESIE
DESTINATARI	<p>Numero di partecipanti: 15</p> <p>Fascia d'età: 15-30</p> <p>Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Socializzazione ● Libera espressione ● Migliorare la fiducia in sé e il modo di relazionarsi con i pari <p>Contesto: la maggior parte dei destinatari sono giovani provenienti da un contesto migratorio, mentre altri/e appartengono al contesto locale e sono alla ricerca di momenti di socializzazione e di un ambiente rassicurante dove potersi esprimere.</p>
DURATA E PROGRAMMA	<p>Periodo di esecuzione: 23-29 ottobre 2023 (laboratorio residenziale - 1 settimana)</p> <p>Numero di sessioni: 7 sessioni</p> <p>Ore: 14 ore (2 ore per sessione)</p>
STRUMENTI SCELTI DAL KIT	<ul style="list-style-type: none"> ● Crea un'immagine con il tuo corpo (p. 16) ● Ballo ed espressione del corpo (p. 22) ● Esprimi un desiderio con il tuo corpo (p. 43) ● Il gioco dello specchio (p. 64)

<p>OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Sviluppare le capacità comunicative superando le barriere linguistiche ● Acquisire maggiore autoconsapevolezza della postura e dell'immagine del proprio corpo ● Acquisire più fiducia nella capacità di esprimersi attraverso il movimento e nel comunicare più liberamente con i pari ● Migliorare la coordinazione dei movimenti del corpo ● Concentrarsi sui propri desideri e obiettivi, trovare un modo per sintetizzarli e visualizzarli più chiaramente ● Sviluppare empatia verso di sé e gli altri.
<p>RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Le attività hanno consentito ai soggetti di superare le barriere linguistiche ed emotive. Hanno acquisito una maggiore consapevolezza della postura del proprio corpo e di come migliorarla attraverso l'osservazione di sé e degli altri ● I soggetti hanno apprezzato molto le attività proposte perché non si sono sentiti giudicati, ma liberi di esprimersi come preferivano. Hanno trovato utile imparare a interagire spontaneamente con i pari malgrado le diversità culturali ● Si sono presi del tempo per riflettere sui propri desideri: per alcuni di loro è stata la prima volta in cui hanno potuto concentrarsi su questo aspetto. Era importante che scegliessero un desiderio e lo riassumessero in una sola parola: hanno migliorato la capacità di scegliere in modo chiaro cosa vogliono e ciò ha avuto un forte impatto su di loro ● Si sono divertiti/e a lavorare in coppia sperimentando sia i ruoli di leader che di specchio. Erano a loro agio nel seguire i movimenti dei coetanei e nel farsi seguire. Hanno sviluppato maggiore empatia nella comunicazione, rispettando i tempi e i modi degli altri.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Per il progetto finale, i soggetti hanno preparato un'esibizione interattiva: un laboratorio di danza e movimento aperto a tutte le persone che desideravano unirsi. In questo modo, hanno avuto l'opportunità di condividere i risultati ottenuti durante il percorso e di mostrare gli esercizi appresi insieme ai pari durante tutte le sessioni.</p>

<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Si raccomanda di fare del riscaldamento prima di iniziare l'attività "Crea un'immagine con il tuo corpo" e lasciare che i e le partecipanti si sentano a proprio agio con i movimenti; per questo motivo, consigliamo di proporre questa attività nella fase intermedia del laboratorio, e non all'inizio • Prima di svolgere l'esercizio "Esprimi un desiderio con il tuo corpo", suggeriamo di concedere del tempo ai soggetti in maniera progressiva, per permettere loro di riflettere, condividere verbalmente e infine trovare una parola che possa esprimere tale desiderio • Per quanto riguarda l'attività "Il gioco dello specchio", consigliamo di far sperimentare a ognuno/a entrambi i ruoli di "specchio" e persona imitata e di dare loro del tempo per confrontarsi sull'esperienza.
<p>EVENTO DIVULGATIVO</p>	<p>L'evento ha avuto luogo nel gennaio del 2024 al Teatro Atlante, un piccolo teatro situato nel centro di Palermo, dove è stato organizzato il percorso locale.</p> <p>L'evento è consistito in un laboratorio di danza aperto al pubblico, dove educatori ed educatrici, giovani e artisti/e hanno eseguito gli esercizi di danza preparati durante il percorso insieme alle animatrici e agli animatori socioeducativi che hanno guidato il laboratorio di 6 giorni. È stata un'opportunità importante per far sì che il pubblico vedesse, sperimentasse e riflettesse sul potere della danza e delle arti come strumenti di inclusione sociale ed espressione delle emozioni attraverso il corpo. Il laboratorio di ballo è anche stata un'opportunità per parlare del Kit di strumenti artistici e culturali di RECAP e condividere i risultati del progetto.</p> <p>L'evento è stato seguito da una mostra fotografica e un'esibizione di danza da parte di Soad, l'operatrice giovanile che ha condotto il laboratorio.</p>

CYCLISIS

Grecia

NOME ORGANIZZAZIONE	CYCLISIS
DESTINATARI	<p>Numero di partecipanti: 15</p> <p>Fascia d'età: 18-23</p> <p>Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partecipare alla vita comunitaria e sviluppare la sensibilità sociale • Attività di gruppo e socializzazione <p>Contesto: la maggior parte dei soggetti è nata in contesti urbani, frequenta l'università e molti di loro sono socialmente attivi. Il loro coinvolgimento concerne la realtà sociale post pandemia e una sua trasformazione, tramite la creatività, che possa aiutarli a reinserirsi attivamente nel contesto sociale.</p>
DURATA E PROGRAMMA	<p>Periodo di esecuzione: da ottobre a dicembre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 8 sessioni</p> <p>Ore: 16 ore (2 ore per sessione)</p>
STRUMENTI SCELTI DAL KIT	<ul style="list-style-type: none"> • Educazione teatrale (p. 76) • Fai un passo avanti (p. 73) • Teatro forum (p.31) • Letteratura e scrittura creativa (p. 39) <p>Questa <i>roadmap</i> comprende 8 sessioni per l'implementazione degli strumenti e la realizzazione del progetto creativo finale.</p> <p>Sessione 1: presentazione e attività per creare uno spirito di gruppo</p> <p>Sessione 2: attività teatrali (educazione teatrale)</p>

	<p>Sessione 3: sensibilità sociale (Fai un passo avanti)</p> <p>Sessione 4: il teatro in contesto sociale (teatro forum)</p> <p>Sessioni 5, 6, 7: preparazione del progetto creativo</p> <p>Sessione 8: valutazione.</p>
<p>ATTIVITÀ AGGIUNTIVE NON INCLUSE NEL KIT</p>	<p>FASE 1 (Una persona bendata viene guidata...)</p> <p>Il gruppo è diviso in coppie: una persona viene bendata con una sciarpa per tutta la durata dell'attività mentre l'altra "è i suoi occhi" e deve farle da guida. Prima che l'attività cominci, la coppia interagisce per trovare il modo più adatto per cooperare l'una con l'altra. La guida deve ascoltare attentamente e rispettare le esigenze, i limiti e la disposizione al contatto fisico della persona bendata. Appena viene concordato un modo per guidare la persona bendata, l'attività ha inizio. La facilitatrice o il facilitatore dà alle coppie le seguenti istruzioni: <i>"Ogni coppia deve percorrere questo spazio. La guida deve aiutare la persona bendata a esplorare e percepire lo spazio intorno a sé. Potete parlare a bassa voce, dare informazioni e direzioni, ma ricordate di rispettare i suoi confini e darle spazio"</i>. Questa fase dura almeno 10 minuti, così che le coppie abbiano abbastanza tempo per esplorare lo spazio e dialogare.</p> <p>FASE 2 (... A costruire rapporti interpersonali)</p> <p>Nella seconda fase dell'attività, le coppie si scambiano i ruoli: la persona bendata diventa la guida e viceversa. La facilitatrice o il facilitatore fornisce le seguenti istruzioni: <i>"Ogni coppia deve percorrere questo spazio. La guida deve aiutare la persona bendata ad andare incontro ad altre persone bendate e a farla interagire socialmente con loro. Potete parlare, dare informazioni e direzioni, ma ricordate di rispettare i suoi confini e di darle spazio"</i>. Questa fase dura tra i 15 e i 20 minuti in modo che le coppie abbiano tempo sufficiente per dialogare.</p> <p>FASE 3 (Valutazione)</p> <p>L'attività di gruppo termina con la condivisione dell'esperienza di entrambi i ruoli e di punti di vista (guida e persona bendata).</p> <p><i>(proposta come attività di team building dal CPE durante il Training of Trainers)</i></p>
<p>OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Promuovere l'espressione di sé attraverso creatività e attività artistiche

	<ul style="list-style-type: none"> ● Coltivare la consapevolezza sociale e la sensibilità a questioni sociali ● Sviluppare un senso di responsabilità all'interno del gruppo ● Mettere in pratica la cooperazione di gruppo ● Coltivare il pensiero critico e l'autoriflessione.
<p>RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● I soggetti sono riusciti a esprimere pensieri e sentimenti ● Sono stati in grado di usare l'arte e la creatività per comunicare sentimenti ed emozioni ● Sono riusciti a lavorare bene in piccoli gruppi per un progetto creativo ● Hanno sviluppato spirito di squadra e rapporti di collaborazione miranti a un obiettivo comune ● Sono riusciti a sviluppare un senso di responsabilità all'interno del gruppo ● Hanno condiviso preoccupazioni comuni riguardo la società.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Il progetto creativo finale ha previsto elementi di teatro, immagini statiche, letture di testi, poesie, musica e l'uso di alcuni mezzi creativi come la scrittura creativa, immagini statiche/<i>Tableau vivant</i>, rappresentazione di immagini e il metodo del teatro forum.</p> <p>Il tema del progetto è emerso attraverso vari dibattiti durante il processo creativo, tuttavia, abbiamo usato alcuni argomenti di riferimento (ad esempio, diritti umani, rifugiati e migrazione, emozioni e visualizzazione, paure e preoccupazioni, partecipazione civica e attivismo politico e sociale giovanile).</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Assicurati di aver preparato tutto e pianificato le attività nei minimi dettagli prima di cominciare a implementare gli strumenti. Questo ti aiuterà a gestire le sessioni con facilità, invece di tentare di capire all'ultimo minuto che cosa devi fare ● Ricorda di essere aperto/a alle cose nuove e ai suggerimenti del gruppo

	<ul style="list-style-type: none">● Ricorda di stabilire i prerequisiti per una comunicazione e un'interazione efficace, concordando con il gruppo una serie di regole comuni da rispettare● La cosa più importante è credere che le tue attività abbiano un valore aggiunto. Se non credi in prima persona nel tuo programma, né sarai convincente né riuscirai a coinvolgere i/ le partecipanti.
EVENTO DIVULGATIVO	<p>L'evento è stato realizzato nel dicembre del 2023 presso l'ufficio di Cyclisis.</p> <p>Per Cyclisis, completare il progetto significava impegnarsi a dare voce e spazio creativo a coloro che ne avevano bisogno. Il risultato raggiunto in questi mesi di interazione si è manifestato in occasione di questo evento, durante il quale è stato comunicato. Infine, è stato dato spazio al giovane gruppo di partecipanti affinché presentassero l'esibizione che avevano preparato.</p> <p>L'esibizione è il risultato delle attività di scrittura creativa: il gruppo di giovani ha avuto l'opportunità di leggere i propri pensieri e testi formulati sui temi della solitudine e dell'isolamento.</p>

CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Romania

<p>NOME ORGANIZZAZIONE</p>	<p>CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate</p>
<p>DESTINATARI</p>	<p>Numero di partecipanti: 23</p> <p>Fascia d'età: 14-19</p> <p>Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Acquisire più fiducia in sé e migliorare la percezione del proprio potenziale creativo; provare a mettere da parte la frustrazione di essere discriminati/e per le proprie disabilità ● Riflettere su come gestire meglio le emozioni, esplorare il potenziale artistico e creativo in un ambiente rassicurante e usare l'intero essere (corpo, mente, emozioni) per la creatività ed esprimere se stessi/e ● Superare la rigidità e le inibizioni dovute a un sistema educativo fortemente tradizionale con l'approccio dell'apprendimento tramite il gioco. <p>Contesto: studenti di un istituto superiore di Bucarest per l'educazione di persone con disabilità, le quali vanno dal deficit uditivo e dai disturbi del linguaggio a disabilità motorie, intellettuali e dello sviluppo. Molti e molte di loro hanno subito gravi episodi di bullismo e stereotipizzazione sulla base della propria disabilità, specialmente negli anni di scuola precedenti. L'autostima ne ha risentito, così come la scarsa fiducia nella capacità creative; inoltre, hanno avuto poche opportunità per esprimersi in maniera creativa, sia individualmente che all'interno di un gruppo. Provengono da diversi contesti socioeconomici e molti/e di loro vivono negli edifici scolastici.</p>
<p>DURATA E PROGRAMMA</p>	<p>Periodo di esecuzione: da settembre a dicembre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 11 sessioni</p> <p>Ore: 22 ore (2 ore per sessione)</p>

**STRUMENTI SCELTI
DAL KIT**

I seguenti strumenti sono stati utilizzati durante tutte le 11 sessioni (si tratta solamente di una selezione; gli esercizi sono stati adattati alle capacità del gruppo).

Attività principali:

- 1) Crea un'immagine con il tuo corpo (p. 16)
- 2) giocare a Dixit (p. 24)
- 3) Disegna il mio ritratto (p. 26)
- 4) Esprimi un desiderio con il tuo corpo (p. 43)
- 5) letteratura e scrittura creativa (p. 39)
- 6) esercizi teatrali di comunicazione non verbale (p.51)
- 7) Photovoice (p. 54)
- 8) Fai un passo avanti (p. 73)
- 9) Gli effetti dello stereotipo (p. 81)

Esercizi per rompere il ghiaccio e di *team building*:

- 1) Tutti come...
- 2) Mi piace/Non mi piace
- 3) Pass the pasta
- 4) Pass the movement
- 5) 3 verità e 1 bugia
- 6) ballo e sviluppo della fiducia
- 7) Froebel tower

Attività per la valutazione:

- 1) dibattito aperto
- 2) Che cosa porto con me?

<p>OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Imparare nuove modalità di espressione e gestione delle emozioni ● Diventare consapevole del proprio potenziale creativo e liberarlo, sia individualmente che in gruppo ● Utilizzare un ambiente rassicurante per riacquistare fiducia nel proprio potenziale e punti di forza: molte volte i soggetti sono stati oggetto di stereotipi legati alle loro disabilità ● Imparare a usare il proprio corpo più liberamente e meglio, attraverso i progetti e i giochi proposti, per fare loro entrare nuovamente in contatto con la parte ludica della propria personalità.
<p>RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Gli/le studenti hanno liberato il potenziale creativo e sperimentato che cosa siano l'arte, la creatività, l'essere artistici e creativi/e sia a livello teorico (dibattito) che pratico (attività); tutto ciò, per loro, è stato nuovo e stimolante allo stesso tempo ● Hanno superato alcune inibizioni e rigidità, prendendosi maggiore spazio per manifestare la propria personalità e fare una buona impressione su facilitatrici e facilitatori, colleghi e colleghe, e docenti, mostrando capacità che nessuno sapeva che avessero ● I e le partecipanti hanno sperimentato nuovi modi di esternare e definire le proprie emozioni ● Sono riusciti/e a lavorare sentendosi parte di un gruppo, migliorando i legami tra loro e il grado di coesione e comprensione ● I soggetti hanno stabilito una connessione con se stessi e con i pari; sono riusciti a mostrare le parti vulnerabili di sé senza paura, vergogna o sentirsi esposti.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Il progetto creativo finale è un breve video del percorso fatto all'interno del progetto, insieme a immagini e riprese delle attività dal punto di vista dei e delle partecipanti. Il video intende mostrare come si possa costruire un gruppo e liberarne la creatività in un contesto speciale e spazio rassicurante, che permette alle persone di provare nuove modalità espressive.</p> <p>Il progetto è stato realizzato con la partecipazione di studenti capaci e di talento, che si sono resi conto degli obiettivi raggiunti. Alla fine, gli e le studenti hanno condiviso impressioni e opinioni su che cosa il progetto</p>

significasse per loro e hanno mostrato l'impatto che la loro collaborazione ha avuto sul progetto.

**SUGGERIMENTI PER
ANIMATRICI ED
ANIMATORI
SOCIOEDUCATIVI**

- Quando si lavora con studenti affetti/e da disabilità multiple, è molto importante assicurarsi di personalizzare le attività così che tutti/e possano parteciparvi in diversi modi e nessuno/a venga escluso.
- Permettere alle persone di esprimersi è essenziale: assicurati che coloro che riescono a sentire e a parlare a un livello sufficiente coinvolgano coloro che non ne sono in grado. Accertati che nessuna venga esclusa o ignorata poiché è facile che accada in un contesto dove sono presenti diversi livelli di disabilità uditive e di linguaggio. Fa sì che qualora la facilitatrice o il facilitatore dovesse conoscere la lingua dei segni, ci sia un o un'interprete in grado di coinvolgere chi partecipa.
- Dai istruzioni chiare per ogni attività. Molte parole non hanno una corrispondenza nella lingua dei segni, per cui assicurati che tutti i soggetti capiscano correttamente sia che cosa prevedono le attività sia che cosa viene loro richiesto di fare per svolgerle.
- Di solito, le persone hanno diversi tipi di preconcetti e aspettative inconsapevoli nei confronti delle persone con disabilità, le quali a loro volta non sono abituate a ricevere domande sulle loro emozioni o a essere invitate a realizzare attività creative: ciò spiega la loro iniziale confusione o resistenza. La creazione di un ambiente davvero sicuro è fondamentale, ma lo è anche guidare le attività con una mente aperta, così come la capacità di comprendere le esigenze dei e delle partecipanti per coinvolgerli/e il più possibile nelle attività del progetto. Dà loro del tempo; non monitorare le attività in maniera eccessiva; fornisci ai soggetti un quadro chiaro e dai la libertà di svolgere le attività a modo proprio. La facilitatrice o il facilitatore a contatto con persone provenienti da diverse situazioni di svantaggio, emarginazione, o violenza, deve prima lavorare sulla propria percezione.

LA PICCIONAIA

Italia

<p>NOME ORGANIZZAZIONE</p>	<p>LA PICCIONAIA S.C.S.</p>
<p>OBIETTIVI</p>	<p>Numero di partecipanti: 18</p> <p>Fascia d'età: 14-19</p> <p>Esigenze: necessità di uno spazio dove esprimersi e dare sfogo ai pensieri legati alla vita quotidiana.</p> <p>Contesto: i soggetti partecipano al progetto dopo l'orario scolastico, provengono da diversi contesti sociali ed etnici, e alcuni di loro sono giovani con difficoltà di apprendimento e un controllo motorio limitato, senza possibilità economiche e un basso grado di istruzione. Giovani che vogliono e necessitano di integrarsi socialmente, in cerca di uno spazio rassicurante dove esprimersi.</p>
<p>DURATA E PROGRAMMA</p>	<p>Periodo di esecuzione: da ottobre a dicembre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 10 sessioni</p> <p>Ore: 22 ore (2 ore per sessione e un giorno dedicato alle prove e all'esibizione finale)</p>
<p>STRUMENTI SCELTI DAL KIT</p>	<p>La <i>Roadmap</i> si compone di 10 sessioni dedicate all'utilizzo dei seguenti strumenti, oltreché ad attività per fortificare lo spirito di gruppo che fanno anche parte del Kit artistico e culturale. In alcuni casi, gli strumenti non sono stati implementati del tutto (ad esempio, gli elementi di improvvisazione sono stati usati qualche volta):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● attività di <i>team-building</i> (p. 136) ● esercizi teatrali di comunicazione non verbale (p. 51) ● educazione teatrale (p. 76) ● maschere teatrali (p. 78)

	<ul style="list-style-type: none"> • crea un'immagine con il tuo corpo (p. 16) • arte etnica (p. 28) • letteratura e scrittura creativa (p.39)
<p>ATTIVITÀ AGGIUNTIVE NON INCLUSE NEL KIT</p>	<p>Tecniche teatrali di base per il controllo e la modulazione della voce.</p> <p>Durante gli incontri abbiamo proposto anche attività di scrittura collettiva e di critica costruttiva tramite l'ascolto attivo. L'attività consisteva nel far scrivere a ogni soggetto un breve testo che avrebbe espresso ciò che pensava della storia "Il lampo" dello scrittore Italo Calvino. Successivamente, i e le partecipanti hanno formato diversi gruppi per discutere delle varie tematiche individuate nell'opera di Calvino, mostrando ciò che avevano scritto e scoprendo delle somiglianze tra i testi. Infine, ogni gruppo ha usato questi elementi in comune per scrivere un tema finale.</p>
<p>OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Motivare ragazzi e ragazze a comunicare e condividere i propri pensieri e a coltivare l'autoconsapevolezza sia emotiva che fisica. Ciò è stato possibile grazie alla creazione di un ambiente appropriato e di un senso di inclusione. • A ogni incontro, dare modo ai soggetti di percepire un cambiamento dentro di sé; rendere più facile l'apertura ai pari mentre si impara a comunicare i propri pensieri attraverso il corpo e la scrittura. Questo obiettivo è stato raggiunto facendo imparare e provare varie tecniche di recitazione e di scrittura creativa. • Permettere ai e alle giovani di trasmettere pensieri e sentimenti al di fuori del gruppo, nel mondo esterno, attraverso un progetto finale nella forma di uno spettacolo teatrale.
<p>RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I soggetti si sono aperti ai coetanei senza sentirsi giudicati, grazie alla creazione di un ambiente sicuro e inclusivo. • Il gruppo ha acquisito maggiore fiducia, riuscendo a esprimere i propri pensieri e a condividerli tra pari. Hanno imparato diversi metodi per scrivere i loro pensieri ed esprimerli con il corpo, come nel caso dell'improvvisazione teatrale.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Ragazzi e ragazze hanno trovato dei punti in comune e un grande senso di appartenenza. Si divertivano e non vedevano l'ora di trascorrere del tempo insieme, incoraggiandosi sempre di più man mano che si conoscevano.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Gli animatori socioeducativi hanno assegnato un monologo a ogni giovane e ideato la presentazione dello spettacolo, utilizzando il materiale scritto dai e dalle partecipanti nel corso del laboratorio (riguardo le piccole cose di ogni giorno che permettono di godere della propria vita).</p> <p>Il titolo "Il lampo" è ispirato alla breve storia scritta da Calvino e descrive le emozioni contrastanti che i e le giovani provano quando affrontano la percezione di una vita senza senso e la loro reazione a tale confusione: gustare un dolce in compagnia, ascoltare la propria canzone preferita, sfogarsi con un pianto liberatorio, ecc. Infatti, il progetto è un'antologia di brevi ricordi personali di ogni persona: l'esito di un viaggio di auto-scoperta e crescita.</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<p>Gli animatori socioeducativi devono tenere a mente tre fattori: <u>Semplicità, ambiente ed equilibrio.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Semplicità. Gran parte dei soggetti non aveva mai partecipato a un laboratorio teatrale, quindi, abbiamo iniziato con gli esercizi più facili. La loro semplicità ha consentito di superare la timidezza e di sfidare se stessi. ● Ambiente. Creare un ambiente dall'energia positiva incoraggia i e le partecipanti a sentirsi a proprio agio ed esporsi. Tuttavia, animatrici ed animatori socioeducativi devono ricordare che, a volte, stimolare chi partecipa è il miglior modo per fornire supporto. ● Equilibrio. Il fine è trovare il giusto equilibrio tra l'uso di una mano ferma e lasciare che imparino al loro ritmo, tra ciò che devono e ciò che possono fare con gli strumenti a disposizione in un dato momento. <p>La difficoltà principale è stata gestire l'attrito tra le differenti personalità del gruppo. Nel ruolo di mediatore, è essenziale ricordarsi di questi tre aspetti.</p>

**EVENTO
DIVULGATIVO**

L'evento finale ha avuto luogo a dicembre del 2023 al Teatro Astra (Contrà Barche 53, Vicenza) alla presenza di 75 persone (genitori, parenti e amici/amiche dei e delle partecipanti e personale addetto all'animazione socioeducativa).

Per la maggior parte del gruppo è stata la prima esperienza su un palcoscenico di un teatro. I rapporti interpersonali che si sono formati sono stati cruciali, poiché hanno permesso loro di impersonare i ruoli in modo sincero e senza inibizioni. Il pubblico ha apprezzato molto lo spettacolo ed era commosso nel vedere quanto ogni giovane fosse cambiato/a diventando capace di esprimere se stesso/a.

RIGHT CHALLENGE

Portogallo

NOME ORGANIZZAZIONE	RIGHT CHALLENGE
DESTINATARI	<p>Numero di partecipanti: 17</p> <p>Fascia d'età: 14-27</p> <p>Esigenze: desiderio e bisogno di integrarsi socialmente, in cerca di un ambiente rassicurante dove esprimersi.</p> <p>Contesto: LGBTQ+.</p>
DURATA E PROGRAMMA	<p>Periodo di esecuzione: da settembre a dicembre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 20 sessioni (1 sessione a settimana)</p> <p>Ore: 45 ore (2 ore e 15 minuti per sessione)</p>
STRUMENTI SCELTI DAL KIT	<p>La scelta dei seguenti strumenti segue un ordine preciso per aiutare gli individui alla creazione di un ambiente sicuro e di condivisione, far sì che abbiano più fiducia, formare un gruppo e capire che cosa vogliono comunicare. L'obiettivo è sensibilizzare il pubblico attraverso questi strumenti, così che tutti/e vi si possano identificare, disegnando per i soggetti un percorso verso la libertà d'espressione:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fai un passo avanti (p. 76) ● Disegna il mio ritratto (page 26) ● letteratura e scrittura creativa (page 39) ● Esprimi un desiderio con il tuo corpo (page 43) ● maschere teatrali (p. 78) ● Gli effetti dello stereotipo (p. 81)

	<ul style="list-style-type: none"> • Crea un'immagine con il tuo corpo (p. 16) • Photovoice (p. 54) • teatro forum (p. 31)
<p>ATTIVITÀ AGGIUNTIVE NON INCLUSE NEL KIT</p>	<p>“Esprimi la tua anima” - Al termine di ogni sessione, 15 minuti vengono dedicati all'espressione di sé, in considerazione degli oggetti creati durante la sessione e che verranno utilizzati come eventuali oggetti di scena nel progetto finale. In pratica, i e le partecipanti creano degli oggetti artistici con materiali fatti a mano che esprimono ciò che provavano alla fine di ogni sessione. Questi oggetti sono poi mostrati al pubblico in occasione del progetto finale.</p>
<p>OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creare oggetti e renderli stimolanti così che le persone possano usarli come supporto nella vita personale e professionale • Aumentare la fiducia in sé e imparare nuovi modi di comunicare • Aiutarle a integrarsi nel contesto sociale • Prepararle alla realizzazione dell'esibizione finale e, se si sentono a loro agio, a mostrare ciò che vivono e provano • Mostrare e condividere un messaggio che vogliono esprimere • Rendere il palcoscenico un luogo rassicurante.
<p>RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Composizione del gruppo ben riuscita • I soggetti hanno acquisito maggiore fiducia in sé • Creazione di un ambiente rassicurante • I soggetti erano a loro agio e si sentivano incoraggiati a esternare ciò che provavano e volevano comunicare • L'atmosfera rilassata ha agevolato notevolmente il contesto sociale ed emotivo, consentendo maggiore concentrazione • Nascita di amicizie tra i e le partecipanti • Formazione di un gruppo sano i cui membri dialogavano spesso per risolvere problemi e condividere vittorie.

<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Spettacolo finale - "Vagamente Nós" - I grandi cambiamenti avvengono da dentro verso fuori.</p> <p>Lo spettacolo è stato realizzato ricorrendo agli esercizi e alle idee emerse tramite gli strumenti. I e le partecipanti volevano trasmettere un messaggio al pubblico e farlo identificare in esso per accrescere la consapevolezza dell'esistenza di varie problematiche della nostra società riguardanti minoranze, altre realtà e le piccole cose quotidiane che ci rendono inquieti/e. Ciò ha portato sia alla realizzazione di un breve spettacolo, nato dalle esperienze, parole e riflessioni dei soggetti, che a quella di una mostra degli oggetti creati durante le sessioni.</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Mantieni una mente aperta quando affronti certe questioni e argomenti ● Sii empatico/a quando parli dei problemi scelti dai soggetti ● Crea uno spazio rassicurante dove i e le partecipanti e le minoranze possano sentirsi incluse, al sicuro e a proprio agio nel condividere le loro storie ● Sviluppa esercizi che fortificano il legame di gruppo, facendo realizzare ai e alle partecipanti di non essere da soli/e ● Inventa esercizi che siano fattibili per tutti i soggetti e che tengano sempre conto delle esigenze di ognuno/a.
<p>EVENTO DIVULGATIVO</p>	<p>L'evento è avvenuto nel gennaio del 2024 presso l'Auditorium del Museo civico di Penafiel.</p> <p>I risultati del progetto sono stati presentati insieme a dati e testimonianze interessanti.</p> <p>In seguito, tutti gli oggetti artistici sono stati esposti in una mostra di arte e di espressione creativa.</p> <p>Lo spettacolo teatrale "Vagamente Nós" è consistito nell'esibizione dei e delle partecipanti di fronte a un pubblico e, infine, una pausa caffè è stata l'occasione per condividere le proprie esperienze con il pubblico.</p>

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS

Spagna

<p>NOME ORGANIZZAZIONE</p>	<p>SSF - Solidaridad sin fronteras</p>
<p>DESTINATARI</p>	<p>Numero di partecipanti: 15</p> <p>Fascia d'età: 14-18</p> <p>Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coesione di gruppo, coesistenza e socializzazione • Partecipazione civica, consapevolezza sociale • Espressione di sé e fiducia in sé <p>Contesto: gruppo variegato. Il gruppo principale di partecipanti è formato da migranti appena arrivati/e che imparano la lingua spagnola. Provengono dal Marocco, Romania, Russia e Senegal. Hanno bisogno di aiuto per imparare la lingua mentre si adattano al nuovo contesto; di supporto emotivo a causa dell'esperienza migratoria e di imparare a esternare i propri sentimenti e sentirsi ascoltati/e. La coesione di gruppo e la fiducia sono molto importanti per favorire il loro sviluppo e benessere. Due di loro vivono in un residence, quindi, sono lontani/e dalle rispettive famiglie.</p> <p>Inoltre, un gruppo di studenti appartenenti allo stesso istituto superiore e ai gruppi già formati, ha frequentato alcune delle sessioni per saperne di più sulla situazione dei e delle giovani migranti. La loro partecipazione avveniva allo stesso modo, senza fare alcuna differenziazione. Era interessante avere un gruppo variegato, visto che i e le studenti avrebbero lavorato in parallelo sui temi della non discriminazione e della coesistenza. Queste persone provengono da famiglie di classi lavoratrici di diversi contesti.</p>
<p>DURATA E PROGRAMMA</p>	<p>Periodo di esecuzione: da novembre a dicembre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 5 sessioni</p> <p>Ore: 10 ore (2 ore per sessione)</p>

STRUMENTI SCELTI DAL KIT

Il percorso segue un filo conduttore che collega l'espressione delle emozioni, lo sviluppo dell'empatia e la coesione di gruppo tramite l'espressione del corpo. A questo scopo, sono stati implementati i seguenti strumenti:

Rompiamo il ghiaccio:

- Il muro invisibile
- Un applauso
- *Blind row*

Attività principali:

- Crea un'immagine con il tuo corpo (p. 16)
- arte etnica (p.28)
- esercizi teatrali di comunicazione non verbale (p. 51)
- maschere teatrali (p. 78)

Questa *roadmap* è composta da sessioni dedicate all'implementazione degli strumenti e alla realizzazione del progetto creativo finale.

Sessione 1: gli esercizi teatrali di comunicazione non verbale vengono utilizzati per rompere il ghiaccio. In seguito, viene brevemente spiegato che cosa sono le emozioni e i sentimenti e quali sono i diversi modi per esprimerli (comunicazione verbale e non verbale); viene adottata anche la prima parte dell'attività con le "maschere teatrali".

Sessione 2: dopo 30 minuti dell'attività "Crea un'immagine con il tuo corpo", usata per rompere il ghiaccio, viene realizzata un'attività di riconoscimento delle emozioni e di autoriflessione (attività aggiuntiva): inizialmente, abbiamo proiettato alcune immagini che i e le partecipanti dovevano rappresentare, poi erano loro a sceglierne alcune che la facilitatrice o il facilitatore doveva indovinare. La seconda parte dell'attività con le maschere teatrali viene realizzata con uno "Story time!", durante il quale i e le partecipanti inventano delle storie.

Sessione 3: anche le attività "Muro invisibile" e "Un applauso" sono messe in pratica per rompere il ghiaccio. Dopo aver finito le storie, queste vengono messe in scena, prima utilizzando le maschere e dopo senza.

Sessione 4: l'attività di arte etnica viene eseguita ma con una variante. Invece di dipingere una finestra, i e le partecipanti decorano le maschere realizzate in precedenza.

	<p>Sessione 5: l'attività "<i>Blind row</i>" è usata per rompere il ghiaccio. Poi, viene fatta una riflessione su che cosa i e le partecipanti provano a livello emotivo (individuale) e collettivo sia a scuola che in società. In questa sessione, sono stati/e incoraggiati/e a creare il materiale per una campagna di sensibilizzazione alla coesistenza e alla non discriminazione nella città. I contenuti sono stati oggetto di una competizione aperta al pubblico.</p>
<p>ATTIVITÀ AGGIUNTIVE NON INCLUSE NEL KIT</p>	<p>Alla seconda sessione è stata aggiunta un'attività semplice di riconoscimento delle emozioni e di autoriflessione. L'attività consiste in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Preparazione di carte con emoticon rappresentanti emozioni semplici e complesse e farne una copia per ciascun/a partecipante. In questo caso, a ogni persona abbiamo dato 10 carte con 10 differenti emozioni ● Proiezione di immagini collegate a vari momenti della vita quotidiana, ad esempio: ricevi una sorpresa per il tuo compleanno, qualcuno si intrufola nella fila al supermercato, un/a docente ti rimprovera di fronte a tutta la classe ● Ogni partecipante deve pensare a una situazione e all'emozione che suscita in lui/lei, poi alzare la carta corrispondente all'emozione provata ● Confronto delle proprie scelte con quelle altrui e discussione su come le persone reagiscono in maniera diversa alle stesse situazioni, sottolineando l'importanza dell'ascolto e dell'empatia.
<p>OBIETTIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Imparare che cosa sono le emozioni e i sentimenti ● Incoraggiare la scoperta di sé ● Incoraggiare l'espressione di sé ● Promuovere l'uso della comunicazione assertiva con i membri del gruppo ● Promuovere l'empatia ● Consolidare i legami all'interno del gruppo ● Coltivare consapevolezza e sensibilità sociale su temi sociali

<p>RISULTATI OTTENUTI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I e le partecipanti sono stati/e in grado di usare arte e creatività per esternare sentimenti ed emozioni • I soggetti sono riusciti a comunicare ricorrendo all'espressione del corpo • Hanno lavorato in gruppo e sviluppato rapporti di collaborazione basati sull'uguaglianza • Hanno riflettuto sulla propria situazione e sulla realtà sociale.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>I progetti sono consistiti nel dipingere le maschere e nell'utilizzo del materiale creativo usato per sensibilizzare i e le giovani alla coesistenza e alla non discriminazione. È stato tutto realizzato dai e dalle partecipanti e utilizzato durante una competizione organizzata in città. I materiali erano vari: poster, immagini e video.</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prima di usare gli strumenti, accertati di essere pronto/a, di avere tutti i materiali necessari e che le attività siano state pianificate in dettaglio • Quando si lavora con partecipanti che non conoscono la lingua, è importante mostrare loro tante immagini e spiegarne i concetti, senza trattarli/e come se fossero bambini. È altrettanto importante che ti prepari sulla lingua che utilizzerai • È cruciale creare per i soggetti un ambiente rassicurante dove esprimere se stessi, ed è necessario ripetere più volte che tutte le opinioni saranno ascoltate in uno spazio privo di giudizi morali • È di grande aiuto registrare le loro impressioni subito dopo la fine di ogni sessione.
<p>EVENTO DIVULGATIVO</p>	<p>L'evento ha avuto luogo nel dicembre del 2023 al Municipal Center "Adolfo Suárez" di Alcorcón (a sud di Madrid).</p> <p>I risultati del progetto sono stati presentati come parte di un programma più ampio su gioventù, migrazione e partecipazione sociale. A partecipare erano il pubblico, giovani (perlopiù del <i>IES Galileo Galilei</i> e del <i>CEMU</i>) e associazioni locali che lavorano su problematiche relative a giovani e migrazione.</p> <p>Poi, sono stati mostrati gli oggetti d'arte creati dai e dalle partecipanti, che hanno girato dei video per sensibilizzare altri/e giovani ai temi della coesistenza e della non discriminazione. In seguito, è stato dato inizio a una competizione su contenuti anti-discriminatori organizzata dal <i>SSF</i>. I</p>

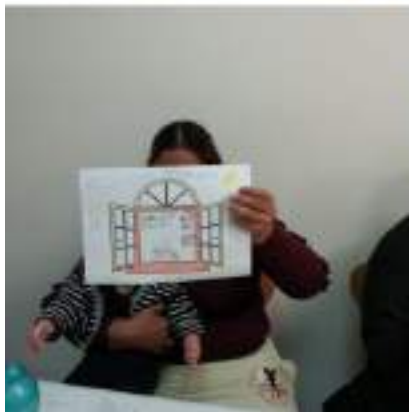
soggetti hanno partecipato a una lotteria durante i percorsi locali e la competizione, e chi ha vinto si è recato/a all'evento finale organizzato a Strasburgo.

La seguente *roadmap* consiste in un laboratorio aggiuntivo organizzato in Spagna da ABD Preinfant, un'organizzazione partner di SSF.

NOME ORGANIZZAZIONE	ABD PREINFANT
DESTINATARI	<p>Numero di partecipanti: 16</p> <p>Fascia d'età: 15-29</p> <p>Esigenze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • esprimere emozioni derivanti dalla lunga storia di trauma infantili, attraverso parole e altri mezzi di espressione • ricevere sostegno dal gruppo <p>Contesto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • giovani madri prive delle risorse economiche, emotive e strumentali necessarie per portare avanti la maternità • donne migranti senza informazioni per accedere al sistema sanitario, alla burocrazia e ai servizi sociali offerti dallo Stato • donne con storie di violenza di genere e domestica • donne con dipendenze da varie sostanze stupefacenti.
DURATA E PROGRAMMA	<p>Periodo di esecuzione: da settembre a novembre 2023</p> <p>Numero di sessioni: 3 sessioni</p> <p>Ore: 7,5 ore (2,5 ore per sessione)</p>
STRUMENTI SCELTI DAL KIT	<ol style="list-style-type: none"> 1. Photovoice (p. 54) 2. Gli effetti dello stereotipo (p. 81) 3. Arte etnica (p. 28)
OBIETTIVI	<ul style="list-style-type: none"> • Promuovere la scoperta di sé • Stringere relazioni più forti con il gruppo • Costruire una rete di supporto con chi usufruisce del programma • Riflettere sulle capacità legate all'essere madre • Riflettere sugli stereotipi e la pressione sociale della maternità.
RISULTATI OTTENUTI	<ul style="list-style-type: none"> • Le partecipanti hanno riflettuto su se stesse e sul modo con cui stringono relazioni con il mondo circostante • Sono state incoraggiate a pensare fuori dagli schemi e si sono sentite a proprio agio e non giudicate quando esprimevano i loro sentimenti • Hanno riflettuto sul passato e sul futuro, tenendo conto dell'impatto che gli stili di attaccamento adottati hanno sulla loro vita • Hanno interagito bene tra di loro, traendo beneficio dal supporto e dall'eterogeneità delle stesse partecipanti.

	<ul style="list-style-type: none"> • Si sono espresse con l'arte invece che con le parole, facilitando l'attività ad alcune di loro.
<p>PROGETTO CREATIVO FINALE</p>	<p>Per ogni attività, sono stati creati diversi materiali.</p> <p>Durante l'attività di Photovoice, ogni partecipante ha creato un collage che rappresentava se stessa, usando anche foto autentiche, immagini e parole che la aiutassero a descriversi.</p> <p>Durante l'attività sugli stereotipi, le partecipanti hanno disegnato la sagoma di una persona, su cui hanno posto il nome di tutti gli stereotipi che hanno subito nel corso della loro vita, in particolare quelli legati al loro ruolo di donne e madri.</p> <p>L'attività di arte etnica ha visto le partecipanti utilizzare diversi colori per rappresentare come immaginavano il proprio futuro, specialmente la famiglia e la maternità nei prossimi 10 anni. Quindi, è stato detto loro di disegnare una finestra con la propria "vista sul futuro".</p>
<p>SUGGERIMENTI PER ANIMATRICI ED ANIMATORI SOCIOEDUCATIVI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rendi le attività interessanti. Usa diversi materiali per creare oggetti d'arte con cui le partecipanti possono identificarsi • Realizza esperienze significative che permettano alle partecipanti di concentrarsi su se stesse e sui progressi della loro vita, per far sì che ogni esperienza conti e renderle in grado di riscrivere la propria storia • Condivisione con il gruppo. Usa una parte del tempo per attività di <i>team building</i> e avviare conversazioni in un'atmosfera rilassata, dando modo alle partecipanti di conoscersi l'una con l'altra e trovare degli elementi in comune • Considera le difficoltà di mantenere la partecipazione costante • Evita di usare nelle attività idee troppo astratte. Ispirati alla vita quotidiana delle partecipanti.

CONCLUSIONI

Il presente documento contiene la raccolta dei vari laboratori realizzati, i cui risultati mostrano numerose somiglianze tra i/le giovani partecipanti e le animatrici e gli animatori socioeducativi coinvolti nei percorsi.

I destinatari principali coinvolti nelle attività sono giovani che vivono in condizioni di vulnerabilità, come rifugiati, richiedenti asilo, adolescenti provenienti da vari contesti socioeconomici e con disabilità, difficoltà di apprendimento, o che vivono in aree rurali. Le attività sono state realizzate anche per studenti che vivono in contesti urbani e che hanno forte bisogno di socializzare.

Nonostante la varietà dei contesti di appartenenza dei soggetti, le esigenze più importanti individuate dalle animatrici e dagli animatori socioeducativi sono trasversali e collegate alla necessità di socializzare, esprimersi liberamente, avere fiducia in sé e instaurare relazioni con i pari.

Ogni mappa utilizza vari linguaggi artistici e diverse tipologie di attività. Nonostante ciò, tutti gli strumenti consentono di raggiungere obiettivi comuni: promuovere la nascita di rapporti interpersonali e maggiore fiducia in sé, stimolare la socializzazione tra pari, facilitare la connessione tra corpo e mente e l'espressione emotiva, ridurre lo stress e incoraggiare lo spirito critico e la creatività.

I risultati ottenuti hanno permesso di raggiungere l'obiettivo di rafforzare l'inclusione attraverso la creatività in un contesto post pandemico, in linea con l'obiettivo principale del progetto ReCAP. Infatti, i risultati più comuni sono stati i seguenti: i soggetti si sono sentiti più connessi con se stessi e con i pari, più ascoltati e valorizzati; la maggior parte di loro ha sviluppato una buona capacità di lavorare in gruppo e si è riappropriata del proprio corpo e spazio, diventando capace di esprimere emozioni e sentimenti con maggiore sicurezza attraverso l'utilizzo dell'arte e della creatività.

Infine, i lavori artistici più frequenti realizzati durante i laboratori sono stati mostre fotografiche, spettacoli teatrali e di danza, esposizioni di borse e vestiti, dipinti e altre opere creative realizzate fondendo più tecniche artistiche (ad esempio, scrittura creativa, teatro, poesia, ballo, fotografia, ecc.).

Tutte le *roadmap* riportate su questo documento rappresentano una preziosa testimonianza di come arte e cultura possano diventare strumenti trasversali capaci di rivolgersi ai e alle giovani in modo inclusivo.

La “Mappa per l’inclusione sociale dei giovani attraverso l’arte e la cultura in contesto post pandemico” è uno strumento innovativo molto importante per il nuovo quadro socioculturale e stimolante per il settore del lavoro in contesto giovanile.

Attraverso la descrizione delle mappe di ReCAP, le animatrici e gli animatori socioeducativi possono comprendere meglio come implementare il Kit di arte e cultura per gli animatori socioeducativi (PR2). Tutte le *roadmap* proposte sono adattabili e possono essere combinate tra loro per creare un nuovo laboratorio basato sulle esigenze ed esperienze dei nuovi partecipanti. Quindi, facendo riferimento a tutti i suggerimenti forniti da animatrici ed animatori socioeducativi nel corso delle loro esperienze è possibile implementare un percorso di formazione positivo e arricchente in qualsiasi altro contesto.

CONSORTIUM

ALDA
Francia

ALIF
Francia

ART FUSION
Romania

**CENTER FOR SUSTAINABLE
COMMUNITIES DEVELOPMENT**
Bulgaria

CESIE
Italia

CYCLISIS
Grecia

**FUNDATIA CENTRUL PARTENERIAT
PENTRU EGALITATE**
Romania

LA PICCIONAIA
Italia

RIGHT CHALLENGE
Portogallo

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS
Spagna

ReCAP © is licensed under CC BY-NC-SA 4.0.
To view a copy of this license, visit:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by
the European Union

Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni espresse appartengono, tuttavia, al solo o ai soli autori e non riflettono necessariamente le opinioni dell'Unione Europea o dell'Agenzia esecutiva europea per l'istruzione o la cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono esserne ritenute responsabili.

PARCURS

pentru integrarea socială a tinerilor prin artă și cultură în context post-pandemic

Rezultatul 3 al proiectului

Co-funded by
the European Union

CONSORTIUM

ALDA

France

ALIF

France

ART FUSION

Romania

CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT

Bulgaria

CESIE

Italy

CYCLISIS

Greece

FUNDATIA CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE

Romania

LA PICCIONAIA

Italy

RIGHT CHALLENGE

Portugal

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS

Spain

ReCAP © is licensed under CC BY-NC-SA 4.0.
To view a copy of this license, visit:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și părerile exprimate sunt doar ale autorilor și nu reflectă neapărat opinia Uniunii Europene sau a Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Număr proiect: 2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

Numărul proiectului	2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250
Titlul proiectului	Recuperarea incluziunii prin creativitate după pandemie
Acronimul proiectului	ReCAP
Data de începere a proiectului	01/03/2022
Data de finalizare a proiectului	29/02/2024
Denumirea rezultatului proiectului (RP)	RP3 – PARCURS DE INTEGRARE SOCIALĂ A TINERILOR, PRIN ARTĂ ȘI CULTURĂ, ÎN CONTEXT POSTPANDEMIC
Data realizării	27 Ianuarie 2024
Nivelul de diseminare	PUBLIC
Organizația responsabilă de rezultatele proiectului	CESIE
Sumarul rezultatului proiectului	<p>Obiectivul acestui material este colectarea lecțiilor învățate pe parcursul activităților realizate la nivel local de către lucrătorii de tineret și tineri și conceperea unui set de recomandări și direcții de urmat pentru desfășurarea unui proces de incluziune socială pentru tinerii vulnerabili, prin metode și instrumente culturale și artistice.</p> <p>Planul va cuprinde direcțiile pentru punerea în practică unei modalități eficiente și creative de incluziune socială, într-un mediu specific și complet nou, comun pentru întreaga Europă și nu numai: contextul post pandemic.</p> <p>În acest material sunt prezentate experiențe inspiratoare în care tinerii sunt ghidați să-și îmbunătățească conștiința de sine, să-și exprime sentimentele și să le proceseze prin activități creative, să fie empatici față de ei înșiși și față de ceilalți, reconstruind relații sociale sănătoase, să aibă o schimbare pozitivă importantă în viața lor.</p>
Istoricul revizuirilor	
Versiune	Data
V.1	27/01/2024

CUPRINS

INTRODUCERE	3
CONSORTIUM	5
Parcursul ALDA, Franța	9
Parcursul ALIFS, Franța	13
Parcursul A.R.T. FUSION, România	16
Parcursul CSCD, Bulgaria	20
Parcursul CESIE, Italia	23
Parcursul CYCLISIS, Grecia	27
Parcursul CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate, România	32
Parcursul LA PICCIONAIA, Italia	37
Parcursul RIGHT CHALLENGE, Portugalia	41
Parcursul SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS, Spania	45
CONCLUZII	53

INTRODUCERE

Materialul de față are drept scop colectarea tuturor planurilor locale de acțiune realizate în cadrul proiectului RECAP.

Aceste planuri sunt rezultatul a 2 ani de proiect, în care 10 organizații europene partenere au fost implicate într-o provocare menită să sprijine incluziunea și participarea socială a tinerilor, prin artă și cultură, într-un context post pandemic.

În cadrul proiectului, partenerii au efectuat o analiză aprofundată a nevoilor tinerilor dezavantajați de a participa și de a fi implicați în viața comunitară în urma pandemiei, care a generat [Rezultatul proiectului nr. 1: Analiza contextului și a nevoilor](#).

Partenerii au lucrat apoi la [Rezultatul proiectului nr. 2: SET DE INSTRUMENTE artistice și culturale pentru lucrătorii de tineret](#), un set inovator de instrumente pentru lucrătorii de tineret care să fie utilizat pentru incluziunea socială și abilitarea tinerilor dezavantajați, în context post-pandemic, folosind învățarea bazată pe artă.

Organizațiile partenere și lucrătorii de tineret ai acestora s-au implicat în validarea acestor instrumente în cadrul formării de formatori organizate la Vicenza, precum și pe parcursul desfășurării activităților locale cu tinerii. Pe baza setului de instrumente, fiecare organizație a realizat un Parcurs național, împreună cu tinerii și în funcție de nevoile acestora.

Rezultatele activităților implementate la nivel local sunt prezentate în acest material care reprezintă rezultatul final al proiectului și o sursă importantă de inspirație pentru activitățile cu tinerii, mai ales pentru a contracara consecințele socio-culturale și emoționale produse de pandemie.

După finalizarea activităților în plan local, toate rezultatele au fost diseminate în cadrul evenimentelor naționale, în care participanții au avut ocazia să împărtășească publicului produsele lor creative, să-și exprime sentimentele legate de situația pandemică, dar și de propria capacitate de auto-conștientizare, inspirând alți tineri și lucrători de tineret.

Parcursurile naționale cuprinse în materialul de față "Parcurs de Incluziune Socială prin Artă și Cultură în context post-pandemic" conțin următoarele informații:

- numele organizației responsabile;
- grupul țintă implicat (număr, interval de vârstă, nevoi abordate);
- agenda acțiunilor locale (perioada de implementare, numărul de sesiuni, numărul de ore dedicate);
- numele instrumentelor alese din SETUL DE INSTRUMENTE [Artă și cultură pentru lucrătorii de tineret](#): toate parcursurile au fost elaborate prin selectarea a cel puțin

3 activități adaptate nevoilor participanților. În plus, unele parcursuri cuprind și activități suplimentare de ice-breaking, team building și debriefing;

- extra activități neincluse în setul de instrumente pe care lucrătorii de tineret au decis să le integreze în acțiunile locale;
- obiectivele prevăzute în planul local de acțiuni;
- rezultatele activităților locale;
- o descriere a produselor creative finale, a rezultatului final al acțiunilor locale (de exemplu, expoziție de artă, galerie video, spectacol de dans, expoziție foto etc.);
- recomandări pentru lucrătorii de tineret interesați de implementarea unor astfel de acțiuni în munca lor zilnică.

CONSORTIUM

- **ALDA – Franța**

ALDA (Association Des Agences De La Democratie Local) este o asociație dedicată promovării bunei guvernări la nivel local. Este un actor important în domeniul democrației locale, al cetățeniei active, al bunei guvernante, al integrării în UE, al drepturilor omului și al cooperării dintre autoritățile locale și societatea civilă. Cea mai mare parte a activității ALDA se bazează pe metoda cooperării descentralizate multilaterale. Această metodă implică o abordare multipartită care se concentrează pe parteneriate puternice între autoritățile locale și organizațiile neguvernamentale.

- **ALIFS – Franța**

Încă din 1986, Association du Lien Intercultural Familial et Social (ALIFS) a fost implicată în medierea socială, juridică și culturală în beneficiul migranților, al beneficiarilor de venit minim garantat și al locuitorilor cartierelor muncitorești. Ca factor de recunoaștere, toleranță și deschidere către alte culturi, acțiunile ALIFS sunt un suport pentru socializare, participare și implicare în viața orașului. Beneficiarii participă la sprijinirea politicilor de integrare prin schimbarea comportamentului, perspectivei și reprezentărilor societății din țara de destinație.

- **A.R.T FUSION – România**

A.R.T. Fusion este o organizație de tineret care oferă o perspectivă realistă asupra problemelor societății românești și globale din zilele noastre. Asociația își propune să provoace atitudinile oamenilor din societatea globală, pentru a ajuta la găsirea de soluții la problemele cu care se confruntă comunitatea. Misiunea A.R.T. FUSION este de a crea schimbare socială prin încurajarea membrilor comunității să își asume responsabilitatea.

- **Centrul pentru Dezvoltare Comunitară Sustenabilă – Bulgaria**

CSCD este un ONG independent de utilitate publică, fondat în 1994. Principalele sale activități sunt: organizarea de campanii de informare și educare, organizarea de activități de instruire, sprijinirea activă a rețelelor naționale și internaționale de femei, realizarea de cercetări privind violența domestică, hărțuirea sexuală la locul de muncă și reziliența copiilor care au fost martori la violența domestică.

- **CESIE – Italia**

CESIE este o organizație non-profit și neguvernamentală cu sediul în Palermo (Italia), înființată în 2001. CESIE se angajează să promoveze dezvoltarea culturală, socială, educațională și economică la nivel local, național, european și internațional. CESIE contribuie la creștere și dezvoltare prin participarea activă a oamenilor, a societății civile și a instituțiilor, prețuind întotdeauna diversitatea.

- **CYCLISIS – Grecia**

CYCLISIS este un furnizor de educație și consultanță, o organizație non-profit din vestul Greciei, zona Patras. CYCLISIS oferă o gamă largă de servicii. Acestea cuprind organizarea de cursuri, abordări educaționale inovatoare și de ultimă generație, precum și demersuri de cercetare. Acest spectru larg de servicii de formare și educație este susținut prin dezvoltarea unor mecanisme de evaluare bine concepute.

- **CPE - CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE – România**

CPE este o organizație românească care lucrează pentru egalitatea de gen. Din 2002, promovează egalitatea de șanse între femei și bărbați în România. CPE crede în libertatea femeilor și fetelor de a alege pentru ele însele, dincolo de etichete și prejudecăți, se alătură fetelor și femeilor în construirea unei societăți care le respectă drepturile, le oferă oportunități de dezvoltare, le recunoaște capacitățile și contribuțiile și le sprijină în domenii precum munca, educația, cultura și sănătatea.

- **LA PICCIONAIA – Italia**

La Piccionaia este o cooperativă socială non-profit a artiștilor, organizatorilor și operatorilor culturali, angajată în proiectarea și dezvoltarea de proiecte culturale prin teatru și limbajele spectacolului. Cu sediul în Vicenza (Italia), a fost înființată în 1975, iar din 1987 este recunoscută de Ministerul italian al Culturii ca centru de producție teatrală. Scopul statutar al La Piccionaia este de a promova persoana umană, cu un accent deosebit pe generațiile mai tinere, de a participa la dezvoltarea lor educațională și culturală prin colaborare cu școlile și cu orice altă entitate care urmărește aceleași obiective și de a favoriza creșterea culturală, socială și relațională a indivizilor și a comunităților. La Piccionaia folosește instrumentele și limbajele teatrului și artei spectacolului pentru a promova cetățenia activă, democrația, solidaritatea, pacea, incluziunea socială, egalitatea de gen și durabilitatea mediului, respectând nevoile diferitelor vârste, diferențele și identitatea fiecărei persoane.

- **RIGHT CHALLENGE – Portugalia**

Asociația Rightchallenge este o organizație non-guvernamentală care are ca scop promovarea educației și formării profesionale ca mijloc de incluziune socială și egalitate de șanse. Right Challenge consideră că educația trebuie să se concentreze pe dezvoltarea integrală a tuturor oamenilor - indiferent de statutul social, vârstă sau sex - pentru a-i pregăti să intervină și să participe la toate nivelurile societății. Ca organizație implicată activ în comunitate, unul dintre pilonii săi este învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea durabilă, promovând cetățenia activă, democratică și responsabilă în rândul societății.

- **SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Spania**

SSF este un ONG compus din profesioniști interdisciplinari. Misiunea sa este de a contribui la dezvoltarea, integrarea și bunăstarea celor mai vulnerabile grupuri, promovând toleranța, justiția și responsabilitatea socială în cooperare cu alte organizații și instituții publice. SSF promovează o gamă largă de proiecte: cursuri, seminarii, studii și cercetări, precum și activități publice pe probleme sociale, politice și culturale, apărând dreptul la educație și libertatea educației. SSF promovează acțiuni de colaborare cu instituțiile de învățământ și organizațiile internaționale în domeniile social și educațional pentru a contribui la bunăstarea socială, în special sprijinirea migranților, refugiaților, solicitanților de azil și a familiilor cu dificultăți mai mari în integrarea socială.

PARCURS RECAP

PR1
Context Local și Analiză de Nevoi

PR2
Instrumente care folosesc Artă &
Cultura pentru Tineri

Formare
de Formatori la Vicenza

Local
Trasee Culturale în diferite orașe

PR3
Parcurs pentru incluziunea
socială a tinerilor prin Artă și
Cultură

Evenimente
Evenimente de diseminare

Final
Eveniment Internațional
Final la Strasbourg

Parcursul ALDA

Franța

<p>NUMELE ORGANIZAȚIEI</p>	<p>ALDA – Asociația europeană pentru democrație locală</p>
<p>GRUPUL ȚINTĂ</p>	<p>Numărul participanților:18 Intervalul de vârstă: 15-29</p> <p>Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Timp pentru interacțiune cu ceilalți și autodescoperire • Descoperirea și redobandirea încrederii în forțele proprii <p>Cadru:</p> <p>Refugiați, solicitanți de azil și minori singuri găzduiți într-un CADA din Strasbourg (CADA sunt centre de primire pentru solicitanții de azil). Cel mai mare CADA din Franța este în Strasbourg și este condus de asociația Foyer Notre Dame, în colaborare cu statul. Această asociație oferă găzduire și sprijin minorilor singuri (SAMI).</p> <p>Majoritatea participanților provin din Coasta de Fildeș, Georgia, Africa de Nord etc. Câțiva dintre aceștia au o situație reglementată, în timp ce alții încă așteaptă un răspuns clar privind situația lor. Unii sunt tineri din categoria NEET (grupuri dezavantajate), alții liceeni sau angajați, iar alții au o dizabilitate fizică.</p>
<p>TIMP PENTRU IMPLEMENTARE</p>	<p>Perioada de implementare: Septembrie 2023 - Ianuarie 2024</p> <p>Număr de sesiuni: 6</p> <p>Ore: 12 ore (1.5/ 2 ore per sesiune + eveniment de diseminare)</p>

<p>INSTRUMENTE ALESE DIN SETUL DE INSTRUMENTE PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET DEZVOLTAT IN CADRUL PROIECTULUI</p>	<p>Exerciții de Icebreaking</p> <ul style="list-style-type: none"> • Numele meu înseamnă (p. 137) • Presentare reciprocă (p. 138) • Cercul oglinzilor (p. 137) • Desenează-mi portretul (p. 26) • 3 adevăruri și o minciună (p. 141) • Dezbatere în mișcare (p. 47) • Vântul bate și împrăștie totul (p. 83) <p>Activități principale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Măști de teatru (p. 78) • Fotovoce (p. 54) • Creează o imagine cu corpul tău (p. 16) <p>Activitate de debriefing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplauze (p. 145) • Ceva despre (p. 138) <p>Sesiunea 1: Introducerea proiectului și activități de team building Sesiunea 2: Activități legate de teatru Sesiunea 3: Activități de team building și prezentarea etapelor finale ale lucrului împreună Sesiunea 4: Activități de teambuilding și pregătirea activităților finale Sesiunea 5: Finalizarea și prezentarea activităților finale Sesiunea 6: Eveniment de diseminare</p>
<p>OBIECTIVE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea relațiilor interpersonale și a dezvoltării personale • Dezvoltarea încrederii în sine • Facilitarea comunicării non verbale între tineri • Îmbunătățirea relației cu propriul corp și a conexiunii între corp și minte a tinerilor vulnerabili
<p>REZULTATE OBȚINUTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Participanții s-au simțit parte dintr-un grup și unii dintre ei au păstrat legătura și după terminarea activităților • Participanții s-au simțit mult mai confortabil vorbind și implicându-se în activități împreună cu alți tineri, într-un cadru de grup • Participanții s-au simțit conectați cu ei înșiși și cu ceilalți • Participanții s-au simțit mult mai confortabil comunicându-și experiențele, sentimentele și feedback-ul cu cei de o seamă cu ei • Participanții au învățat importanța jocurilor și a artei în dezvoltarea încrederii în sine și a unui simț al comunității • Participanții au fost mai dornici să desfășoare astfel de activități în timpul lor liber

<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>Expoziție foto a fotografiilor Photovoice realizate de participanți în timpul desfășurării acțiunilor locale care au fost diseminate în cadrul evenimentului final cu notele și comentariile adunate de-a lungul sesiunilor.</p>
<p>RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recomandăm ca prima sesiune să fie focalizată pe cunoașterea participanților, a nevoilor și așteptărilor lor. • Este importantă crearea unui mediu în care participanții să se simtă confortabil. • Având în vedere dificultățile apărute, prima sesiune este deosebit de importantă pentru a înțelege cum să fie structurat întregul program, pe ce aspecte să fie pus accentul pentru a menaja sensibilitățile participanților. • Dacă lucrați cu participanți cu istoric de migrație și există unele probleme de comunicare (de exemplu unii dintre aceștia vorbesc doar limba lor maternă), recomandăm depășirea obstacolului lingvistic prin desfășurarea unor activități în care nu este necesară comunicarea verbală, prin utilizarea unor programe de traducere automată sau pregătirea în prealabil, a unor traduceri cu explicații ale activităților.
<p>EVENIMENT DE DISEMINARE</p>	<p>Pe 15 februarie 2024 ALDA a organizat conferința finală internațională a proiectului ReCAP <i>“Artă și cultură pentru incluziune: dezvoltarea tinerilor prin creativitate într-un context post pandemic”</i>, desfășurată la Centrul European pentru Tineret din Strasbourg.</p> <p>Acest eveniment a fost pasul final al proiectului și principala oportunitate de a reuni tineri din toate mediile, reprezentanți ai diferite instituții și parteneri internaționali care au vorbit despre incluziunea socială și creșterea capacității tinerilor prin activități creative, de educație non-formală.</p>

Parcursul ALIFS

Franța

NUMELE ORGANIZAȚIEI	ALIFS (Association du Lien Intercultural Familial et Social)
GRUPUL ȚINTĂ	<p>Numărul participanților: 20</p> <p>Grupa de vârstă: 14-16</p> <p>Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Exersarea limbii locale și a fluenței verbale ● Dobândirea încrederii <p>Cadru: O clasă de nou-veniți</p>
TIMP PENTRU IMPLEMENTARE	<p>Perioada de implementare: Octombrie 2023 - Februarie 2024</p> <p>Numărul de sesiuni: 16 (8 sesiuni de dans și 8 de teatru)</p> <p>Ore: 32 de ore de sesiune</p>
INSTRUMENTE ALESE DIN SETUL DE INSTRUMENTE PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET DEZVOLTAT IN CADRUL PROIECTULUI	<ul style="list-style-type: none"> ● Dans și exprimare corporală (p. 22) ● Educație prin teatru (p. 76) ● Măști de teatru (p. 78)
OBIECTIVE	<ul style="list-style-type: none"> ● A exprima o idee prin mișcare ● A arăta că oricine poate dansa, indiferent de gen sau mediul de proveniență ● A reduce stresul și a crește încrederea în sine ● A crește stima de sine a tinerilor ● A da tinerilor o voce ● A învăța limba locală și a descoperi moștenirea culturală a țării respective ● A încuraja sprijinul reciproc și a ajuta la depășirea emoțiilor de scenă, permițându-le să fie mândri de ei înșiși când arată ce au învățat și realizat ● A învăța să comunice fără a folosi expresiile faciale ● A permite tinerilor să se asculte și să se cunoască reciproc
REZULTATE OBTINUTE	<ul style="list-style-type: none"> ● Tinerii s-au simțit valorizați și ascultați

	<ul style="list-style-type: none"> • Tinerii au avut o experiență unică, ce i-a ajutat să crească, să câștige încredere și să își asume responsabilități. • Tinerii au reușit să se concentreze, să se relaxeze, să-și dea frâu liber imaginației • Tinerii au luat în stăpânire spațiul, depășind stereotipurile de gen • Ei au descoperit noi activități și poate chiar o viitoare profesie!
<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>O comedie -balet care este o adaptare liberă a “Burghezului Gentilom”, de Molière, un spectacol satiric cu privire la clasele sociale și vanitatea umană.</p> <p>Spectacolul s-a ținut la liceul Magendie pe 8 februarie 2024 și a fost regizat de Wahid Chakid, iar coregrafia a fost realizată de Azzah Sawah.</p>
<p>RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A se ține cont de faptul că facilitatorii au nevoie de timp la începutul fiecărei sesiuni pentru a se prezenta și a crea o atmosferă de încredere • Crearea unui spațiu sigur este foarte importantă • Jocul de rol este un bun ice breaker • Uneori, mai ales în timpul unui atelier de dans, băieții nu se simt confortabili să danseze cu fetele. Pentru a depăși aceste dificultăți, e necesară crearea unei atmosfere pozitive, plăcute și prietenoase, vorbind despre beneficiile dansului din punct de vedere fizic și psihologic. • A se organiza activități de grup precum dansuri sau jocuri în grupuri mici pentru a implica toți participanții și a preîntâmpina izolarea vreunei persoane • Încurajarea sprijinului de la egal la egal între băieți și fete pentru a-și motiva colegii. Scopul este stabilirea unui mediu primitor în care toată lumea să se simtă în largul său, să se distreze și să beneficieze de coregrafie • Alegerile tinerilor să fie respectate, iar participarea lor să nu fie forțată!
<p>EVENIMENT DE DISEMINARE</p>	<p>Evenimentul final a avut loc în februarie 2024. Alifs a organizat o prezentare a atelierelor organizate începând din decembrie 2023 la liceul Magendie. Elevii care au beneficiat de proiect au jucat în fața altor clase în sala polivalentă a școlii. Ei au prezentat primul act din piesa Burghezul Gentilom a lui Molière și două coregrafii folosind setul de instrumente dezvoltat în cadrul proiectului. Apoi a urmat o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul în care tinerii au vorbit, mai ales, despre experiența lor de teatru și dans, despre învățarea francezei și despre originile lor.</p>

Parcursul A.R.T. FUSION

România

NUMELE ORGANIZAȚIEI	A.R.T. Fusion
GRUPUL ȚINTĂ	<p>Numărul participanților: 16 Grupa de vârstă: 15-19 Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gândire critică ● Creșterea capacității (orientare profesională) <p>Cadru: dificultăți economice, rată crescută de abandon școlar, minorități</p>
TIMP PENTRU IMPLEMENTARE	<p>Perioada de implementare: Septembrie - Octombrie 2023</p> <p>Număr de sesiuni: 3 sesiuni</p> <p>Ore: 40 ore Instrumentul 1 și 2 aproximativ 5 ore; Instrumentul 3, formare în teatrul de imagine, a constat în 8 ore de lucru cu elevii; 3 ore de pregătire înainte de sosirea elevilor și o sesiune de debriefing cu lucrătorii de tineret la finalul fiecărei zile; Evenimentele finale au durat aproximativ 3 ore fiecare, restul timpului fiind dedicat pregătirii, repetițiilor și revizuirii la finalul evenimentului.</p>
INSTRUMENTE ALESE DIN SETUL DE INSTRUMENTE PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET DEZVOLTAT ÎN CADRUL PROIECTULUI	<ul style="list-style-type: none"> ● Coaserea mandalei vieții mele (p. 68) ● Îndrumare privind orientarea profesională și integrarea socială (p. 34) ● Teatru forum (p.31)
OBIECTIVE	<ul style="list-style-type: none"> ● Îmbunătățirea capacității tinerilor de auto-reflecție și cooperare ● Promovarea comportamentelor sustenabile în cadrul grupului prin utilizarea materialelor reciclate în aplicarea instrumentului ● Creșterea conștientizării cu privire la oprimare și privilegii, în general ● Înțelegerea oprimei și creșterea capacității tinerilor de a lua măsuri în situații de bullying

<p>REZULTATE OBȚINUTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Participanții și-au putut exprima într-un mediu sigur sentimentele și gândurile cu privire la obiectivele personale legate de viața lor ● Participanții au putut lucra împreună având un scop comun (construirea spectacolului de teatru de imagine) ● Participanții au adaptat, improvizat și au fost creativi în crearea spectacolului de teatru de imagine ● Participanții au putut înțelege concepte precum oprimarea și împuternicirea ● Participanții și-au îmbunătățit gândirea critică și abilitățile de luare a deciziilor ● Participanții au condus un proces de auto-reflecție, într-un mediu sigur și controlat, sprijinit de facilitarea noastră.
<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 15 genți cu totem pe care adolescenții le-au personalizat pe parcursul primei sesiuni în care am folosit instrumentul "Coaserea mandalei vieții mele". Scopul creării acestor genți cu totem a fost acela de a crea un spațiu sigur în care tinerii să poată reflecta asupra propriilor vieți și obiective personale și să poată transforma aceste reflecții într-o formă de artă și un proces creativ. 2. 2 spectacole de teatru de imagine Spectacolul de teatru a fost dezvoltat în cadrul unui proces de colaborare și lucru în echipă care a implicat toți participanții. Scopul teatrului de imagine a fost acela de a descrie o situație de bullying la școală și apoi de a avea o conversație despre aceasta cu publicul. Scopul nostru final a fost ca participanții (atât actorii cât și publicul) să poată transfera unele lecții învățate, din spectacolul de teatru imagine, în propria realitate – de la cine ceri ajutor când te confrunți cu o situație de bullying? Cum o gestionezi? DE ce nu ar trebui să se întâmple bullying-ul?

RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET

- Agreeați cu tinerii un set de reguli ale atelierelor
- Consultați tinerii la fiecare etapă a procesului, solicitați-le opiniile și integrați-le constant în lucrul concret (legat de tipurile de exerciții, agendă etc.)
- Realizați procesul de debriefing după fiecare exercițiu
- Faceți un exercițiu de închidere după fiecare sesiune
- Nu depășiți durata de 4 ore pentru o sesiune (cu pauza inclusă)
- Stabiliți o structură bună a atelierelor, care să îi ajute pe tineri să se simtă în siguranță
- Acordați spațiu tuturor (pentru a-și exprima gândurile și opiniile), astfel încât să se simtă incluși
- Uneori a fost dificil să menținem participanții concentrați și implicați. Aceste momente cer fie o pauză și o gură de aer proaspăt, fie este necesar ca facilitatorul să explice, într-o manieră calmă, importanța de a fi atent și de a avea respect reciproc (uneori, ajută vorbitul în șoaptă, pentru că faci opusul a ceea ce se așteaptă ei și, în plus, se vor concentra mai mult pentru a putea auzi ce ai de spus).
- Este posibil să întâmpinați anumite dificultăți privind posibilitatea ca tinerii să fie discriminatorii față de personaje sau situații descrise în procesul nostru.

EVENIMENT DE DISEMINARE

Creația finală a fost prezentată în octombrie 2023 și a constat în 2 spectacole de teatru, care s-au întâmplat în 2 zile consecutive la liceul cu care lucrăm. Produsul final a constat într-un spectacol de teatru dezvoltat printr-un proces de colaborare și lucru în echipă cu toți participanții. Scopul spectacolului a fost de a descrie o situație de agresiune la școală și apoi de a avea o conversație despre aceasta cu audienta.

Publicul a fost format din alți liceeni cu vârste cuprinse între 15-19 ani, care se pot confrunta cu situații de bullying la școală și/sau probleme legate de abandonul școlar din cauza diversilor factori (distanța față de școală, mijloace financiare, familie etc.).

După finalizarea implementării locale a instrumentelor și expunerea produsului final (spectacolul de teatru) am dezvoltat un scurt formular de feedback pe care l-am distribuit tinerilor și i-am întrebat ce abilități consideră că s-au îmbunătățit ca urmare a participării la aceste sesiuni. Răspunsurile reflectă faptul că cele mai importante abilități dezvoltate au fost abilitățile de comunicare și de lucru în echipă, apoi abilități îmbunătățite de improvizație, gândire critică, vorbire în public, ascultare activă.

Parcursul CSCD

Bulgaria

NUMELE ORGANIZAȚIEI	CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT (CSCD)
GRUPUL ȚINTĂ	<p>Număr participanți: 23 Vârste: 15-29 Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Implicarea tinerilor elevi de la liceul local din micul oraș Breznik în activități sociale ● Oferirea unui loc pentru exprimarea liberă a sentimentelor lor <p>Cadru: Tinerii de la liceul din micul oraș Breznik, un oraș care are încă aspecte patriarhale, ce afectează și procesul educațional. Din acest motiv, astfel de activități ar putea avea un impact major asupra dezvoltării tinerilor.</p>
TIMP PENTRU IMPLEMENTARE	<p>Perioada de implementare: Septembrie - Noiembrie 2023</p> <p>Număr de sesiuni: 5 sesiuni</p> <p>Ore: 15 ore (3 ore per sesiune)</p>
INSTRUMENTE ALESE DIN SETUL DE INSTRUMENTE PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET DEZVOLTAT IN CADRUL PROIECTULUI	<p>Ice breaker:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Unic și comun ● Două adevăruri și o minciună ● Numele meu este ... ● Ce ai prefera? ● Linia zilei de naștere <p>Activități principale:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Măști teatrale (p. 78) ● Coaserea mandalei vieții mele (p. 68) ● Creează o imagine cu corpul tău (p. 16) ● Broderie (p.85)
OBIECTIVE	<ul style="list-style-type: none"> ● Dezvoltarea abilităților de comunicare ale participanților și crearea unui loc sigur în care aceștia își pot exprima liber sentimentele ● Reducerea stresului cât mai mult posibil prin art terapie

	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea abilităților sociale prin lucrul în cadrul unui grup
REZULTATE OBȚINUTE	<ul style="list-style-type: none"> • Participanții au reușit să-și exprime gândurile și sentimentele • Stres și tensiune reduse prin artă • Participanții au putut folosi arta și creativitatea pentru a-și comunica sentimentele și emoțiile. • Participanții și-au îmbunătățit abilitățile sociale lucrând în grupuri mai mici și au produs o muncă creativă colaborativă
PRODUSUL CREATIV FINAL	<p>Produsul creativ final a fost expunerea tuturor lucrărilor artistice create în timpul sesiunilor de către participanți. Sala în care a avut loc evenimentul multiplicator a fost decorată cu tablourile și gențile realizate de tineri, iar la intrare a fost organizată o expoziție cu fotografiile de la activități.</p>
RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET	<ul style="list-style-type: none"> • Amintiți-vă de fiecare dată, la începutul fiecărei sesiuni, să repetați pe scurt ce veți face și de ce! Tinerii sunt foarte implicați în diverse activități și este bine ca ei să-și concentreze atenția încă de la început asupra scopului urmărit prin aceste întâlniri • Pregătiți-vă temeinic înainte de fiecare întâlnire cu tinerii • Fii sincer în relațiile tale cu tinerii - ei vor aprecia acest lucru și vor participa activ la activități • Nu vă faceți griji dacă un exercițiu nu este primit pozitiv de toți participanții. Analizați motivele și reflectați în raportul dvs. lecția învățată.
EVENIMENT DE DISEMINARE	<p>Evenimentul de diseminare a avut loc în Centrul Comunitar al orașului Breznik în decembrie 2023, cu 27 de elevi de la Liceul "Vasil Levski" Breznik, inclusiv 23 de elevi care au participat activ la cele 5 ateliere artistice, precum și 10 profesori și directorul liceului, reprezentanți ai administrației locale, medici, asistenți sociali, secretarul Centrului Comunitar.</p> <p>În cadrul evenimentului, lucrătorul de tineret care a coordonat tinerii participanți pe parcursul traseului local, a arătat participanților printr-o prezentare multimedia instrumentele artistice utilizate în cadrul celor 5 sesiuni cu tinerii.</p> <p>27 de tineri care au participat la activități au primit Certificate pentru participarea lor activă și de succes la proiect, iar la o tombolă toți au primit vouchere de valori diferite pentru a cumpăra un cadou de la librăria locală.</p> <p>În cadrul evenimentului, elevii au prezentat unul dintre exercițiile pe care le-au făcut în cadrul sesiunilor și au împărtășit audienței o evaluare finală a utilității activităților.</p>

Parcursul CESIE

Italia

NUMELE ORGANIZAȚIEI	CESIE
GRUPUL ȚINTĂ	<p>Număr participanți: 15 participanți</p> <p>Vârstă: 15-30</p> <p>Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevoi de socializare, • Nevoia de liberă exprimare • Nevoia de îmbunătățire a încrederii în sine și a relației cu ceilalți colegi <p>Cadru: Majoritatea participanților sunt tineri proveniți din familii de migranți, iar o parte a grupului este compusă și din tineri locali care caută momente de socializare și un spațiu sigur pentru a se exprima.</p>
TIMP PENTRU IMPLEMENTARE	<p>Perioada de implementare: 23-29 Octombrie 2023 (workshop rezidențial - 1 săptămână)</p> <p>Număr de sesiuni: 7 sesiuni</p> <p>Ore: 14 ore (2 ore per sesiune).</p>
INSTRUMENTE ALESE DIN SETUL DE INSTRUMENTE PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET DEZVOLTAT ÎN CADRUL PROIECTULUI	<ul style="list-style-type: none"> • Creați o imagine cu corpul vostru (p. 16) • Dansul și expresia corpului (p. 22) • Pune-ți o dorință prin corpul tău (p. 43) • Salutați oglinda (p. 64)

<p>OBIECTIVE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Dezvoltarea capacității de comunicare a mesajelor care depășesc barierele lingvistice ● Dezvoltarea unei mai bune conștiințe de sine față de postura corpului și față de imaginea corporală ● Să câștige mai multă încredere în exprimarea prin mișcare și comunicarea mai liberă cu ceilalți ● Îmbunătățirea coordonării corpului ● Să se concentreze asupra dorințelor și obiectivelor personale, găsind o modalitate de a le sintetiza și vizualiza mai clar ● Să dezvolte empatie pentru sine și pentru ceilalți
<p>REZULTATE OBȚINUTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Participanții au reușit să depășească barierele lingvistice și emoționale prin aceste activități. Ei au dezvoltat o mai bună conștientizare a posturii corpului lor și a modului de îmbunătățire prin auto-observare, dar și prin observarea celorlalți ● Participanții au apreciat foarte mult activitatea propusă pentru că nu s-au simțit judecați, ci liberi să se exprime așa cum și-au dorit. Ei au găsit, de asemenea, această activitate utilă pentru a interacționa spontan cu alții, în ciuda diversității culturale ● Participanții și-au făcut timp să reflecteze asupra dorințelor lor, pentru unii dintre ei a fost prima dată când s-au concentrat asupra acestui aspect al vieții lor. A fost important pentru ei să-și aleagă dorința și să o sintetizeze într-un singur cuvânt. Au câștigat o capacitate mai bună de a alege în mod clar ceea ce doresc și acest lucru a avut un impact puternic asupra lor ● Participanților le-a plăcut foarte mult să lucreze în cupluri care experimentează ambele roluri, liderul și oglinda. S-au simțit confortabil să fie urmați și să-l urmeze pe celălalt. Au dezvoltat un mod mai empatic de a comunica, respectând timpul și calea celorlalți.
<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>Ca lucrare finală, participanții au pregătit un spectacol interactiv: un atelier de dans și mișcare deschis tuturor persoanelor care au dorit să participe, unde au avut ocazia să împărtășească toate rezultatele obținute pe parcursul traseului și să prezinte toate exercițiile învățate împreună în timpul tuturor sesiunilor.</p>

**RECOMANDĂRI
PENTRU LUCRĂTORII
DE TINERET**

- Înainte de activitatea "Creeți o imagine cu corpul vostru" se recomandă să faci o încălzire și să lași timp participanților să se simtă mai confortabil cu mișcările. Din acest motiv, se recomandă ca această activitate să fie propusă într-o etapă intermediară a atelierului, nu chiar la început.
- Înainte de activitatea "Pune-ți o dorință prin corpul tău" se recomandă să le oferi treptat participanților timp să reflecteze, să împărtășească verbal și apoi să găsească un cuvânt care le-ar putea exprima dorința
- Pentru activitatea "Salutați oglinda" este recomandat ca participanții să experimenteze ambele roluri, să fie oglindă și să fie oglindiți, iar apoi este bine să le acordați timp să discute între ei cum a fost experiența.

**EVENTIMENT DE
DISEMINARE**

Evenimentul de multiplicare a avut loc în ianuarie 2024, la Teatro Atlante, un mic teatru situat în centrul orașului Palermo.

Evenimentul a constat într-un atelier de dans deschis publicului, unde educatori, tineri și artiști au putut experimenta exercițiile de dans realizate pe parcursul atelierului de 6 zile, împreună cu lucrătorii de tineret care le-au ghidat și participanții la acesta. A fost o oportunitate importantă pentru public să vadă, să experimenteze și să reflecteze împreună asupra puterii dansului și a artelor ca instrumente de incluziune socială și de exprimare a emoțiilor corporale. Atelierul de dans a fost, de asemenea, o oportunitate de a împărtăși setul de instrumente RECAP și rezultatele proiectului.

Evenimentul a fost urmat de o expoziție de fotografie și un spectacol de dans susținut de Soad, lucrătorul de tineret care a condus atelierul.

Parcursul CYCLISIS

Grecia

NUMELE ORGANIZAȚIEI	CYCLISIS
<p>GRUPUL ȚINTĂ</p>	<p>Număr participanți: 15</p> <p>Vârstă: 18-23</p> <p>Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevoia de participare civică, sensibilizare și exprimare socială • Nevoia de participare în grup și socializare <p>Cadru: Majoritatea participanților sunt tineri născuți și crescuți în mediul urban. Ei sunt la universitate și sunt activi din punct de vedere social, preocupați de realitatea socială post-covid și de transformarea acestei experiențe prin creativitate pentru a se reactiva în contextul social.</p>
<p>TIMP PENTRU IMPLEMENTARE</p>	<p>Perioada de implementare: Octombrie - Decembrie 2023</p> <p>Număr sesiuni: 8 sesiuni</p> <p>Ore: 16 ore (2 ore per sesiune)</p>
<p>INSTRUMENTE ALESE DIN SETUL DE INSTRUMENTE PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET DEZVOLTAT IN CADRUL PROIECTULUI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Educație prin teatru (p. 76) • Fă un pas înainte (p. 73) • Teatru Forum (p.31) • Literatură și scriere creativă (p. 39) <p>Acest parcurs este împărțit în 8 sesiuni dedicate utilizării instrumentelor și realizării lucrării creative finale:</p> <p>Sesiunea 1: Introducere și activități de team-building</p> <p>Sesiunea 2: Activități legate de teatru (educație prin teatru)</p> <p>Sesiunea 3: Conștientizare socială (Fă un pas înainte)</p>

	<p>Sesiunea 4: Teatrul în context social (teatru forum)</p> <p>Sesiunile 5,6,7: Pregătirea lucrării creative finale</p> <p>Sesiunea 8: Evaluare</p>
<p>ACTIVITĂȚI SUPLIMENTARE CARE NU SUNT INCLUSE ÎN SETUL DE INSTRUMENTE PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET DEZVOLTAT ÎN CADRUL PROIECTULUI</p>	<p>Persoană legată la ochi ghidată în...</p> <p>Grupul este împărțit în perechi. O persoană este legată la ochi cu o eșarfă și rămâne fără capacitatea de a vedea pe toată durata activității. Cealaltă persoană este responsabilă de "a fi ochii lui/ei" și trebuie să fie ghidul lui/ei. Înainte de începerea activității, cuplul interacționează și comunică pentru a găsi cea mai potrivită modalitate de a coopera unul cu celălalt. Acesta este momentul în care ghidul trebuie să asculte cu atenție și să respecte nevoile persoanei legate la ochi, limitele și zona ei de confort în ceea ce privește contactul fizic. De îndată ce găsesc o modalitate prin care persoana legată la ochi să fie ghidată, este timpul ca activitatea să înceapă. Facilitatorul dă următoarele instrucțiuni cuplurilor: "Fiecare cuplu trebuie să se plimbe prin încăperea. Persoana care ghidază ar trebui să ajute persoana legată la ochi să exploreze și să înțeleagă spațiul. Puteți vorbi încet, puteți oferi informații și indicații, dar nu uitați să respectați limitele și să acordați spațiu". Această fază se desfășoară timp de cel puțin 10 minute, astfel încât cuplurile să aibă suficient timp pentru a explora spațiul și a interacționa.</p> <p>FAZA 2 (... în formarea relațiilor sociale)</p> <p>În a doua fază a activității, cuplurile își schimbă poziția. Persoana care a fost legată la ochi devine acum ghidul și invers. Facilitatorul dă acum următoarea instrucțiune: "Fiecare cuplu ar trebui să se plimbe prin încăperea. Persoana care ghidază ar trebui să ajute persoana legată la ochi să întâlnească alte persoane care sunt și ele legate la ochi și să interacționeze cu ele din punct de vedere social. Puteți vorbi, oferi informații și indicații, dar nu uitați să respectați limitele și să oferiți spațiu". Această fază se desfășoară timp de 15-20 de minute, astfel încât cuplurile să aibă suficient timp pentru a interacționa.</p> <p>FAZA 3 (Evaluarea)</p> <p>Activitatea se încheie cu împărtășirea de grup după experimentarea rolurilor (ghid și persoană legată la ochi).</p> <p>(propus ca activitate de team-building de către CPE în timpul formării formatorilor).</p>

<p>OBIECTIVE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Promovarea auto-exprimării prin creativitate și activități legate de artă ● Cultivarea conștientizării sociale și a sensibilizării cu privire la problemele sociale ● Cultivarea simțului responsabilității în cadrul unui grup ● Practicarea cooperării în grupuri ● Cultivarea gândirii critice și a auto-reflecției
<p>REZULTATE OBȚINUTE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Participanții au reușit să-și exprime gândurile și sentimentele. ● Au fost capabili să folosească arta și creativitatea pentru a-și comunica sentimentele și emoțiile. ● Au reușit să lucreze cu succes în grupuri mai mici pentru a produce o muncă creativă colaborativă ● Au reușit să dezvolte un sentiment de muncă în echipă și să dezvolte relații de colaborare cu un scop comun ● Au reușit să dezvolte un sentiment de responsabilitate în cadrul echipei ● Au fost capabili să împărtășească preocupări comune legate de societate
<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>Produsul creativ final a preluat elemente din teatru, imagini statice, citirea textelor/poeziei și muzicii și a folosit câteva instrumente creative, cum ar fi scrierea creativă, imaginile statice / Tableau vivant, reprezentarea imaginilor și metodologia teatrului forum.</p> <p>Subiectul produsului creativ final a fost discutat și s-a conturat prin întregul proces creativ în timpul sesiunilor. Pe parcurs am folosit câteva subiecte ca referință (de exemplu, Drepturile omului, Refugiații și migrația, Emoțiile și vizualizarea lor, Temeri și îngrijorări personale, Participarea civică/activarea politică și socială a tinerilor).</p>

RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORII DE TINERET	<ul style="list-style-type: none">• Înainte de a începe implementarea instrumentelor, asigurați-vă că sunteți pe deplin pregătit și că ați planificat activitățile în detaliu. Acest lucru vă va ajuta să gestionați sesiunile cu ușurință și să nu încercați să vă dați seama ce trebuie să faceți în ultimul moment• Nu uitați să fiți întotdeauna deschiși la ceea ce este nou și la ceea ce recomandă grupul• Nu uitați să creați condițiile prealabile pentru o comunicare și o interacțiune eficientă prin construirea contractului grupului și a setului de reguli convenite de comun acord• Cel mai important este să crezi în valoarea adăugată pe care o au activitățile tale. Fără o credință personală în program, nu vă veți convinge și implica participanții
EVENIMENT DE DISEMINARE	<p>Evenimentul de diseminare a fost implementat în decembrie 2023 la sediul Cyclisis.</p> <p>Cyclisis s-a angajat să ofere o voce creativă și spațiu celor care au simțit că au nevoie de ea. Rezultatul acestor luni de interacțiune a fost organizarea acestui eveniment în care au fost prezentate rezultatele proiectului și apoi a fost acordat spațiu pentru ca grupul de tineri să prezinte rezultatul activităților de scriere creativă, respectiv gândurile și textele lor despre singurătate.</p>

Parcursul CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate România

NUME ORGANIZAȚIE	CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
<p>GRUP ȚINTĂ</p>	<p>Număr participanți: 23</p> <p>Vârstă: 14-19</p> <p>Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea stimei de sine și îmbunătățirea percepției lor asupra potențialului lor creativ, depășirea frustrării de a fi discriminați din cauza dizabilităților lor • Creșterea oportunităților de a reflecta asupra celui mai bun mod de a-și regla emoțiile, de a explora potențialul artistic și creativ într-un spațiu sigur, precum și de a folosi întreaga ființă (corp, minte, emoții) pentru a crea și a se exprima. • Depășirea rigidității și inhibițiilor datorate unui sistem educațional foarte tradițional, prin utilizarea unei abordări de învățare prin joc <p>Cadru:</p> <p>Elevi la unul dintre liceele de educație a tinerilor cu dizabilități din București. Dizabilitățile lor variază de la deficiențe de auz și de vorbire la dizabilități locomotorii, precum și dizabilități intelectuale și de dezvoltare. Mulți dintre ei s-au confruntat cu hărțuire și etichetare gravă pe motiv de dizabilitate, mai ales în anii de școală anteriori. Stima lor de sine a avut de suferit și au încredere scăzută în capacitatea lor de a fi creativi; au avut, de asemenea, foarte puțin sau deloc ocazia de a se exprima creativ, atât individual, cât și ca grup. Provin din medii sociale și economice diferite, mulți dintre ei locuind în incinta școlii.</p>
<p>TIMP ȘI PROGRAM</p>	<p>Perioada de implementare: septembrie - decembrie 2023</p> <p>Număr de sesiuni: 11 sesiuni</p> <p>Ore: 22 ore (2 ore per sesiune)</p>

**INSTRUMENTE ALESE
DIN TOOLBOX**

Au fost folosite următoarele instrumente în timpul celor 11 sesiuni (aceasta este doar o selecție, iar exercițiile au fost ajustate astfel încât să se potrivească cu posibilitățile grupului):

Activități principale:

- 1) Crează o imagine cu corpul tău (p. 16)
- 2) Dixit (p. 24)
- 3) Desenează-mi portretul (p. 26)
- 4) Pune-ți o dorință prin corpul tău (p. 43)
- 5) Literatură și scriere creativă (p. 39)
- 6) Exerciții de teatru de comunicare non-verbală (p.51)
- 7) Photovoice (p. 54)
- 8) Fă un pas înainte (p. 73)
- 9) Efectele etichetării (p.81)

Icebreakers și exerciții de team building:

- 1) Toată lumea ca
- 2) Îmi place/Nu îmi place
- 3) Pasează pasta
- 4) Pasează mișcarea
- 5) 3 adevăruri și o minciună
- 6) Trust dancing
- 7) Turnul Froebel

Activități de evaluare:

- 1) Discuții deschise
- 2) Ce iau cu mine?

OBIECTIVE

- Realizarea de noi modalități de exprimare emoțională și reglare emoțională

	<ul style="list-style-type: none"> • Deblocarea și conștientizarea potențialului lor creativ, atât individual, cât și ca grup • Crearea unui spațiu sigur în care să-și recapete încrederea în forța și potențialul lor individual, de multe ori contestat de etichetele asociate cu dizabilitățile lor • O folosire mai bună și mai liberă a corpului prin activitățile proiectului și prin joc, pentru a recâștiga accesul la părțile ludice ale personalității lor.
<p>REZULTATE ATINSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevii și-au deblocat potențialul creativ, au experimentat atât la un nivel mai teoretic (discuție), cât și la un nivel foarte practic (de activitate), ceea ce înseamnă arta, creativitatea și a fi artistic și creativ, ceva care a fost și nou și provocator pentru toți. • Elevii și-au depășit unele inhibiții și rigiditatea, permițându-și să ocupe mai mult spațiu, să-și facă cunoscute personalitățile mai mult decât înainte, să-și impresioneze facilitatorii, colegii și profesorii cu abilități pe care nimeni nu știa că le au • Elevii au experimentat și exersat noi moduri de a-și exprima și de a numi emoțiile • Elevii au reușit să lucreze în grup și să se simtă parte din grup, ceea ce a condus la relații mai bune între ei și la un nivel mai ridicat de coeziune și înțelegere. • Participanții s-au simțit conectați cu ei înșiși și cu ceilalți și au putut să-și arate părțile vulnerabile în fața celorlalți, fără a se simți în pericol, rușine sau expuși.
<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>Lucrarea finală este un scurt videoclip care arată călătoria proiectului, cu imagini și scurte momente din activitățile proiectului, din punctul de vedere al participanților. Videoclipul încearcă să sublinieze modul în care se poate construi un grup și debloca creativitatea folosind un context special și un spațiu sigur care să permită tuturor să încerce noi modalități de exprimare.</p> <p>Lucrarea finală a fost realizată de elevi pricepuți și talentați care au participat la activitățile proiectului și au reflectat percepția lor personală asupra a ceea ce a fost realizat. De asemenea, la sfârșitul acestei călătorii, studenții au împărtășit impresii, au discutat despre ce a însemnat proiectul pentru fiecare dintre ei și au putut arăta impactul participării lor.</p>

RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORI DE TINERET

- Când lucrați cu elevi cu dizabilități multiple și diferite, este foarte important să vă asigurați că adaptați toate activitățile în consecință, astfel încât toți elevii să poată participa la activități în diferite moduri și nimeni să nu fie exclus în totalitate.
- A permite tuturor să se exprime este esențial; asigurați-vă că nimeni nu este exclus sau ignorat, ceea ce se poate întâmpla cu ușurință într-un mediu în care există diferite niveluri de deficiențe de auz și vorbire, de la elevi care sunt capabili să audă și să vorbească la un nivel superior, până la elevi care sunt complet incapabili să audă și să vorbească. Asigurați-vă că, dacă facilitatorul nu cunoaște limbajul semnelor, există un interpret bun, care să se poată conecta în mod corespunzător cu elevii.
- Oferiți instrucțiuni clare pentru toate activitățile. Există multe cuvinte care sunt intraductibile în limbajul semnelor, așa că asigurați-vă că elevii înțeleg în mod corespunzător ce cuprind activitățile și în ce li se cere să fie implicați.
- De obicei, avem diferite niveluri de prejudecăți și așteptări inconștiente de la persoanele cu dizabilități. Acestea pot fi oglindite și de faptul că persoanele cu dizabilități nu sunt de obicei obișnuite să fie întrebate despre emoțiile lor sau să fie implicate în muncă creativă și de aceea pot fi mai confuze sau mai rezistente la început. Crearea unui spațiu foarte sigur este esențială, dar și desfășurarea activităților cu o minte deschisă și o capacitate de a înțelege de ce au nevoie elevii pentru a se implica cât mai mult în activitățile proiectului este esențială. Acordați-le timp, nu le microgestionați sarcinile, oferiți-le un context clar și libertatea de a face lucrurile în felul lor. Un facilitator care lucrează cu grupuri care au experimentat diferite tipuri de dezavantaje, marginalizare sau violență trebuie să lucreze mai întâi cu propriile percepții.

Parcursul LA PICCIONAIA

Italia

NUME ORGANIZAȚIE	LA PICCIONAIA S.C.S.
GRUP ȚINTĂ	<p>Număr participanți: 18</p> <p>Vârstă: 14-19</p> <p>Nevoi: tineri care au nevoie de un spațiu pentru a se auto-exprima și a scăpa de gândurile din viața de zi cu zi.</p> <p>Proveniență: participanți la after-school proveniți din medii sociale și etnice diferite, precum și tineri cu dificultăți de învățare și control motor redus, posibilități economice diferite, educație formală mai scăzută, persoane care doresc și au nevoie să se integreze social și caută un spațiu sigur pentru a se exprima.</p>
TIMP ȘI PROGRAM	<p>Perioadă de implementare: octombrie - decembrie 2023</p> <p>Număr sesiuni: 10 sesiuni</p> <p>Ore: 22 ore (2 ore per sesiune, plus o ultimă zi pentru repetiții și spectacolul final).</p>
INSTRUMENTE ALESE DIN TOOLBOX	<p>10 sesiuni dedicate implementării următoarelor instrumente, împreună cu activități de team-building, de asemenea incluse în Toolbox. În unele cazuri, instrumentele nu au fost implementate în totalitatea lor (ex. doar câteva elemente de improvizație au fost puse în practică pe alocuri).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Activități de team-building (p. 136) ● Exerciții de teatru de comunicare non-verbală (p. 51) ● Educație teatrală (p. 76) ● Măști teatrale (p. 78) ● Crează o imagine cu corpul tău (p. 16) ● Artă Etno (p. 28)

	<ul style="list-style-type: none"> • Literatură și scriere creativă (p.39)
<p>ACTIVITĂȚI EXTRA (CARE NU SUNT INCLUDE ÎN TOOLBOX)</p>	<p>Tehnici de teatru de bază pentru controlul și modularea vocii.</p> <p>Mai mult, în cadrul întâlnirilor ne-am propus o activitate de scriere colectivă și critică constructivă prin ascultare activă. Activitatea a constat în scrierea unui scurt text (fiecare participant scriindu-l pe al său) în care își exprimă gândurile despre o nuvelă scrisă de scriitorul italian Italo Calvino numită „Il lampo”. După ce au scris, au format diferite grupuri în care au discutat despre diferitele teme pe care le-au văzut prezente în povestea lui Calvino, arătând ceea ce au scris și găsind asemănările dintre textele lor. În cele din urmă, fiecare grup a folosit aceste asemănări pentru a scrie un eseu final.</p>
<p>OBIECTIVE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Motivarea tinerilor să comunice, să-și împărtășească propriile gânduri și să-și crească conștientizarea de sine, atât la nivel emoțional, cât și fizic. Acest lucru a fost realizat prin crearea unui mediu adecvat și a unui sentiment de incluziune. • Sprijinirea participanților să simtă o schimbare în ei înșiși cu fiecare întâlnire și să se deschidă mai ușor față de toată lumea, în timp ce învață să-și comunice gândurile prin corpul și scrisul lor. Acest lucru a fost realizat prin interpretarea și învățarea diferitelor tehnici de teatru și scriere creativă. • În cele din urmă, ultimul nostru scop a fost să sprijinim tinerii să-și comunice gândurile și sentimentele în afara grupului, lumii. Acest lucru a fost realizat prin pregătirea lor pentru lucrarea finală de creație, care a constat într-o reprezentație teatrală.
<p>REZULTATE ATINSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Participanții s-au deschis față de toată lumea fără să simtă nici un fel de judecată. Acest lucru a fost realizat prin crearea unui spațiu sigur și incluziv. • Participanții au devenit mai încrezători, capabili să-și exprime gândurile și să le împărtășească celorlalți. Au învățat diferite metode de a-și scrie gândurile și de a le comunica prin corpul lor, prin teatru de improvizație. • Participanții au găsit un teren comun și un sentiment de apartenență foarte necesar. Au găsit plăcere și au fost dornici să petreacă timp împreună, încurajându-se reciproc cu cât se cunoșteau mai mult.

<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>Folosind materialele scrise de participanți în timpul atelierului (legate de micile lucruri cotidiene care ne permit să ne bucurăm de viață), lucrătorii de tineret au creat un monolog pentru fiecare dintre ei și au conceput punerea în scenă a spectacolului.</p> <p>Titlul său, „Il lampo”, provine de la nuvela scriitorului italian Italo Calvino care descrie emoțiile conflictuale pe care le simte un tânăr în fața lipsei de sens a vieții și răspunsul său la un asemenea haos: savurarea unui desert împreună cu cineva, cântecul preferat, un strigăt eliberator etc. În acest sens, lucrarea finală de creație a fost o antologie de „flash-uri” personale ale tinerilor participanți, rezultatul unei călătorii de auto-descoperire și creștere.</p>
<p>RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORI DE TINERET</p>	<p>Lucrătorii de tineret ar trebui să țină minte următoarele trei puncte principale: <u>Simplitate, mediu și echilibru.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Simplitate. În cazul nostru, mulți participanți nu frecventaseră niciodată niciun fel de laborator de teatru, așa că a trebuit să începem de la cele mai simple exerciții. Simplitatea le-a permis să-și depășească timiditatea și să se provoace singuri. • Mediu. Crearea unui mediu cu o energie bună va încuraja participanții să se simtă confortabil și să se expună. Cu toate acestea, lucrătorii de tineret ar trebui să țină cont de faptul că, uneori, cel mai bun mod de a sprijini participanții este să-i provoace. • Echilibru. Scopul este de a găsi echilibrul potrivit între a menține o mână fermă și a-i lăsa să învețe în ritmul lor, între ceea ce trebuie și pot face cu instrumentele pe care le au în acel moment. <p>Principala dificultate a fost gestionarea fricțiunilor dintre diferitele personalități care compuneau grupul nostru. În calitate de mediator, a fost esențial să ținem cont de aceste trei aspecte principale.</p>
<p>EVENIMENTUL DE DISEMINARE</p>	<p>Evenimentul final a avut loc la Teatro Astra (Contrà Barche 53, Vicenza - Italia) în decembrie 2023 cu 75 de participanți (părinți, membri de familie și prieteni ai tinerilor, profesori și asistenți sociali).</p> <p>Pentru majoritatea participanților (tinerii), a fost prima dată când s-au aflat pe o scenă de teatru. Legăturile interpersonale care au apărut au fost cruciale pentru a le permite să-și interpreteze rolurile în mod liber și într-un mod care să fie adevărat pentru ei înșiși. Publicul s-a bucurat foarte mult de spectacol și a fost emoționat să vadă cum s-au schimbat tinerii, devenind capabili să se exprime.</p>

Parcursul RIGHT CHALLENGE

Portugalia

NUME ORGANIZAȚIE	RIGHT CHALLENGE
GRUP ȚINTĂ	<p>Număr participanți: 17</p> <p>Vârstă: 14-27</p> <p>Nevoi: Persoane care vor și au nevoie să se integreze în societate și caută un spațiu sigur în care să se exprime.</p> <p>Proveniență: LGBTQ+.</p>
TIMP ȘI PROGRAM	<p>Perioadă: septembrie - decembrie 2023</p> <p>Număr sesiuni: 20 sesiuni (1 sesiune pe săptămână)</p> <p>Ore: 45 ore (2 ore și 15 minute per sesiune)</p>
INSTRUMENTE ALESE DIN TOOLBOX	<p>Alegerea instrumentelor a fost făcută pentru a ghida participanții în crearea unui spațiu sigur. Le-am ales pe cele de mai jos în această ordine, astfel încât să putem construi încredere, să creem o echipă și participanții să înceapă să înțeleagă ce vor să transmită. Scopul a fost de a crește gradul de conștientizare și de a crea un mesaj pentru public prin intermediul instrumentelor, astfel încât și alții să se poată identifica cu aceștia, pentru a trasa o cale de libertate de exprimare pentru participanți.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fă un pas înainte (p. 76) ● Desenează-mi portretul (page 26) ● Literatură și scriere creativă (page 39) ● Pune-ți o dorință prin corpul tău (page 43) ● Măști teatrale (p. 78) ● Efectele etichetării (p. 81)

	<ul style="list-style-type: none"> ● Crează o imagine cu corpul tău (p. 16) ● Photovoice (p. 54) ● Teatru Forum (p. 31)
<p>ACTIVITĂȚI EXTRA (CARE NU SUNT INCLUDE ÎN TOOLBOX)</p>	<p>„Exprimă-ți sufletul” - Ultimele 15 minute ale fiecărei sesiuni, pentru a lăsa participanții să se exprime, ținând cont de ceea ce au reținut din sesiune, prin lucrări de artizanat, ce pot fi folosite în reprezentația finală ca posibile decoruri și recuzită.</p>
<p>OBIECTIVE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Crearea de instrumente pe care participanții le pot folosi pentru a-i ajuta în viața de zi cu zi, atât profesional, cât și personal; ● Construirea încrederii și sprijinirea lor în învățarea de noi moduri de comunicare; ● Sprijinirea integrării lor într-un mediu social; ● Pregătirea participanților pentru crearea unui spectacol final bazat pe ceea ce trăiesc și simt, dacă se simt confortabil să arate; ● Încurajarea participanților să împărtășească și să expună un mesaj pe care doresc să-l exprime; ● Crearea unui spațiu sigur pentru ei pe scenă.
<p>REZULTATE ATINSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Crearea cu succes a grupului; ● Creșterea încrederii în sine; ● Crearea unui spațiu sigur; ● Au fost confortabili și încurajați să împărtășească ceea ce au simțit și ceea ce au vrut să exprime; ● O dispoziție eliberată care a permis o evoluție emoțională și socială considerabilă ducând la o concentrare mai mare; ● Crearea de legături între participanți; ● Crearea unui grup sănătos în care se întorceau constant unul către celălalt pentru a rezolva probleme și pentru a împărtăși victorii.

PRODUSUL CREATIV FINAL	<p>Spectacolul final - "Vamente Nós" - Mari schimbări au loc din interior spre exterior.</p> <p>Pe baza exercițiilor și ideilor apărute în urma sesiunilor de lucru, a fost creat un spectacol final în care participanții au dorit să transmită un mesaj standard publicului larg, au vrut să-i facă să se identifice cu acesta și, de asemenea, să conștientizeze diferite probleme precum minoritățile, probleme din societatea noastră actuală, alte realități și lucruri mărunte din viața noastră de zi cu zi care se întâmplă și ne pot face să ne simțim inconfortabil. Acest lucru a dus la crearea unei piese de teatru scurte bazate pe experiențele, cuvintele și reflecțiile participanților, precum și la o expoziție a operelor de artă pe care le-au creat în timpul sesiunilor.</p>
RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORI DE TINERET	<ul style="list-style-type: none">● Fiți deschiși atunci când lucrați cu aceste subiecte;● Fiți sensibili emoțional atunci când vorbiți despre problemele alese pentru a fi abordate;● Creați un spațiu sigur în care participanții și minoritățile se pot simți incluși, în siguranță și în largul lor să-și împărtășească poveștile;● Creați și dezvoltați exerciții care întăresc legăturile de grup și apropie participanții, făcându-i să înțeleagă că nu sunt singuri;● Folosiți exerciții care sunt abordabile pentru toți participanții și țin cont întotdeauna de nevoile fiecăruia.
EVENIMENTUL DE DISEMINARE	<p>Evenimentul de diseminare a avut loc în Auditoriul Muzeului Municipal Penafiel, în ianuarie 2024.</p> <p>În cadrul evenimentului au fost prezentate rezultatele proiectului, cu date și mărturii inspiratoare.</p> <p>Apoi, toate produsele artistice create de participanți au fost prezentate printr-o expoziție de artă și expresie creativă.</p> <p>Piesa de teatru „Vagamente Nós” a fost reprezentată de participanți în fața publicului și, în final, a fost prevăzută o pauză de cafea, unde participanții au putut împărtăși experiențele lor cu publicul.</p>

Parcursul SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS

Spania

NUME ORGANIZAȚIE	SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS, SSF
GRUP ȚINTĂ	<p>Număr participanți: 15</p> <p>Vârstă: 14-18</p> <p>Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevoia de coeziune de grup, conviețuire și socializare • Nevoia de participare civică, conștientizare socială • Nevoia de auto-exprimare și încredere <p>Cadru: Este un grup mixt.</p> <p>Grupul principal de participanți este format din migranți nou sosiți care fac parte dintr-un grup de învățare a limbii spaniole. Au dificultăți în a se exprima în această limbă. Au nevoie de sprijin pentru a învăța limba și, în același timp, se adaptează la noua țară în care au sosit. De asemenea, au nevoie de mult sprijin emoțional din cauza procesului de migrație și învață să-și exprime sentimentele și să se simtă ascultați. Coeziunea și încrederea în grup sunt, de asemenea, foarte importante pentru a le promova dezvoltarea și bunăstarea. Doi dintre ei locuiesc separat de familiile lor. Vin din Maroc, România, Rusia și Senegal.</p> <p>În plus, un grup de elevi de la același liceu, din grupele obișnuite, au participat la unele dintre sesiuni cu scopul de a înțelege situația tinerilor migranți. Participarea lor a fost în aceleași condiții, fără a face nicio diferențiere. Ne-a interesat să avem un grup mixt, deoarece acești elevi lucrau pe probleme de nediscriminare și conviețuire în paralel. Acești tineri provin din familii din clasa muncitoare, cu diverse situații dificile.</p>
TIMP ȘI PROGRAM	<p>Perioada de implementare: noiembrie - decembrie 2023</p> <p>Număr de sesiuni: 5 sesiuni</p> <p>Ore: 10 ore (2h per sesiune).</p>

INSTRUMENTE ALESE DIN TOOLBOX

Activitățile au avut drept fir comun exprimarea emoțiilor, dezvoltarea empatiei și coeziunea de grup prin expresie corporală. În aceste scopuri, au fost implementate următoarele instrumente:

Ice breakers:

- Peretele invizibil
- Un rând de aplauze
- Rândul orb

Activități principale:

- Creează o imagine cu corpul tău (p. 16)
- Artă etno (p.28)
- Exerciții de teatru de comunicare non-verbală (p. 51)
- Măști teatrale (p. 78)

Activitățile au fost împărțite în sesiuni dedicate implementării instrumentelor și sesiuni pentru crearea produsului creativ final.

Sesiunea 1: Instrumentul „Exerciții de teatru de comunicare nonverbală” a fost implementat ca ice-breaker. După aceea, o scurtă explicație despre ce sunt emoțiile și sentimentele și diferitele moduri pe care le avem de a ne exprima (comunicare verbală și non-verbală) și apoi prima parte a instrumentului „Măști teatrale”.

Sesiunea 2: Instrumentul „Creează o imagine cu corpul tău” a fost folosit ca ice-breaker, timp de 30 de minute. După aceea, a fost implementată o activitate de recunoaștere a emoțiilor și autorefecție (activitate suplimentară). Mai întâi, am proiectat câteva imagini pe care ei să le reprezinte, apoi au ales unele dintre ele pentru ca facilitatorii să le ghicească. A fost implementată a doua parte a instrumentului „Măști teatrale”: „Ora poveștii!”. Participanții au început să-și creeze poveștile.

Sesiunea 3: Au fost implementate ice-breakerele „Perete invizibil” și „Un rând de aplauze”. Participanții și-au terminat poveștile din „Ora poveștii!” iar după aceea le-au reprezentat, mai întâi folosind măștile și apoi, fără ele.

Sesiunea 4: A fost implementat Instrumentul „Etno art”, cu o modificare, în loc să picteze o fereastră, participanții au decorat măștile cu care lucraseră anterior.

	<p>Sesiunea 5: S-a folosit ice-breakerul „Rând orb”. După aceea, s-a făcut o reflecție asupra modului în care participanții se simt la nivel emoțional (individual) și la nivel colectiv, atât în școală, cât și în societate. În această sesiune, aceștia au fost încurajați să creeze materiale pentru o campanie de conștientizare privind conviețuirea și nediscriminarea în oraș. Conținuturile au participat la un concurs public.</p>
<p>ACTIVITĂȚI EXTRA (CARE NŪ SUNT INCLUDE ÎN TOOLBOX)</p>	<p>În a doua sesiune a fost inclusă o activitate de recunoaștere a emoțiilor și autorefecție. Activitatea constă în următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carduri cu emoticoane reprezentând emoții simple și complexe sunt pregătite în prealabil. Faceți atâtea copii câți participanți sunt. În acest caz, am oferit fiecărui participant 10 carduri cu 10 emoții diferite. • Sunt proiectate diferite imagini cu situații din viața de zi cu zi, de exemplu: primești o surpriză de ziua ta, cineva se bagă în față la coada de la supermarket, profesorul tău te ceartă în fața întregii clase... • Fiecare participant trebuie să se gândească la ce emoție produce în el/ea fiecare situație și să ridice cartonașul cu emoția corespunzătoare. • Compară alegerile celorlalți și discută despre modul în care oamenii reacționează diferit la aceleași situații, subliniind importanța ascultării și a empatiei în înțelegerea celorlalți.
<p>OBIECTIVE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aflăm ce sunt emoțiile și sentimentele • Promovarea autocunoașterii • Promovarea autoexprimării • Promovarea comunicării asertive cu membrii grupului. • Promovarea empatiei • Construirea de relații mai puternice în cadrul grupului • Cultivarea conștientizării și sensibilizării asupra problemelor sociale

<p>REZULTATE ATINSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Participanții au putut să folosească arta și creativitatea pentru a-și comunica sentimentele și emoțiile ● Participanții au putut să comunice folosind expresia corporală ● Participanții au putut să lucreze în echipă și să dezvolte relații egale și de colaborare ● Participanții au putut reflecta asupra situației lor individuale, precum și asupra realității sociale.
<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>Lucrările de creație finale sunt măștile pictate și materialele creative menite să conștientizeze alți tineri despre conviețuire și nediscriminare, pe care unii dintre tineri le-au făcut și care au participat la un concurs municipal. Materialele au fost diverse: postere, fotografiile și videoclipuri.</p>
<p>RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORI DE TINERET</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Înainte de a începe implementarea instrumentelor asigurați-vă că sunteți pe deplin pregătiți, aveți toate materialele necesare și activitățile sunt planificate în detaliu ● Pentru a lucra cu participanții care nu cunosc limba, este important să le arătați o mulțime de imagini pentru a explica conceptele, dar fără a-i trata ca pe niște copii mici. Este important să pregătiți dinainte limba pe care urmează să o utilizați ● Este esențial să se creeze un spațiu sigur pentru ca participanții să se exprime. Trebuie repetat de mai multe ori că toate opiniile vor fi auzite și că acesta este un spațiu fără judecată ● Este util să culegeți impresiile sesiunii imediat după încheierea acesteia.
<p>EVENIMENTUL DE DISEMINARE</p>	<p>Evenimentul de diseminare a avut loc în Centrul Municipal „Adolfo Suárez”, din Alcorcón (sudul Regiunii Madrid), în decembrie 2023.</p> <p>În cadrul evenimentului, au fost prezentate rezultatele proiectului, ca parte a unui program amplu de tineret, migrație și participare socială. Participanții au fost: public larg, tineri (în principal de la IES Galileo Galilei și CEMU) și asociații locale care lucrează pe probleme de tineret și migrație.</p> <p>Apoi, au fost prezentate produsele artistice create de participanți. Participanții au elaborat videoclipuri pentru a sensibiliza alți tineri cu privire la probleme precum conviețuirea și nediscriminarea. Tinerii au participat la o competiție pe conținut legat de anti-discriminare organizată de SSF. A fost organizată o tombolă între toți participanții la activitățile locale și la concurs, iar câștigătorul a participat la evenimentul final de la Strasbourg.</p>

Următoarea activitate este un atelier suplimentar organizat în Spania de ABD Preinfant, o organizație parteneră a SSF.

NUME ORGANIZAȚIE	ABD PREINFANT
GRUP ȚINTĂ	<p>Număr participanți: 16</p> <p>Vârstă: 15-29</p> <p>Nevoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Exprimarea sentimentelor legate de experiența îndelungată a traumei copilăriei prin cuvinte și prin alte moduri de exprimare ● Sprijin din partea grupului <p>Proveniență:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mame tinere fără resursele economice, emoționale și instrumentale necesare pentru a-și dezvolta maternitatea ● Femei migrante fără cunoștințe despre sistemul de sănătate, birocrăția țării și serviciile sociale oferite ● Femei cu antecedente de abuz de gen și violență domestică ● Femei cu dependențe de diferite substanțe
TIMP ȘI PROGRAM	<p>Perioadă: septembrie - noiembrie 2023</p> <p>Număr de Sesiuni: 3</p> <p>Ore: 7,5 ore (2,5 ore per sesiune)</p>
INSTRUMENTE DIN TOOLBOX	<ol style="list-style-type: none"> 1. Photovoice (p. 54) 2. Efectele etichetării (p. 81) 3. Arta etno (p. 28)
OBIECTIVE	<ul style="list-style-type: none"> ● Promovarea autocunoașterii ● Construirea de relații mai puternice în cadrul grupului ● Crearea unei rețele de asistență cu ceilalți utilizatori ai programului ● Reflecție asupra abilităților materne ● Reflecție asupra stereotipurilor și presiunii sociale în jurul maternității

<p>REZULTATE ATINSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Participantele au reflectat asupra lor și asupra modului în care construiesc relații cu lumea din jurul lor • Participantele au fost încurajate să gândească „out of the box” și s-au simțit confortabil și libere de judecată pentru a-și exprima sentimentele • Participantele au reflectat asupra trecutului și viitorului lor, luând în considerare stilurile lor de atașament și impactul lor în viața lor prezentă • Participantele au creat o interacțiune bună de grup, beneficiind de sprijinul și eterogenitatea celorlalte • Participantele s-au exprimat prin artă în loc de cuvinte, ceea ce a fost o modalitate mai ușoară de a face acest lucru pentru unele dintre ele.
<p>PRODUSUL CREATIV FINAL</p>	<p>Pentru fiecare activitate au fost create materiale diferite:</p> <p>Pentru Photovoice, participantele au realizat un colaj prin care s-au reprezentat pe ele însele, adăugând imagini originale pentru activitate și diferite imagini și cuvinte care le-au ajutat să se descrie.</p> <p>Pentru Efectele etichetării, participantele au desenat o siluetă a unei persoane, unde au plasat toate etichetele pe care le-au primit de-a lungul vieții, în special în rolul de femeie și mamă.</p> <p>Pentru Arta Etno, participantele au folosit culori diferite pentru a reprezenta modul în care își imaginează viitorul, concentrându-se pe familia și maternitatea lor peste 10 ani. În acest scop, li s-a oferit o fereastră pentru a-și reprezenta proiecțiile, „o viziune a unei ferestre către viitor”.</p>
<p>RECOMANDĂRI PENTRU LUCRĂTORI DE TINERET</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Faceți lucrurile interesante: folosiți materiale diferite pentru a crea piese de artă • Creați experiențe semnificative pentru a le permite participanților să se concentreze asupra lor înșiși și asupra progresului lor în viață, pentru a face ca fiecare experiență să conteze și pentru a-și putea rescrie propria poveste • Împărtășiți cu grupul: petreceți timp pentru team building și împărtășiți lucruri într-un mediu relaxat pentru a ne cunoaște și pentru a găsi asemănări • Fiți conștienți de dificultățile de a menține o participare constantă • Încercați să nu fiți prea abstract în activități, ci inspirați-vă din viața de zi cu zi a participanților.

CONCLUZII

Rezultatele din atelierelor locale colectate în prezentul document reflectă multe aspecte comune între tinerii și lucrătorii de tineret implicați în diferitele activități.

În mare parte, principalele grupuri țintă implicate în activități au fost tinerii care trăiesc în condiții vulnerabile, cum ar fi refugiații, solicitanții de azil, tinerii proveniți din medii sociale și economice diferite, cu dizabilități, dificultăți de învățare sau care trăiesc în zonele rurale. În plus, activitățile au fost implementate și cu studenți care locuiesc în mediul urban, dar cu o nevoie puternică de socializare.

În ciuda diferitelor medii, principalele nevoi identificate de lucrătorii de tineret sunt transversale și sunt legate de nevoia de socializare, liberă exprimare, încredere în sine și relație cu ceilalți.

Fiecare plan de activități folosește diverse limbaje artistice și diferite tipuri de activități, totuși, toate acestea sunt instrumente care pot să atingă obiective comune, și anume: stimularea relațiilor interpersonale și a încrederii în sine, stimularea socializării între semeni, facilitarea conexiunii minte-corp și exprimare emoțională, reducerea stresului și încurajarea gândirii critice și a creativității.

În conformitate cu obiectivul principal al proiectului RECAP, toate rezultatele obținute în cadrul atelierelor au avut ca scop recuperarea incluziunii prin creativitate într-un context post-pandemic. De fapt, cele mai frecvente rezultate au fost că participanții s-au simțit mai conectați cu ei înșiși și cu ceilalți, mai ascultați și apreciați, cei mai mulți dintre ei au reușit să dezvolte simțul muncii în echipă și să-și stăpânească corpul și spațiul, fiind capabili să-și exprime sentimentele și emoțiile într-o manieră mai încrezătoare, folosind arta și creativitatea.

Cele mai frecvente lucrări de artă produse în timpul atelierelor au fost expoziții de fotografie, spectacole de teatru și dans, expoziții de genți și haine, picturi și unele lucrări create prin îmbinarea mai multor tipuri de arte (de exemplu, scriere creativă, teatru, poezie, dans, fotografie, etc).

Toate planurile de activități naționale raportate în acest document sunt o mărturie valoroasă a modului în care cultura și arta sunt instrumente transversale capabile să se adreseze tinerilor în moduri incluzive.

„Planul de activități pentru incluziunea socială a tinerilor prin artă și cultură într-un context post-pandemic” reprezintă un instrument foarte important și inovator în noul context socio-cultural și un produs inspirator pentru domeniul muncii pentru tineret.

Prin descrierea planurilor de activități locale RECAP, este posibil ca lucrători de tineret, lideri de tineret sau educatori să înțeleagă mai bine cum să implementeze Setul de instrumente care folosesc arta și cultura pentru lucrătorii de tineret (PR2). Toate activitățile propuse sunt flexibile și pot fi comasate sau rearanjate, pentru a construi un nou atelier bazat pe nevoile și contextul noilor participanți. Urmând recomandările oferite de lucrătorii de tineret pe baza experiențele lor locale, este posibilă implementarea unui plan de activități de succes în orice alt context.

HOJA DE RUTA

para la inclusión social de la juventud mediante
el arte y la cultura en el contexto pospandémico

Resultado de proyecto 3

Co-funded by
the European Union

HOJA DE RUTA PARA LA INCLUSIÓN SOCIAL DE LOS JÓVENES MEDIANTE EL ARTE Y LA CULTURA EN EL CONTEXTO POSPANDÉMICO

Resultado del proyecto 3

2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

Desarrollado por: CESIE

Financiado por la Unión Europea. Las opiniones y los puntos de vista expresados son exclusivamente los del/de los autor/es y no reflejan necesariamente los de la Unión Europea ni los de la Agencia Ejecutiva Europea de Educación y Cultura (EACEA). Ni la Unión Europea ni la EACEA son responsables de ellos.

Número de proyecto	2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250
Título del proyecto	Recuperar la inclusión mediante la creatividad tras la pandemia
Acrónimo del proyecto	ReCAP
Inicio del proyecto	01/03/2022
Final del proyecto	29/02/2024
Título de los resultados del proyecto (RP)	RP3 - HOJA DE RUTA PARA LA INCLUSIÓN SOCIAL DE LOS JÓVENES MEDIANTE EL ARTE Y LA CULTURA EN EL CONTEXTO POSPANDÉMICO
Fecha de entrega	27 de enero de 2024
Nivel de difusión	PÚBLICO
Responsable del resultado y los colaboradores del proyecto	CESIE
Resumen de los RP	<p>El objetivo de la última parte del proyecto es recopilar las lecciones aprendidas durante las actividades locales implementadas con jóvenes y trabajadores/as juveniles y elaborar una serie de recomendaciones y directrices acerca de cómo apoyar el proceso de inclusión social para jóvenes vulnerables utilizando herramientas y métodos culturales y artísticos.</p> <p>La hoja de ruta marcará las pautas para concebir un camino eficaz para la inclusión social usando la creatividad en un entorno específico y completamente nuevo en Europa y fuera de ella: el contexto pospandémico.</p> <p>La hoja de ruta incluirá experiencias inspiradoras en las que se ayuda a los/as jóvenes a mejorar su autoconciencia, a manifestar sus sentimientos y procesarlos mediante trabajos creativos, a ser empáticos consigo mismos y con otros, a reconstruir relaciones sociales sanas y, en última instancia, a experimentar un cambio positivo importante en sus vidas.</p>
Historial de revisiones	
Versión	Fecha
V.1	27/01/2024

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	4
CONSORCIO	6
Hoja de ruta ALDA	10
Hoja de ruta ALIFS	15
Hoja de ruta A.R.T. FUSION	18
Hoja de ruta CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT	23
Hoja de ruta CESIE	27
Hoja de ruta CYCLISIS	31
Hoja de ruta CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate	36
Hoja de ruta LA PICCIONAIA	41
Hoja de ruta RIGHT CHALLENGE	45
Hoja de ruta SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS	50
CONCLUSIONES	60

INTRODUCCIÓN

El presente documento tiene por objetivo recopilar todas las hojas de ruta locales desarrolladas dentro del marco del proyecto RECAP.

Estas hojas de ruta son el resultado de dos años de trabajo junto a 10 organizaciones socias europeas involucradas en el desafío cultural que pretende apoyar la inclusión social de los/as jóvenes y su participación a través del arte y la cultura en un contexto pospandémico.

En el marco de este proyecto, los socios condujeron un análisis en profundidad de la necesidad de los/as jóvenes desfavorecidos/as de participar y verse involucrados/as en la vida de su comunidad tras la pandemia, lo que desembocó en el [Resultado del proyecto 1: Análisis del contexto y de las necesidades locales](#).

Posteriormente, los socios estuvieron trabajando en el [Resultado del proyecto 2: CAJA DE HERRAMIENTAS artísticas y culturales para los/as trabajadores/as juveniles](#), un conjunto innovador de instrumentos que los/as trabajadores/as juveniles podían usar para la inclusión social y el empoderamiento de las personas jóvenes vulnerables tras la pandemia utilizando enfoques pedagógicos basados en el arte.

Las organizaciones socias y sus trabajadores/as juveniles han estado activamente involucradas en la validación de la caja de herramientas durante la formación de formadores en Vicenza y en su implementación en sus respectivas ciudades de manera personalizada con gente joven. Siguiendo la caja de herramientas, cada organización ha desarrollado una hoja de ruta nacional junto con los/as jóvenes y basada en sus necesidades.

Los resultados de esta implementación local están recogidos en este documento, que constituye el resultado final del proyecto y representa una importante fuente de inspiración para el trabajo con jóvenes, especialmente en lo referente a contrarrestar las consecuencias socio-culturales y emocionales de la pospandemia.

Tras la implementación local, todos los caminos locales se difundieron mediante eventos multiplicadores nacionales en los que los/as participantes pudieron compartir con el público sus trabajos creativos, expresar sus sentimientos relativos a la situación pandémica y hablar de su camino hacia una mayor conciencia de sí mismos/as, inspirando así a otras personas jóvenes y a trabajadores/as juveniles.

Las hojas de ruta nacionales contenidas en la presente “Hoja de ruta para la inclusión social de los jóvenes mediante el arte y la cultura en el contexto pospandémico” contienen la siguiente información:

- el nombre de la organización responsable;
- el público objetivo involucrado (en términos de cifras, rango de edad y necesidad abordada);
- las fechas y el programa del proyecto local (el periodo de implementación, el número de sesiones en que se dividió el proyecto, la cantidad total de horas);
- el nombre de las herramientas elegidas de la [CAJA DE HERRAMIENTAS artísticas y culturales para los trabajadores juveniles](#): todas las hojas de ruta han sido diseñadas con al menos 3 actividades ajustadas a las necesidades de los participantes. Además, algunas hojas de ruta incluyen actividades adicionales para romper el hielo, construir espíritu de equipo y reuniones informativas;
- actividades extra no incluidas en la caja de herramientas que los trabajadores juveniles decidieron incluir en el proyecto local;
- objetivos iniciales del proyecto local;
- objetivos alcanzados por el grupo al final del proyecto local;
- una descripción del Trabajo Creativo Final, el resultado producido por los participantes durante el proyecto local (p. ej. exposición artística, video-galería, actuación de danza, exposición de fotos, etc.)
- algunas recomendaciones para los trabajadores locales que deseen implementar los proyectos locales en su trabajo diario.

CONSORCIO

- **ALDA – Francia**

ALDA (Asociación de las Agencias de la Democracia Local) es una asociación dedicada a la promoción de la buena gobernanza a nivel local. Es una parte interesada en el terreno de la democracia local, la ciudadanía activa, la buena gobernanza, la integración en la UE, los derechos humanos y la cooperación entre las autoridades locales y la sociedad civil. La mayoría del trabajo de ALDA se basa en el método de la cooperación multilateral descentralizada. Este método favorece un enfoque multiparticipativo que pone el acento en la estrecha colaboración entre las autoridades locales y las organizaciones no gubernamentales.

- **ALIFS – Francia**

Desde 1986, la Asociación del Vínculo Intercultural Familiar y Social (ALIFS) se ha implicado en la mediación legal y cultural en favor de los migrantes, los beneficiarios de los mínimos sociales y los habitantes de los barrios obreros. Como factor de reconocimiento, tolerancia y apertura a otras culturas, las acciones de ALIFS suponen un apoyo a la socialización, la participación y la implicación en la vida ciudadana. Participan, dentro del marco de los mecanismos del derecho consuetudinario, dando apoyo a las políticas de integración cambiando el comportamiento, punto de vista y representaciones de la sociedad en el país en que se instalan.

- **A.R.T FUSION – Rumanía**

A.R.T. Fusion es una organización de jóvenes que ofrece una perspectiva realista acerca de las dificultades que atraviesa la sociedad rumana y mundial actualmente. La asociación pretende cuestionar las actitudes de la sociedad en general para ayudar a encontrar soluciones a los problemas a los que la comunidad se enfrenta. La misión de A.R.T. Fusion es ser artífices del cambio social alentando a los miembros de la comunidad a asumir responsabilidades.

- **CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT – Bulgaria**

El CSCD (Centro para el Desarrollo Sostenible de las Comunidades) es una ONG independiente de utilidad pública fundada en 1994. Sus principales actividades consisten en organizar campañas informativas y educativas y seminarios de formación, apoyar activamente redes de mujeres nacionales e internacionales y conducir investigaciones sobre la violencia de género, el acoso sexual en el trabajo y la resiliencia de los niños testigos de violencia doméstica.

- **CESIE – Italia**

CESIE es una organización sin ánimo de lucro y no gubernamental con sede en Palermo (Italia) y fundada en 2001. CESIE está comprometida con la promoción del desarrollo cultural, social, educativo y económico a nivel local, nacional, europeo e internacional. Contribuye al crecimiento y al desarrollo a través de la participación activa de las personas, la sociedad civil y las instituciones, valorando siempre la diversidad.

- **CYCLISIS – Grecia**

CYCLISIS es un proveedor de educación general y entidad consultora, una organización sin ánimo de lucro situada en la parte más amplia de la ciudad de Patras, en Grecia occidental. CYCLISIS ofrece una amplia gama de servicios. Esto incluye una serie de formaciones integrales, enfoques educativos innovadores y vanguardistas, así como oportunidades de investigación mediante la aplicación de varios proyectos europeos. Además, esta amplia gama de formación y de servicios educativos goza de un apoyo más amplio gracias al desarrollo de unos mecanismos de evaluación bien diseñados.

- **CPE - CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE – Rumanía**

El CPE (Centro de Cooperación para la Igualdad) es una fundación rumana que trabaja por la igualdad de género. Desde 2002 promueve la igualdad de oportunidades para mujeres y hombres en Rumanía. El CPE cree en la libertad de mujeres y niñas de elegir por sí mismas, más allá de etiquetas y prejuicios. Este centro acompaña a mujeres y a niñas en la construcción de una sociedad que respete sus derechos, les proporcione oportunidades de desarrollo, reconozca sus capacidades y contribuciones y les apoye en terrenos como el trabajo, la educación, la cultura y la salud.

- **LA PICCIONAIA – Italia**

La Piccionaia es una cooperativa social sin ánimo de lucro formada por artistas, organizadores y operadores culturales, comprometida en el diseño y desarrollo de proyectos culturales a través del teatro y el lenguaje performativo. Basada en Vicenza (Italia), se estableció en 1975 y desde 1987 ha sido reconocida por el ministerio de Cultura italiano como un Centro para la Producción Teatral. El propósito estatutario de La Piccionaia es promover al ser humano, con especial interés en las jóvenes generaciones, involucrándose en su crecimiento educativo y cultural, también en conexión con escuelas y cualquier otra entidad que persiga los mismo objetivos, y alentar el crecimiento cultural, social y relacional de individuos y comunidades. En concreto, La Piccionaia utiliza las herramientas y el lenguaje del teatro y el arte performativo para contribuir a la ciudadanía activa, la democracia, la solidaridad, la paz, la inclusión social, la igualdad de género y la sostenibilidad ambiental, respetando las necesidades de las distintas edades, las diferencias y la identidad de cada persona.

- **RIGHT CHALLENGE – Portugal**

La Asociación no gubernamental Rightchallenge apunta al fomento de la educación y la formación como medio de inclusión social y por la igualdad de oportunidades. Opina que la educación debe enfocarse en el desarrollo integral de todas las personas independientemente de su estatus, edad o género, de manera que estén preparadas para intervenir en todas las dimensiones de la sociedad. Como organización activamente comprometida con la comunidad, uno de sus pilares consiste en la formación a lo largo de toda la vida y en el desarrollo sostenible, pues promueve una ciudadanía activa, democrática y responsable dentro de la sociedad.

- **SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – España**

SSF es una ONG integrada por profesionales de diversas disciplinas. Tiene por misión contribuir al desarrollo, la integración y el bienestar de los grupos más vulnerables, fomentando la tolerancia, la justicia y la responsabilidad social junto con otras organizaciones e instituciones públicas. SSF promueve una amplia gama de proyectos, actividades de formación, cursos, seminarios, estudios e investigación y actividades públicas relacionadas con cuestiones sociales, políticas y culturales, defendiendo el derecho a la educación y a la libertad de educación. SSF organiza acciones colaborativas junto con instituciones educativas y organizaciones internacionales en los campos social y educativo con el objetivo de contribuir al bienestar social, especialmente mediante el apoyo a personas migrantes, refugiadas, solicitantes de asilo y las familias con más dificultades para integrarse socialmente.

HOJAS DE RUTA DE RECAP

Hoja de ruta ALDA

Francia

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	ALDA - Association européenne pour la démocratie locale
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes:18</p> <p>Rango de edad: 15-29</p> <p>Necesidades:</p> <p>Tiempo para interactuar con otros y autoexplorarse</p> <p>Descubrir y recuperar la esperanza en las posibilidades de cada uno</p> <p>Contexto:</p> <p>Personas refugiadas y solicitantes de asilo alojadas en un <i>CADA</i> en Estrasburgo y menores asilados. Los <i>CADA</i> son centros de acogida para solicitantes de asilo. El más grande de todos ellos está en Estrasburgo y es gestionado por la asociación Foyer Notre Dame en colaboración con el Estado. Esta asociación también cuenta con un servicio de acompañamiento de menores aislados (SAMI).</p> <p>La mayoría de las personas participantes proviene de Costa de Marfil, Georgia, el norte de África, etc. Algunas se encuentran en una situación regularizada y otros están todavía esperando una respuesta clara sobre su condición. Unos pertenecen a la categoría NEET; otros estudian secundaria o están desempleados. Algunos de ellos se encuentran en una situación de discapacidad física.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Periodo de implementación: septiembre de 2023 a enero de 2024</p> <p>Número de sesiones: 6</p> <p>Número de horas: 12 (1.5/2 horas por sesión + evento de difusión)</p>

<p>HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS</p>	<p>Actividades para romper el hielo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mi nombre significa... (p. 137) • Presentación mutua (p. 138) • Círculo de espejos (p. 137) • Dibuja mi retrato (p. 26) • 3 verdades y 1 mentira (p. 141) • Debate en movimiento (p. 47) • El viento sopla y arrastra (p. 83) <p>Actividades principales:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Máscaras teatrales (p. 78) • Fotovoz (p. 54) • Crea una imagen con tu cuerpo (p. 16) <p>Actividad de reflexión final:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un aplauso (p. 145) • Algo acerca de (p. 138) <p>Sesión 1: Introducción al proyecto y actividades de team building</p> <p>Sesión 2: Actividades relacionadas con el teatro</p> <p>Sesión 3: Actividades de team building y presentación de las fases finales del trabajo</p> <p>Sesión 4: Actividades de team building y preparación del trabajo final</p> <p>Sesión 5: Finalización y exposición del trabajo final</p> <p>Sesión 6: Evento de difusión</p>
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar las relaciones interpersonales y el propio empoderamiento • Desarrollar la confianza en uno mismo • Hacer que la gente joven esté cómoda con la comunicación no verbal • Mejorar la relación de los/as jóvenes vulnerables con su propio cuerpo, haciéndoles sentir la conexión entre cuerpo y mente

<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Los/as participantes se sintieron parte de un grupo y algunos/as de ellos/as mantuvieron el contacto después de las actividades • Los/as participantes se sintieron más cómodos/as hablando y realizando actividades con otros/as jóvenes dentro del grupo • Los/as participantes sintieron que conectaron consigo mismos/as y con los/as demás • Los/as participantes se sintieron más cómodos/as comunicando su experiencia, sentimientos y comentarios con los/as demás • Los/as participantes aprendieron la importancia de los juegos y el arte para la construcción de la confianza y el sentido de la comunidad • Los/as participantes se mostraron más dispuestos/as a continuar dichas actividades en su tiempo libre
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>En el evento final, exposición de las fotos del Fotovoz tomadas por los/as participantes durante los proyectos locales, con notas y comentarios recogidos durante el taller</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recomendamos dedicar la primera sesión a conocer a los participantes, a entender sus necesidades y expectativas • Es importante crear un entorno en el que los/as participantes se sientan cómodos/as • A la luz de las dificultades que surgieron, la primera sesión es crucial para entender cómo estructurar el proyecto y qué cuestiones tratar sobre otras para respetar las sensibilidades de los/as participantes • Si estás tratando con participantes con pasado migrante y se dan algunos problemas de comunicación (p. ej., algunos/as hablan sólo su lengua nativa) recomendamos salvar ese obstáculo desarrollando actividades en que la comunicación verbal no sea necesaria y ayudándote de traductores automáticos o preparando previamente la traducción de la explicación de la actividad.
<p>EVENTO DIFUSOR</p>	<p>El 15 de febrero de 2024, ALDA organizó la conferencia internacional final “Arte y cultura por la inclusión: empoderando a jóvenes mediante la creatividad en la era pospandémica” del proyecto ReCAP, celebrada en el Centro Europeo de la Juventud en Estrasburgo.</p>

Este evento constituyó la etapa final del proyecto de implementación y la ocasión de reunir a jóvenes de todos los entornos, ponentes institucionales y socios internacionales para hablar acerca de la inclusión social y del empoderamiento de los/as jóvenes mediante la creatividad y actividades de aprendizaje no formal.

Hoja de ruta ALIFS

Francia

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	ALIFS (Association du Lien Interculturel, Social et Familial)
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 20</p> <p>Rango de edad: 14-16</p> <p>Necesidades:</p> <p>Practicar el idioma local y la fluidez oral Ganar confianza</p> <p>Contexto: Una clase de recién llegados/as</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: octubre de 2023 a febrero de 2024</p> <p>Número de sesiones: 16 (8 de danza y 8 de teatro)</p> <p>Número de horas: unas 32 horas de taller</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<p>Danza y expresión corporal (p. 22)</p> <p>Educación teatral (p. 76)</p> <p>Máscaras teatrales (p. 78)</p>
OBJETIVOS	<ul style="list-style-type: none"> • Expresar una idea a través del movimiento • Mostrar que cualquiera puede bailar, independientemente de su género o procedencia • Reducir el estrés y aumentar la confianza en uno/a mismo/a • Fomentar la autoestima de los/as jóvenes • Darles una voz y reforzar su confianza en sí mismos/as • Aprender el idioma local y descubrir la cultura del país • Fomentar el apoyo mutuo y ayudar a superar el miedo escénico, ayudándoles a sentirse orgullosos/as de sí mismos/as a la hora de mostrar lo que han aprendido y construido • Aprender a comunicarse sin usar expresiones faciales • Enseñar a los/as jóvenes a escuchar y a conocerse entre sí
RESULTADOS OBTENIDOS	<ul style="list-style-type: none"> • Los/as jóvenes se sintieron valorados/as y escuchados/as • Vivieron una experiencia única que les ayudó a crecer, a ganar confianza y a asumir responsabilidades

	<ul style="list-style-type: none"> • Se les dieron las claves para concentrarse, relajarse e imaginar • Los/as jóvenes se hicieron con el espacio superando los estereotipos de género • También descubrieron actividades nuevas y, quién sabe, ¡quizá una profesión para el futuro!
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>Una comedia-ballet, libre adaptación de <i>El burgués gentilhombre</i> de Molière. Una sátira acerca de la clase social y la vanidad humana</p> <p>El espectáculo tuvo lugar en el instituto Magendie el 8 de febrero de 2024. Fue dirigido por Wahid Chakid y coreografiado por Azzah Sawah</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<p>Ten en cuenta que los mediadores necesitan tiempo al comienzo de cada sesión para presentarse y crear un clima de confianza.</p> <p>Crear un espacio seguro es muy importante.</p> <p>Los juegos de rol son una buena forma de romper el hielo.</p> <p>A veces, especialmente en el taller de danza, los chicos no se sienten muy cómodos bailando con las chicas. Para superar esas dificultades, trata de crear una atmósfera positiva creando un entorno agradable, hablando de los beneficios de la danza a nivel tanto físico como psicológico.</p> <p>Organiza actividades de grupo como bailes o juegos en pequeños grupos para involucrar a todo el mundo y evitar que los/as jóvenes se sientan aislados/as.</p> <p>Fomenta el apoyo mutuo entre chicos y chicas y anímales a motivar a sus compañeros/as. El objetivo es crear un entorno acogedor en el que todas las personas se sientan cómodas, se diviertan y experimenten los beneficios de la coreografía.</p> <p>Respetar la decisión de los estudiantes y nunca les fuerces a participar.</p>
<p>EVENTO DIFUSOR</p>	<p>El evento final se celebró en febrero de 2024. Alifs organizó una presentación de los talleres que se habían realizado desde diciembre de 2023 en el instituto Magendie. El alumnado que había participado en el proyecto actuó frente a clases de alumnos/as alófonos en el hall multifunciones del edificio. Presentaron el 1er acto de la obra de Molière <i>El burgués gentilhombre</i> y dos coreografías utilizando la caja de herramientas. Después, hubo una sesión de preguntas y respuestas con el público. En concreto, el alumnado participante habló de su experiencia con el teatro y la danza, su aprendizaje del francés y sus orígenes.</p>

Hoja de ruta A.R.T. FUSION

Rumania

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	A.R.T. Fusion
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 16</p> <p>Rango de edad: 15-19</p> <p>Necesidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pensamiento crítico ● Empoderamiento (orientación al empleo) <p>Contexto: Dificultades económicas, tasa de abandono escolar, minorías.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: De septiembre a octubre de 2023</p> <p>Número de sesiones: 3 sesiones</p> <p>Número de horas: 40 horas</p> <p>Herramienta 1 y 2 aproximadamente 5 horas;</p> <p>Herramienta 3, formación en teatro de imágenes, consta de 8 horas de trabajo con el alumnado;</p> <p>3 horas de preparación antes de la llegada de los jóvenes y una sesión de debriefing entre los monitores de jóvenes al final de cada jornada;</p> <p>Eventos finales de aproximadamente 3 horas cada uno, con el resto del tiempo de preparación para su llegada, ensayos y debriefing en el evento final.</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<ul style="list-style-type: none"> ● Coser la mandala de mi vida (p. 68) ● Orientación laboral e inclusión social (p. 34) ● Teatro fórum (p. 31)
OBJETIVOS	<ul style="list-style-type: none"> ● Mejorar la capacidad de autorreflexión y cooperación de los jóvenes.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Promover comportamientos sostenibles entre el grupo mediante el uso de materiales reciclados para la aplicación de la herramienta. ● Concienciar sobre la opresión y los privilegios en general. ● Comprender la opresión y capacitar a los jóvenes para actuar en situaciones de acoso.
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Los participantes pudieron expresar sus sentimientos y pensamientos sobre sus objetivos personales en la vida en un entorno seguro. ● Fueron capaces de trabajar juntos hacia un objetivo común (construir la representación de teatro de imágenes). ● Fueron capaces de adaptarse, improvisar y ser creativos a la hora de crear la representación de teatro de imágenes. ● Los participantes fueron capaces de entender conceptos como opresión y empoderamiento. ● Los participantes fueron capaces de mejorar sus habilidades de pensamiento crítico y toma de decisiones. ● Los participantes pudieron llevar a cabo un proceso de autorreflexión en un entorno seguro y controlado, con nuestra facilitación.
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 15 bolsas de tela: 15 bolsas de tela que los adolescentes personalizaron durante la primera sesión en la que utilizamos la herramienta "Coser el mandala de mi vida". El objetivo de crear estos bolsos era crear un espacio seguro en el que los jóvenes pudieran reflexionar sobre sus propias vidas y los objetivos personales que persiguen, y luego transferirlos a una forma de arte y proceso creativo. 2. 2 actuaciones de teatro de imagen La representación teatral se desarrolló durante nuestra formación de Teatro de Imagen a través de un proceso de colaboración y trabajo en equipo con todos los participantes. El propósito del teatro de imagen era representar una situación de acoso en la escuela y luego tener una conversación sobre ello con el público. Nuestro objetivo final era que los participantes (tanto los actores como el público) pudieran trasladar a su realidad algunas de las lecciones aprendidas en la representación teatral: ¿a quién pedir

	<p>ayuda cuando te enfrentas a una situación de acoso? ¿Cómo se gestiona? ¿Por qué no debería producirse el acoso? etc.</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Acordar con las personas jóvenes una serie de normas del taller. ● Consúltales en cada paso del proceso, pídeles su opinión e intégralos constantemente en tu trabajo (sobre tipos de ejercicios, calendario, etc.) ● Sigue siempre el proceso de debriefing, después de cada ejercicio. ● Realiza un ejercicio de cierre después de cada sesión ● Que las sesiones no duren más de 4 horas (pausa incluida) ● Tener una buena estructura de taller, que les haga sentirse seguros ● Dar espacio a todos (para expresar sus pensamientos y opiniones), para que se sientan incluidos. ● A veces resulta difícil mantener a los participantes concentrados y comprometidos. Estos momentos requieren una pausa y una toma de aire fresco, o que el monitor de jóvenes explique la importancia de estar atentos y tener respeto mutuo, de forma calmada (a veces susurrar ayuda, porque haces lo contrario de lo que esperan. También porque se concentrarán más para escuchar lo que dic). ● Es posible enfrentarse a alguna dificultad relativa a la posibilidad de que los/as jóvenes sean discriminatorios con los personajes o situaciones retratados en nuestro proceso.
<p>EVENTO DIFUSOR</p>	<p>El trabajo creativo final tuvo lugar en octubre de 2023 y consistió en 2 representaciones de imagen teatral. Tuvieron lugar en 2 días consecutivos en el instituto local con el que hemos estado trabajando. El producto final consistió en la representación teatral que se desarrolló durante nuestra formación de Teatro de Imágenes a través de un proceso de colaboración y trabajo en equipo con todos los participantes. El objetivo del teatro de imágenes era representar una situación de acoso en la escuela y luego mantener una conversación al respecto con el público.</p> <p>El público estaba formado por otros estudiantes de secundaria de entre 15 y 19 años, que pueden estar enfrentándose a situaciones de acoso en la escuela y/o problemas de abandono escolar debido a diversos factores (distancia de la escuela, medios económicos, familia, etc.).</p>

Después de finalizar la implementación local de las herramientas y exhibir el producto final (la representación de teatro de imagen), desarrollamos un breve formulario de opinión que distribuimos entre los jóvenes y les preguntamos qué habilidades creen que han mejorado como resultado de asistir a estas sesiones: las respuestas reflejan que las habilidades más importantes desarrolladas han sido la comunicación y las habilidades de trabajo en equipo; también afirmaron haber mejorado las habilidades de improvisación, el pensamiento crítico, la oratoria y la escucha activa.

Hoja de ruta CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT

Bulgaria

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT (CSCD)
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 23</p> <p>Rango de edad : 15-29</p> <p>Necesidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Involucrar a los jóvenes estudiantes del instituto local de la pequeña ciudad de Breznik en actividades sociales. • Proporcionarles un lugar para la libre expresión de sus sentimientos. <p>Contexto:</p> <p>Jóvenes de la Escuela Secundaria de la pequeña ciudad de Breznik, un contexto que todavía tiene aspectos patriarcales, que también afectan al proceso educativo. Por este motivo, este tipo de actividades podrían tener graves repercusiones en el desarrollo de la juventud.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: De septiembre a noviembre de 2023</p> <p>Número de sesiones: 5 sesiones</p> <p>Número de horas: 15 horas (3 horas por sesión)</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<p>Para romper el hielo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Únicos y compartidos". • Dos verdades y una mentira • "Mi nombre es". • ¿Qué prefieres? • Línea de cumpleaños". <p>Actividades principales:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Máscaras teatrales (pág. 78)

	<ul style="list-style-type: none"> • Coser el mandala de mi vida (pág. 68) • Crear una imagen con tu cuerpo (p. 16) • Bordar (p. 85)
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Desarrollar las habilidades comunicativas de los participantes y crear un lugar seguro donde puedan expresar libremente sus sentimientos. • Reducir el estrés en la medida de lo posible a través de la arteterapia. • Para mejorar las habilidades sociales en el trabajo dentro de un grupo.
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Los participantes pudieron expresar sus pensamientos y sentimientos • Redujeron el estrés y disminuyeron la tensión a través del arte. • Los participantes fueron capaces de utilizar el arte y la creatividad para comunicar sus sentimientos y emociones. • Mejoraron sus habilidades sociales trabajando en grupos más pequeños y elaboraron un trabajo creativo colaborativo.
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>El trabajo final de esta guía fue la exposición de todas las herramientas artísticas creadas durante las sesiones por los participantes. La sala donde se celebró el acto multiplicador se decoró con los cuadros y bolsos realizados por los jóvenes, y en su entrada se organizó una exposición con fotos de las actividades.</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recuerda siempre, al principio de cada sesión, repetir brevemente lo que vas a hacer y por qué. Los jóvenes están muy implicados en diversas actividades, y es bueno que centren su atención desde el principio en el objetivo que se busca con estas reuniones. • Prepárate a conciencia antes de cada encuentro con los jóvenes • Sé sincero/a en el trato con los jóvenes: ellos lo agradecerán y participarán activamente en las actividades • No te preocupes si un ejercicio no es recibido positivamente por todos los participantes - comprende y analiza las razones y refleja en tu informe la lección aprendida.

EVENTO DIFUSOR

El Evento Multiplicador tuvo lugar en el Centro Comunitario de la ciudad de Breznik en diciembre de 2023, con 27 estudiantes de la Escuela Secundaria "Vasil Levski" Breznik, incluyendo 23 estudiantes participaron activamente en los 5 talleres artísticos, así como 10 profesores y el director de la escuela secundaria, representantes del gobierno local, médicos, trabajadores sociales, el secretario del Centro Comunitario.

En el evento, el Trabajador juvenil que ha coordinado a los/as jóvenes participantes durante el proceso, introdujo a las personas asistentes a través de una presentación multimedia a las herramientas artísticas utilizadas en las 5 sesiones con los/as jóvenes.

27 jóvenes que participaron en las actividades de la Guía recibieron Certificados por su exitosa y activa participación en el proyecto, y en una rifa todos recibieron un vale de diferente valor para comprar un regalo en la librería local.

Durante el acto, el alumnado presentaron uno de los ejercicios que habían realizado durante las sesiones y compartieron con los asistentes una valoración final de la utilidad de las actividades.

Hoja de ruta CESIE

Italia

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	CESIE
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 15 participantes</p> <p>Rango de edad: 15-30</p> <p>Necesidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Necesidades de socialización, • Necesidad de libre expresión • Necesidad de mejorar la autoconfianza y la relación con otros compañeros <p>Contexto: La mayoría de los participantes son jóvenes de origen inmigrante y parte del grupo está compuesto también por jóvenes locales que buscan momentos de socialización y un espacio seguro para expresarse.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: del 23 al 29 de octubre de 2023 (taller residencial - 1 semana)</p> <p>Número de sesiones: 7 sesiones</p> <p>Número de horas: 14 horas (2 horas por sesión).</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<ul style="list-style-type: none"> • Crea una imagen con tu cuerpo (pág. 16) • Danza y expresión corporal (pág. 22) • Pide un deseo a través de tu cuerpo (pág. 43) • Saluda al espejo (pág. 64)

<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Desarrollar la capacidad de comunicar mensajes superando las barreras lingüísticas. • Desarrollar una mayor autoconciencia hacia la postura corporal y hacia la imagen del cuerpo • Adquirir mayor confianza a la hora de expresarse a través del movimiento y comunicarse más libremente con los demás • Mejorar la coordinación corporal • Centrarse en los deseos y objetivos personales, encontrando la manera de sintetizarlos y visualizarlos más claramente. • Desarrollar la empatía con uno mismo y con los demás.
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gracias a estas actividades, los participantes pudieron superar las barreras lingüísticas y emocionales. Desarrollaron una mayor conciencia de su postura corporal y de cómo mejorar a través de una auto observación pero también observando a los demás • Los participantes apreciaron mucho la actividad propuesta porque se sintieron no juzgados y libres para expresarse como quisieran. También les pareció útil esta actividad para interactuar espontáneamente con otros a pesar de las diversidades culturales • Los participantes se tomaron el tiempo necesario para reflexionar sobre sus deseos, ya que para algunos de ellos era la primera vez que se centraban en este aspecto de sus vidas. Para ellos era importante elegir el deseo y sintetizarlo en una sola palabra. Adquirieron una mayor capacidad para elegir claramente lo que quieren y esto tuvo un fuerte impacto en ellos. • Los y las participantes disfrutaron mucho trabajando en parejas experimentando ambos papeles, el de líder y el de espejo. Se sintieron cómodos/as al ser seguidos y al seguir a la pareja. Desarrollaron una forma más empática de comunicarse, respetando el tiempo y la forma de ser de los demás.
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>Como trabajo final, los participantes prepararon un acto interactivo: un taller de danza y movimiento abierto a todas las personas que quisieran participar, en el que tuvieron la oportunidad de compartir todos los resultados obtenidos durante el camino local y presentar todos los ejercicios aprendidos conjuntamente durante todas las sesiones.</p>

<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<ul style="list-style-type: none">• Antes de la actividad "Crea una imagen con tu cuerpo" se recomienda hacer un calentamiento y dejar que los participantes se sientan más cómodos con los movimientos; por este motivo, también se recomienda proponer esta actividad en una fase intermedia del taller y no justo al principio.• Antes de la actividad "Pide un deseo a través de tu cuerpo", se recomienda dar poco a poco tiempo a los participantes para que reflexionen, compartan verbalmente y luego encuentren una palabra que pueda expresar su deseo.• Para la actividad "Saluda al espejo" se recomienda que los participantes experimenten ambas formas, ser el espejo y ser reflejados, y luego es bueno darles tiempo para que se comuniquen entre ellos cómo fue la experiencia.
<p>EVENTO DIFUSOR</p>	<p>El evento multiplicador tuvo lugar en el Teatro Atlante en enero de 2024, un pequeño teatro situado en el centro de la ciudad de Palermo, donde se ha celebrado el camino local.</p> <p>El evento consistió en un taller de danza abierto al público, donde educadores, jóvenes y artistas pudieron experimentar los ejercicios de danza realizados durante el camino local, junto con los trabajadores de jóvenes que guiaron el taller de 6 días y sus participantes. Ha sido una oportunidad importante para que el público viera, experimentara y reflexionara conjuntamente sobre el poder de la danza y las artes como herramientas de inclusión social y expresión corporal-emocional. El taller de danza también ha sido una oportunidad para compartir la caja de herramientas RECAP y los resultados del proyecto.</p> <p>Tras el acto hubo una exposición fotográfica y un espectáculo de danza a cargo de Soad, el monitor juvenil que dirigió el taller.</p>

Hoja de ruta CYCLISIS

Grecia

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	CYCLISIS
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 15</p> <p>Rango de edad: 18-23</p> <p>Necesidades:</p> <p>Necesidad de participación cívica, sensibilidad social y expresión.</p> <p>Necesidad de participación y socialización en grupo.</p> <p>Contexto:</p> <p>La mayoría de las personas participantes son jóvenes que han nacido y se han criado en entornos urbanos. Cursan estudios universitarios y se dedican principalmente a actividades sociales. Les preocupa la realidad social postcovid y la transformación de esta experiencia a través de la creatividad para reactivarse en el contexto social.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: Desde octubre hasta diciembre 2023</p> <p>Número de sesiones: 8 sesiones</p> <p>Número de horas: 16 horas (2 horas por sesión)</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<ul style="list-style-type: none"> • Educación teatral (p. 76) • Dar un paso adelante (pág. 73) • Teatro del Foro (pág.31) • Literatura y escritura creativa (p. 39) <p>Esta mapa de ruta se divide en 8 sesiones que se dedican a la aplicación de herramientas y a la creación del trabajo creativo final:</p> <p>Sesión 1: Introducción y actividades de creación de equipos</p> <p>Sesión 2: Actividades relacionadas con el teatro (Educación teatral)</p> <p>Sesión 3: Concienciación social (Dar un paso adelante)</p>

	<p>Sesión 4: Teatro en el contexto social (Teatro del Foro)</p> <p>Sesión 5,6,7: Preparación del trabajo creativo</p> <p>Sesión 8: Evaluación</p>
<p>ACTIVIDADES ADICIONALES NO INCLUIDAS EN LA CAJA DE HERRAMIENTAS</p>	<p>Persona con los ojos vendados guiada hacia...</p> <p>El grupo se divide en parejas. Una persona se venda los ojos con un pañuelo y se quedará sin ver durante toda la actividad. La otra persona se encarga de "ser sus ojos" y debe servirle de guía. Antes de comenzar la actividad, la pareja interactúa y se comunica para encontrar la forma más adecuada de cooperar entre sí. Este es el momento en el que la persona que guía debe escuchar atentamente y respetar las necesidades de la otra con los ojos vendados, sus límites y su conveniencia con el contacto físico. En cuanto encuentre la forma de guiar a la persona con los ojos vendados, comienza la actividad. La persona que gestiona la actividad da las siguientes instrucciones a las parejas: "Cada pareja debe pasear por el espacio. La persona que guía debe ayudar a la que tiene los ojos vendados a explorar y comprender el espacio. Puede hablar en silencio, dar información e indicaciones, pero recuerda respetar los límites y dejar espacio". Esta fase se prolonga durante al menos 10 minutos para que las parejas tengan tiempo suficiente para explorar el espacio e interactuar.</p> <p>FASE 2 (...la formación de relaciones sociales)</p> <p>En la segunda fase de la actividad, las parejas cambian de posición. La persona que tenía los ojos vendados pasa a ser la que guía, y viceversa. El personal da ahora las siguientes instrucciones "Cada pareja debe pasear por el espacio. La persona que guía debe ayudar a la que tiene los ojos vendados a conocer a otras personas también con los ojos vendados e interactuar socialmente con ellas. Puedes hablar, dar información e indicaciones, pero recuerda respetar los límites y dejar espacio". Esta fase dura al menos unos 15-20 minutos para que las parejas tengan bastante tiempo para interactuar.</p> <p>FASE 3 (Evaluación)</p> <p>La actividad finaliza con la puesta en común del grupo tras experimentar ambos papeles y puntos de vista (guía y persona con los ojos vendados)..</p> <p><i>(propuesta como actividad de creación de equipos por el CPE durante la Formación de Formadores)</i></p>
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Promover la autoexpresión a través de la creatividad y las actividades relacionadas con el arte. ● Fomentar la conciencia social y la sensibilidad hacia los

	<p>problemas sociales.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Cultivar el sentido de la responsabilidad dentro de un grupo de personas ● Practicar la cooperación en grupo ● Cultivar el pensamiento crítico y la autorreflexión
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Las personas participantes pudieron expresar sus pensamientos y sentimientos. ● Fueron capaces de utilizar el arte y la creatividad para comunicar sus sentimientos y emociones. ● Fueron capaces de trabajar con éxito en grupos más pequeños para producir un trabajo creativo colaborativo. ● Han sido capaces de desarrollar un sentido del trabajo en equipo y establecer relaciones de colaboración con un objetivo común. ● Han sido capaces de desarrollar un sentido de la responsabilidad dentro del equipo. ● Han sido capaces de compartir preocupaciones comunes relacionadas con la sociedad.
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>La composición final recogió elementos del teatro, imágenes fijas, lectura de textos/poesía y música y utilizó algunas herramientas creativas como la escritura creativa, las imágenes fijas/Tableau vivant, la representación de imágenes y la metodología del Teatro Foro.</p> <p>El tema del trabajo creativo final se ha debatido y surgido a lo largo de todo el proceso creativo durante las sesiones. Se han utilizado algunos temas como referencia (por ejemplo, derechos humanos, refugiados y migración, emociones y su visualización, miedos y preocupaciones personales, participación cívica/activación política y social de los jóvenes).</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Antes de empezar a aplicar las herramientas, asegurarse de estar totalmente preparado/a y de que se hayan planificado las actividades al detalle. Esto ayudará a gestionar las sesiones con facilidad y a no intentar averiguar lo que hay que hacer en el último momento. ● Recordar estar siempre abierto/a a las novedades y a las recomendaciones del grupo. ● Acordarse de crear las condiciones previas para una comunicación e interacción efectivas, estableciendo el contrato del grupo y un

	<p>conjunto de normas comunes acordadas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lo más importante es creer en el valor añadido de las actividades. Si no se cree personalmente en el propio programa, no se convencerán ni comprometerán a los participantes.
<p>EVENTO DIFUSOR</p>	<p>El Evento Difusor se aplicó en diciembre de 2023 en la oficina de Cyclisis.</p> <p>Al finalizar el proyecto, Cyclisis se comprometió a dar voz y espacio creativo a quienes sintieran que lo necesitaban. El resultado de estos meses de interacción fue la ocasión para este evento. En el evento se comunicaron los resultados y luego se dio espacio para que el grupo de jóvenes presentara la acción que estaban preparando.</p> <p>La acción fue el resultado de actividades de escritura creativa y presenta los pensamientos y textos de la juventud sobre la soledad.</p> <p>Durante la acción, los/as jóvenes tuvieron la oportunidad de leer sus pensamientos y textos sobre la soledad.</p>

Hoja de ruta CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Rumania

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 23</p> <p>Rango de edad: 14-19</p> <p>Necesidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ganar autoestima y mejorar la percepción del propio potencial creativo, intentando superar la frustración de que discriminen por una discapacidad. • Aumentar las oportunidades de reflexionar sobre cómo regular mejor las emociones, explorar el potencial artístico y creativo en un espacio seguro, así como utilizar todo el ser (cuerpo, mente, emociones) para crear y expresarse. • Superar la rigidez y las inhibiciones debidas a un sistema educativo muy tradicional, utilizando un enfoque de aprender jugando. <p>Contexto:</p> <p>Estudiantes de uno de los institutos que educan a jóvenes personas discapacitadas en Bucarest. Sus discapacidades van desde deficiencias auditivas y del habla hasta discapacidades locomotoras, así como discapacidades intelectuales y del desarrollo. Muchas de esas personas han sufrido graves acosos y etiquetamientos a causa de su discapacidad, especialmente en sus años escolares anteriores. Su autoestima se ha resentido y confían poco en su capacidad creativa; además, han tenido muy pocas o ninguna oportunidad de expresarse creativamente, tanto individualmente como en grupo. Proceden de entornos sociales y económicos diferentes, y muchos de ellos residen en las instalaciones de la escuela.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: Desde septiembre hasta diciembre de 2023</p> <p>Número de sesiones: 11 sesiones</p>

	<p>Número de horas: 22 horas (2 horas por sesión)</p>
<p>HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS</p>	<p>Durante las 11 sesiones se utilizaron las siguientes herramientas (se trata sólo de una selección y los ejercicios se ajustaron a las posibilidades del grupo):</p> <p>Actividades principales:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Crea una imagen con tu cuerpo (pág. 16) 2) Actividad Dixit (pág. 24) 3) Dibuja mi retrato (pág. 26) 4) Pide un deseo a través de tu cuerpo (pág. 43) 5) Literatura y creación de escritos (pág. 39) 6) Ejercicios teatrales de comunicación no verbal (pág. 51) 7) Fotovoz (pág. 54) 8) Dar un paso adelante (pág. 73) 9) Los efectos del etiquetado (pág. 81) <p>Ejercicios para romper el hielo y fomentar el espíritu de equipo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Todos como 2) Me gusta/No me gusta 3) Pasa la pasta 4) Pasa el movimiento 5) 3 verdades y 1 mentira 6) Baile de la confianza 7) Torre Froebel <p>Actividades de evaluación:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Discusiones abiertas 2) ¿Qué me llevo?
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lograr nuevas modalidades de expresión y regulación emocional

	<ul style="list-style-type: none"> • Desbloquear y tomar conciencia del propio potencial creativo, tanto individualmente como en grupo. • Disponer de un espacio seguro donde recuperar la confianza en la propia fuerza y potencial individuales, muchas veces cuestionados por las etiquetas asociadas a las discapacidades. • Utilizar mejor y más libremente el cuerpo a través de las actividades del proyecto y del juego, para recuperar el acceso a las partes lúdicas de la personalidad.
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Los estudiantes liberaron su potencial creativo, experimentaron tanto a un nivel más teórico (debate), como a un nivel muy práctico (actividad) lo que significan el arte, la creatividad y ser artístico y creativo, algo que fue a la vez nuevo y desafiante para todos ellos. • Los estudiantes superaron algunas de sus inhibiciones y rigideces, permitiéndose ocupar más espacio, dar a conocer su personalidad más que antes, impresionar al personal facilitador, colegas y el profesorado con habilidades que nadie sabía que tenían. • El grupo experimentó y practicó nuevas formas de expresar y nombrar sus emociones. • Las personas pudieron trabajar en grupo y sentirse parte del grupo, lo que dio lugar a mejores relaciones entre ellas y a un mayor nivel de cohesión y comprensión. • Las personas participantes se sintieron conectadas consigo mismas y con los demás y pudieron mostrar sus partes vulnerables delante de los demás, sin sentirse en peligro, avergonzados o expuestos.
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>El trabajo creativo final es un breve vídeo que muestra el recorrido del proyecto, con imágenes y breves vídeos de las actividades del proyecto, desde el punto de vista de las personas participantes. El vídeo trata de subrayar cómo se puede crear un grupo y desbloquear la creatividad utilizando un contexto especial y un espacio seguro que permita a todos probar nuevas modalidades de expresión.</p> <p>El trabajo creativo final fue elaborado por estudiantes cualificados y con talento que participaron en las actividades del proyecto y reflejaron su percepción personal sobre lo que se había conseguido. Además, al final de este viaje, compartieron impresiones, debatieron</p>

	<p>sobre lo que el proyecto significaba para cada uno de ellos y pudieron mostrar el impacto de su participación.</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cuando se trabaja con personas con discapacidades múltiples y diferentes, es muy importante asegurarse de adaptar todas las actividades en consecuencia, para que todas puedan participar en las actividades de diferentes maneras y ninguna quede totalmente excluida. • Permitir que todas las personas se expresen es esencial; asegúrate de que nadie se quede fuera o sea ignorado, lo que podría ocurrir fácilmente en un entorno en el que hay diferentes niveles de discapacidad auditiva y del habla, desde quienes son capaces de oír y hablar a un nivel superior, hasta quienes son completamente incapaces de oír y hablar. Asegúrate de que, si el personal animador no conoce el lenguaje de signos, haya un buen intérprete que pueda conectar adecuadamente con las personas. • Proporciona instrucciones claras para todas las actividades. Hay muchas palabras intraducibles al lenguaje de signos, así que asegúrate de que el alumnado entiende bien en qué consisten las actividades y en qué se les pide que participen. • Normalmente, tenemos diferentes niveles de prejuicios y expectativas inconscientes de las personas con discapacidad. Estas también pueden verse reflejadas en el hecho de que no suelen estar acostumbradas a que se les pregunte por sus emociones o a participar en un trabajo creativo, y por eso pueden mostrarse más confusas o resistentes al principio. La creación de un espacio muy seguro es esencial, pero también lo es llevar a cabo las actividades con una mente abierta y con capacidad para entender qué necesitan para implicarse al máximo en las actividades del proyecto. Concédales tiempo, no microgestione sus tareas, proporciónales antecedentes claros y la libertad de hacer las cosas a su manera. Una persona facilitadora que trabaje con grupos que hayan experimentado distintos tipos de desventaja, marginación o violencia debe trabajar primero con sus propias percepciones.

Hoja de ruta LA PICCIONAIA

Italia

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	LA PICCIONAIA S.C.S.
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 18</p> <p>Rango de edad: 14-19</p> <p>Necesidades: personas jóvenes que necesitan un espacio para expresarse y desahogar sus pensamientos cotidianos.</p> <p>Contexto: las personas participantes son asistentes extraescolares, procedentes de diferentes entornos sociales y étnicos, así como personas jóvenes con dificultades de aprendizaje y control motor reducido, sin posibilidades económicas, con menos educación formal. Personas que quieren y necesitan integrarse socialmente y buscan un espacio seguro para expresarse.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: Desde octubre hasta diciembre de 2023</p> <p>Número de sesiones: 10 sesiones</p> <p>Número de horas: 22 horas (2 horas por sesión, más un día final para los ensayos y la representación final).</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<p>La hoja de ruta se compone de 10 sesiones dedicadas a la aplicación de las siguientes herramientas, junto con actividades de creación de equipos, también incluidas en la caja de herramientas. En algunos casos, las herramientas no se han aplicado en su totalidad (por ejemplo, a veces sólo se han puesto en práctica los elementos de improvisación).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Actividades de trabajo en equipo (pág. 136) ● Ejercicios teatrales de comunicación no verbal (pág. 51) ● Educación teatral (pág. 76) ● Máscaras teatrales (pág. 78) ● Crea una imagen con tu cuerpo (pág. 16) ● Etnoarte (pág. 28)

	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura y escritura creativa (pág. 39)
<p>ACTIVIDADES ADICIONALES NO INCLUIDAS EN LA CAJA DE HERRAMIENTAS</p>	<p>Técnicas teatrales básicas para el control y modulación de la voz.</p> <p>Además, durante los encuentros propusimos una actividad de escritura colectiva y crítica constructiva a través de la escucha activa. La actividad consistió en la redacción de un breve texto (cada participante escribiendo el suyo) en el que expresaban sus pensamientos sobre un cuento del escritor italiano Italo Calvino llamado "Il lampo". Después de escribir, formaron diferentes grupos en los que discutieron las diferentes temáticas que veían presentes en el relato de Calvino, mostrando lo que habían escrito y encontrando las similitudes entre sus textos. Finalmente, cada grupo utilizó estas similitudes para escribir un ensayo final.</p>
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Motivar a los jóvenes para que comuniquen y compartan sus propios pensamientos, y aumentar su autoconciencia, tanto a nivel emocional como físico. Para ello, se creó un entorno adecuado y un sentimiento de inclusión. • Permitir que las personas participantes sintieran un cambio en su interior con cada encuentro, y que les resultara más fácil abrirse a todo el mundo a la vez que aprendían a comunicar sus pensamientos a través del cuerpo y de la escritura. Esto se consiguió representando y aprendiendo diferentes técnicas teatrales y escritura creativa. • Finalmente, nuestro último objetivo era permitir a los jóvenes comunicar sus pensamientos y sentimientos fuera del grupo, al mundo. Esto se consiguió preparándoles para el trabajo creativo final, que consistió en una representación teatral.
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Las personas participantes se abrieron a todos sin sentir ningún tipo de juicio. Esto se consiguió creando un espacio seguro e integrador. • Las personas se volvieron más confidentes: capaces de expresar sus pensamientos y compartirlos con los demás. Aprendieron distintos métodos para escribir sus pensamientos y comunicarlos a través del cuerpo con el teatro de improvisación. • Las personas participantes encontraron un terreno común y un sentimiento de pertenencia muy necesario. Encontraron placer y ganas de pasar tiempo juntas, animándose mutuamente cuanto más se conocían.

<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>A partir de los materiales escritos por las personas participantes durante el taller (relacionados con las pequeñas cosas cotidianas que permiten disfrutar de la vida), el personal monitor creó un monólogo para cada una de ellas y diseñaron la puesta en escena de la representación.</p> <p>Su título, "Il lampo", procede del cuento del escritor italiano Italo Calvino que describe las conflictivas emociones que siente un joven ante el sinsentido de la vida y su respuesta ante tal caos: disfrutar de un postre en compañía, de la canción favorita, de un grito liberador, etc. En este sentido, el trabajo creativo final fue una antología de "flashes" personales de las personas participantes, resultado de un viaje de autodescubrimiento y crecimiento.</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<p>El personal monitor debe tener en cuenta tres puntos principales: <u>Simplicidad, entorno y equilibrio.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Sencillez. En nuestro caso, muchas personas participantes nunca habían asistido a ningún tipo de laboratorio teatral, así que tuvimos que empezar por los ejercicios más sencillos. La sencillez les permitió superar su timidez y ponerse a prueba. ● Entorno. Crear un ambiente con buena energía animará a las personas a sentirse cómodas y a exponerse. Sin embargo, el personal monitor debe tener en cuenta que, a veces, la mejor manera de apoyar a los participantes es desafiarles. ● Equilibrio. El objetivo es encontrar el equilibrio adecuado entre mantener una mano firme y dejar que aprendan a su propio ritmo, entre lo que deben y pueden hacer con los instrumentos que tienen en ese momento. <p>La principal dificultad fue gestionar las fricciones entre las distintas personalidades que componían nuestro grupo. Como persona mediadora, era esencial tener en cuenta estos tres aspectos principales.</p>
<p>EVENTO DIFUSOR</p>	<p>El evento final tuvo lugar en el Teatro Astra (Contrà Barche 53, Vicenza - Italia) en diciembre de 2023 con 75 personas (padres, familiares y amigos de los jóvenes, personal educador y profesionales sociales).</p> <p>Para la mayoría de las personas participantes (jóvenes), era la primera vez que se subían a un escenario teatral. Los lazos interpersonales que surgieron fueron cruciales para permitirles interpretar sus papeles libremente y de una forma fiel a sí mismos. El público disfrutó mucho de la representación y se emocionó al ver cómo habían cambiado y eran capaces de expresarse.</p>

Hoja de ruta RIGHT CHALLENGE

Portugal

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	RIGHT CHALLENGE
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 17</p> <p>Rango de edad: 14-27</p> <p>Necesidades: Personas que quieren y necesitan integrarse socialmente y buscan un espacio seguro para expresarse.</p> <p>Contexto: LGBTQ+.</p>
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: Desde septiembre hasta diciembre de 2023</p> <p>Número de sesiones: 20 sesiones (1 sesión por semana)</p> <p>Número de horas: 45 horas (2 horas y 15 minutos por sesión)</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<p>La elección de las herramientas se hizo para guiar a las personas participantes en la creación de un espacio seguro y compartido. Elegimos las que se describen a continuación en ese orden para que pudieran generar confianza, crear un equipo y empezar a entender lo que quieren transmitir. El objetivo es sensibilizar y crear un mensaje al público a través de las herramientas, para que otros puedan identificarse con él, para trazar un camino de libertad de expresión para las personas participantes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Dar un paso adelante (pág. 76) ● Dibuja mi retrato (pág. 26) ● Literatura y escritura creativa (pág. 39) ● Pide un deseo a través de tu cuerpo (pág. 43) ● Máscaras teatrales (pág. 78) ● Los efectos del etiquetado (pág. 81)

	<ul style="list-style-type: none"> ● Crea una imagen con tu cuerpo (pág. 16) ● Fotovoz (pág. 54) ● Teatro Fórum (pág. 31)
<p>ACTIVIDADES ADICIONALES NO INCLUIDAS EN LA CAJA DE HERRAMIENTAS</p>	<p>“Expresa tu alma” - 15 minutos finales a cada ensayo para que las personas participantes se expresen, teniendo en cuenta lo que han retenido del ensayo, a través de manualidades, utilizándolas en la presentación final como posibles decorados y atrezzo a utilizar. Es decir, crean obras de arte con materiales artísticos hechos a mano que expresan lo que han sentido después de cada ensayo, y luego en la presentación final, se muestran al público.</p>
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Crear y dinamizar herramientas que las personas participantes puedan utilizar para ayudarles en su vida diaria, tanto profesional como personal; ● Fomentar su confianza y hacer que aprendan nuevas formas de comunicarse; ● Ayudarles a integrarse en un entorno social; ● Prepararles para crear una actuación final basada en lo que viven y sienten, si se sienten cómodos para mostrarlo; ● Compartir y exponer un mensaje que quieran expresar; ● Crear un espacio seguro para ellas en el escenario.
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Creación de grupos con éxito; ● Aumento de la autoconfianza; ● Creación de un espacio seguro; ● Se sintieron cómodas y animadas a compartir lo que sentían y lo que querían expresar; ● Un estado de ánimo liberado que permitió una considerable evolución emocional y social que condujo a una mayor concentración; ● Creación de vínculos entre las personas participantes; ● Creación de un grupo sano en el que se recurría constantemente a los demás para resolver problemas y compartir victorias.

<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>Actuación final - "Vagamente Nós" - Los grandes cambios ocurren de dentro hacia fuera.</p> <p>A partir de los ejercicios y las ideas que surgieron tras las herramientas, se creó una presentación final en la que las personas participantes querían transmitir un mensaje tipo al público en general, querían que se identificaran con él y también concienciar sobre diferentes temas como las minorías, los problemas de nuestra sociedad actual, otras realidades y pequeñas cosas de nuestra vida cotidiana que suceden y nos pueden incomodar. Esto dio lugar a la creación de una breve obra de teatro basada en las experiencias, palabras y reflexiones de las personas participantes, así como a una exposición de las obras de arte que crearon durante los ensayos.</p>
<p>RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Tener una mentalidad abierta al abordar las situaciones en cuestión y los temas tratados; ● Ser emocionalmente sensible al hablar de los temas elegidos para ser abordados; ● Crear un espacio seguro en el que las personas participantes y las minorías puedan sentirse incluidas, seguras y a gusto para compartir sus historias; ● Crear y desarrollar ejercicios que refuercen la conexión del grupo y acerquen a las personas participantes, haciéndoles comprender que no están solos; ● Diseñar ejercicios que sean ágiles para todas las personas participantes y tengan siempre en cuenta las necesidades de cada una.
<p>EVENTO DIFUSOR</p>	<p>El Evento Difusor tuvo lugar en el Auditorio del Museo Municipal de Penafiel, en enero de 2024.</p> <p>Durante el evento, se han presentado los resultados del proyecto, con datos y testimonios inspiradores.</p> <p>A continuación, se han mostrado todos los productos artísticos creados por las personas participantes a través de una exposición de arte y expresión creativa.</p> <p>La obra de teatro "Vagamente Nós" ha sido representada por las personas participantes ante el público y, por último, se ha previsto una</p>

pausa para el café, en la que han podido compartir sus experiencias con el público.

Hoja de ruta SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS

España

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS, SSF
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 15</p> <p>Rango de edad: 14-18</p> <p>Necesidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Necesidad de cohesión de grupo, convivencia y socialización ● Necesidad de participación cívica, conciencia social ● Necesidad de autoexpresión y confianza <p>Contextos: Se trata de un grupo mixto. El grupo principal de participantes son personas inmigrantes recién llegadas y forman parte de un grupo de aprendizaje de español. Tienen dificultades para expresarse en este idioma. Necesitan apoyo para aprender el idioma al mismo tiempo que se adaptan al nuevo país al que ya han llegado. También necesitan mucho apoyo emocional debido al proceso migratorio y aprender a expresar sus sentimientos y sentirse escuchados. La cohesión y la confianza de grupo también son muy importantes para favorecer su desarrollo y bienestar. Dos de ellas viven en la residencia, por lo que viven separadas de sus familias. Proceden de Marruecos, Rumanía, Rusia y Senegal.</p> <p>Además, un grupo de alumnos/as del mismo instituto, de los grupos ordinarios, asistió a algunas de las sesiones con el objetivo de sensibilizarles sobre la situación de las jóvenes personas inmigrantes. Su participación fue en los mismos términos, sin hacer ninguna diferenciación. Nos interesaba tener un grupo mixto, ya que estos alumnos/as estaban trabajando temas de no discriminación y convivencia de forma paralela. Estos jóvenes proceden de familias de clase trabajadora, con situaciones diversas.</p>

<p style="text-align: center;">FECHA Y PROGRAMA</p>	<p>Período de implementación: Desde noviembre hasta diciembre de 2023</p> <p>Número de sesiones: 5 sessions</p> <p>Número de horas: 10 horas (2h por sesión).</p>
<p style="text-align: center;">HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS</p>	<p>El camino ha tenido como hilo conductor la expresión de emociones, el desarrollo de la empatía y la cohesión grupal a través de la expresión corporal. Para ello se implementaron las siguientes herramientas:</p> <p>Romper el hielo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Muro invisible ● Un aplauso ● Fila ciega <p>Actividades principales</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Crea una imagen con tu cuerpo (pág. 16) ● Etnoarte (pág. 28) ● Ejercicios teatrales de comunicación no verbal (pág. 51) ● Máscaras teatrales (pág. 78) <p>Esta mapa de ruta se divide en sesiones dedicadas a la aplicación de herramientas y a la creación del trabajo creativo final.</p> <p>Sesión 1: Se utilizó la herramienta "Ejercicios teatrales de comunicación no verbal" para romper el hielo. Después, una breve explicación sobre qué son las emociones y los sentimientos, y las distintas formas que tenemos de expresarlos (comunicación verbal y no verbal). Se utilizó la primera parte de la herramienta "Máscaras teatrales".</p> <p>Sesión 2: Se utilizó la herramienta "Crea una imagen con tu cuerpo" para romper el hielo, durante 30 minutos. Después se realizó una actividad de reconocimiento de emociones y autorreflexión (actividad extra). En primer lugar, proyectamos algunas imágenes para que las representaran y, a continuación, eligieron algunas propias para que los facilitadores las adivinaran. Se implementó la segunda parte de la herramienta "Máscaras teatrales": "¡La hora de los cuentos!". Las personas participantes empezaron a crear sus historias.</p> <p>Sesión 3: Se llevaron a cabo las actividades para romper el hielo "Muro invisible" y "Un aplauso". Las personas participantes terminaron sus</p>

	<p>historias de "La hora del cuento" y después las representaron, primero con las máscaras y después sin ellas.</p> <p>Sesión 4: Se puso en práctica la herramienta "Etnoarte". Esta actividad se llevó a cabo con una variante. En lugar de pintar una ventana, las personas participantes decoraron las máscaras con las que habían trabajado anteriormente.</p> <p>Sesión 5: Se rompió el hielo a través de "fila ciega". Después se hizo una reflexión sobre cómo se sienten las personas participantes a nivel emocional (individual) y a nivel colectivo, tanto en la escuela como en la sociedad. En esta sesión se les animó a crear materiales para una campaña de sensibilización sobre la convivencia y la no discriminación en el municipio. Los contenidos participaron en un concurso público</p>
<p>ACTIVIDADES ADICIONALES NO INCLUIDAS EN LA CAJA DE HERRAMIENTAS</p>	<p>En la segunda sesión se incluyó una actividad de reconocimiento de emociones y autorreflexión. La actividad simple consiste en lo siguiente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Se preparan de antemano tarjetas con emoticonos que representen emociones simples y complejas. Haz una copia para cada persona participante. En este caso, dimos a cada una 10 tarjetas con 10 emociones diferentes. ● Se proyectan diferentes imágenes con situaciones de la vida cotidiana, por ejemplo: te dan una sorpresa por tu cumpleaños, alguien se cuele en la cola del supermercado, tu profesor te regaña delante de toda la clase... ● Cada persona participante tiene que pensar qué emoción le produce cada situación y levantar la tarjeta con la emoción correspondiente. ● Se comparan las elecciones de cada uno y se discute cómo las personas reaccionan de forma diferente ante las mismas situaciones, destacando la importancia de la escucha y la empatía para comprender a los demás.
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Aprender qué son las emociones y los sentimientos ● Fomentar el autoconocimiento ● Promover la autoexpresión ● Promover la comunicación asertiva con los miembros del grupo. ● Fomentar la empatía ● Para construir relaciones más fuertes dentro del grupo ● Para cultivar la conciencia social y la sensibilidad sobre temas

	sociales
RESULTADOS OBTENIDOS	<ul style="list-style-type: none"> • Las personas participantes fueron capaces de utilizar el arte y la creatividad para comunicar sus sentimientos y emociones. • Las personas participantes fueron capaces de comunicarse utilizando su expresión corporal • Las personas participantes fueron capaces de trabajar en equipo y desarrollar relaciones de colaboración e igualdad • Las personas participantes fueron capaces de reflexionar sobre su situación individual así como sobre la realidad social.
TRABAJO FINAL CREATIVO	<p>Esta trayectoria considera como trabajos creativos finales las máscaras pintadas y los materiales creativos para sensibilizar a otras personas jóvenes sobre la convivencia y la no discriminación, que algunas de ellas realizaron y participaron en un concurso en el municipio. Los materiales fueron diversos: carteles, imágenes y vídeos.</p>
RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES	<ul style="list-style-type: none"> • Antes de empezar a aplicar las herramientas, asegúrate de que estar totalmente preparado, de tener todo el material necesario y de que las actividades están planificadas al detalle. • Para trabajar con personas que no conocen el idioma, es importante mostrarles muchas imágenes para explicarles los conceptos, pero sin tratarlos como niños pequeños. Es importante preparar de antemano el lenguaje que se va a utilizar • Es fundamental crear un espacio seguro para que las personas participantes se expresen. Hay que repetir varias veces que todas las opiniones serán escuchadas y que se trata de un espacio sin prejuicios • Es valioso anotar las impresiones de la sesión inmediatamente después de finalizarla.
EVENTO DIFUSOR	<p>El Evento Difusor tuvo lugar en el Centro Municipal "Adolfo Suárez", en Alcorcón (sur de la Comunidad de Madrid), en diciembre de 2023.</p> <p>Durante el acto se presentaron los resultados del proyecto, en el marco de un amplio programa sobre juventud, migración y participación social. Los asistentes fueron: público en general, jóvenes (principalmente del IES Galileo Galilei y del CEMU) y asociaciones locales que trabajan en temas de juventud y migración.</p>

Luego, se proyectaron los productos artísticos creados por las personas participantes, que elaboraron vídeos para sensibilizar a otros jóvenes sobre temas como la convivencia y la no discriminación. Los jóvenes participaron en un concurso sobre contenidos antidiscriminatorios organizado por la SSF. Se celebró un sorteo entre todas las personas participantes en los Caminos Locales y en el concurso, y la persona ganadora asistió al acto final en Estrasburgo.

El siguiente mapa de ruta es un taller adicional organizado en España por ABD Preinfant, una organización socia de SSF.

NOMBRE DE LA ORGANIZACIÓN	ABD PREINFANT
PÚBLICO OBJETIVO	<p>Número de participantes: 16</p> <p>Rango de edad: 15-29</p> <p>Necesidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Expresar sus sentimientos relacionados con su larga experiencia de trauma infantil mediante palabras y otras formas de expresión. ● Recibir apoyo del grupo. <p>Contexto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Madres jóvenes sin los recursos económicos, emocionales e instrumentales necesarios para desarrollar su maternidad. ● Mujeres inmigrantes sin el conocimiento del sistema sanitario, la burocracia del país y los servicios sociales ofrecidos. ● Mujeres con antecedentes de maltrato de género y violencia doméstica. ● Mujeres con adicciones a diferentes sustancias.
FECHA Y PROGRAMA	<p>Período de implementación: Desde septiembre hasta noviembre de 2023</p> <p>Número de sesiones: 3 sesiones</p> <p>Número de horas: 7,5 horas (2,5 horas por sesión)</p>
HERRAMIENTAS ELEGIDAS DE LA CAJA DE HERRAMIENTAS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fotovoz (pág. 54) 2. Los efectos del etiquetado (pág. 81) 3. Etnoarte (pág. 28)

<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Fomentar el autoconocimiento ● Fortalecer las relaciones dentro del grupo ● Crear una red de apoyo con los demás usuarios del programa ● Reflejar sobre las habilidades maternas. ● Reflejar sobre los estereotipos y la presión social en torno a la maternidad
<p>RESULTADOS OBTENIDOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Las participantes han reflexionado sobre sí mismas y sobre su forma de relacionarse con el mundo que les rodea. ● Se ha animado a las personas participantes a pensar "fuera de la caja", y se han sentido cómodos y libres de juicios para expresar sus sentimientos ● Reflexionaron sobre su pasado y su futuro, considerando sus estilos de apego y su impacto en su vida actual ● Crearon una buena interacción de grupo, beneficiándose del apoyo y la heterogeneidad de las personas participantes. ● Las participantes se expresaron a través del arte en lugar de las palabras, lo que resultó más fácil para algunas de ellas.
<p>TRABAJO FINAL CREATIVO</p>	<p>En cada actividad se han creado materiales diferentes:</p> <p>Para Photovoice, las participantes hicieron un collage que las representaba a ellas mismas, añadiendo las fotos originales de la actividad y diferentes imágenes y palabras que les ayudaban a describirse.</p> <p>Para los Efectos de Etiquetado, las participantes dibujaron la silueta de una persona, donde colocaron todas las etiquetas que han recibido a lo largo de su vida, y en particular como su papel de mujeres y madres.</p> <p>Para el Etnoarte, las participantes utilizaron diferentes colores para representar cómo imaginan su futuro, centrándose en su familia y su maternidad dentro de 10 años. Para ello, se les dio una ventana para que representaran sus proyecciones, representando "la vista de una ventana al futuro".</p>

RECOMENDACIONES PARA TRABAJADORES JUVENILES

- Hacerlo interesante: utilizar diferentes materiales para crear obras de arte que les resulten familiares.
- Crear experiencias significativas que permitan a las participantes centrarse en sí mismas y en el progreso de su vida para que cada experiencia sea importante y puedan reescribir su propia historia.
- Compartir con el grupo: dedicar tiempo a crear equipo y compartir conversaciones en un ambiente relajado para conocerse y encontrar similitudes.
- Ser consciente de las dificultades de mantener una participación constante.
- Intentar no ser demasiado abstracto/a en las actividades, sino inspirarse en la vida cotidiana de las participantes.

CONCLUSIONES

Los resultados obtenidos en los talleres locales recogidos en el presente documento reflejan muchos puntos en común entre las personas jóvenes y las que trabajan en el ámbito de la juventud implicadas en las diferentes trayectorias.

En su mayoría, las principales personas de destino de las actividades han sido jóvenes en situación de vulnerabilidad, como personas refugiadas, solicitantes de asilo, jóvenes procedentes de diferentes entornos sociales y económicos, con discapacidades, dificultades de aprendizaje o que viven en zonas rurales. Además, las actividades también se han llevado a cabo con estudiantes que viven en zonas urbanas pero tienen una gran necesidad de socialización.

A pesar de los diferentes contextos, las principales necesidades identificadas por las personas monitoras juveniles son transversales y están relacionadas con la socialización, la libre expresión, la confianza en uno mismo y la relación con los demás.

Cada mapa de ruta utiliza diversos lenguajes artísticos y diferentes tipos de actividades, sin embargo, todas ellas son herramientas capaces de alcanzar objetivos comunes, que son: fomentar las relaciones interpersonales y la autoconfianza, impulsar la socialización entre iguales, facilitar la conexión mente-cuerpo y la expresión emocional, reducir el estrés y fomentar el pensamiento crítico y la creatividad.

En consonancia con el objetivo principal del proyecto RECAP, todos los resultados alcanzados durante los talleres han ido encaminados a recuperar la inclusión a través de la creatividad en un contexto post-pandémico. De hecho, los resultados más comunes han sido que las personas participantes se sintieron más conectadas consigo mismas y con las demás, más escuchadas y valoradas, que la mayoría de ellas fueron capaces de desarrollar un sentido de trabajo en equipo y de apropiarse de su cuerpo y del espacio, siendo capaces de expresar sus sentimientos y emociones de una manera más confidente, utilizando el arte y la creatividad.

Por último, las obras de arte más comunes producidas durante los talleres fueron exposiciones fotográficas, representaciones teatrales y de danza, exposiciones de bolsos y telas, pinturas y algunos trabajos creativos creados mediante la fusión de más tipos de artes (por ejemplo, escritura creativa, teatro, poesía, danza, fotografía, etc.).

Todos los mapas de ruta nacionales recogidos en este documento son un valioso testimonio de cómo la cultura y el arte son herramientas transversales capaces de dirigirse a las personas jóvenes de forma inclusiva.

El “Mapa de ruta para la inclusión social de las personas jóvenes a través del arte y la cultura en un contexto pospandémico” representa una herramienta muy importante e innovadora en el nuevo contexto sociocultural y un producto inspirador para el ámbito del trabajo con jóvenes.

A través de la descripción de las mapas de ruta locales de RECAP, es posible, como personas trabajadoras juveniles, líderes juveniles o educadoras, comprender mejor cómo implementar la caja de herramientas de arte y cultura para las personas que trabajan con los jóvenes (PR2). Todos los mapas de ruta propuestas son flexibles y pueden fusionarse y mezclarse, a fin de crear un nuevo taller basado en las necesidades y los antecedentes de las nuevas personas participantes. De este modo, siguiendo todas las recomendaciones proporcionadas por quienes trabaja en el ámbito de la juventud en sus respectivas experiencias locales, es posible poner en práctica un itinerario de formación exitoso y enriquecedor en cualquier otro contexto.

FEUILLE DE ROUTE

POUR L'INCLUSION SOCIALE DES JEUNES
PAR L'ART ET LA CULTURE DANS
UN CONTEXTE POST-PANDÉMIQUE

Résultat de projet 3

Co-funded by
the European Union

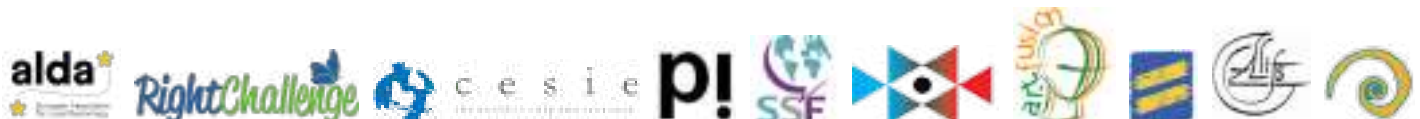
FEUILLE DE ROUTE POUR L'INCLUSION SOCIALE DES JEUNES PAR L'ART ET LA CULTURE DANS UN CONTEXTE POST-PANDÉMIQUE

Résultat de projet 3

2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

Développé par : CESIE

Financé par l'Union européenne. Les points de vue et opinions exprimés n'engagent que leurs auteurs et ne reflètent pas nécessairement ceux de l'Union européenne ou de l'Agence exécutive européenne pour l'éducation et la culture (EACEA). Ni l'Union européenne ni l'EACEA ne peuvent en être tenues pour responsables.

Numéro de projet	2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250
Titre du projet	Recovering inclusion through Creativity After Pandemic
Acronyme du projet	ReCAP
Début du projet	01/03/2022
Fin du projet	29/02/2024
Titre du résultat de projet (PR)	PR3 - FEUILLE DE ROUTE POUR L'INCLUSION SOCIALE DES JEUNES PAR L'ART ET LA CULTURE DANS UN CONTEXTE POST-PANDÉMIQUE
Date de livraison	27 Janvier 2024
Niveau de dissémination	PUBLIC
Responsable du résultat du projet et des contributeurs	CESIE
Résumé du Résultat de Projet	<p>L'objectif du dernier résultat de projet est de collecter les enseignements appris au cours des parcours locaux mis en œuvre avec les animateurs de jeunesse et les jeunes et d'élaborer une série de recommandations et de lignes directrices possibles sur la manière d'accompagner un processus d'inclusion sociale pour les jeunes vulnérables au moyen de méthodes et d'outils culturels et artistiques.</p> <p>La feuille de route établira les lignes directrices pour réaliser un parcours efficace d'inclusion sociale par la créativité dans un environnement spécifique et complètement nouveau, commun à toute l'Europe et au-delà : le contexte post-pandémique.</p> <p>La feuille de route présentera des expériences inspirantes où les jeunes sont guidés pour améliorer leur conscience de soi, faire émerger leurs sentiments et les traiter à travers des œuvres créatives, être empathiques envers eux/elles-mêmes et envers les autres, reconstruire des relations sociales saines et, en définitive, avoir un changement positif important dans leur vie.</p>

Historique des révisions	
Version	Date
V.1	27/01/2024

Table des matières

INTRODUCTION	3
CONSORTIUM	4
ReCAP FEUILLES DE ROUTE	5
ALDA Feuille de route – France	6
ALIFS Feuille de route – France	7
A.R.T. FUSION Feuille de route – Roumanie	8
CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT Feuille de route – Bulgarie	9
CESIE Feuille de route – Italie	10
CYCLISIS Feuille de route - Grèce	11
CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate Feuille de route– Roumanie	16
LA PICCIONAIA Feuille de route – Italie	17
RIGHT CHALLENGE Feuille de route – Portugal	18
SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS Feuille de route – Espagne	19
CONCLUSIONS	20

INTRODUCTION

Le présent document vise à rassembler toutes les feuilles de route locales élaborées dans le cadre du projet RECAP.

Ces feuilles de route représentent le résultat d'un voyage de deux ans avec 10 organisations partenaires européennes impliquées dans un défi culturel visant à soutenir l'inclusion sociale et la participation des jeunes par le biais de l'art et de la culture dans un contexte post-pandémique.

Dans le cadre du projet, les partenaires ont mené une analyse approfondie des besoins des jeunes défavorisés pour participer et s'impliquer dans la vie de leur communauté suite à la pandémie, ce qui a donné lieu au [Résultat de projet 1 : Contexte local et analyse des besoins](#).

Les partenaires ont ensuite travaillé sur le [Résultat de projet 2 : Art et Culture BOÎTE À OUTILS pour les animateurs/trices de jeunesse](#), un ensemble d'instruments innovants pour les travailleurs de jeunesse visé à l'inclusion sociale et à l'autonomisation des jeunes défavorisés dans le contexte post-pandémique en utilisant des approches d'enseignement basées sur l'art.

Les organisations partenaires et leurs animateurs/trices de jeunesse ont participé activement à la validation de la boîte à outils lors de la Formation des Formateurs à Vicenza et à sa mise en œuvre dans leurs villes respectives avec les jeunes, par le biais de parcours locaux personnalisés. En suivant la boîte à outils, chaque organisation a ensuite élaboré une feuille de route nationale, en collaboration avec les jeunes et en fonction de leurs besoins.

Les résultats de ces parcours locaux sont présentés dans ce document, qui constitue le résultat final du projet et représente une source d'inspiration importante pour le travail de jeunesse, en particulier pour contrer les conséquences socioculturelles et émotionnelles de l'après-pandémie.

À la fin de la mise en œuvre locale, tous les parcours locaux ont ensuite été diffusés lors des événements nationaux au cours desquels les participants ont eu l'occasion de partager avec le public leurs œuvres créatives, d'exprimer leurs sentiments liés à la situation de la pandémie et leur parcours de prise de conscience, inspirant ainsi d'autres jeunes et animateurs/trices de jeunesse.

Les feuilles de route nationales énumérées dans la présente "Feuille de route pour l'inclusion sociale des jeunes par l'art et la culture dans un contexte post-pandémique" contiennent les informations suivantes :

- le nom de l'organisation responsable ;
- la cible concernée (en termes de nombre, de tranche d'âge et de besoins traités) ;
- la période et le calendrier du parcours local (la période de mise en œuvre, le nombre de sessions dans lesquelles le parcours a été divisé, le nombre d'heures au total) ;
- le nom des outils choisis dans l'[Art et Culture BOÎTE À OUTILS pour les animateurs/trices de jeunesse](#) : toutes les feuilles de route ont été réalisées en choisissant au moins 3 activités adaptées aux besoins des participants. En outre, certaines feuilles de route proposent des activités supplémentaires pour briser la glace, renforcer l'esprit d'équipe et faire le point ;
- les activités supplémentaires non incluses dans la boîte à outils que les animateurs/trices de jeunesse ont décidé d'inclure dans le parcours local ;
- les objectifs prévus par le parcours local ;
- les résultats obtenus par le groupe au terme du parcours ;
- une description du Travail Créatif Final, c'est-à-dire le résultat final produit par les participants au cours du parcours local (par exemple, une exposition d'art, une galerie vidéo, un spectacle de danse, une exposition de photos, etc.)
- des recommandations pour les animateurs/trices de jeunesse qui souhaitent mettre en œuvre les parcours locaux dans leur travail quotidien.

CONSORTIUM

- **ALDA – France**

ALDA (Association Européenne pour la Démocratie Locale) est une association qui se consacre à la promotion de la bonne gouvernance au niveau local. Elle est un acteur clé dans le domaine de la démocratie locale, de la citoyenneté active, de la bonne gouvernance, de l'intégration européenne, des droits humains et de la coopération entre les autorités locales et la société civile. La plupart des travaux de l'ALDA sont basés sur la méthode de la coopération décentralisée multilatérale. Cette méthode implique une approche multipartite qui se concentre sur des partenariats solides entre les autorités locales et les organisations non gouvernementales.

- **ALIFS – France**

Depuis 1986, l'Association du Lien Interculturel Familial et Social (ALIFS) assure une médiation sociale, juridique et culturelle en faveur des migrants, des bénéficiaires de minima sociaux et des habitants des quartiers populaires. Facteur de reconnaissance, de tolérance et d'ouverture aux autres cultures, les actions de l'ALIFS sont un support de socialisation, de participation et d'implication dans la vie de la ville. Ses actions participent, dans le cadre des dispositifs de droit commun, à l'accompagnement des politiques d'intégration en modifiant les comportements, les regards et les représentations de la société du pays d'accueil.

- **A.R.T. FUSION – Roumanie**

A.R.T. Fusion est une organisation de jeunesse qui offre une perspective réaliste sur les problèmes de la société roumaine et mondiale d'aujourd'hui. L'association vise à remettre en question les attitudes des gens dans la société globale, pour aider à trouver des solutions aux problèmes auxquels la communauté est confrontée. La mission d'A.R.T. Fusion est de créer un changement social en encourageant les membres de la communauté à prendre leurs responsabilités.

- **CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT – Bulgarie**

CSCD est une ONG indépendante d'utilité publique, fondée en 1994. Ses principales activités sont les suivantes : organisation de campagnes d'information et d'éducation ; organisation de séminaires de formation ; soutien actif aux réseaux nationaux et internationaux de femmes ; réalisation de diverses

recherches sur la violence domestique, le harcèlement sexuel au travail et la résilience des enfants témoins de violence domestique.

- **CESIE – Italie**

CESIE est une organisation non gouvernementale à but non lucratif basée à Palerme (Italie) et créée en 2001. CESIE s'engage à promouvoir le développement culturel, social, éducatif et économique aux niveaux local, national, européen et international. CESIE contribue à la croissance et au développement grâce à la participation active des personnes, de la société civile et des institutions, en valorisant toujours la diversité.

- **CYCLISIS – Grèce**

CYCLISIS est un prestataire d'enseignement général et une entité de conseil, une organisation à but non lucratif dans la région de Patras, en Grèce occidentale. CYCLISIS offre une large gamme de services. Ceux-ci comprennent une gamme de formations intégrées, des approches éducatives innovantes et de pointe ainsi que des opportunités de recherche à travers la mise en œuvre de divers projets de l'UE. En outre, ce large éventail de services de formation et d'éducation est soutenu par le développement de mécanismes d'évaluation bien conçus.

- **CPE - CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE – Roumanie**

CPE est une fondation roumaine engagée en faveur de l'égalité des sexes. Depuis 2002, CPE promeut l'égalité des chances pour les femmes et les hommes en Roumanie. CPE croit en la liberté des femmes et des filles de choisir pour elles-mêmes, au-delà des étiquettes et des préjugés. CPE se joint aux filles et aux femmes pour construire une société qui respecte leurs droits, leur offre des opportunités de développement, reconnaît leurs capacités et leurs contributions et les soutient dans des domaines tels que le travail, l'éducation, la culture et la santé.

- **LA PICCIONAIA – Italie**

La Piccionaia est une coopérative sociale à but non lucratif composée d'artistes, d'organisateur et d'opérateurs culturels qui s'engagent à concevoir et à développer des projets culturels par le biais du théâtre et des langues vivantes. Basée à Vicenza (Italie), elle a été créée en 1975 et, depuis 1987, elle est reconnue par le ministère italien de la culture comme un centre de production théâtrale. L'objectif statutaire de La Piccionaia est de promouvoir la personne, avec une attention particulière pour les jeunes générations, en participant à leur développement éducatif et culturel, également en relation avec les écoles et toute autre entité qui poursuit les mêmes objectifs, et de favoriser le développement culturel, social et relationnel des individus et des communautés.

En particulier, La Piccionaia utilise les outils et les langages du théâtre et des arts de la scène pour promouvoir la citoyenneté active, la démocratie, la solidarité, la paix, l'inclusion sociale, l'égalité des sexes et la durabilité environnementale, en respectant les besoins des différents âges, les différences et l'identité de chaque personne.

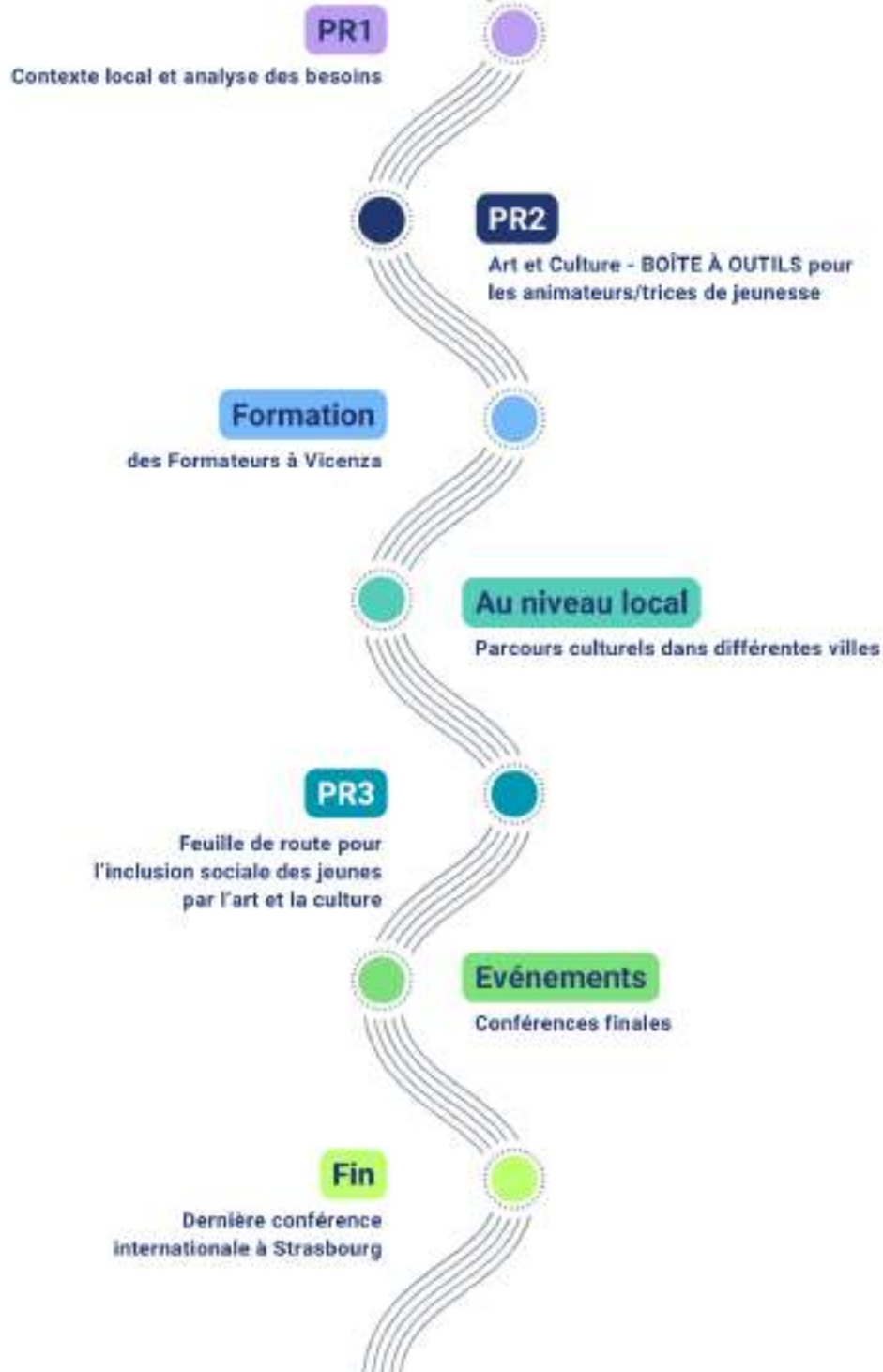
- **RIGHT CHALLENGE – Portugal**

L' Association Rightchallenge est une organisation non gouvernementale qui vise à promouvoir l'éducation et la formation comme moyen d'inclusion sociale et d'égalité des chances. Elle estime que l'éducation doit se concentrer sur le développement intégral de toutes les personnes - indépendamment de leur statut social, de leur âge ou de leur sexe - afin de les préparer à intervenir et à participer à toutes les dimensions de la société. En tant qu'organisation activement engagée dans la communauté, l'un de ses piliers est l'apprentissage tout au long de la vie et le développement durable, car il promeut une citoyenneté active, démocratique et responsable au sein de la société.

- **SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Espagne**

SSF est une ONG composée de professionnels interdisciplinaires. Sa mission est de contribuer au développement, à l'intégration et au bien-être des groupes les plus vulnérables, en promouvant la tolérance, la justice et la responsabilité sociale en coopération avec d'autres organisations et institutions publiques. SSF promeut un large éventail de projets, d'activités de formation, de cours, de séminaires, d'études et de recherches, ainsi que des activités publiques sur des questions sociales, politiques et culturelles, en défendant le droit à l'éducation et la liberté d'enseignement. SSF promeut des actions de collaboration avec des institutions éducatives et des organisations internationales dans les domaines sociaux et éducatifs afin de contribuer au bien-être social, en particulier en soutenant les migrants, les réfugiés, les demandeurs d'asile et les familles ayant de plus grandes difficultés d'intégration sociale.

RECAP Feuilles de route

ALDA - Feuille de route

France

NOM DE L'ORGANISATION	ALDA - Association européenne pour la démocratie locale
CIBLE	<p>Nombre de participants : 18 Tranche d'âge : 15-29</p> <p>Besoins :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avoir le temps d'interagir avec les autres et de s'explorer • Découvrir et retrouver l'espoir en ses propres possibilités <p>Contexte :</p> <p>Réfugiés et demandeurs d'asile hébergés dans un CADA à Strasbourg et mineurs isolés. Les CADA sont des centres d'accueil pour demandeurs d'asile et le plus grand de France se trouve à Strasbourg et est géré par l'association Foyer Notre Dame en collaboration avec l'Etat. Cette association dispose également de structures d'accueil et d'accompagnement des mineurs isolés (SAMI).</p> <p>La plupart des participants viennent de Côte d'Ivoire, de Géorgie, d'Afrique du Nord, etc. Certains d'entre eux sont en situation de régularisation et d'autres attendent toujours une réponse claire concernant leur situation. Certains participants sont dans la catégorie NEET et d'autres sont étudiants au lycée ou ont un emploi. Certains d'entre eux sont également en situation de handicap physique.</p>
PÉRIODE ET CALENDRIER	<p>Période de mise en œuvre : Septembre 2023 à janvier 2024</p> <p>Nombre de séances : 6 séances</p> <p>Heures : 12 heures (1,5/ 2 heures par séances + événement de dissémination)</p>

<p>OUTILS CHOISIS DANS LA BOÎTE À OUTILS</p>	<p>Activités brise-glace</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mon nom signifie (p. 137) ● Présentation mutuelle (p. 138) ● Cercle de miroirs (p. 137) ● Dessine mon portrait (p. 26) ● 3 vérités et 1 mensonge (p. 141) ● Débat mouvant (p. 47) ● Le vent souffle et emporte (p. 83) <p>Activités principales</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Masques de théâtre (p. 78) ● Photovoix (p. 54) ● Créer une image avec son corps (p. 16) <p>Activités débriefing</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Un applaudissement (p. 145) ● Quelque chose à propos de (p. 138) <p>Séance 1 : Présentation du projet et activités de team building Séance 2 : Activités liées au théâtre Séance 3 : Activités de renforcement de l'esprit d'équipe et présentation des phases du travail final Séance 4 : Activités de renforcement de l'esprit d'équipe et préparation du travail final Séance 5 : Finalisation et exposition de l'œuvre finale Séance 6 : Événement de dissémination</p>
<p>OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Favoriser les relations interpersonnelles et l'autonomie ● Développer la confiance en soi ● Rendre les jeunes à l'aise avec la communication non linguistique ● Améliorer la relation des jeunes vulnérables avec leur propre corps, en leur permettant de ressentir le lien entre le corps et l'esprit.
<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Les participants ont eu le sentiment de faire partie d'un groupe et certains d'entre eux sont restés en contact après les activités. ● Les participants se sont sentis plus à l'aise pour parler et réaliser des activités avec d'autres jeunes dans un groupe. ● Les participants ont eu l'impression d'être en contact avec eux-mêmes et avec les autres. ● Les participants se sont sentis plus à l'aise pour communiquer leur expérience, leurs sentiments et leurs opinions à leurs pairs. ● Les participants ont appris l'importance des jeux et de l'art pour renforcer la confiance en soi et le sentiment d'appartenance à une communauté.

	<ul style="list-style-type: none"> • Les participants étaient plus enclins à poursuivre de telles activités pendant leur temps libre.
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<p>Exposition photographique des photos de l'activité Photovoix, prises par les participants au cours des ateliers locaux, qui a été partagée lors de l'événement final avec les notes et les commentaires recueillis au cours de l'atelier.</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nous recommandons d'axer la première session sur la connaissance des participants, de leurs besoins et de leurs attentes. • Il est important de créer un environnement dans lequel les participants se sentent à l'aise. • Compte tenu des difficultés rencontrées, la première session est cruciale pour comprendre comment structurer l'ensemble du parcours, en abordant certaines questions plutôt que d'autres afin de respecter les sensibilités des participants. • Si vous avez des participants issus de l'immigration et qu'il y a des problèmes de communication (par exemple, certains d'entre eux ne parlent que leur langue maternelle), nous vous recommandons de résoudre l'obstacle linguistique en organisant des activités où la communication verbale n'est pas nécessaire, en utilisant des traducteurs automatiques ou en préparant à l'avance des traductions des explications de l'activité.
<p>CONFERENCE FINALE</p>	<p>Le 15 février 2024, l'ALDA a organisé la conférence finale internationale du projet ReCAP "<i>L'art et la culture pour l'inclusion : l'autonomisation des jeunes par la créativité dans une ère post-pandémique</i>", qui a eu lieu au Centre européen de la jeunesse à Strasbourg.</p> <p>Cet événement était la dernière étape du projet et la principale occasion de rassembler des jeunes de tous horizons, des intervenants institutionnels et des partenaires internationaux pour parler de l'inclusion sociale et de l'autonomisation des jeunes par le biais de la créativité et d'activités d'apprentissage non formel.</p>

ALIFS - Feuille de route

France

NOM DE L'ORGANISATION	ALIFS (Association du Lien Interculturel, Familial et Social)
CIBLE	<p>Nombre de participants : 20</p> <p>Tranche d'âge : 14-16</p> <p>Besoins :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pratique de la langue locale et maîtrise de l'oral ● Gagner en confiance <p>Contexte : Une classe de primo-arrivants</p>
PÉRIODE ET CALENDRIER	<p>Période de mise en oeuvre : Octobre 2023 à Février 2024</p> <p>Nombre de séances : 16 séances (8 séances de danse et 8 séances de théâtre)</p> <p>Heures : environ 32 heures d'atelier</p>
OUTILS CHOISIS DANS LA BOÎTE À OUTILS	<ul style="list-style-type: none"> ● Danse et expression corporelle (p. 22) ● Théâtre éducatif (p. 76) ● Masques de théâtre (p. 78)
OBJECTIFS	<ul style="list-style-type: none"> ● Exprimer une idée par le mouvement ● Montrer que tout le monde peut danser, quel que soit son sexe ou son origine ● Réduire le stress et renforcer la confiance en soi ● Renforcer l'estime de soi des jeunes ● Leur donner la parole et renforcer leur confiance ● Apprendre la langue locale et découvrir le patrimoine du pays ● Favoriser l'entraide et aider à surmonter le trac, en leur permettant d'être fiers d'eux-mêmes lorsqu'ils montrent ce qu'ils ont appris et réalisé ● Apprendre à communiquer sans utiliser les expressions du visage ● Permettre aux jeunes de s'écouter et de se connaître.
RÉSULTATS OBTENUS	<ul style="list-style-type: none"> ● Les jeunes se sont sentis valorisés et écoutés ● Ils ont vécu une expérience unique qui les a aidés à grandir, à prendre confiance et à se responsabiliser ● Ils ont acquis les clés pour se concentrer, se détendre et rêver. ● Les jeunes se sont approprié l'espace en dépassant les stéréotypes de genre.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ils ont aussi découvert de nouvelles activités, et qui sait, un futur métier !
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<p>Une comédie-ballet qui est une libre adaptation de "Le Bourgeois gentilhomme", de Molière, un spectacle satirique sur la classe sociale et la vanité des hommes.</p> <p>Le spectacle a eu lieu au lycée Magendie le 8 février 2024, et a été mis en scène par Wahid Chakid et chorégraphié par Azzah Sawah.</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Considérez que les médiateurs ont besoin de temps au début de chaque session pour se présenter et établir un climat de confiance. • Il est très important de créer un espace sûr • Le jeu de rôle est un bon moyen de briser la glace. • Parfois, surtout pendant l'atelier de danse, les garçons ne se sentent pas à l'aise pour danser avec les filles et vice-versa. Pour surmonter ces difficultés, essayez de créer une atmosphère positive en créant un environnement amical et agréable, en parlant des avantages de la danse sur le plan physique et psychologique. • Organisez des activités de groupe, comme des danses ou des jeux en petits groupes, afin d'impliquer tout le monde et d'éviter que les jeunes ne se sentent isolés. • Encourager l'entraide entre les garçons et les filles afin de motiver leurs pairs. L'objectif est d'établir un environnement accueillant où chacun se sent à l'aise, s'amuse et tire profit de la chorégraphie. • Respectez les choix des élèves et ne forcez jamais la participation !
<p>CONFERENCE FINALE</p>	<p>L'événement final a eu lieu en février 2024. L'Alifs a organisé une présentation des ateliers menés depuis décembre 2023 au Lycée Magendie. Les élèves ayant bénéficié du projet se sont produits devant d'autres classes allophones dans la salle polyvalente de leur établissement. Ils ont présenté 1 acte de la pièce de Molière Le Bourgeois Gentilhomme et deux chorégraphies utilisant la boîte à outils. Ils se sont ensuite prêtés au jeu des questions-réponses avec le public. Ils ont notamment parlé de leur expérience du théâtre et de la danse, de leur apprentissage du français et de leurs origines.</p>

A.R.T. FUSION - Feuille de route

Romania

Nom de l'organisation	A.R.T. Fusion
<p align="center">Cible</p>	<p>Nombre de participants : 16 Âge : 15-19 ans Besoins :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pensée critique ● Autonomisation (orientation professionnelle) <p>Antécédents : Difficultés économiques, taux d'abandon scolaire élevé, minorités</p>
<p align="center">PÉRIODE ET CALENDRIER</p>	<p>Période de mise en œuvre : Septembre à octobre 2023</p> <p>Nombre de sessions : 3 sessions</p> <p>Heures : 40 heures Outil 1 et 2 environ 5 heures ; L'outil 3, la formation au théâtre d'images, a consisté en 8 heures de travail avec les étudiants ; 3 heures de préparation avant l'arrivée des jeunes et une session de débriefing entre les animateurs à la fin de chaque journée ; Les événements finaux ont duré environ 3 heures chacun, le reste du temps étant consacré à la préparation de l'arrivée des jeunes, aux répétitions et au débriefing à la fin de l'événement..</p>
<p align="center">OUTILS CHOISIS DE LA BOITE A OUTILS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Coudre le mandala de ma vie (p. 68) ● Guidance en matière d'orientation professionnelle et d'inclusion sociale (p. 34) ● Théâtre forum (p.31)
<p align="center">OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Améliorer la capacité d'auto-réflexion et de coopération des jeunes ● Promouvoir des comportements durables au sein du groupe en utilisant des matériaux recyclés pour la mise en œuvre de l'outil. ● Sensibiliser à l'oppression et aux privilèges en général. ● Comprendre l'oppression et donner aux jeunes les moyens d'agir dans les situations d'intimidation.

<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Les participants ont pu exprimer leurs sentiments et leurs réflexions sur leurs objectifs personnels dans la vie, dans un environnement sûr. ● Ils ont pu travailler ensemble pour atteindre un objectif commun (construire le spectacle de théâtre d'images). ● Ils ont été capables de s'adapter, d'improviser et d'être créatifs lors de la création du spectacle de théâtre d'images. ● Les participants ont pu comprendre des concepts tels que l'oppression et l'autonomisation. ● Les participants ont pu améliorer leur esprit critique et leurs compétences en matière de prise de décision. ● Les participants ont pu mener un processus d'auto-réflexion dans un environnement sûr et contrôlé, avec notre aide.
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 15 totes bags : 15 sacs fourre-tout que les adolescents ont personnalisés lors de la première session au cours de laquelle nous avons utilisé l'outil "Coudre le mandala de ma vie". L'objectif de la création de ces sacs était de créer un espace sûr où les jeunes pouvaient réfléchir à leur propre vie et aux objectifs personnels qu'ils souhaitaient atteindre, puis transférer ces éléments dans une forme d'art et de processus créatif. 2. 2 représentations du théâtre de l'image La représentation théâtrale a été élaborée au cours de notre formation au théâtre d'images par le biais d'un processus de collaboration et d'un travail d'équipe avec tous les participants. L'objectif du théâtre d'images était de dépeindre une situation de harcèlement à l'école et d'en discuter avec le public. Notre objectif final était que les participants (acteurs et spectateurs) puissent transposer dans leur réalité certains enseignements tirés de la représentation théâtrale : à qui demander de l'aide lorsque l'on est confronté à une situation de harcèlement ? Comment gérer cette situation ? Pourquoi les brimades ne devraient-elles pas se produire ? Etc.

RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE

- Convenez d'un ensemble de règles pour l'atelier avec les jeunes.
- Consultez-les à chaque étape du processus, demandez-leur leur avis et intégrez-les constamment dans votre travail (sur les types d'exercices, le programme, etc.).
- Suivez toujours le processus de débriefing, après chaque exercice.
- Organisez un exercice de clôture après chaque session.
- Ne pas organiser de sessions de plus de 4 heures (pause incluse)
- Avoir une bonne structure d'atelier, pour que les participants se sentent en sécurité
- Donner de l'espace à chacun (pour qu'il puisse exprimer ses pensées et ses opinions), afin qu'il se sente inclus.
- Il a parfois été difficile de maintenir la concentration et l'engagement des participants. Ces moments nécessitent soit une pause et une bouffée d'air frais, soit que l'animateur de jeunesse explique l'importance d'être attentif et d'avoir un respect mutuel, d'une manière calme (parfois, chuchoter aide, parce que vous faites le contraire de ce à quoi ils s'attendent. De plus, ils se concentreront davantage pour entendre ce que vous dites).
- Il est possible de faire face à certaines difficultés concernant la possibilité que les jeunes soient discriminatoires à l'égard des personnages ou des situations dépeints dans notre processus.

CONFERENCE FINALE

Le travail créatif final a eu lieu en octobre 2023 et a consisté en 2 représentations d'images de théâtre. Elles se sont déroulées sur deux jours consécutifs dans l'école secondaire locale avec laquelle nous avons travaillé. Le produit final consistait en une représentation théâtrale développée lors de notre formation au théâtre d'images par le biais d'un processus collaboratif et d'un travail d'équipe avec tous les participants. L'objectif du théâtre d'images était de dépeindre une situation de harcèlement à l'école et d'en discuter avec le public.

Le public était composé d'autres lycéens âgés de 15 à 19 ans, susceptibles d'être confrontés à des situations de harcèlement à l'école et/ou à des problèmes d'abandon scolaire en raison de divers facteurs (éloignement de l'école, moyens financiers, famille, etc.)

Après avoir finalisé la mise en œuvre locale des outils et exposé le produit final (la représentation de théâtre d'images), nous avons élaboré un bref formulaire de retour d'information que nous avons distribué aux jeunes et nous leur avons demandé quelles compétences ils pensaient avoir améliorées grâce à leur participation à ces sessions : les réponses reflètent que les compétences les plus importantes développées ont été les capacités de communication et de travail en équipe ; ils ont également déclaré avoir amélioré leurs capacités d'improvisation, de réflexion critique, de prise de parole en public et d'écoute active.

CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT - Feuille de route

Bulgarie

NOM DE L'ORGANISATION	CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT (CSCD)
CIBLE	<p>Nombre de participants : 23 participants</p> <p>Tranche d'âge : 15-29</p> <p>Besoins :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faire participer les jeunes étudiants du lycée local de la petite ville de Breznik à des activités sociales. • Leur offrir un espace d'expression libre de leurs sentiments. <p>Contexte :</p> <p>Jeunes de l'école secondaire de la petite ville de Breznik, un contexte qui présente encore des aspects patriarcaux, qui affectent également le processus éducatif. C'est pourquoi de telles activités peuvent avoir un impact sérieux sur le développement des jeunes.</p>
PÉRIODE ET CALENDRIER	<p>Période de mise en œuvre : Septembre à novembre 2023</p> <p>Nombre de sessions : 5 sessions</p> <p>Heures : 15 heures (3 heures par session)</p>
OUTILS CHOISIS DE LA BOITE A OUTILS	<p>Brise-glace :</p> <p>Unique et partagé". Deux vérités et un mensonge "Je m'appelle". Que préférez-vous ? Ligne d'anniversaire"</p> <p>Activités principales :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Masques de théâtre (p. 78) • Coudre le mandala de ma vie (p. 68) • Créer une image avec son corps (p. 16) • Broderie (p.85)

<p>OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Développer les capacités de communication des participants et créer un lieu sûr où ils peuvent exprimer librement leurs sentiments. • Réduire le stress autant que possible grâce à la thérapie par l'art • Améliorer les compétences sociales en travaillant au sein d'un groupe
<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Les participants ont pu exprimer leurs pensées et leurs sentiments • Réduction du stress et des tensions grâce à l'art • Les participants ont pu utiliser l'art et la créativité pour communiquer leurs sentiments et leurs émotions. • Ils ont amélioré leurs compétences sociales en travaillant en petits groupes et ont produit une œuvre créative en collaboration.
<p>TRAVAIL CREATIF FINAL</p>	<p>Le travail final de cette feuille de route a été l'exposition de tous les outils artistiques créés par les participants au cours des sessions. Le hall où s'est déroulé l'événement Multiplier a été décoré avec les peintures et les sacs réalisés par les jeunes, et une exposition de photos des activités a été organisée à l'entrée.</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N'oubliez pas à chaque fois, au début de chaque session, de répéter brièvement ce que vous allez faire et pourquoi ! Les jeunes sont très impliqués dans diverses activités, et il est bon qu'ils concentrent leur attention dès le début sur l'objectif poursuivi lors de ces rencontres. • Préparez-vous soigneusement avant chaque rencontre avec les jeunes • Soyez sincère dans vos rapports avec les jeunes - ils l'apprécieront et participeront activement aux activités. • Ne vous inquiétez pas si un exercice n'est pas reçu positivement par tous les participants - comprenez et analysez les raisons et reflétez dans votre rapport la leçon tirée.
<p>CONFERENCE FINALE</p>	<p>L'événement Multiplier a eu lieu au centre communautaire de la ville de Breznik en décembre 2023, avec 27 élèves du lycée "Vasil Levski" de Breznik, dont 23 élèves ont participé activement aux 5 ateliers artistiques, ainsi que 10 enseignants et le principal du lycée, des représentants du gouvernement local, des médecins, des travailleurs sociaux, le secrétaire du centre communautaire.</p> <p>Lors de l'événement, l'animateur jeunesse qui a coordonné les jeunes participants au cours des activités locales, a présenté aux participants,</p>

par le biais d'une présentation audiovisuelle, les outils artistiques utilisés au cours des 5 sessions avec les jeunes.

27 jeunes ayant participé aux activités de la feuille de route ont reçu des certificats pour leur participation active et réussie au projet, et lors d'une tombola, chacun a reçu un bon d'une valeur différente pour acheter un cadeau à la librairie locale.

Au cours de l'événement, les élèves ont présenté l'un des exercices réalisés pendant les sessions et ont partagé avec le public une évaluation finale de l'utilité des activités.

CESIE - Feuille de route

Italie

NOM DE L'ORGANISATION	CESIE
CIBLE	<p>Nombre de participants: 15 participants</p> <p>Tranche d'âge : 15-30</p> <p>Besoins:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Socialisation ● Liberté d'expression ● Améliorer la confiance en soi et la relation avec les autres pairs <p>Contexte :</p> <p>La majorité des participants sont des jeunes issus de l'immigration et une partie du groupe est composée de jeunes locaux à la recherche de moments de socialisation et d'un espace sûr pour s'exprimer.</p>
PÉRIODE ET CALENDRIER	<p>Période de mise en œuvre : 23-29 Octobre 2023 (atelier résidentiel d'une semaine)</p> <p>Nombre de sessions : 7 sessions</p> <p>Heures: 14 heures (2 heures par session).</p>
OUTILS CHOISIS DE LA BOITE A OUTILS	<ul style="list-style-type: none"> ● Créer une image avec son corps (p. 16) ● Danse et expression corporelle (p. 22) ● Fais un vœu à travers ton corps (p. 43) ● Saluer le miroir (p. 64)

<p>OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Développer la capacité à communiquer des messages en surmontant les barrières linguistiques • Développer une meilleure conscience de soi par rapport à la posture du corps et à l'image du corps • Acquérir plus de confiance dans l'expression par le mouvement et communiquer plus librement avec les autres • Améliorer la coordination du corps • Se concentrer sur ses souhaits et objectifs personnels, trouver un moyen de les synthétiser et de les visualiser plus clairement • Développer l'empathie pour soi-même et pour les autres
<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ces activités ont permis aux participants de surmonter les barrières linguistiques et émotionnelles. Ils ont développé une meilleure conscience de leur posture corporelle et de la manière de l'améliorer en s'observant eux-mêmes, mais aussi en observant les autres. • Les participants ont beaucoup apprécié l'activité proposée car ils ne se sont pas sentis jugés et libres de s'exprimer comme ils le souhaitaient. Ils ont également trouvé cette activité utile pour interagir spontanément avec les autres malgré les différences culturelles. • Les participants ont pris le temps de réfléchir à leurs souhaits ; pour certains d'entre eux, c'était la première fois qu'ils se penchaient sur cet aspect de leur vie. Il était important pour eux de choisir un souhait et de le synthétiser en un seul mot. Ils ont acquis une meilleure capacité à choisir clairement ce qu'ils veulent, ce qui a eu un fort impact sur eux • Les participants ont beaucoup apprécié de travailler en couple en expérimentant les deux rôles, celui du leader et celui du miroir. Ils se sont sentis à l'aise dans le fait d'être suivis et de suivre l'autre. Ils ont développé une manière plus empathique de communiquer, en respectant le temps et la façon de faire des autres.
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<p>En guise de travail final, les participants ont préparé un spectacle interactif : un atelier de danse et de mouvement ouvert à toutes les personnes qui souhaitaient y participer, où ils ont eu l'occasion de partager tous les résultats obtenus au cours du parcours local et de</p>

	<p>présenter tous les exercices appris ensemble au cours de toutes les sessions.</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS.RICES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Avant l'activité "Créez une image avec votre corps", il est recommandé de procéder à un échauffement et de laisser les participants se sentir plus à l'aise avec les mouvements ; pour cette raison, il est également recommandé de proposer cette activité au milieu de l'atelier et non au tout début. • Avant l'activité "Faites un vœu avec votre corps", il est recommandé de donner progressivement aux participants le temps de réfléchir, de partager verbalement, puis de trouver un mot qui pourrait exprimer leur vœu. • Pour l'activité "Saluez le miroir", il est recommandé que les participants fassent les deux expériences, être le miroir et être reflétés, et il est bon de leur donner le temps de s'exprimer les uns les autres sur la manière dont l'expérience s'est déroulée.
<p>CONFERENCE FINALE</p>	<p>L'événement Multiplier a eu lieu au Teatro Atlante en janvier 2024, un petit théâtre situé dans le centre ville de Palerme, où s'est déroulé le parcours local.</p> <p>L'événement consistait en un atelier de danse ouvert au public, où les éducateurs, les jeunes et les artistes ont pu expérimenter les exercices de danse réalisés pendant le parcours local, avec les animateurs de jeunesse qui ont guidé l'atelier de six jours et ses participants. Ce fut une occasion importante pour le public de voir, d'expérimenter et de réfléchir ensemble au pouvoir de la danse et des arts en tant qu'outils d'inclusion sociale et d'expression corporelle et émotionnelle. L'atelier de danse a également été l'occasion de partager la boîte à outils RECAP et les résultats du projet.</p> <p>L'événement a été suivi d'une exposition de photos et d'un spectacle de danse de Soad, l'animatrice de jeunesse qui a dirigé l'atelier.</p>

CYCLISIS - Feuille de route

Grèce

NOM DE L'ORGANISATION	CYCLISIS
CIBLE	<p>Nombre de participants : 15</p> <p>Tranche d'âge : 18-23</p> <p>Besoins :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Besoin de participation civique, de sensibilité et d'expression sociales ● Besoin de participation à un groupe et de socialisation <p>Contexte :</p> <p>La majorité des participants sont des jeunes nés et élevés en milieu urbain. Ils sont à l'université et sont principalement actifs socialement. Ils s'intéressent à la réalité sociale post-covid et à la transformation de cette expérience par la créativité afin de se réinsérer dans le contexte social.</p>
PÉRIODE ET CALENDRIER	<p>PÉRIODE ET CALENDRIER</p> <p>Période de mise en œuvre : Octobre à décembre 2023</p> <p>Nombre de sessions : 8 sessions</p> <p>Heures : 16 heures (2 heures par session)</p>
OUTILS CHOISIS DE LA BOITE A OUTILS	<ul style="list-style-type: none"> ● Théâtre-éducation (p. 76) ● Faire un pas en avant (p. 73) ● Théâtre forum (p.31) ● Littérature et écriture créative (p. 39) <p>Cette feuille de route est divisée en 8 sessions consacrées à la mise en œuvre des outils et à la création du travail créatif final :</p> <p>Session 1 : Introduction et activités de renforcement de l'esprit d'équipe</p> <p>Session 2 : Activités liées au théâtre (éducation théâtrale)</p>

	<p>Session 3 : Conscience sociale (Faites un pas en avant)</p> <p>Session 4 : Le théâtre dans un contexte social (théâtre forum)</p> <p>Session 5,6,7 : Préparation du travail de création</p> <p>Session 8 : Evaluation</p>
<p>ACTIVITÉS SUPPLÉMENTAIRES NON INCLUSES DANS LA BOÎTE À OUTILS</p>	<p>Personne aux yeux bandés guidée dans...</p> <p>Le groupe est divisé en paires. Une personne a les yeux bandés avec un foulard et reste sans capacité de voir pendant toute la durée de l'activité. L'autre personne se charge d'« être ses yeux » et doit être son guide. Avant le début de l'activité, le couple interagit et communique afin de trouver la manière la plus appropriée de coopérer les uns avec les autres. C'est le moment où le guide doit écouter attentivement et respecter les besoins, les limites et la commodité du contact physique de la personne aux yeux bandés. Dès qu'ils trouvent un moyen de guider la personne aux yeux bandés, il est temps de commencer l'activité. L'animateur donne la consigne suivante aux couples : « Chaque couple doit déambuler dans l'espace. La personne qui guide doit aider la personne aux yeux bandés à explorer et à comprendre l'espace. Vous pouvez parler en silence, donner des informations et des directions, mais n'oubliez pas de respecter les limites et de laisser de l'espace. Cette phase dure au moins 10 minutes afin que les couples aient suffisamment de temps pour explorer l'espace et interagir.</p> <p>PHASE 2 (...dans la formation de relations sociales)</p> <p>Dans la deuxième phase de l'activité, les couples changent de position. La personne qui avait les yeux bandés devient désormais le guide, et vice versa. L'animateur donne désormais la consigne suivante : « Chaque couple doit déambuler dans l'espace. La personne qui guide doit aider la personne aux yeux bandés à rencontrer d'autres personnes qui ont également les yeux bandés et à interagir socialement avec elles. Vous pouvez parler, donner des informations et des directions, mais n'oubliez pas de respecter les limites et de donner de l'espace ». Cette phase dure 15 à 20 minutes afin que les couples aient suffisamment de temps pour interagir.</p> <p>PHASE 3 (Évaluation)</p> <p>L'activité se termine par le partage en groupe après avoir expérimenté à la fois les rôles et les points de vue (guide et personne aux yeux bandés).</p>

	(proposé comme activité de team building par CPE lors de la Formation des Formateurs)
OBJECTIFS	<ul style="list-style-type: none"> ● Promouvoir l'expression de soi à travers la créativité et les activités liées à l'art ● Cultiver la conscience sociale et la sensibilité aux questions sociales ● Cultiver le sens des responsabilités au sein d'un groupe de personnes ● Pratiquer la coopération en groupe ● Cultiver la pensée critique et l'autoréflexion
RÉSULTATS OBTENUS	<ul style="list-style-type: none"> ● Les participants ont pu exprimer leurs pensées et leurs sentiments. ● Ils étaient capables d'utiliser l'art et la créativité pour communiquer leurs sentiments et leurs émotions. ● Ils ont pu travailler avec succès en petits groupes pour produire un travail créatif collaboratif ● Ils ont su développer un sens du travail en équipe et développer des relations de collaboration avec un objectif commun ● Ils ont su développer le sens des responsabilités au sein de l'équipe ● Ils ont pu partager des préoccupations communes liées à la société
TRAVAIL CRÉATIF FINAL	<p>La composition finale a pris des éléments du théâtre, des images fixes, de la lecture de textes/poésie et de la musique et a utilisé des outils créatifs tels que l'écriture créative, les images fixes/Tableau vivant, la représentation d'images et la méthodologie du Théâtre Forum.</p> <p>Le sujet du travail créatif final a été discuté et ressort tout au long du processus créatif au cours des sessions. Cependant, nous avons utilisé certains sujets comme référence (par exemple, les droits de l'homme,</p>

	<p>les réfugiés et la migration, les émotions et leur visualisation, les peurs et inquiétudes personnelles, la participation civique/activation politique et sociale des jeunes).</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Avant même de commencer la mise en œuvre des outils, assurez-vous que vous êtes parfaitement préparé et que vous avez planifié les activités en détail. Cela vous aidera à gérer facilement les séances et à ne pas essayer de comprendre ce que vous devez faire au dernier point. ● N'oubliez pas de toujours être ouvert aux nouveautés et aux recommandations du groupe. ● N'oubliez pas de créer les conditions préalables à une communication et une interaction efficaces en construisant le contrat de groupe et un ensemble de règles communes convenues. ● Le plus important est de croire à la valeur ajoutée de vos activités. Sans une confiance personnelle dans votre programme, vous ne parviendrez pas à convaincre et à engager vos participants
<p>CONFERENCE FINALE</p>	<p>L'événement multiplicateur a été mis en œuvre en décembre 2023 dans les bureaux de Cyclisis.</p> <p>En parvenant à l'achèvement du projet, Cyclisis s'est engagé à donner une voix créative et un espace à ceux qui en ressentaient le besoin. Le résultat de ces mois d'interaction a été l'occasion de cet événement. Lors de l'événement, les résultats ont été communiqués, puis un espace a été accordé au groupe de jeunes pour présenter l'action qu'ils préparaient.</p> <p>L'action est le résultat d'activités d'écriture créative et présente les réflexions et les textes des jeunes sur la Solitude.</p> <p>Au cours de l'action, les jeunes ont eu la chance de lire leurs pensées et d'écrire des textes sur la Solitude.</p>

CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Feuille de route

Roumanie

NOM DE L'ORGANISATION	CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
CIBLE	<p>Nombre de participants : 23</p> <p>Tranche d'âge : 14-19</p> <p>Besoins:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gagner en estime de soi et améliorer leur perception de leur potentiel créatif, en essayant de surmonter la frustration d'être discriminé en raison de leur handicap ● Augmenter les opportunités de réfléchir à la meilleure façon de réguler les émotions, d'explorer le potentiel artistique et créatif dans un espace sûr, ainsi que d'utiliser l'être tout entier (corps, esprit, émotions) pour créer et s'exprimer. ● Surmonter les rigidités et les inhibitions dues à un système éducatif très traditionnel, en utilisant une approche d'apprentissage par le jeu <p>Arrière-plans :</p> <p>Des élèves d'un lycée accueillant des jeunes handicapés à Bucarest. Leurs handicaps vont des déficiences auditives et de la parole aux déficiences locomotrices, en passant par les déficiences intellectuelles et développementales. Beaucoup d'entre eux ont été victimes de graves brimades et d'étiquetages en raison de leur handicap, en particulier au cours de leurs années scolaires précédentes. Leur estime de soi en a souffert et ils ont peu confiance en leur capacité à être créatifs ; ils ont également eu très peu ou pas d'occasions de s'exprimer de manière créative, tant individuellement qu'en groupe. Ils viennent de milieux sociaux et économiques différents et nombre d'entre eux résident dans l'enceinte de l'école.</p> <p>Période de mise en œuvre : septembre à décembre 2023</p> <p>Nombre de séances : 11 séances</p> <p>Horaires : 22 heures (2 heures par séance)</p>

<p>PÉRIODE ET CALENDRIER</p>	<p>Période de mise en œuvre : septembre à décembre 2023</p> <p>Nombre de séances : 11 séances</p> <p>Horaires : 22 heures (2 heures par séance)</p>
<p>OUTILS CHOISIS DANS LA BOÎTE À OUTILS</p>	<p>Les outils suivants ont été utilisés au cours des 11 séances (il ne s'agit que d'une sélection et les exercices ont été ajustés afin de correspondre aux possibilités du groupe) :</p> <p>Activités principales:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Créer une image avec son corps (p. 16) 2) Activité Dixit (p. 24) 3) Dessine mon portrait (p. 26) 4) Faites un vœu à travers votre corps (p. 43) 5) Littérature et création d'écriture (p. 39) 6) Exercices de théâtre de communication non verbale (p.51) 7) Photovoix (p. 54) 8) Faites un pas en avant (p. 73) 9) Les effets de l'étiquetage (p.81) <p>Exercices de brise-glace et de team building :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tout le monde comme 2) J'aime/Je n'aime pas 3) Passez les pâtes 4) Passer le mouvement 5) 3 vérités et 1 mensonge 6) La danse de la confiance 7) Tour Froebel <p>Activités d'évaluation :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Discussions ouvertes 2) Qu'est-ce que j'emporte avec moi ?

<p>OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Atteindre de nouvelles modalités d'expression émotionnelle et de régulation émotionnelle • Libérer et prendre conscience de leur potentiel créatif, tant individuellement qu'en groupe • Disposer d'un espace sûr où retrouver confiance en leur force et leur potentiel individuels, souvent remis en cause par les étiquettes associées à leur handicap • Utiliser mieux et plus librement leur corps à travers les activités du projet et par le jeu, retrouver l'accès aux parties ludiques de leur personnalité.
<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Les étudiants ont libéré leur potentiel créatif, expérimenté à la fois à un niveau plus théorique (discussion) et à un niveau très pratique (activité) ce que signifient l'art, la créativité et le fait d'être artistique et créatif, quelque chose de nouveau et de stimulant pour tous. d'eux • Les étudiants ont surmonté certaines de leurs inhibitions et rigidités, se permettant de prendre plus de place, de faire connaître leur personnalité plus qu'avant, d'impressionner leurs animateurs, collègues et enseignants avec des compétences que personne ne soupçonnait. • Les étudiants ont expérimenté et pratiqué de nouvelles façons d'exprimer et de nommer leurs émotions • Les étudiants ont pu travailler en groupe et se sentir partie intégrante du groupe, ce qui a conduit à de meilleures relations entre eux et à un niveau plus élevé de cohésion et de compréhension. • Les participants se sentaient connectés avec eux-mêmes et avec les autres et étaient capables de montrer leurs parties vulnérables devant les autres, sans se sentir mis en danger, honteux ou exposés.
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<p>Le travail créatif final est une courte vidéo montrant le parcours du projet, avec des images et de brèves vidéos des activités du projet, du point de vue des participants. La vidéo tente de souligner comment créer un groupe et libérer la créativité en utilisant un contexte spécial et un espace sûr qui permet à chacun d'essayer de nouvelles modalités d'expression.</p> <p>Le travail créatif final a été réalisé par des étudiants compétents et talentueux qui ont participé aux activités du projet et ont reflété leur perception personnelle de ce qui a été réalisé. Aussi, à la fin de ce</p>

	<p>parcours, les étudiants ont partagé leurs impressions, discuté de ce que le projet signifiait pour chacun d'eux et ont pu montrer l'impact de leur participation.</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Lorsque vous travaillez avec des élèves ayant des handicaps multiples et différents, il est très important de veiller à adapter toutes les activités en conséquence, afin que tous les élèves puissent participer aux activités de différentes manières et que personne ne soit totalement exclu. ● Permettre à chacun de s'exprimer est essentiel ; s'assurer que personne n'est laissé de côté ou ignoré, ce qui pourrait être facilement fait dans un environnement où il existe différents niveaux de déficiences auditives et d'élocution, depuis des élèves capables d'entendre et de parler à un niveau supérieur jusqu'à des élèves complètement incapables d'entendre et parle. Assurez-vous que, si l'animateur ne connaît pas la langue des signes, il y a un bon interprète, capable de communiquer correctement avec les étudiants. ● Fournissez des instructions claires pour toutes les activités. Il existe de nombreux mots intraduisibles en langue des signes, alors assurez-vous que les élèves comprennent bien en quoi consistent les activités et à quoi on leur demande de participer. ● Habituellement, nous avons différents niveaux de préjugés et d'attentes inconscientes à l'égard des personnes handicapées. Cela peut également se refléter dans le fait que les personnes handicapées ne sont généralement pas habituées à être interrogées sur leurs émotions ou à être impliquées dans un travail créatif, et c'est pourquoi elles peuvent être plus confuses ou résistantes au début. La création d'un espace très sûr est essentielle, mais il est également essentiel de diriger les activités avec un esprit ouvert et une capacité à comprendre ce dont les étudiants ont besoin afin de s'impliquer autant que possible dans les activités du projet. Accordez-leur du temps, ne microgerez pas leurs tâches, fournissez-leur des antécédents clairs et la liberté de faire les choses à leur manière. Un animateur qui travaille avec des groupes qui ont connu différents types de désavantages, de marginalisation ou de violence doit d'abord travailler avec leurs propres perceptions.

LA PICCIONAIA - Feuille de route

Italie

NOM DE L'ORGANISATION	LA PICCIONAIA S.C.S.
CIBLE	<p>Nombre de participants : 18</p> <p>Tranche d'âge : 14-19</p> <p>Besoins : les jeunes ont besoin d'un espace pour s'exprimer et exprimer leurs pensées de la vie quotidienne.</p> <p>Contexte : les participants sont des éducateurs parascolaires, issus de différents milieux sociaux et ethniques, ainsi que des jeunes ayant des difficultés d'apprentissage et un contrôle moteur réduit, ayant des possibilités économiques gratuites et moins d'éducation formelle. Les personnes qui veulent et ont besoin de s'intégrer socialement et qui recherchent un espace sûr pour s'exprimer.</p>
PÉRIODE ET CALENDRIER	<p>Période de mise en œuvre : octobre à décembre 2023</p> <p>N° Séances : 10 séances</p> <p>Horaires : 22 heures (2 heures par séance, plus une dernière journée pour les répétitions et la représentation finale).</p>
OUTILS CHOISIS DE LA BOÎTE À OUTILS	<p>La Feuille de route est composée de 10 sessions dédiées à la mise en œuvre des outils suivants, ainsi que des activités de team building, également incluses dans la Boîte à outils. Dans certains cas, les outils n'ont pas été pleinement mis en œuvre (par exemple, seuls les éléments d'improvisation ont parfois été mis en pratique).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Activités de team building (p. 136) ● Exercices de théâtre de communication non verbale (p. 51) ● Théâtre-éducation (p. 76) ● Masques de théâtre (p. 78)

	<ul style="list-style-type: none"> ● Créer une image avec son corps (p. 16) ● Ethno-art (p. 28) ● Littérature et écriture créative (p.39)
<p>ACTIVITÉS SUPPLÉMENTAIRES NON INCLUSES DANS LA BOÎTE À OUTILS</p>	<p>Techniques théâtrales de base pour le contrôle et la modulation de la voix.</p> <p>Par ailleurs, lors des rencontres nous avons proposé une activité d'écriture collective et de critique constructive par l'écoute active. L'activité consistait en la rédaction d'un court texte (chaque participant écrivant le sien) exprimant ses réflexions sur une nouvelle écrite par l'écrivain italien Italo Calvino intitulée « Il lampo ». Après avoir écrit, ils ont formé différents groupes où ils ont discuté des différentes thématiques qu'ils voyaient présentes dans l'histoire de Calvino, en montrant ce qu'ils avaient écrit et en trouvant les similitudes entre leurs textes. Enfin, chaque groupe a utilisé ces similitudes pour rédiger un essai final.</p>
<p>OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Motiver les jeunes à communiquer et à partager leurs propres pensées, et à accroître leur conscience d'eux-mêmes, tant au niveau émotionnel que physique. Ceci a été réalisé en créant un environnement approprié et un sentiment d'inclusion. ● Permettre aux participants de ressentir un changement en eux-mêmes à chaque rencontre, de s'ouvrir plus facilement à chacun tout en apprenant à communiquer leurs pensées à travers leur corps et leur écriture. Ceci a été réalisé en jouant et en apprenant différentes techniques de théâtre et d'écriture créative. ● Enfin, notre dernier objectif était de permettre aux jeunes de communiquer leurs pensées et leurs sentiments en dehors du groupe, au monde. Ceci a été réalisé en les préparant au travail de création final, qui consistait en une représentation théâtrale.
<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Les participants se sont ouverts à tous sans ressentir aucune forme de jugement. Ceci a été réalisé grâce à la création d'un espace sûr et inclusif. ● Les participants sont devenus plus confiants : capables d'exprimer leurs pensées et de les partager avec les autres. Ils ont appris différentes méthodes pour écrire

	<p>leurs pensées et les communiquer à travers leur corps grâce au théâtre d'improvisation.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les participants ont trouvé un terrain d'entente et un sentiment d'appartenance indispensable. Ils trouvaient du plaisir et avaient hâte de passer du temps ensemble, s'encourageant mutuellement au fur et à mesure qu'ils se connaissaient.
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<p>À partir du matériel écrit par les participants pendant l'atelier (lié aux petites choses du quotidien qui permettent de profiter de la vie), les éducateurs ont créé un monologue pour chacun d'eux et ont conçu la mise en scène du spectacle.</p> <p>Son titre, « Il lampo », vient de la nouvelle de l'écrivain italien Italo Calvino décrivant les émotions contradictoires qu'un jeune éprouve face à l'absurdité de la vie et sa réponse à un tel chaos : savourer un dessert en compagnie, sa chanson préférée, un cri libérateur, etc. À cet égard, le travail créatif final a été une anthologie de « flashes » personnels des jeunes participants, résultat d'un voyage de découverte de soi et de croissance.</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<p>Les animateurs de jeunesse doivent garder trois points principaux à l'esprit : la simplicité, l'environnement et l'équilibre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simplicité. Dans notre cas, de nombreux participants n'avaient jamais participé à un quelconque laboratoire de théâtre, nous avons donc dû commencer par les exercices les plus simples. La simplicité leur a permis de vaincre leur timidité et de se remettre en question. • Environnement. Créer un environnement avec une bonne énergie encouragera les participants à se sentir à l'aise et à s'exposer. Cependant, les animateurs de jeunesse doivent garder à l'esprit que, parfois, la meilleure façon de soutenir les participants est de les mettre au défi. • Equilibre. Le but est de trouver le juste équilibre entre garder la main ferme et le laisser apprendre à son rythme, entre ce qu'il doit et ce qu'il peut faire avec les instruments dont il dispose à ce moment-là. <p>La principale difficulté a été de gérer les frictions entre les différentes personnalités qui composaient notre groupe. En</p>

	<p>tant que médiateur, il était essentiel de garder à l'esprit ces trois aspects principaux..</p>
CONFERENCE FINALE	<p>L'événement final a eu lieu au Teatro Astra (Contrà Barche 53, Vicenza - Italie) en décembre 2023 avec 75 personnes (parents, proches et amis des jeunes, éducateurs et travailleurs sociaux).</p> <p>Pour la plupart des participants (des jeunes), c'était la première fois sur une scène de théâtre. Les liens interpersonnels qui se sont créés ont été cruciaux pour leur permettre d'interpréter librement et fidèlement leur rôle. Le public a vraiment apprécié le spectacle et a été ému de voir à quel point les jeunes ont changé, devenant capables de s'exprimer.</p>

Feuille de route -RIGHT CHALLENGE

Portugal

NOM DE L'ORGANISATION	RIGHT CHALLENGE
CIBLE	<p>Nombre de participants : 17</p> <p>Tranche d'âge : 14-27</p> <p>Besoins : Les personnes qui veulent et ont besoin de s'intégrer socialement et qui recherchent un espace sûr pour s'exprimer.</p> <p>Origines : LGBTQ+</p>
DÉLAI ET CALENDRIER	<p>Période : septembre à décembre 2023</p> <p>Nombre de séances : 20 séances (1 séance par semaine)</p> <p>Horaires : 45 heures (2 heures et 15 minutes par séance)</p>
OUTILS CHOISIS DANS LA BOÎTE À OUTILS	<p>Le choix des outils a été fait pour guider les participants dans la création d'un espace de partage et de sécurité. Nous avons choisi ceux décrits ci-dessous dans cet ordre afin qu'ils puissent instaurer la confiance, créer une équipe et commencer à comprendre ce qu'ils veulent transmettre. L'objectif est de sensibiliser et de créer un message auprès du public à travers les outils, afin que d'autres puissent s'y identifier, pour tracer un chemin de liberté d'expression pour les participants.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Faites un pas en avant (p. 76) ● Dessine mon portrait (page 26) ● Littérature et création littéraire (page 39) ● Faites un vœu à travers votre corps (page 43) ● Masques de théâtre (p. 78) ● Les effets de l'étiquetage (p. 81) ● Créer une image avec son corps (p. 16) ● Photovoix (p. 54) ● Théâtre-Forum (p. 31)

<p>ACTIVITÉS SUPPLÉMENTAIRES NON INCLUSES DANS LA BOÎTE À OUTILS</p>	<p>"Exprimez votre âme" - 15 minutes finales à chaque répétition afin que les participants puissent s'exprimer, en tenant compte de ce qu'ils ont retenu de la répétition, à travers des travaux manuels, en les utilisant dans la représentation finale comme décors et accessoires possibles à utiliser. Autrement dit, ils créent des œuvres d'art avec des matériaux artistiques faits à la main qui expriment ce qu'ils ont ressenti après chaque répétition, puis lors de la présentation finale, celles-ci sont montrées au public.</p>
<p>OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Créer et dynamiser des outils que les participants pourront utiliser pour les aider dans leur vie quotidienne, tant professionnelle que personnelle ; • Renforcer leur confiance et leur faire apprendre de nouvelles façons de communiquer ; • Les aider à s'intégrer dans un environnement social ; • Les préparer à créer un spectacle final basé sur ce qu'ils vivent et ressentent, s'ils se sentent à l'aise de le montrer ; • Partager et exposer un message qu'ils souhaitent exprimer ; • Créer un espace sûr pour eux sur scène.
<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Création de groupe réussie ; • Augmentation de la confiance en soi ; • Création d'un espace sécurisé ; • Ils étaient à l'aise et encouragés à partager ce qu'ils ressentaient et ce qu'ils voulaient exprimer ; • Une humeur détendue qui a permis une évolution émotionnelle et sociale considérable conduisant à une plus grande concentration • La création de liens entre les participants ; • Création d'un groupe sain où ils se tournaient constamment les uns vers les autres pour résoudre les problèmes et partager les victoires.

TRAVAIL CRÉATIF FINAL

Représentation finale - "Vagamente Nós" - De grands changements se produisent de l'intérieur.

Sur la base des exercices et des idées qui ont émergé après les outils, un spectacle final a été créé où les participants voulaient transmettre un message standard au grand public, ils voulaient le faire s'identifier et aussi le sensibiliser à différentes questions telles que les minorités, les problèmes de notre société actuelle, d'autres réalités et les petites choses de notre vie quotidienne qui surviennent et peuvent nous mettre mal à l'aise. Cela a conduit à la création d'une courte pièce de théâtre basée sur les expériences, les paroles et les réflexions des participants, ainsi qu'à une exposition des œuvres d'art qu'ils ont créées lors des répétitions.

RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE

- Avoir l'esprit ouvert face aux situations en cause et aux sujets abordés ;
- Soyez émotionnellement sensible lorsque vous parlez des questions choisies à aborder ;
- Créer un espace sûr où les participants et les minorités peuvent se sentir inclus, en sécurité et à l'aise pour partager leurs histoires ;
- Créer et développer des exercices qui renforcent le lien de groupe et rapprochent les participants, leur faisant comprendre qu'ils ne sont pas seuls ;
- Concevoir des exercices agiles pour tous les participants et toujours tenir compte des besoins de chacun.

CONFERENCE FINALE

L'Événement Multiplicateur a eu lieu à l'Auditorium du Musée Municipal de Penafiel, en janvier 2024.

Au cours de l'événement, les résultats du projet ont été présentés, avec des données et des témoignages inspirants.

Ensuite, tous les produits artistiques créés par les participants ont été présentés à travers une exposition d'art et d'expression créative.

La pièce de théâtre « Vagamente Nós » a été jouée par les participants devant le public et enfin, une pause café était prévue, où les participants pouvaient partager leurs expériences avec le public.

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS - Feuille de route

Espagne

NOM DE L'ORGANISATION	SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS, SSF
CIBLE	<p>Nombre de participants : 15</p> <p>Tranche d'âge : 14-18 ans</p> <p>Besoins:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Besoin de cohésion de groupe, de coexistence et de socialisation ● Besoin de participation civique, de conscience sociale ● Besoin d'expression de soi et de confiance <p>Milieux : C'est un groupe mixte. Le groupe principal de participants est constitué de migrants nouvellement arrivés et fait partie d'un groupe d'apprentissage de la langue espagnole. Ils ont des difficultés à s'exprimer dans cette langue. Ils ont besoin de soutien pour apprendre la langue tout en s'adaptant au nouveau pays dans lequel ils sont déjà arrivés. Ils ont également besoin de beaucoup de soutien émotionnel en raison du processus de migration et apprennent à exprimer leurs sentiments et à se sentir écoutés. La cohésion et la confiance du groupe sont également très importantes pour favoriser leur épanouissement et leur bien-être. Deux d'entre eux habitent dans la résidence et vivent donc séparés de leur famille. Ils viennent du Maroc, de Roumanie, de Russie et du Sénégal.</p> <p>Par ailleurs, un groupe d'élèves du même lycée, issus des groupes réguliers, ont assisté à certaines séances dans le but de les sensibiliser à la situation des jeunes migrants. Leur participation s'est faite dans les mêmes conditions, sans aucune distinction. Nous souhaitons avoir un groupe mixte, car ces élèves travaillaient en parallèle sur les questions de non-discrimination et de coexistence. Ces jeunes sont issus de familles populaires, aux situations diverses.</p>

<p>PÉRIODE ET CALENDRIER</p>	<p>Période de mise en œuvre : novembre à décembre 2023</p> <p>Nombre de séances : 5 séances</p> <p>Horaires : 10 heures (2h par séance).</p>
<p>OUTILS CHOISIS DANS LA BOÎTE À OUTILS</p>	<p>Le parcours a eu pour fil conducteur l'expression des émotions, le développement de l'empathie et de la cohésion de groupe à travers l'expression corporelle. À ces fins, les outils suivants ont été mis en œuvre :</p> <p>Brise-glace:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mur invisible ● Un applaudissement ● Rangée aveugle <p>Activités principales</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Créer une image avec votre corps (p. 16) ● Ethno-art (p.28) ● Exercices de théâtre de communication non verbale (p. 51) ● Masques de théâtre (p. 78) <p>Cette feuille de route est divisée en sessions dédiées à la mise en œuvre des outils et à la création du travail de création final.</p> <p>Session 1 : L'outil « Exercices de théâtre de communication non verbale » a été mis en œuvre pour briser la glace. Ensuite, une brève explication sur ce que sont les émotions et les sentiments, et les différentes manières dont nous disposons pour les exprimer (communication verbale et non verbale). La première partie de l'outil « Masques de théâtre » a été mise en œuvre.</p> <p>Session 2 : L'outil « Créer une image avec son corps » a été utilisé comme brise-glace, pendant 30 minutes. Après cela, une activité de reconnaissance des émotions et d'auto-réflexion (activité supplémentaire) a été mise en place. Tout d'abord, nous leur avons projeté quelques images à représenter, puis ils en ont choisi quelques-unes pour que les animateurs les devinent. La deuxième partie de l'outil « Masques de théâtre » a été mise en place : « L'heure du conte ! ». Les participants ont commencé à créer leurs histoires.</p> <p>Session 3 : Les activités brise-glace « Mur invisible » et « Un applaudissement » ont été mises en œuvre. Les participants ont terminé</p>

	<p>leurs histoires de « L'heure du conte ! et ensuite ils les représentèrent, d'abord avec les masques, puis sans eux.</p> <p>Session 4 : L'outil « Ethno art » a été mis en œuvre. Cette activité a été mise en œuvre avec une variante. Au lieu de peindre une fenêtre, les participants ont décoré les masques avec lesquels ils travaillaient auparavant.</p> <p>Session 5 : Un brise-glace « Blind Row » a été utilisé. Après cela, une réflexion a été menée sur ce que ressentent les participants au niveau émotionnel (individuel) et au niveau collectif, tant à l'école que dans la société. Au cours de cette session, ils ont été encouragés à créer du matériel pour une campagne de sensibilisation à la coexistence et à la non-discrimination dans la municipalité. Le contenu a participé à un concours public</p>
<p>ACTIVITÉS SUPPLÉMENTAIRES NON INCLUSES DANS LA BOÎTE À OUTILS</p>	<p>Une activité de reconnaissance des émotions et d'auto-réflexion a été incluse dans la deuxième séance. L'activité simple comprend les éléments suivants :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Des cartes avec des émoticônes représentant des émotions simples et complexes sont préparées à l'avance. Faites autant de copies qu'il y a de participants. Dans ce cas, nous avons donné à chaque participant 10 cartes avec 10 émotions différentes. ● Différentes images sont projetées avec des situations de la vie quotidienne, par exemple : vous recevez une surprise pour votre anniversaire, quelqu'un se faufile dans la file d'attente du supermarché, votre professeur vous gronde devant toute la classe... ● Chaque participant doit réfléchir à l'émotion que chaque situation produit en lui et lever la carte avec l'émotion correspondante. ● Compare les choix de chacun et discute de la manière dont les gens réagissent différemment aux mêmes situations, en soulignant l'importance de l'écoute et de l'empathie pour comprendre les autres.
<p>OBJECTIFS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Apprendre ce que sont les émotions et les sentiments ● Promouvoir la connaissance de soi ● Promouvoir l'expression de soi ● Promouvoir une communication assertive avec les membres du groupe. ● Promouvoir l'empathie ● Construire des relations plus solides au sein du groupe ● Cultiver la conscience sociale et la sensibilité aux questions sociales

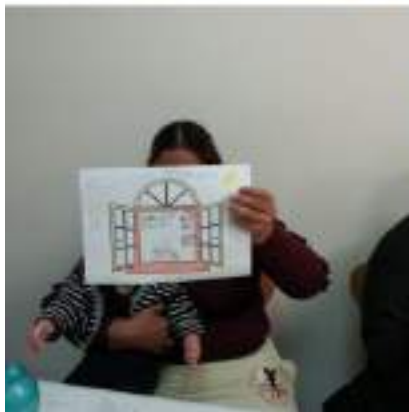
<p>RÉSULTATS OBTENUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Les participants ont pu utiliser l'art et la créativité pour communiquer leurs sentiments et émotions • Les participants ont pu communiquer en utilisant leur expression corporelle • Les participants ont pu travailler en équipe et développer des relations collaboratives et égales • Les participants ont pu réfléchir à leur situation individuelle ainsi qu'à la réalité sociale.
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<p>Ce parcours considère comme œuvres créatives finales les masques peints et le matériel créatif pour sensibiliser d'autres jeunes à la coexistence et à la non-discrimination, que certains jeunes ont réalisés et ont participé à un concours dans la municipalité. Le matériel était varié : affiches, images et vidéos.</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Avant de commencer la mise en œuvre des outils, assurez-vous que vous êtes parfaitement préparé, que vous disposez de tout le matériel nécessaire et que les activités sont planifiées en détail. • Pour travailler avec des participants qui ne connaissent pas la langue, il est important de leur montrer beaucoup d'images pour expliquer les concepts, mais sans les traiter comme de petits enfants. Il est important de préparer à l'avance la langue que vous allez utiliser • Il est crucial de créer un espace sûr permettant aux participants de s'exprimer. Il faut répéter plusieurs fois que toutes les opinions seront entendues et qu'il s'agit d'un espace sans jugement. • Il est utile d'enregistrer les impressions de la session immédiatement après la fin de la session.
<p>CONFERENCE FINALE</p>	<p>L'Événement Multiplicateur a eu lieu au centre municipal « Adolfo Suárez », à Alcorcón (au sud de la région de Madrid), en décembre 2023.</p> <p>Au cours de l'événement, les résultats du projet ont été présentés, dans le cadre d'un vaste programme sur la jeunesse, la migration et la participation sociale. Les participants étaient : le grand public, des jeunes (principalement de l'IES Galileo Galilei et du CEMU) et des associations locales travaillant sur les questions de jeunesse et de migration.</p> <p>Ensuite, les produits artistiques créés par les participants ont été présentés. Les participants ont élaboré des vidéos pour sensibiliser d'autres jeunes à des questions telles que la coexistence et la non-discrimination. Les jeunes ont participé à un concours sur les contenus anti-discrimination organisé par SSF. Un tirage au sort a été organisé parmi tous les participants aux Sentiers locaux et au concours, et le gagnant a assisté à l'événement final à Strasbourg.</p>

La feuille de route suivante est un atelier supplémentaire organisé en Espagne par ABD Preinfant, une organisation partenaire de SSF.

NOM DE L'ORGANISATION	ABD PREINFANT
CIBLE	<p>Nombre de participants : 16</p> <p>Âge : 15-29</p> <p>Besoins:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● exprimer leurs sentiments liés à leur longue expérience de traumatisme infantile à travers des mots et d'autres moyens d'expression ● recevoir le soutien du groupe. <p>Contexte :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Jeunes mères sans ressources économiques, émotionnelles et instrumentales nécessaires pour développer leur maternité ● Femmes migrantes sans connaissance du système de santé, de la bureaucratie du pays et des services sociaux offerts ● Femmes ayant des antécédents de violence sexiste et de violence domestique ● Femmes dépendantes à différentes substances
PÉRIODE ET CALENDRIER	<p>Période : septembre à novembre 2023</p> <p>Nombre de séances : 3 séances</p> <p>Horaires : 7,5 heures (2,5 heures par séance)</p>
OUTILS CHOISIS DANS LA BOÎTE À OUTILS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Photovoix (p. 54) 2. Les effets de l'étiquetage (p. 81) 3. Ethno-art (p. 28)
OBJECTIFS	<ul style="list-style-type: none"> ● Favoriser la connaissance de soi ● Construire des relations plus solides au sein du groupe ● Créer un site Web de support avec les autres utilisateurs du programme ● Réfléchir aux compétences maternelles ● Réfléchir aux stéréotypes et à la pression sociale autour de la maternité
RÉSULTATS OBTENUS	<ul style="list-style-type: none"> ● Les participants ont réfléchi sur eux-mêmes et sur la façon dont ils construisent des relations avec le monde qui les entoure

	<ul style="list-style-type: none"> ● Les participants ont été encouragés à sortir des sentiers battus et se sont sentis à l'aise et libres de tout jugement pour exprimer leurs sentiments. ● Les participants ont réfléchi sur leur passé et leur avenir, en considérant leurs styles d'attachement et leur impact sur leur vie actuelle. ● Les participants ont créé une bonne interaction de groupe, bénéficiant du soutien et de l'hétérogénéité des participants. ● Les participants se sont exprimés à travers l'art plutôt que par les mots, ce qui était une manière plus simple de le faire pour certains participants.
<p>TRAVAIL CRÉATIF FINAL</p>	<p>Différents supports ont été créés sur chaque activité :</p> <p>Pour Photovoice, les participants ont réalisé un collage qui les représentait, en ajoutant les images originales de l'activité et différentes images et mots qui les ont aidés à se décrire.</p> <p>Pour les effets d'étiquetage, les participants ont dessiné la silhouette d'une personne, où ils ont placé toutes les étiquettes qu'ils ont reçues tout au long de leur vie, et particulièrement comme leur rôle de femme et de mère.</p> <p>Pour Ethno-Art, les participants ont utilisé différentes couleurs pour représenter la façon dont ils imaginent leur avenir, en se concentrant sur leur famille et leur maternité dans 10 ans. À cet effet, ils ont reçu une fenêtre pour représenter leurs projections, représentant « une fenêtre sur l'avenir ».</p>
<p>RECOMMANDATIONS POUR LES ANIMATEURS/TRICES DE JEUNESSE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Rendez-le intéressant : utilisez différents matériaux pour créer des œuvres d'art qui leur sont liées. ● Créer des expériences significatives pour permettre aux participants de se concentrer sur eux-mêmes et sur leurs progrès dans la vie afin que chaque expérience compte et soient capables de réécrire leur propre histoire. ● Partager avec le groupe : consacrer du temps à la consolidation d'équipe et partager des conversations dans un environnement détendu pour apprendre à se connaître et trouver des similitudes ● Être conscient des difficultés à maintenir une participation constante ● Essayez de ne pas être trop abstrait dans les activités mais inspirez-vous de la vie quotidienne des participants.

CONCLUSIONS

Les résultats issus des ateliers locaux rassemblés dans le présent document reflètent de nombreux points communs entre les jeunes et les animateurs de jeunesse impliqués dans les différents parcours.

Les principales cibles impliquées dans les activités ont été les jeunes vivants dans des conditions vulnérables, tels que les réfugiés, les demandeurs d'asile, les jeunes issus de différents milieux sociaux et économiques, des handicapés, des jeunes ayant des difficultés d'apprentissage ou vivant dans des zones rurales. Par ailleurs, les activités ont également été mises en œuvre auprès d'étudiants vivant en zone urbaine mais ayant un fort besoin de socialisation.

Malgré les différents horizons, les principaux besoins identifiés par les animateurs de jeunesse sont transversaux et sont liés au besoin de socialisation, de libre expression, de confiance en soi et de relation avec les autres.

Chaque feuille de route utilise divers langages artistiques et différents types d'activités, mais tous sont des outils capables d'atteindre des objectifs communs, à savoir : favoriser les relations interpersonnelles et la confiance en soi, stimuler la socialisation entre pairs, faciliter la connexion corps-esprit et l'expression émotionnelle, réduisant le stress et favorisant la pensée critique et la créativité.

Conformément à l'objectif principal du projet RECAP, tous les résultats obtenus lors des ateliers visaient à retrouver l'inclusion par la créativité dans un contexte post-pandémique. En fait, les résultats les plus courants ont été produit par les participants qui se sont sentis plus connectés avec eux-mêmes et avec les autres, plus écoutés et valorisés. La plupart d'entre eux ont pu développer un sens du travail en équipe et s'approprier leur corps et l'espace, être capable d'exprimer ses sentiments et ses émotions de manière plus confiante, en utilisant l'art et la créativité.

Enfin, les œuvres d'art les plus courantes produites au cours des ateliers étaient des expositions photographiques, des spectacles de théâtre et de danse, des expositions de sacs et de tissus, des peintures et certaines œuvres créatives créées en fusionnant plusieurs types d'arts (par exemple l'écriture créative, le théâtre, la poésie, la danse, la photographie, etc).

Toutes les feuilles de route nationales rapportées dans ce document sont un témoignage précieux de la manière dont la culture et l'art sont des outils transversaux capables de s'adresser aux jeunes de manière inclusive.

La « Feuille de route pour l'inclusion sociale des jeunes à travers l'art et la culture dans un contexte post-pandémique » représente un outil très important et innovant dans le nouveau contexte socioculturel et un produit inspirant pour le domaine du travail de jeunesse.

Grâce à la description des feuilles de route RECAP, il est possible, en tant qu'animateurs de jeunesse ou éducateurs, de mieux comprendre comment mettre en œuvre la Boîte à outils "Art et culture" (PR2). Toutes les feuilles de route proposées sont flexibles et peuvent être fusionnées et mélangées, afin de construire un nouvel atelier basé sur les besoins et les parcours des nouveaux participants. Ainsi, en suivant toutes les recommandations fournies par les animateurs de jeunesse dans leurs expériences locales respectives, il est possible de mettre en œuvre un parcours de formation réussi et enrichissant dans tout autre contexte.

CONSORTIUM

ALDA
France

ALIFS
France

A.R.T. FUSION
Roumanie

**CENTER FOR SUSTAINABLE
COMMUNITIES DEVELOPMENT**
Bulgarie

CESIE
Italie

CYCLISIS
Grèce

**FUNDATIA CENTRUL PARTENERIAT
PENTRU EGALITATE**
Roumanie

LA PICCIONAIA
Italie

RIGHT CHALLENGE
Portugal

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS
Espagne

ReCAP © est soumis à une licence CC BY-NC-SA 4.0.
Pour consulter une copie de cette licence, visitez le site :
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by
the European Union

Financé par l'Union européenne. Les points de vue et opinions exprimés n'engagent que leurs auteurs et ne reflètent pas nécessairement ceux de l'Union européenne ou de l'Agence exécutive européenne pour l'éducation et la culture (EACEA). Ni l'Union européenne ni l'EACEA ne peuvent en être tenues pour responsables.

Numéro de projet : 2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

ПЪТНА КАРТА

ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДЕЖИ
ЧРЕЗ ХУДОЖЕСТВЕНИ И АРТИСТИЧНИ
МЕТОДИ В ПОСТПАНДЕМИЧЕН КОНТЕКСТ

Резултат 3 на проекта

Co-funded by
the European Union

КОНСОРЦИУМ

ALDA
Франция

ALIF
Франция

ART FUSION
Румъния

**ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА
УСТОЙЧИВИ ОБЩНОСТИ**
България

CESIE
Италия

CYCLISIS
Гърция

**FUNDATIA CENTRUL PARTENERIAT
PENTRU EGALITATE**
Румъния

LA PICCIONAIA
Италия

RIGHT CHALLENGE
Португалия

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS
Испания

ReCAP © is licensed under CC BY-NC-SA 4.0.
To view a copy of this license, visit:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by
the European Union

Финансиран от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче са само на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). Нито Европейският съюз, нито EACEA могат да носят отговорност за тях.

Номер на проекта: 2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

ПЪТНА КАРТА
ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДЕЖИ
ЧРЕЗ ХУДОЖЕСТВЕНИ И АРТИСТИЧНИ МЕТОДИ
В ПОСТПАНДЕМИЧЕН КОНТЕКСТ

Резултат 3

2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

Разработка: CESIE

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Номер на проекта	2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250
Име на проекта	Recovering inclusion through Creativity After Pandemic
Ахроним	ReCAP
Начална дата на проекта	01/03/2022
Приключване на проекта	29/02/2024
Име на резултата (PR)	PR3 - ПЪТНА КАРТА ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДЕЖИ ЧРЕЗ ХУДОЖЕСТВЕНИ И АРТИСТИЧНИ МЕТОДИ В ПОСТПАНДЕМИЧЕН КОНТЕКСТ
Дата на представяне на резултата	27 януари 2024
Ниво на разпространение	Публично
Отговорен партньор за обобщението на материала	CESIE
Резюме	<p>Целта на последния търсен резултат от проекта е на база на уроците, научени по време на проведените национални работилници на младежките координатори с местни младежи да се изготви набор от препоръки за това как да се осъществи процес на социално включване на уязвими младежи с художествени и артистични методи и инструменти.</p> <p>Пътната карта чертае насоките за осъществяване на ефективен път на социално включване чрез творчество в специфична и напълно нова среда обща за цяла Европа и извън нея: пост пандемия.</p> <p>Пътната карта показва вдъхновяващи преживявания, при които младежите са напътствани да подобрят самоосъзнаването и самочувствието си; да изявят чувствата си свободно и да ги обработят чрез творчески инструменти; да изградят отново здрави социални отношения и в крайна сметка да постигнат важна положителна промяна в живота си.</p>
Revision history	
Version	Date
V.1	27/01/2024

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	3
КОНСОРЦИУМЪТ	5
RECAP - ПЪТНИ КАРТИ	8
Пътна карта на ALDA – Франция	9
Пътна карта на ALIFS – Франция	13
Пътна карта на A.R.T. FUSION – Румъния	16
Пътна карта на Център за развитие на устойчиви общности /ЦРУО/ – България	20
Пътна карта на CESIE – Италия	24
Пътна карта на CYCLISIS - Гърция	28
Пътна карта на CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate – Румъния	33
Пътна карта на LA PICCIONAIA – Италия	38
Пътна карта на RIGHT CHALLENGE – Португалия	43
Пътна карта на SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Испания	47
ЗАКЛЮЧЕНИЯ	56

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият документ има за цел да обобщи всички Пътни карти, разработени в рамките на проект RECAP. Тези Пътни карти са резултат от 2-годишно пътуване на 10 европейски партньорски организации, участващи в културно предизвикателство, насочено към подкрепа на младежкото социално включване и участие чрез изкуство и творчество в контекст след пандемия. В рамките на проекта партньорите извършиха задълбочен анализ на нуждите на младежи в неравностойно положение за да участват и да бъдат включени в живота на общността след пандемията, което доведе до Резултат 1 на проекта: Анализ на местния контекст и нуждите (<https://cscd-bg.org/bg/proekti/proekt-recap/naprezhenieto-i-strahat-po-vreme-na-pandemiyata-zasegnaha-psihiyata-na-mladite-hora>).

След това партньорите работиха върху постигането на Резултат 2 от проекта: СБОРНИК С ТВОРЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА МЛАДЕЖКИ РАБОТНИЦИ (<https://cscd-bg.org/bg/proekti/proekt-recap/sbornik-s-tvorcheski-instrumenti-za-mladezhki-rabotnitsi>) - иновативен набор от инструменти за младежки работници, които да се използват за социално включване и овластяване на младежи в неравностойно положение след пандемията с помощта на методи на преподаване, основани на изкуството.

Партньорските организации и техните младежки работници участваха активно във валидирането на инструментариума по време на обучението на обучители във Виченца и в прилагането му в съответните градове с млади хора, чрез персонализирани местни пътеки - работилници.

Следвайки набора от инструменти, всяка организация разработи заедно с младежите национална Пътна карта въз основа на техните нужди. Резултатите от това прилагане на местно ниво са отразени в настоящия документ, който е крайният резултат от проекта и представлява важен източник на вдъхновение за младежка работа, особено за противодействие на пост-пандемичните социално-културни и емоционални последици. Всички Пътни карти бяха представени по време на заключителното събитие в Страсбург, когато участниците имаха възможност да споделят с публиката своите творби; да изразят чувствата си, свързани с пандемичната ситуация и своя път на самооздравяване и информираност, вдъхновявайки други млади хора и младежки работници.

Националните Пътни карти, представени в настоящата „ПЪТНА КАРТА ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДЕЖИ ЧРЕЗ ХУДОЖЕСТВЕНИ И АРТИСТИЧНИ МЕТОДИ В ПОСТПАНДЕМИЧЕН КОНТЕКСТ“, съдържат следната информация:

- име на организацията провела работилниците/местната пътека;
- търсена цел (по отношение на брой, възрастов диапазон и адресирана нужда);
- време и график на провеждане на местната пътека (периода на изпълнение, броя на сесиите, на които е разделена пътеката, общото количество часове);
- име на инструментите, избрани от СБОРНИКА С ТВОРЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ за младежки работници: всички Пътни карти са реализирани чрез избор на поне 3 дейности, съобразени с нуждите на участниците. Освен това, някои Пътни карти включват и допълнителни дейности за разчупване на леда и изграждане на екип;
- допълнителни дейности, които не са включени в Сборника, които младежките работници са решили да включат в местната пътека;
- набелязани местни цели;
- резултати, постигнати от групата в края на пътеката;
- описание на завършващата творческа работа, която е крайният резултат, създаден от участниците по време на местната пътека (напр. художествена изложба, видео галерия, танцово представление, фото изложба и т.н.);
- препоръки към младежките работници/координатори, които се интересуват от прилагането на местни пътеки в ежедневната си работа.

КОНСОРЦИУМЪТ

- **ALDA – Франция**

ALDA (Association Des Agences De La Democratie Local) е асоциация, посветена на насърчаването на доброто управление на местно ниво. Тя е ключова заинтересована страна в областта на местната демокрация, активното гражданство, доброто управление, интеграцията в ЕС, човешките права и сътрудничеството между местните власти и гражданското общество. По-голямата част от работата на ALDA се основава на метода на многостранно децентрализирано сътрудничество. Този метод включва подход на множество заинтересовани страни, който се фокусира върху силни партньорства между местните власти и неправителствените организации.

- **ALIFS – Франция**

От 1986 г. Association du Lien Intercultural Familial et Social (ALIFS) участва в социално, правно и културно посредничество в полза на мигранти, бенефициенти на социални помощи и жители на работническите квартали. Като фактор за разпознаване, толерантност и отвореност към други култури, действията на ALIFS са подкрепя за социализация, участие и въвличане в живота на града. ALIFS участва, в рамките на механизмите на общото право, в подкрепа на политиките за интеграция, като променя поведението и възгледите на обществото в приемащата страна.

- **A.R.T FUSION – Румъния**

A.R.T. Fusion е младежка организация, която предлага реалистична гледна точка към проблемите на румънското и глобалното общество в наши дни. Асоциацията има за цел да предизвика нагласите на хората в глобалното общество, да помогне за намирането на решения на проблемите, пред които е изправена общността. Мисията на A.R.T. Fusion е да създава социална промяна, като насърчава членовете на общността да поемат отговорност.

- **CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT – България**

Център за развитие на устойчиви общности /ЦРУО/ е независима неправителствена организация в обществена полза, основана през 1995 г. Основните ѝ дейности са: организиране на информационни и образователни кампании и семинари; активно подпомагане на национални и международни мрежи, работещи по равнопоставеността на жените и мъжете; провеждане на изследвания на домашно насилие, сексуален тормоз на работното място и пр.

- **CESIE – Италия**

CESIE е нестопанска и неправителствена организация със седалище в Палермо (Италия), създадена през 2001 г. CESIE се ангажира да насърчава културното,

социалното, образователното и икономическото развитие на местно, национално, европейско и международно ниво. CESIE допринася за растежа и развитието чрез активното участие на хората, гражданското общество и институциите, като винаги отчита многообразието.

- **CYCLISIS – Гърция**

CYCLISIS е общообразователна и консултантска нестопанска организация от град Патра в Западна Гърция. CYCLISIS предлага широка гама от услуги. Те включват набор от интегрирано обучение, иновативни и най-съвременни образователни подходи, както и изследователски проекти чрез изпълнението на различни проекти на ЕС. Този широк спектър от обучителни и образователни услуги се подкрепя от добре проектирани механизми за оценка.

- **CPE - CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE – Румъния**

CPE е румънска фондация, работеща за равенство между половете. От 2002 г. насърчава равните възможности на жените и мъжете в Румъния. CPE вярва в свободата на жените и момичетата да правят избор сами, отвъд етикетите и предразсъдъците. CPE се присъединява към момичетата и жените в изграждането на общество, което зачита техните права, предоставя им възможности за развитие, признава техния капацитет и принос и ги подкрепя в области като работа, образование, култура и здравеопазване.

- **LA PICCIONAIA – Италия**

La Piccionaia е социален кооператив с нестопанска цел от артисти, организатори и културни оператори, ангажирани в проектирането и разработването на културни проекти с помощта на театър и сценични езици. Базиран във Виченца (Италия), той е създаден през 1975 г., а от 1987 г. е признат от италианското Министерство на културата като център за театрална продукция. La Piccionaia използва инструментите и езика на театъра и сценичното изкуство, за да насърчи активното гражданство, демокрацията, солидарността, мира, социалното приобщаване, равенството между половете и устойчивостта на околната среда, зачитайки нуждите на различните възрасти, различията и идентичността на всеки човек.

- **RIGHT CHALLENGE – Португалия**

Сдружение Rightchallenge е неправителствена организация, която има за цел да популяризира образованието и обучението като средство за социално включване и равни възможности. Екипът вярва, че образованието трябва да се съсредоточи върху цялостното развитие на всички хора – независимо от социален статус, възраст или пол – за да ги подготви да участват във всички дейности на обществото. Като организация, активно ангажирана с общността, един от нейните стълбове е ученето през целия живот и устойчивото развитие, тъй като насърчава активното, демократично и отговорно гражданство сред обществото.

- **SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Испания**

SSF е неправителствена организация, съставена от интердисциплинарни професионалисти. Нейната мисия е да допринесе за развитието, интеграцията и благосъстоянието на най-уязвимите групи, като насърчава толерантността, справедливостта и социалната отговорност в сътрудничество с други организации и обществени институции. SSF изпълнява широка гама от проекти, обучителни дейности, курсове, семинари, проучвания и изследвания, както и обществени дейности по социални, политически и културни въпроси, защитавайки правото и свободата на образование. SSF насърчава съвместни действия с образователни институции и международни организации в социални и образователни области, за да допринесе за социалното благополучие, особено в подкрепа на мигранти, бежанци, търсещи убежище и семейства с по-големи трудности в социалната интеграция.

RECAP ROADMAPS

Пътна карта на ALDA

Франция

ОРГАНИЗАЦИЯ	ALDA - Association européenne pour la démocratie locale
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 18 Възраст: 15-29</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Време за общуване с другите и за изследване на себе си • Откриване и възвръщане на вярата в собствените възможности <p>Общо описание:</p> <p>Бежанци и лица, търсещи убежище, настанени в CADA в Страсбург и изолирани непълнолетни. CADA са приемни центрове за търсещи убежище, като най-големият във Франция е в Страсбург и се управлява от асоциацията Foyer Notre Dame в сътрудничество с държавата. Тази асоциация разполага и с условия за прием и подкрепа на изолирани непълнолетни (SAMI).</p> <p>Повечето от участниците идват от Кот д'Ивоар, Грузия, Северна Африка и др. Някои от тях са с узаконен престой, а други все още чакат ясен отговор относно положението си. Някои от тях са в категорията NEET, а други са ученици в гимназия или работят. Има и с физически увреждания.</p>
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: септември 2023 - януари 2024</p> <p>Брой сесии: 6</p> <p>Продължителност: 12 часа (1.5/ 2 часа/сесия + разпространение)</p>

<p style="text-align: center;">ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА</p>	<p>Упражнения за разчупване на леда</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Моето име означава (125 стр.) ● Взаимно представяне (126 стр.) ● Огледалото (128 стр.) ● Нарисувай моя портрет (25 стр.) ● 3 истини и 1 лъжа (129 стр.) ● Раздвижен дебат (45 стр.) ● Вятърът духа и отнася (80 стр.) <p>Основни дейности</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Театрални маски (75 стр.) ● Фотоглас (52 стр.) ● Създайте изображение с тялото си (16 стр.) <p>Сесия 1: Представяне на проекта и дейности за изграждане на екип Сесия 2: Дейности, свързани с театъра Сесия 3: Дейности за изграждане на екип и представяне на финалните фази на работата Сесия 4: Дейности за изграждане на екип и подготовка на финалната работа Сесия 5: Финализиране и представяне на финалната работа Сесия 6: Събитие за представяне на резултата</p>
<p style="text-align: center;">ЦЕЛИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Да се насърчат междуличностните отношения и собственото овластяване ● Да се повиши самочувствието ● Младите хора да се почувстват комфортно чрез неезикова комуникация ● Да се подобри връзката на уязвимите младежи със собственото им тяло, като почувстват връзката между тялото и ума
<p style="text-align: center;">ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Участниците се чувстваха като част от група и някои от тях продължиха да поддържат взаимоотношения след заниманията ● Участниците се чувстваха по-комфортно да говорят и да извършват дейности с други млади хора в групова среда ● Участниците се почувстваха свързани със себе си и с другите ● Участниците се чувстваха по-удобно да споделят своя опит, чувства и обратна връзка с връстниците си ● Участниците научиха значението на игрите и изкуството за изграждането на увереност и чувство за общност ● Участниците бяха по-склонни да извършват подобни дейности в рамките на личното си време

<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>Фотографска изложба на снимки Фотоглас направени от участниците по време на провеждането на местните пътеки. Изложбата беше организирана по време на заключителното събитие</p>
<p>ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Препоръчваме първата сесия да се съсредоточи върху опознаването на участниците, техните нужди и очаквания. • Създайте среда, в която участниците да се чувстват комфортно. • Първата сесия е от решаващо значение, за да разберете как да структурирате цялата пътека/процес; с кои проблеми трябва да се занимавате и с кои – не; как да зачитате чувствителността на участниците. • Ако имате работа с участници от мигрантски произход и има някои комуникационни проблеми (напр. някои от тях говорят само родния си език), препоръчваме да разрешите езиковата пречка чрез прилагане на дейности, при които вербалната комуникация не е необходима; използвайте помощ с автоматични преводачи или с предварително подготвен превод на обясненията за дейностите.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ</p>	<p>На 15 февруари 2024 г. ALDA организира международна заключителна конференция <i>„Изкуство и култура за приобщаване: овластяване на младите хора чрез творчество в следпандемична ера“</i> по проекта ReCAP, проведена в Европейския младежки център в Страсбург.</p> <p>Това събитие беше последна стъпка от изпълнението на проекта и основна възможност да се съберат млади хора от всякакъв произход, представители на институции и международните партньори, за да обсъдят социалното включване и овластяване на младите хора чрез творчество и неформални учебни дейности.</p>

Пътна карта на ALIFS

Франция

ОРГАНИЗАЦИЯ	ALIFS (Association du Lien Interculturel, Social et Familial)
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 20</p> <p>Възраст: 14-16</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упражняване на местния език и неговото устно владение • Придобиване на увереност <p>Общо описание: Клас с новодошли в страната</p>
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: октомври 2023 - февруари 2024</p> <p>Брой сесии: 16 сесии (8 танцови и 8 театрални)</p> <p>Продължителност: около 32 часа</p>
ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА	<ul style="list-style-type: none"> • Изразяване чрез танц (22 стр.) • Обучение в театър (73 стр.) • Театрални маски (75 стр.)
ЦЕЛИ	<ul style="list-style-type: none"> • Да се изрази идея чрез движение • Да се покаже, че всеки може да танцува, независимо от пола или произхода • Намалване на стреса и изграждане на самочувствие • Повишаване на самочувствието на младите хора • Да им дадем глас и да повишим самочувствието им • Да научат местния език и да открият историята на страната • Да се насърчи взаимната подкрепа и да се помогне за преодоляване на сценичния страх, като им се даде възможност да се почувстват горди със себе си, показвайки какво са научили и изградили • Да се научат да общуват без използване на мимики • Да се даде възможност на младите хора да се изслушват и опознават
ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> • Младите хора се чувстваха оценени и изслушвани • Имаха уникално преживяване, което им помогна да израснат, да придобият увереност и да поемат отговорност • Те получиха знания и умения как да се концентрират, как да се отпуснат и да използват въображението си

	<ul style="list-style-type: none"> ● Младите хора се почувстваха комфортно в пространството, преодолявайки своите полови стереотипи ● Те също откриха нови дейности и кой знае, може би бъдеща професия!
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>Комедия-балет, която е свободна адаптация на „Джентълменът буржоа“ от Молиер, сатира за социалната класа и суетата на хората. Шоуто беше организирано в гимназията Magendie на 8 февруари 2024 г. и беше режисирано от Wahid Chakid, с хореограф Azzah Sawah.</p>
<p>ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Имайте предвид, че като медиатори /младежки координатори/ се нуждаете от време в началото на всяка сесия, за да се представите и да създадете атмосфера на доверие ● Създаването на безопасно място е много важно ● Ролевата игра е добър „разбивач на леда“ ● Понякога, особено по време на упражнението с танци, момчетата не се чувстват комфортно да танцуват с момичета. За да преодолеете тези трудности, опитайте се да създадете положителна атмосфера чрез прилагане на приятелска и приятна среда, говорейки за ползите от танците във физически и психологически аспект ● Организирайте групови дейности като групови танци или игри в малки групи, за да включите всички и да попречите на младежите да се чувстват изолирани ● Насърчавайте партньорската подкрепа сред момчетата и момичетата, за да мотивирате връстниците. Целта е да се създаде гостоприемна среда, където всеки се чувства спокоен и се забавлява чрез хореографията ● Уважавайте избора на ученика и никога не насилвайте участие!
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ</p>	<p>Последното събитие се проведе през февруари 2024 г. Alifs организира представяне на проведените работилници от декември 2023 г. в Lycée Magendie. Учениците, които участваха в проекта, се представиха пред други класове в многофункционалната зала на тяхното училище. Те представиха едно действие от пиесата на Молиер Le Bourgeois Gentilhomme и две хореографии с инструментариума. След това имаха сесия с въпроси и отговори с публиката. Разказаха за своя опит в театъра и танците, за изучаването на френски език и произхода си.</p>

Пътна карта на A.R.T. FUSION

Румъния

ОРГАНИЗАЦИЯ	A.R.T. Fusion
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 16</p> <p>Възраст: 15-19</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на критично мислене • Овластяване (ориентирано към заетост) <p>Общо описание: Младежи с икономически трудности, отпаднали от гимназията, малцинства</p>
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: септември - октомври 2023</p> <p>Брой сесии: 3</p> <p>Продължителност: 40 часа</p> <p>Инструмент 1 и 2 приблизително 5 часа; Инструмент 3, обучение по образен театър, включи 8 часа работа с учениците; 3 часа подготовка преди работата с младежите и сесия-разбор между младежките координатори в края на всеки ден. Финалните събития бяха приблизително по 3 часа всяко, като останалото време е за подготовка, репетиции и разбор в края на събитието.</p>
ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА	<ul style="list-style-type: none"> • Ушивам мандалата на моя живот (65 стр.) • Насоки за трудова ориентация и социално включване (31 стр.) • Форум театър (29 стр.)
ЦЕЛИ	<ul style="list-style-type: none"> • Да се подобри способността на младежите за саморефлексия и взаимно сътрудничество • Насърчаване на устойчиво поведение сред групата чрез използване на рециклирани материали за прилагане на инструмента • Повишаване осведомеността за насилието и привилегиите • Разбиране на насилието и овластяване на младежите да предприемат действия в ситуации на тормоз.

<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците успяха да изразят в безопасна среда своите чувства и мисли относно личните си цели в живота • Успяха да работят заедно за постигане на обща цел (изработване на театрално представление) • Успяха да се адаптират, да импровизират и да бъдат креативни, когато създаваха театралното представление • Участниците успяха да разберат понятия като насилие и овластяване • Подобриха уменията си за критично мислене и вземане на решения • Проведоха процес на самооценка в безопасна и контролирана среда, с наше съдействие.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>1. Изработка на 15 чанти 15 чанти, които тийнейджърите персонифицираха по време на първата сесия, когато използвахме инструмента „Шиене на мандалата на моя живот“. Целта на създаването на тези чанти е в безопасно пространство, младежите да размишляват върху собствения си живот и личните си цели, които преследват и след това да ги пренесат във форма на изкуство и творчески процес.</p> <p>2. Театрално представление Театралното представление беше разработено по време на обучението в театър чрез изображения, в процес на сътрудничество и екипна работа с всички участници. Целта на театъра чрез изображения беше да се предаде ситуация на тормоз в училище и след това да се проведе разговор за случилото се с публиката. Нашата крайна цел беше участниците (както актьори, така и публика) да могат да пренесат някои уроци, научени от представлението в тяхната реалност - от кого търсят помощ, когато се сблъскат със ситуация на тормоз? Как управляват ситуацията? Защо не трябва да се случва тормоз? и т.н.</p>
<p>ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Приемете набор от правила за работата с младежите • Консултирайте се с тях на всяка стъпка от процеса, искайте техните мнения и постоянно ги интегрирайте в работата си (относно видове упражнения, график и т.н.) • Винаги правете разбор след всяко упражнение • Правете заключително упражнение след всяка сесия • Не провеждайте сесии с продължителност повече от 4 часа (с включена почивка) • Подгответе структура на работилницата, която ще ги накара да се чувстват сигурни • Дайте пространство на всеки (да изрази своите мисли и мнения), за да се почувстват включени

	<ul style="list-style-type: none">• Понякога е трудно участниците да останат дълго фокусирани и ангажирани. Тези моменти изискват или почивка и глътка свеж въздух, или младежкият работник да обясни колко е важно да бъдеш внимателен и да цари взаимно уважение (понякога шепотът помага, защото правиш обратното на това, което те очакват, а и ще се съсредоточат повече, за да чуят какво казвате)• Възможно е да се сблъскате с известна трудност по отношение на възможността младежите да са дискриминиращи по отношение на героите или ситуацияите, изобразени в нашия процес.
ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ	<p>Последната творческа работа се проведе през октомври 2023 г. и се състоеше от 2 театрални представления. Те се случиха в два последователни дни в местната гимназия, с която работихме. Крайният продукт се състоеше от театралното представление, което беше разработено по време на нашето обучение за театър чрез изображения в процес на сътрудничество и работа в екип с всички участници. Целта на театъра на изображенията беше да изобрази ситуация на тормоз в училище и след това да се проведе разговор за случката с публиката.</p> <p>Публиката се състоеше от други гимназисти на възраст 15-19 години, които може да се сблъскват със ситуации на тормоз в училище и/или проблеми с отпадане от училище поради различни фактори (разстояние от училище, финансови възможности, семейство и т.н.).</p> <p>След като финализирахме внедряването на инструментите и представихме крайния продукт (театралното представление на изображенията), разработихме кратък формуляр за обратна връзка, който разпространихме сред младежите, и попитахме кое умение смятат за подобро в резултат на посещението на тези сесии: отговорите отразяват, че най-важните развити умения са уменията за комуникация и работа в екип; подобрени умения за импровизация, критично мислене, публично говорене и активно слушане.</p>

Пътна карта на ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА УСТОЙЧИВИ ОБЩНОСТИ

България

ОРГАНИЗАЦИЯ	Център за развитие на устойчиви общности (ЦРУО)
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 23</p> <p>Възраст: 15-29</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Включване на младежи от местната гимназия в град Брезник в социални дейности • Осигуряване на място за свободно изразяване на чувствата им <p>Общо описание: Брезник е малък град, в който все още има патриархално влияние и то се отразява, както на учебния процес, така и на социализацията и активността на младите хора. Поради тази причина подобни дейности могат да имат сериозно положително въздействие върху развитието на младежта.</p>
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: септември - ноември 2023</p> <p>Брой сесии: 5</p> <p>Продължителност: 15 часа (3 часа на сесия)</p>
ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА	<p>Упражнения за разчупване на леда:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уникален и споделен • 3 истини и 1 лъжа (129 стр.) • Моето име означава...(125 стр.) • Какво бихте предпочели • Линия на рожденните дни <p>Основни дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Театрални маски (75 стр.) • Ушивам мандалата на моя живот (65 стр.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Създайте изображение с тялото си (16 стр.) • Бродерия (84 стр.)
ЦЕЛИ	<ul style="list-style-type: none"> • Развиване на комуникационните умения на участниците • Създаване на безопасно място, където те могат свободно да изразяват чувствата си • Да се намали максимално стреса чрез арт терапия • Да се подобрят социалните умения за работа в група
ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците свободно изразяваха своите мисли и чувства • Прилагането на творчески методи предизвика интерес и намали стреса и напрежението • Участниците успяха да използват изкуството и творчеството, за да предадат своите чувства и емоции по креативен начин в разнородна група • Те подобриха социалните си умения чрез работа в по-малки групи и съвместна творческа дейност
ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ	<p>Последната работа на тази Пътна карта беше изложба на всички артистични произведения, създадени от участниците по време на сесиите. Залата, в която се проведе заключителното събитие, беше украсена с изработени от младежите картини и чанти, а на входа гостите бяха посрещани от организирана изложба със снимки от дейностите.</p>
ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ	<ul style="list-style-type: none"> • Не забравяйте всеки път, в началото на всяка сесия, да повтаряте накратко какво ще правите и защо! Младите хора са много ангажирани с различни дейности и е добре от самото начало да фокусират вниманието си към целта, която се преследва с тези срещи • Подгответе се старателно преди всяка среща с младежите • Бъдете искрени в отношенията си с тях – те ще оценят това и ще участват активно в дейностите • Не се притеснявайте, ако дадено упражнение не се приема положително от всички участници – разберете и анализирайте причините и отразете в доклада си научения урок.
ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ	<p>Заклучителното събитие се проведе в Читалището на град Брезник през декември 2023 г., като в него участваха 27 ученици от СОУ „Васил Левски” Брезник, от които 23 – активни участници в 5-те артистични</p>

ателиета; 10 учители и директорката на гимназията; представители на местната власт, лекари, социални работници, секретарят на читалището.

Младежният работник, който координира младите участници по време на местната пътека, запозна присъстващите чрез мултимедийна презентация с артистичните инструменти, използвани в рамките на 5-те сесии с младите хора. 23-та младежи, участвали в дейностите по Пътната карта, получиха сертификати за успешно и активно участие в проекта, а чрез томбола всеки получи ваучер на различна стойност за закупуване на награда от местната книжарница.

По време на събитието учениците споделиха с аудиторията крайна оценка за полезността на дейностите.

Пътна карта на CESIE

Италия

ОРГАНИЗАЦИЯ	CESIE
<p>ЦЕЛЕВА ГРУПА</p>	<p>Брой участници: 15</p> <p>Възраст: 15-30</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нужда от социализация • Нужда от свободно изразяване • Необходимост от подобряване на самочувствието и отношенията с другите връстници <p>Общо описание: По-голямата част от участниците бяха млади хора с мигрантски произход, а част от групата включваше и местни младежи, търсещи социализация и безопасно пространство за изразяване</p>
<p>ВРЕМЕВИ ГРАФИК</p>	<p>Период на провеждане: 23-29 октомври 2023 г.</p> <p>Брой сесии: 7</p> <p>Продължителност: 14 часа (2 часа на сесия).</p>
<p>ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Създайте изображение с тялото си (16 стр.) • Изразяване чрез танц (22 стр.) • Пожелайте си нещо чрез тялото си (41 стр.) • Поздравете огледалото (61 стр.)

<p>ЦЕЛИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да се развие способност за предаване на съобщения, преодолявайки езиковите бариери • Да се развие по-добро самоосъзнаване на позата на тялото и на образа на тялото • Да придобият повече увереност в изразяването чрез движение и умения за по-свободно общуване с другите • Подобряване на координацията на тялото • Фокусиране върху личните желания и цели, намирайки начин за тяхното по-ясно синтезиране и визуализиране • Да развият емпатия към себе си и към другите
<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците успяха да преодолеят езиковите и емоционалните бариери чрез тези дейности. Те развиха по-добро осъзнаване на тялото си и как да го подобрят чрез самонаблюдение, но също и като наблюдават другите • Участниците оцениха положително предложената дейност, защото се чувстваха оценени и свободни да изразяват каквото искат. Те също намериха тази дейност за полезна за спонтанно взаимодействие с други хора преодолявайки културните различия • Участниците отделиха време да обмислят желанията си; за някои от тях това беше първи път на фокусиране върху този аспект от живота им. За тях беше важно да изразят желание и синтезирано да го представят с една дума. Те подобриха капацитета си да избират ясно какво искат и това им повлия силно • Участниците много се забавляваха да работят по двойки, изживявайки и двете роли, на лидера и на огледалото. Те се чувстваха комфортно да бъдат следвани и да следват другия. Развиха емпатичен начин на общуване, зачитайки времето и начина на действие на другите.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>Като финална работа участниците подготвиха интерактивен спектакъл: работилница по танци и движения, отворена за всички хора, които желаят да участват, където те имаха възможност да споделят всички резултати, постигнати по време на местната пътека и да представят всички упражнения, научени заедно по време на сесиите.</p>

ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ

- Преди дейността „Създайте изображение с тялото си“ се препоръчва да направите замявка и да дадете възможност на участниците да се чувстват по-комфортно с движения; поради тази причина също се препоръчва тази дейност да се осъществи в средния етап на семинара, а не в самото начало.
- Преди дейността „Пожелайте си нещо чрез тялото си“ се препоръчва да дадете време на участниците да размишляват; да споделят устно и след това да намерят дума, която може да изрази желанието им.
- За дейността „Поздравете огледалото“ се препоръчва участниците да изживеят и двете роли, да бъдат огледалото и да бъдат оглеждащи се в огледало, след което е добре да им дадете време за обратна връзка помежду им относно преживяването.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ

Заклучителното събитие се проведе в Teatro Atlante през януари 2024 г., малък театър, разположен в центъра на град Палермо, където се работеше и местната пътека.

Събитието се състоеше от танцово произведение отворено за обществеността, където преподаватели, младежи и артисти можеха да изпитат танцовите упражнения, отработени по време на местната пътека, заедно с младежките координатори, които ръководеха 6-дневната работилница и нейните участници. Това беше важна възможност за публиката да види, преживее и разсъждава заедно върху силата на танца и изкуството като инструменти за социално включване и изразяване на телесни емоции. Танцовото произведение беше също така възможност за споделяне на инструментариума на RECAP и резултатите от проекта.

Събитието беше съпроводено от фотоизложба и танцово изпълнение на Soad, младежкия координатор, който ръководи семинара.

Пътна карта на CYCLISIS

Гърция

ОРГАНИЗАЦИЯ	CYCLISIS
<p>ЦЕЛЕВА ГРУПА</p>	<p>Брой участници: 15</p> <p>Възраст: 18-23</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Потребност от гражданско участие, социална чувствителност и изразяване • Нужда от групово участие и социализация <p>Общо описание:</p> <p>По-голямата част от участниците са млади хора, родени и израснали в градска среда. Те са студенти в университет и повечето са социално активни. Тревожи ги социалната реалност след COVID и трансформацията на това преживяване чрез творчество, за да се активират отново в социума.</p>
<p>ВРЕМЕВИ ГРАФИК</p>	<p>Период на провеждане: от октомври до декември 2023</p> <p>Брой сесии: 8</p> <p>Продължителност: 16 часа (2 часа на сесия)</p>
<p>ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обучение в театър (73 стр.) • Направи крачка напред (70 стр.) • Форум театър (р.29) • Литературно и творческо писане (р. 37) <p>Пътната карта е разделена на 8 сесии, посветени на внедряването на инструменти и създаването на заключителната творческа работа:</p> <p>Сесия 1: Въведение и дейности за изграждане на екип</p> <p>Сесия 2: Дейности, свързани с театър (Обучение в театър)</p>

	<p>Сесия 3: Социална информираност (Направи крачка напред)</p> <p>Сесия 4: Театърът в социален контекст (Форум театър)</p> <p>Сесии 5,6,7: Подготовка на творческата работа</p> <p>Сесия 8: Оценка</p>
<p>ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ В СБОРНИКА С ИНСТРУМЕНТИ</p>	<p>ФАЗА 1 (Водене на човек с вързани очи...)</p> <p>Групата се разделя по двойки. На единия участник се завързват очите с шал и той остава без способност да вижда през цялото времетраене на дейността. Другият човек е отговорен да „бъде техните очи“ и да бъде водачът. Преди да започне дейността, двойката комуникира, за да намери най-подходящия начин за сътрудничество помежду си. Това е времето, когато водачът трябва да слуша внимателно и да уважава нуждите, ограниченията и удобството на физическия контакт на лицето със завързани очи. Веднага след като намерят начин за насочване на лицето със завързани очи, е време заниманието да започне. Фасилитаторът дава следната инструкция на двойките: <i>„Всяка двойка трябва да се разхожда из пространството. Лицето, което води, трябва да помогне на лицето със завързани очи да изследва и разбере пространството. Можете да говорите тихо, да давате информация и насоки, но не забравяйте да уважавате границите и да предоставяте пространство“</i>. Тази фаза продължава най-малко 10 минути, така че двойките да имат достатъчно време да изследват пространството и да си взаимодействат.</p> <p>ФАЗА 2 (...във формиране на социални взаимоотношения)</p> <p>Във втората фаза на дейността двойките сменят позициите си. Човекът, който е бил със завързани очи, сега става водач и обратно. Сега фасилитаторът дава следната инструкция: <i>„Всяка двойка трябва да се разходи из пространството. Лицето, което води, трябва да помогне на лицето със завързани очи да се срещне с други хора, които също са със завързани очи, и да общува с тях социално. Можете да говорите, да давате информация и насоки, но не забравяйте да уважавате границите и да давате пространство“</i>. Тази фаза продължава 15-20 минути, така че двойките да имат достатъчно време за взаимодействие.</p> <p>ФАЗА 3 (Оценка)</p> <p>Дейността завършва с групово споделяне след изживяване на двете роли и двете гледни точки (водач и човек със завързани очи). <i>(предложено като дейност за изграждане на екип от СРЕ по време на обучението на обучители)</i></p>

<p>ЦЕЛИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да насърчава себеизразяването чрез творчество и дейности, свързани с изкуството • Да култивира социално съзнание и чувствителност по социални въпроси • Да култивира чувство на отговорност в група от хора • Да се упражнява сътрудничество в група • Да култивира критично мислене и саморефлексия
<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците успяха да изразят своите мисли и чувства. • Те успяха да използват изкуството и творчеството, за да предадат своите чувства и емоции. • Успяха да работят успешно в по-малки групи, за да създадат съвместно творчество • Развиха чувство за работа в екип и отношения на сътрудничество с обща цел • Те успяха да развият чувство за отговорност в екипа • Споделиха общи проблеми, свързани с обществото
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>Окончателната композиция включваше елементи от театър, неподвижни изображения, четене на текстове/поезия и музика и се използваха някои творчески инструменти като творческо писане, представяне на изображения и методология на Форум театър. Темата на заключителната творческа работа се обсъждаше през целия творчески процес на сесиите. Въпреки това използвахме някои други теми като отправна точка (напр. Човешки права, Бежанци и миграция, Емоции и тяхната визуализация, Лични страхове и притеснения, Гражданско участие/политическо и социално активизиране на младите хора).</p>
<p>ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Преди дори да започнете прилагането на инструментите, уверете се, че сте напълно подготвени и сте планирали дейностите в детайли. Това ще ви помогне да управлявате сесиите с лекота и да не се опитвате да разберете какво трябва да направите в последния момент • Не забравяйте винаги да бъдете отворени към новостите и това, което групата препоръчва

	<ul style="list-style-type: none">• Не забравяйте да създадете предпоставки за ефективна комуникация и взаимодействие, като договорите с групата набор от общоприети правила• Най-важното е да вярвате в добавената стойност на вашите дейности. Без лична вяра във вашата програма, вие няма да убедите и ангажирате участниците си
ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ	<p>Заключителното събитие беше реализирано през декември 2023 г. в офиса на Cyclisis. При завършването на проекта, Cyclisis се ангажира да даде творчески глас и пространство на онези, които чувстват, че имат нужда от това. Резултатът от тези месеци на взаимодействие беше повод за това събитие. На събитието бяха съобщени резултатите и след това беше дадена възможност на младежката група да представи представлението, което подготвят. Акцията е плод на творческо писане и представя мисли и текстове на млади хора за Самотата.</p> <p>По време на събитието младежите имаха възможност да прочетат свои мисли и писмени текстове за Самотата.</p>

Пътна карта на CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Румъния

ОРГАНИЗАЦИЯ	CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 23</p> <p>Възраст: 14-19</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Придобиване на самочувствие и подобряване на възприемането на личния творчески потенциал; опит за преодоляване на чувството на неудовлетвореност, че са дискриминирани поради техните увреждания • Увеличаване на възможностите за размисъл как най-добре да се регулират емоциите; изследване на артистичния и творчески потенциал в безопасно пространство; използване на цялото същество (тяло, ум, емоции), за изразяване на себе си. • Преодоляване на задръжките, дължащи се на много традиционната образователна система, чрез използване на подход на учене чрез игра <p>Общо описание:</p> <p>Участниците са ученици в една от гимназиите за обучение на младежи с увреждания в Букурещ. Техните увреждания варират от увреждания на слуха и говора до моторни и интелектуални такива, както и увреждания в развитието. Много от тях са преживели тежък тормоз и етикетиране на базата на увреждането си, особено в предишните си училищни години. Тяхното самочувствие е пострадало и те имат ниско доверие в способността си да бъдат креативни; те също са имали много малка или никаква възможност да се изразят творчески, както индивидуално, така и като група. Идват от различни социални и икономически среди, като много от тях живеят на територията на училището.</p>
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: септември - декември 2023</p> <p>Брой сесии: 11</p>

	<p>Продължителност: 22 часа (2 часа на сесия)</p>
<p>ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА</p>	<p>Следните инструменти бяха използвани по време на 11-те сесии (това е само селекция и упражненията бяха адаптирани, за да отговарят на спецификата на групата):</p> <p>Основни дейности:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Създайте изображение с тялото си (16 стр.) 2) Dixit дейност (24 стр.) 3) Нарисувай моя портрет! (25 стр.) 4) Пожелайте си нещо чрез тялото си (41 стр.) 5) Литературно и творческо писане (37 стр.) 6) Театрални упражнения за невербална комуникация (51 стр.) 7) Фотоглас (52 стр.) 8) Направи крачка напред (70 стр.) 9) Ефекти от етикетирането (78 стр.) <p>Упражнения за разчупване на леда:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Всеки е като 2) Харесвам / Не харесвам 3) Предай движението 4) 3 истини и 1 лъжа 5) Танци на доверието <p>Дейности за оценка:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Отворена дискусия 2) Какво взимам със себе си?
<p>ЦЕЛИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да се постигнат нови модалности на емоционално изразяване и емоционална регулация • Участниците да отключат и осъзнаят своя творчески потенциал, както индивидуално, така и като група

	<ul style="list-style-type: none"> • Да се осигури безопасно място, където да възвърнат доверието в своята индивидуална сила и потенциал, много пъти предизвиквани от получаваните етикети, свързани с техните увреждания • Да използват по-добре и по-свободно телата си чрез дейностите по проекта и чрез игра, и така да възвърнат достъпа до всички части на личността си
<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Учениците отключиха своя творчески потенциал, преживяха както на по-теоретично (дискусионно) ниво, така и на много практическо (активно) ниво какво означават изкуството и креативността и да си артистичен и креативен, нещо, което беше едновременно ново и предизвикателно за всеки от тях • Учениците преодоляха някои от своите задръжки и скованост, позволявайки си да заемат повече място; да изявят личността си повече от преди; да впечатлят своите фасилитатори, колеги и учители с умения, които никой не е подозирал, че притежават • Учениците изпитаха и практикуваха нови начини за изразяване и назоваване на емоциите си • Учениците успяха да работят в група и да се почувстват част от групата, което доведе до по-добри отношения помежду им и до по-високо ниво на сплотеност и разбирателство • Участниците се чувстваха свързани със себе си и с другите и успяха да покажат уязвимите си части, без да се почувстват застрашени, засрамени или изложени.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>Крайната творческа работа е кратък видеоклип, показващ извървяния път по проекта, с изображения и кратки видеоклипове от дейностите, от гледна точка на участниците. Видеоето се опитва да подчертае как можете да изградите група и да отключите креативността, като използвате специален контекст и безопасно пространство, което позволява на всеки да изпробва нови модалности на изразяване.</p> <p>Окончателната творческа работа беше съставена от умели и талантиливи ученици, които участваха в дейностите по проекта и отразиха личното си усещане за постигнатото. Също така, в края на това пътуване, учениците споделиха впечатления, обсъдиха какво означава проектът за всеки от тях и успяха да покажат въздействието на тяхното участие.</p>

ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ

- Когато работите с ученици с множество и различни увреждания, е много важно да се уверите, че сте адаптирали всички дейности по съответния начин, така че всички те да могат да участват и никой да не е напълно изключен.
- Даването на възможност на всеки да изрази себе си е от съществено значение; уверете се, че никой не е пропуснат или игнориран, което може лесно да се направи в среда, в която има различни нива на слухови и говорни увреждания - от ученици, които могат да чуват и говорят на по-високо ниво, до ученици, които са напълно неспособни да чуват и говорят. Уверете се, че ако фасилитаторът не знае езика на знаците, има добър преводач, който може правилно да се свърже с учениците.
- Давайте ясни инструкции за всички дейности. Има много думи, които са непреводими на езика на знаците, така че се уверете, че учениците правилно разбират какво включват дейностите и в какво се очаква да участват.
- Обикновено имаме различни нива на предразсъдъци и неосъзнати очаквания от страна на хората с увреждания. Това може да се потвърди и от факта, че те обикновено не са свикнали да бъдат питани за емоциите им или искат ли да участват в творческа работа и това е причината да бъдат по-объркани или съпротивляващи се в началото. Създаването на безопасно пространство е от съществено значение, но също така е важно провеждането на дейностите да е с отворен ум и желание да разберете от какво се нуждаят учениците, за да се включат колкото е възможно повече в дейностите по проекта. Дайте им време, не управлявайте задачите им, осигурете им ясна подготовка и свободата да вършат нещата по свой начин. Фасилитатор, който работи с групи, които са в различни видове неравностойно положение, маргинализация или насилие, трябва първо да работи със собствените си възприятия.

Пътна карта на LA PICCIONAIA

Италия

ОРГАНИЗАЦИЯ N	LA PICCIONAIA S.C.S.
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 18</p> <p>Възраст: 14 - 19</p> <p>Нужди: младежи, които се нуждаят от пространство, където да се самоизразят и да излеят мислите си от ежедневието.</p> <p>Общо описание: участниците се събираха след училище и бяха с различен социален и етнически произход; между тях и младежи с обучителни затруднения и намален двигателен контрол; с малки икономически възможности, с по-малко участие във формално образование. Хора, които искат и имат нужда да се интегрират социално и търсят сигурно пространство за себеизразяване.</p>
ВРЕМЕНИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: октомври - декември 2023</p> <p>Брой сесии: 10</p> <p>Продължителност: 22 часа (2 часа на сесия, плюс последен ден за репетиция и финално представление).</p>
ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА	<p>Пътната карта съдържаше 10 сесии, посветени на прилагането на различни инструменти, заедно с дейности за изграждане на екип, също включени в Сборника с инструменти. В някои случаи инструментите не бяха приложени изцяло (напр. на практика бяха прилагани само елементи на импровизация).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Дейности за изграждане на екип ● Театрални упражнения за невербална комуникация (49 стр.) ● Обучение в театър (73 стр.) ● Театрални маски (75 стр.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Създайте изображение с тялото си (16 стр.) • Етно изкуство (27 стр.) • Литературно и творческо писане (37 стр.)
<p>ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ В СБОРНИКА С ИНСТРУМЕНТИ</p>	<p>Основни театрални техники за контрол и модулация на гласа.</p> <p>По време на срещите предложихме дейност за колективно писане и гравивна критика чрез активно слушане. Дейността се състоеше в написването на кратък текст (всеки участник пишеше собствен), изразяващ мислите му относно разказ, написан от италианския писател Итало Калвино, наречен „Il lampo“. След като приключиха, те сформираха различни групи, където обсъдиха различните теми, които видяха в историята на Калвино, показвайки какво са записали и откривайки приликите между текстовете. И накрая, всяка група използва тези прилики, за да напише окончателно есе.</p>
<p>ЦЕЛИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да мотивира младежите да общуват и да споделят собствените си мисли и да повиши самосъзнанието им, както на емоционално, така и на физическо ниво. Това беше постигнато чрез създаване на подходяща среда и чувство за приобщаване. • Да позволи на участниците да почувстват промяна в себе си при всяка среща и да им е по-лесно да се отворят към всички, като същевременно се научат да предават мислите си чрез телата си и писането. Това беше постигнато чрез представяне и изучаване на различни театрални техники и творческо писане. • И накрая, последната ни цел беше да позволим на младежите да споделят своите мисли и чувства извън групата, пред света. Това беше постигнато чрез подготовката им за финалната творческа работа, която се изразяваше в театрална постановка.
<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците се отвориха към всички, без да осъждат когото и да е. Това беше постигнато чрез създаването на безопасно и приобщаващо пространство. • Участниците станаха по-уверени: способни да изразяват своите мисли и да ги споделят с другите. Те научиха различни методи да записват мислите си и да ги предават чрез телата си чрез импровизационен театър.

	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците намериха общ език и така необходимото чувство за принадлежност. Те изпитаха удоволствие и бяха нетърпеливи да прекарват времето си заедно, като се насърчаваха взаимно, колкото повече се опознаваха.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>Използвайки материалите, написани от участниците по време на работилницата (свързани с малките ежедневни неща, които позволяват на човек да се наслаждава на живота), младежките координатори създадоха монолози и планираха постановката на представлението.</p> <p>Заглавието му „Il lampo“ идва от разказа на италианския писател Итало Калвино, описващ противоречивите емоции, които изпитва един млад човек, изправен пред безсмислието на живота и реакцията му на хаоса: наслаждаване на десерт в компания, любима песен, освобождаващ вик и т.н. В това отношение финалната творческа работа е антология от лични „проблясъци“ на участващите младежи, резултат от пътуване към себеоткриване и израстване.</p>
<p>ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ</p>	<p>Работещите с младежи трябва да имат предвид необходимостта от отчитането на три основни аспекта: простота, среда и баланс.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Простота. В нашия случай много участници никога не са посещавали каквато и да е театрална лаборатория, така че трябваше да започнем с най-лесните упражнения. Простотата им позволи да преодолеят срамежливостта си и да предизвикат себе си. • Околна среда. Създаването на среда с добра енергия ще насърчи участниците да се чувстват комфортно и да се себеизразят. Младежките координатори обаче трябва да имат предвид, че понякога най-добрият начин да подкрепите участниците е да ги предизвикате. • Баланс. Целта е да се намери правилният баланс между твърдата ръка и оставянето на младежите да учат със собствено темпо; между това, което трябва и което могат да направят с инструментите, които имат в този момент. Основната трудност е да се справим с търканията между различните личности, съставляващи нашата група.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ

Последното събитие се състоя в Teatro Astra (Contrà Barche 53, Виченца - Италия) през декември 2023 г. със 75 души (родители, роднини и приятели на младежите, както и преподаватели и социални работници).

За голяма част от участниците (младежи) това беше първи път на театрална сцена. Възникналите междуличностни връзки бяха от решаващо значение, за да им позволят да интерпретират ролите си свободно и по начин, който е верен според самите тях. Публиката наистина се наслади на представлението и беше развълнувана да види как младежите са се променили, като са успели да изразят себе си.

Пътна карта на RIGHT CHALLENGE

Португалия

ОРГАНИЗАЦИЯ	RIGHT CHALLENGE
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 17</p> <p>Възраст: 14-27</p> <p>Нужди: Хора, които искат и имат нужда да се интегрират социално и търсят сигурно пространство за себеизразяване.</p> <p>Общо описание: LGBTQ+.</p>
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: септември - декември 2023</p> <p>Брой сесии: 20 (1 сесия на седмица)</p> <p>Продължителност: 45 часа (2 часа и 15 минути на сесия)</p>
ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА	<p>Изборът на инструменти беше направен така, че да насочи участниците в създаването на безопасно и споделено пространство. Избраните и описани по-долу инструменти, приложени в този ред, дадоха възможност да се изгради доверие; да се създаде екип и да стане ясно какво послание младежите искат да предадат.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Направи крачка напред (70 стр.) • Нарисувай моя портрет! (25 стр.) • Литературно и творческо писане (37 стр.) • Пожелай си нещо чрез тялото си (41 стр.) • Театрални маски (75 стр.) • Ефекти от етикетирането (78 стр.) • Създайте изображение с тялото си (16 стр.) • Фотоглас (52 стр.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Форум театър (29 стр.)
<p>ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ В СБОРНИКА С ИНСТРУМЕНТИ</p>	<p>„Изразете душата си“ – дейността се осъществяваше в последните 15 минути на всяка репетиция. Участниците създаваха произведения на изкуството с ръчно изработени арт материали, които пресъздават това, което са почувствали по време на всяка репетиция. Произведенията бяха показани на публиката по време на заключителното събитие.</p>
<p>ЦЕЛИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да се приложат и заредят с енергия инструменти, които участниците да използват в ежедневието си и които да им помагат, както професионално, така и лично • Да се изгради увереност и да ги накараме да научат нови начини за общуване • Да им помогнем да се интегрират в социална среда • Да им помогнем да създадат представление въз основа на това, което изживяват и което ги кара да се чувстват комфортно • Да споделят послание, което искат да предадат • Да им се създаде безопасно пространство на сцената
<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Успешно създадена група • Повишено самочувствие • Създадено безопасно пространство • Чувстваха се удобно и бяха насърчени да споделят какво чувстват и какво искат да изразят • Освободено настроение, което позволява значителна емоционална и социална еволюция, водеща до по-голяма освободеност • Създадени връзки между участниците • Създадена здрава група, в която те постоянно се обръщат един към друг за решаване на проблеми и споделяне на победи.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Финално изпълнение - "Vagamente Nós".

Големите промени се случват отвътре навън. Въз основа на упражненията и идеите, които се появиха след използването на инструментите, беше създадено финално представление, с което участниците искаха да предадат послание на широката публика, като я накарат да се идентифицира с тях; да се повиши осведомеността за различни проблеми на малцинствата; за проблеми в сегашното ни общество; за малките неща в ежедневието ни, които се случват и могат да ни накарат да се чувстваме неудобно. Това доведе до създаването на кратка пиеса, базирана на преживяванията, думите и размишленията на участниците, придружена от изложба на произведенията, създадени от тях по време на репетициите.

ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ

- Имайте отворен ум, когато се справяте с въпросните ситуации и засегнатите теми
- Бъдете емоционално чувствителни, когато говорите за проблемите, избрани за разглеждане
- Създайте безопасно пространство, където участниците и малцинствата могат да се чувстват включени, сигурни и спокойни, за да споделят своите истории
- Създайте и разработете упражнения, които укрепват груповата връзка и сближават участниците, карайки ги да разберат, че не са сами
- Проектирайте упражнения, които са удобни за всички участници и които отчитат нуждите на всеки един.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ

Заключителното събитие се проведе в аудиторията на Общинския музей на Пенафиел през януари 2024 г. По време на събитието бяха представени резултатите от проекта с вдъхновяващи данни и свидетелства. След това всички художествени продукти, създадени от участниците, бяха показани на изложба за изкуство и творческо изразяване. Театралната пиеса: „Vagamente Nós“ беше изиграна от участниците пред публиката и накрая беше предвидена кафе пауза, по време на която участници и публика споделиха размисли и впечатления.

Пътна карта на SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS

Испания

ОРГАНИЗАЦИЯ	SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS, SSF
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 15</p> <p>Възраст: 14-18</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нужда от групова сплотеност, съжителство и социализация • Необходимост от гражданско участие, социално съзнание • Нужда от себеизразяване и увереност <p>Общо описание: Това беше смесена група. Основната група участници бяха новопристигнали мигранти, които са част от група за изучаване на испански език. Те изпитват трудности при изразяването на себе си на този език. Нуждаят се от подкрепа, за да научат езика, докато се адаптират към новата приемаща страна; от много емоционална подкрепа поради процеса на миграция и за да се научат да изразяват чувствата си и да се почувстват чути. Груповата сплотеност и увереност също са много важни за насърчаване на тяхното развитие и благополучие. Двама от тях живеят в резиденцията, отделно от семействата си. Те идват от Мароко, Румъния, Русия и Сенегал. В допълнение, група ученици от същата гимназия, от редовните групи, присъстваха на някои от сесиите с цел повишаване на тяхната осведоменост за положението на младите мигранти. Участието им беше при еднакви условия, без да се прави разграничение. Интересувахме се от смесена група, тъй като тези ученици работеха паралелно по проблемите на недискриминацията и съвместното съществуване. Тези младежи идват от работнически семейства с различни ситуации.</p>
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: ноември - декември 2023</p> <p>Брой сесии: 5</p> <p>Продължителност: 10 часа (2 часа на сесия).</p>

**ИЗПОЛЗВАНИ
ИНСТРУМЕНТИ ОТ
СБОРНИКА**

Общата нишка в работилницата е изразяване на емоции, развитие на емпатия и групова кохезия чрез тялото. За тези цели бяха използвани следните инструменти:

Упражнения за разчупване на леда:

- Невидима стена
- Ръкопляскане
- Квадрат на сяло

Основни дейности

- Създайте изображение с тялото си (р. 16)
- Етно изкуство (р.27)
- Театрални упражнения за невербална комуникация (р. 49)
- Театрални маски (р. 75)

Пътната карта е разделена на сесии, посветени на прилагането на инструменти и създаването на крайна творческа работа.

Сесия 1: Инструментът „Театрални упражнения за невербална комуникация“ беше приложен като метод на разчупване на леда. След това последва кратко обяснение какво представляват емоциите и чувствата и различните начини, по които трябва да ги изразим (вербална и невербална комуникация). Приложи се първата част от инструмента „Театрални маски“.

Сесия 2: Инструментът „Създайте изображение с тялото си“ беше използван като метод за разчупване на леда, в продължение на 30 минути. След това беше реализирана дейност за разпознаване на емоции и саморефлексия (допълнителна дейност). Първо прожектирахме няколко изображения, които участниците да представят, след което те избраха и претвориха някои от тях, а фасилитаторите трябваше да ги разпознаят. Реализира се втората част от инструмента „Театрални маски“: „Време за приказки!“. Участниците започнаха да създават своите истории.

Сесия 3: Бяха изпълнени въвеждащи дейности „Невидимата стена“ и „Ръкопляскане“. Участниците завършиха своите истории на „Време за приказки!“, след което ги представиха първо с маски, а след това без тях.

Сесия 4: Приложен беше инструментът „Етно изкуство“. Тази дейност беше изпълнена в друг вариант - вместо да рисуват прозорец, участниците украсиха маските, с които са работили преди това.

	<p>Сесия 5: Използван е метод за разчупване на леда „Квадрат на сляпо“. След това се направи рефлексия за това как се чувстват участниците на емоционално ниво (индивидуално) и на колективно ниво, както в училище, така и в обществото. В тази сесия те бяха насърчени да създадат материали за кампания за повишаване на осведомеността относно съжителството и недискриминацията в общината. Материалът участва в публичен конкурс.</p>
<p>ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ В СБОРНИКА С ИНСТРУМЕНТИ</p>	<p>Във втората сесия беше включена дейност за разпознаване на емоции и саморефлексия. Дейността се състои от следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предварително се подготвят карти с емотикони, представящи прости и сложни емоции. Направете толкова копия, колкото са участниците. В този случай раздадохме на всеки участник по 10 карти с 10 различни емоции. • Представиха се различни ситуации от ежедневието, например: получавате изненада за рождения си ден, някой се промъква на опашката в супермаркета, вашият учител говори за вас пред целия клас... • Всеки участник трябва да помисли каква емоция предизвиква всяка ситуация в него/нея и да вдигне картата със съответната емоция. • Сравняват се изборите и се обсъжда как хората реагират по различен начин на едни и същи ситуации, подчертавайки важността на изслушването и съпричастността към разбирането на другите.
<p>ЦЕЛИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да научат какво са емоциите и чувствата • Да се насърчи самопознанието • Да се насърчи себеизразяването • Да се насърчи асертивната комуникация с членовете на групата. • Да се насърчи съпричастността • Изграждане на по-силни взаимоотношения в групата • Да се култивират социално съзнание и чувствителност по социални въпроси

<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците успяха да използват изкуството и творчеството, за да предадат своите чувства и емоции • Участниците успяха да общуват, използвайки изразяване чрез тялото си • Участниците успяха да работят в екип и да изградят съвместни и равноправни отношения • Участниците имаха възможност да разсъждават върху своята индивидуална ситуация, както и върху социалната реалност.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>Финалните творчески работи са рисуваните маски и творческите материали, които някои от младежите изработиха за повишаване на осведомеността сред младите хора за съжителство и недискриминация и с които участваха в конкурс на общината. Материалите бяха различни: постери, изображения и видеоклипове.</p>
<p>ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Преди да започнете прилагането на инструментите, уверете се, че сте напълно подготвени, имате всички необходими материали и дейностите са планирани подробно • За работа с участници, които не знаят езика, е важно да им покажете много изображения, за да обясните понятията, но без да ги третирате като малки деца. Важно е да подготвите предварително езика, който ще използвате • От решаващо значение е да се създаде безопасно пространство за участниците да изразят себе си. Трябва да се повтори няколко пъти, че всички мнения ще бъдат чути и че това е пространство, в което никой никого не осъжда. • Ценно е да записвате впечатления от сесията веднага след края.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЪБИТИЕ</p>	<p>Завършващото събитие се проведе в общинския център „Адолфо Суарес“, в Алкоркон (южно от Мадрид), през декември 2023 г. По време на събитието бяха представени резултатите от проекта, като част от широкообхватна програма за младежта, миграцията и социалното участие. Присъстващите бяха: широка общественост, млади хора (главно от IES Galileo Galilei и CEMU) и местни асоциации, работещи по въпросите на младежта и миграцията. След това бяха показани художествените изделия, създадени от участниците. Участниците разработиха видеоклипове за повишаване на осведомеността сред други млади хора по въпроси като съвместното съществуване и</p>

недискриминацията. Младежите участваха в състезание за антидискриминационно съдържание, организирано от SSF.

Беше организирана томбола между всички участници в местните пътеки и състезание, а победителят присъства на финалното събитие в Страсбург.

Следващата Пътна карта е допълнителна работилница, организирана в Испания от ABD Preinfant, партньорска организация на SSF.

ОРГАНИЗАЦИЯ	ABD PREINFANT
ЦЕЛЕВА ГРУПА	<p>Брой участници: 16</p> <p>Възраст: 15-29</p> <p>Нужди:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изразяване на чувства, свързани с дългото преживяване на детска травма чрез думи и други способности • получаване на подкрепа от групата. <p>Общо описание:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Млади майки без необходимите икономически, емоционални и инструментални ресурси за развитие на майчинството • Жени мигранти без познания за здравната система, бюрокрацията на държавата и предлаганите социални услуги • Жени с история на насилие, основано на пола, и домашно насилие • Жени със зависимости към различни вещества
ВРЕМЕВИ ГРАФИК	<p>Период на провеждане: септември - ноември 2023</p> <p>Брой сесии: 3</p> <p>Продължителност: 7,5 часа (2,5 часа на сесия)</p>
ИЗПОЛЗВАНИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СБОРНИКА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фотоглас (52 стр.) 2. Ефекти от етикетирането (р. 78) 3. Етно изкуство (р. 27)
ЦЕЛИ	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на самопознанието • Изграждане на силни взаимоотношения в групата • Създаване на мрежа за подкрепа с други потребители на програмата • Рефлексия върху майчините умения

	<ul style="list-style-type: none"> ● Рефлексия върху стереотипите и социалния натиск около майчинството
<p>ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Участниците разсъждаваха върху себе си и по пътя изградиха взаимоотношения със света около тях ● Участниците бяха насърчени да мислят „нестандартно“ и се чувстваха комфортно да изразят чувствата си без някой да ги осъжда ● Участниците разсъждаваха върху своето минало и бъдеще, като отчитаха своите начини на привързаност и влиянието, което имат върху настоящия им живот ● Участниците създадоха добро групово взаимодействие, като се възползваха от подкрепата и хетерогенността на групата ● Участниците се изразяваха чрез изкуство вместо с думи, което беше по-лесен начин за някои от тях.
<p>ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p>	<p>За всяка дейност бяха създадени различни материали:</p> <p>За <i>Фотоглас</i> участниците направиха колаж, чрез който представиха себе си, като добавиха оригиналните снимки от дейността и различни изображения и думи, които им помогнаха да се опишат.</p> <p>За <i>Ефекти от етикетирането</i> участниците нарисоваха силует на човек и върху него поставиха всички етикети, които са получили през живота си, и по-специално в ролята им на жени и майки.</p> <p>За <i>Етно изкуство</i> участниците използваха различни цветове, за да изразят как си представят бъдещето си, фокусирайки се върху семейството и майчинството си след 10 години. За тази цел им беше зададен прозорец, който да представя техните проекции, представляващ „прозорец към бъдещето“.</p>
<p>ПРЕПОРЪКИ КЪМ МЛАДЕЖКИТЕ КООРДИНАТОРИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Направете го интересно: използвайте различни материали за да създадете произведения на изкуството, които са свързани с участниците ● Създавайте смислени преживявания, за да позволите на участниците да се съсредоточат върху себе си и напредъка си в живота; да почувстват всяко преживяване като важно и така да успеят да пренапишат собствената си история ● Споделяйте с групата: отделете време за изграждане на екип и проведете разговори в спокойна среда, за да се опознаете и да намерите прилики ● Бъдете наясно с трудностите за поддържане на постоянно участие

- Опитайте се да не бъдете твърде абстрактни в дейностите, а черпете вдъхновение от ежедневието на участниците.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Резултатите, получени от местните работилници, представени в настоящия документ, отразяват много общи черти на работата с младежите и младежките координатори, взели участие в различните пътеки.

Основните целеви групи, включени в дейностите са млади хора, които живеят в уязвими условия, като бежанци, търсещи убежище, младежи, с различен социален и икономически произход, с увреждания, със затруднения в обучението или от селски райони. Дейностите са реализирани и с ученици, живеещи в градски райони, но със силна нужда от социализация.

Въпреки различния произход, основните нужди, идентифицирани от младежките координатори, се припокриват и са свързани с нуждата от социализация, свободно изразяване, самочувствие и връзка с другите.

Всяка Пътна карта използва свои специфични художествени дейности, но всички те са инструменти, способни да постигнат общи цели, като например: насърчаване на междуличностните отношения и самочувствието, насърчаване на социализацията сред връстниците, улесняване на връзката ум-тяло и емоционалното изразяване, намаляване на стреса и насърчаване на критичното мислене и креативността.

В съответствие с основната цел на проекта RECAP, всички резултати, постигнати по време на работилниците, бяха насочени към възстановяване на процеса на включване след пандемия чрез прилагане на творчески методи. Всъщност най-често срещаните резултати са, че участниците са се почувствали по-свързани със себе си и с другите; по-изслушани и оценени; че повечето от тях са успели да развият чувство за работа в екип и да осъзнаят тялото си и пространството като своя принадлежност; че са започнали да изразяват своите чувства и емоции по по-уверен начин, използвайки изкуство и творчество.

И накрая, най-често срещаните произведения на изкуството, създадени по време на работилниците са фотографски изложби, театрални и танцови представления, изложби на изработени чанти и дрехи, картини и някои творчески произведения, създадени чрез съчетаване на няколко вида изкуства (напр. творческо писане, театър, поезия, танц, фотография, и т.н.).

Всички Пътни карти, отразени в този документ, са ценно свидетелство за това как културата и изкуството са универсални инструменти, способни да приобщават младежите в социума.

Разработената „Пътна карта за социално включване на младежи чрез художествени и артистични методи в постпандемичен контекст“ представлява много важен и иновативен инструмент в новия социално-културен контекст и е вдъхновяващ продукт в областта на младежката работа.

Чрез описаните Пътни карти на проекта RECAP става възможно младежките координатори, младежките лидери или преподаватели да разберат как да използват по-добре **Сборника с творчески инструменти за младежки работници (PR2)**.

Всички предложени Пътни карти са гъвкави и могат да се адаптират, така че да се разработи нова работилница въз основа на нуждите и опита на новите участници. По този начин, следвайки всички препоръки, предоставени от младежките координатори в резултат на техния местен опит, става възможно да се приложи успешно и обогатяващо обучение във всеки друг контекст.

ROTEIRO

para a inclusão social dos jovens através da arte e da cultura num contexto pós-pandémico

Resultado do Projeto 3

Co-funded by
the European Union

ROTEIRO PARA A INCLUSÃO SOCIAL DOS JOVENS ATRAVÉS DA ARTE E DA CULTURA EM CONTEXTO PÓS-PANDÉMICO

Resultado do Projeto 3

2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250

Desenvolvido por: CESIE

Financiado pela União Europeia. Os pontos de vista e opiniões expressos são da exclusiva responsabilidade do(s) autor(es) e não refletem necessariamente os da União Europeia ou da Agência de Execução relativa à Educação, ao Audiovisual e à Cultura (EACEA). Nem a União Europeia nem a EACEA podem ser responsabilizadas pelas mesmas

Número do projeto	2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250
Título do projeto	Recuperar a inclusão através da Criatividade após a Pandemia
Acrónimo do projeto	ReCAP
Início do projeto	01/03/2022
Fim do projeto	29/02/2024
Título dos resultados do projeto (RP)	RP3 - ROTEIRO PARA A INCLUSÃO SOCIAL DOS JOVENS ATRAVÉS DA ARTE E DA CULTURA EM CONTEXTO PÓS-PANDÉMICO
Data de entrega	27 de janeiro de 2024
Nível de Disseminação	PÚBLICO
Responsável pelo resultado do projeto e contribuintes	CESIE
Resumo do RP	<p>O objetivo do último resultado do projeto é recolher as lições aprendidas durante os percursos locais implementados com Youth Workers e jovens e elaborar um conjunto de recomendações e possíveis orientações sobre como acompanhar um processo de inclusão social para jovens vulneráveis através de métodos e ferramentas culturais e artísticas.</p> <p>O roteiro traçará as diretrizes para realizar um percurso eficaz de inclusão social através da criatividade num ambiente específico e completamente novo, comum a toda a Europa e não só: o contexto pós-pandémico.</p> <p>O roteiro mostrará experiências inspiradoras em que os jovens são orientados para melhorarem a sua autoconsciência, fazerem emergir os seus sentimentos e processá-los através de trabalhos criativos, serem empáticos para consigo e para com os outros, reconstruir relações sociais saudáveis e, em última análise, ter uma mudança positiva importante na sua vida.</p>
Histórico de Revisões	

Versão	Data
V.1	27/01/2024

ÍNDICE

INTRODUÇÃO	3
CONSÓRCIO	4
ROTEIROS RECAP	5
ROTEIRO ALDA – França	6
ROTEIRO ALIFS – França	7
ROTEIRO A.R.T. FUSION – Roménia	8
ROTEIRO CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT – Bulgária	9
ROTEIRO CESIE – Itália	10
ROTEIRO CYCLISIS - Grécia	11
ROTEIRO CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate Roadmap – Roménia	16
ROTEIRO LA PICCIONAIA – Itália	17
ROTEIRO RIGHT CHALLENGE – Portugal	18
ROTEIRO SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Espanha	19
CONCLUSÕES	20

INTRODUÇÃO

O presente documento tem como objetivo recolher todos os roteiros locais desenvolvidos no âmbito do projeto RECAP.

Estes roteiros são o resultado de uma viagem de dois anos com 10 organizações parceiras europeias envolvidas num desafio cultural destinado a apoiar a inclusão e a participação social dos jovens através da arte e da cultura num contexto pós-pandémico.

No âmbito do projeto, os parceiros realizaram uma análise aprofundada das necessidades dos jovens desfavorecidos para participarem e se envolverem na vida da sua comunidade após a pandemia, o que deu origem ao [Resultado do Projeto 1: Análise do contexto local e das necessidades](#).

Os parceiros têm trabalhado no [Resultado do Projeto 2: TOOLBOX de Arte e cultura para os Youth Workers](#), um conjunto inovador de instrumentos para os técnicos da juventude (Youth Workers) a utilizar para a inclusão social e a capacitação dos jovens desfavorecidos no contexto pós-pandémico, utilizando abordagens de ensino baseadas na arte.

As organizações parceiras e os seus youth workers participaram ativamente na validação da Toolbox durante a formação de formadores em Vicenza e na sua implementação nas respetivas cidades com os jovens, através de percursos locais personalizados. Seguindo a Toolbox, cada organização desenvolveu um Roteiro Nacional, juntamente com os jovens e com base nas suas necessidades.

Os resultados desta implementação local são relatados no presente documento, que é o resultado final do projeto e representa uma importante fonte de inspiração para o trabalho com jovens, especialmente para combater as consequências socioculturais e emocionais pós-pandemia.

No final da implementação local, todos os percursos locais foram depois divulgados durante os eventos multiplicadores nacionais, em que os participantes tiveram a oportunidade de partilhar com o público os seus trabalhos criativos, expressar os seus sentimentos relacionados com a situação pandémica e o seu percurso de autoconsciência, inspirando outros jovens e técnicos da juventude.

Os roteiros nacionais enumerados no presente "Roteiro para a Inclusão Social dos Jovens através da Arte e da Cultura em contexto pós-pandémico" contêm as seguintes informações:

- o nome da organização responsável;

- o grupo-alvo envolvido (em termos de número, faixa etária e necessidade abordada);
- o tempo e o CALENDARIZAÇÃO do percurso local (o período de implementação, o número de sessões em que o percurso foi dividido, a quantidade de horas no total);
- o nome das ferramentas escolhidas da [TOOLBOX de arte e cultura para Youth Workers](#): todos os roteiros foram construídos escolhendo pelo menos 3 atividades adaptadas às necessidades dos participantes. Além disso, alguns roteiros incluem também atividades adicionais de quebra-gelo e de formação de equipas;
- atividades extra não incluídas na Toolbox que os Youth Workers decidiram incluir no percurso local;
- os objetivos previstos pelos Local Paths;
- os resultados alcançados pelo grupo no final do percurso;
- uma descrição do Trabalho Criativo Final, ou seja, o resultado final produzido pelos participantes durante o percurso local (por exemplo, exposição de arte, galeria de vídeo, espetáculo de dança, exposição fotográfica, etc.)
- algumas recomendações para os Youth Workers que estejam interessados em implementar os percursos locais no seu trabalho quotidiano.

CONSÓRCIO

ALDA – França

A ALDA (Association Des Agences De La Democratie Local) é uma associação dedicada à promoção da boa governação a nível local. É uma das principais partes interessadas no domínio da democracia local, da cidadania ativa, da boa governação, da integração na UE, dos direitos humanos e da cooperação entre as autoridades locais e a sociedade civil. A maior parte do trabalho da ALDA baseia-se no método de cooperação descentralizada multilateral. Este método implica uma abordagem *multi-stakeholder* que se centra em parcerias fortes entre as autoridades locais e as organizações não governamentais.

ALIFS – França

Desde 1986, a Association du Lien Intercultural Familial et Social (ALIFS) está envolvida na mediação social, jurídica e cultural a favor dos migrantes, dos beneficiários de apoios sociais e dos habitantes dos bairros populares. Como fator de reconhecimento, tolerância e abertura a outras culturas, as ações da ALIFS são um apoio à socialização, à participação e ao envolvimento na vida da cidade. Participam, no quadro dos mecanismos de direito comum, no apoio às políticas de integração, modificando os comportamentos, as perspetivas e as representações da sociedade do país onde estão instaladas estas pessoas.

A.R.T FUSION – Roménia

A A.R.T. Fusion é uma organização de jovens que oferece uma perspetiva realista sobre os problemas que a sociedade romena e global enfrentam atualmente. A associação tem como objetivo desafiar as atitudes das pessoas na sociedade global, para ajudar a encontrar soluções para os problemas que a comunidade enfrenta. A missão da A.R.T. Fusion é criar mudanças sociais, encorajando os membros da comunidade a assumir responsabilidades.

CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT (CSCD) – Bulgária

O CSCD é uma ONG independente de utilidade pública, fundada em 1994. As suas principais atividades são: organização de campanhas de informação e educação; organização de seminários de formação; apoio ativo a redes nacionais e internacionais de mulheres; realização de várias pesquisas sobre violência doméstica, assédio sexual no trabalho e resiliência de crianças que testemunharam violência doméstica.

CESIE – Itália

A CESIE é uma organização não governamental e sem fins lucrativos com sede em Palermo (Itália) e criada em 2001. A CESIE está empenhada em promover o desenvolvimento cultural, social, educativo e económico a nível local, nacional, europeu e internacional. A CESIE contribui para o crescimento e o desenvolvimento através da participação ativa das pessoas, da sociedade civil e das instituições, valorizando sempre a diversidade.

CYCLISIS – Grécia

A CYCLISIS é um provedor de educação geral e uma entidade de consultoria, uma organização sem fins lucrativos na área mais alargada da cidade de Patras, na Grécia Ocidental. Oferece uma vasta gama de serviços: formações integradas, abordagens educativas inovadoras e oportunidades de investigação através da implementação de vários projetos da UE. Além disso, este vasto espetro de serviços de formação e educação é apoiado pelo desenvolvimento de mecanismos de avaliação e apreciação bem concebidos.

CPE - CENTRUL PARTENERIAT PENTRU EGALITATE – Roménia

A CPE é uma fundação romena que trabalha em prol da igualdade entre homens e mulheres. Desde 2002, promove a igualdade de oportunidades para mulheres e homens na Roménia. A CPE acredita na liberdade das mulheres e raparigas para escolherem por si próprias, para além dos rótulos e preconceitos e, neste sentido, alia-se às raparigas e às mulheres na construção de uma sociedade que respeite os seus direitos, lhes proporcione oportunidades de desenvolvimento, reconheça as suas capacidades e contribuições e as apoie em domínios como o trabalho, a educação, a cultura e a saúde.

LA PICCIONAIA – Itália

La Piccionaia é uma cooperativa social sem fins lucrativos de artistas, organizadores e operadores culturais empenhados em conceber e desenvolver projetos culturais através do teatro e das linguagens performativas. Com sede em Vicenza (Itália), foi criada em 1975 e, desde 1987, é reconhecida pelo Ministério da Cultura italiano como Centro de Produção Teatral. A finalidade estatutária de La Piccionaia é promover a pessoa humana, com especial atenção às gerações mais jovens, participando no seu crescimento educativo e cultural, também em ligação com as escolas e qualquer outra entidade que prossiga os mesmos objetivos, e fomentar o crescimento cultural, social e relacional dos indivíduos e das comunidades. Em particular, La Piccionaia utiliza as ferramentas e linguagens do teatro e da arte performativa para promover a cidadania ativa, a democracia, a solidariedade, a paz, a inclusão social, a igualdade de género e a

sustentabilidade ambiental, respeitando as necessidades das diferentes idades, as diferenças e a identidade de cada pessoa.

RIGHT CHALLENGE – Portugal

A Associação Rightchallenge é uma organização não governamental que tem como objetivo a promoção da educação e da formação como meio de inclusão social e de igualdade de oportunidades. Acredita que a educação deve centrar-se no desenvolvimento integral de todas as pessoas - independentemente do seu estatuto social, idade ou género - de modo a prepará-las para intervir e participar em todas as dimensões da sociedade. Sendo uma organização ativamente envolvida com a comunidade, um dos seus pilares é a aprendizagem ao longo da vida e o desenvolvimento sustentável, uma vez que promove uma cidadania ativa, democrática e responsável na sociedade.

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS – Espanha

A SSF é uma ONG composta por uma equipa interdisciplinar. A sua missão é contribuir para o desenvolvimento, a integração e o bem-estar dos grupos mais vulneráveis, promovendo a tolerância, a justiça e a responsabilidade social em cooperação com outras organizações e instituições públicas. A SSF promove uma vasta gama de projetos, atividades de formação, cursos, seminários, estudos e investigação, e atividades públicas sobre questões sociais, políticas e culturais, defendendo o direito à educação e à liberdade de ensino. A SSF promove ações de colaboração com instituições de ensino e organizações internacionais nos domínios social e educativo, de forma a contribuir para o bem-estar social, apoiando especialmente os migrantes, refugiados, requerentes de asilo e famílias com maiores dificuldades de integração social.

RECAP ROADMAPS

(Roteiros)

Roteiro ALDA

França

NOME DA ORGANIZAÇÃO	ALDA - Association européenne pour la démocratie locale
GRUPO-ALVO	<p>Número de participantes: 18</p> <p>Faixa etária: 15-29</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tempo para interagir com os outros e para se explorar a si próprio; • Descobrir e recuperar a esperança nas possibilidades para si próprio; <p>Antecedentes:</p> <p>Refugiados e requerentes de asilo acolhidos num CADA em Estrasburgo e menores isolados. Os CADA são centros de acolhimento para requerentes de asilo e o maior de França situa-se em Estrasburgo e é gerido pela associação Foyer Notre Dame em colaboração com o Estado. Esta associação dispõe igualmente de instalações de acolhimento e de apoio a menores isolados (SAMI).</p> <p>A maioria dos participantes provém da Costa de Marfim, da Geórgia, do Norte de África, etc. Alguns deles estão numa situação regularizada e outros ainda estão à espera de uma resposta clara sobre a sua situação. Alguns deles estão na categoria NEET e outros são estudantes do ensino secundário ou estão empregados. Alguns deles encontram-se também numa situação de deficiência física.</p>
PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO	<p>Período de implementação: setembro de 2023 a janeiro de 2024</p> <p>Número de sessões: 6 sessões</p> <p>Horas: 12 horas (1,5/ 2 horas por sessão + evento de divulgação)</p>

<p style="text-align: center;">FERRAMENTAS SELECCIONADAS DA TOOLBOX</p>	<p>Icebreakers (Exercícios quebra-gelo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O meu nome significa (p. 137) • Apresentação mútua (p. 138) • Círculo de espelhos (p. 137) • Desenhar o meu retrato (p. 26) • 3 verdades e 1 mentira (p. 141) • Debate em movimento (p. 47) • O vento sopra e leva (p. 83) <p>Principais atividades</p> <ul style="list-style-type: none"> • Máscaras teatrais (p. 78) • Photovoice (p. 54) • Criar uma imagem com o corpo (p. 16) <p>Atividade de avaliação</p> <ul style="list-style-type: none"> • Um aplauso (p. 145) • Algo sobre (p. 138) <p>Sessão 1: Apresentação do projeto e atividades de Team Building</p> <p>Sessão 2: Atividades relacionadas com o teatro</p> <p>Sessão 3: Atividades de formação de equipas e apresentação das fases do trabalho final</p> <p>Sessão 4: Atividades de construção de equipas e preparação do trabalho final</p> <p>Sessão 5: Finalização e exposição do trabalho final</p> <p>Sessão 6: Evento de divulgação</p>
<p style="text-align: center;">OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promover as relações interpessoais e a autorresponsabilização • Desenvolver a autoconfiança • Promover o à-vontade nos jovens com a comunicação não linguística • Melhorar a relação dos jovens vulneráveis com o seu próprio corpo, permitindo-lhes sentir a ligação entre o corpo e a mente

<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Os participantes sentiram-se parte de um grupo e alguns deles mantiveram o contacto após as atividades • Os participantes sentiram-se mais à vontade para falar e realizar atividades com outros jovens num ambiente de grupo • Os participantes sentiram que estavam ligados a si próprios e aos outros • Os participantes sentiram-se mais à vontade para comunicar as suas experiências, sentimentos e feedback com os colegas • Os participantes aprenderam a importância dos jogos e da arte em relação ao desenvolvimento da confiança e de um sentido de comunidade • Os participantes estavam mais predispostos a realizar as atividades no seu tempo livre
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>Exposição fotográfica das fotografias Photovoice tiradas pelos participantes durante os Local Paths que foram partilhadas durante o evento final com as notas e comentários recolhidos durante o workshop.</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recomendamos que a primeira sessão se centre em conhecer os participantes, as suas necessidades e expectativas. • É importante criar um ambiente em que os participantes se sintam confortáveis. • Tendo em conta as dificuldades que surgiram, a primeira sessão é crucial para compreender como estruturar todo o percurso, abordando algumas questões em vez de outras para respeitar as sensibilidades dos participantes. • Se estiver a lidar com participantes de origem migrante e existirem alguns problemas de comunicação (por exemplo, alguns deles falam apenas a sua língua materna), recomendamos que resolva o obstáculo linguístico através da implementação de atividades em que a comunicação verbal não seja necessária, ajudando os tradutores ou preparar antecipadamente as traduções das explicações das atividades.
<p>EVENTO MULTIPLICADOR</p>	<p>No dia 15 de fevereiro de 2024, a ALDA organizou a conferência final internacional "<i>Arte e cultura para a inclusão: capacitar os jovens através</i></p>

da criatividade numa era pós-pandémica" do projeto ReCAP, realizada no Centro Europeu da Juventude em Estrasburgo.

Este evento foi a etapa final da implementação do projeto e a principal oportunidade para reunir jovens de todas as origens, oradores institucionais e parceiros internacionais para falar sobre a inclusão social e a capacitação dos jovens através da criatividade e de atividades de aprendizagem não formal.

Roteiro ALIFS

França

<p>NOME DA ORGANIZAÇÃO</p>	<p>ALIFS (Association du Lien Interculturel, Social et Familial)</p>
<p>GRUPO-ALVO</p>	<p>Número de participantes: 20</p> <p>Faixa etária: 14-16</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praticar a língua local e a fluência oral • Ganhar confiança • <p>Antecedentes: Uma turma de recém-chegados</p>
<p>PERÍODO E HORÁRIO</p>	<p>Período de implementação: outubro de 2023 a fevereiro de 2024</p> <p>Número de sessões: 16 sessões (8 sessões de dança e 8 sessões de teatro)</p> <p>Horas: cerca de 32 horas de seminário</p>
<p>FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dança e expressão corporal (p. 22) • Teatro-educação (p. 76) • Máscaras teatrais (p. 78)
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Expressar uma ideia através do movimento • Mostrar que qualquer pessoa pode dançar, independentemente do género ou da origem • Reduzir o stress e aumentar a autoconfiança • Aumentar a autoestima dos jovens, para lhes dar voz e aumentar a sua autoconfiança • Incentivar o apoio mútuo e ajudar a ultrapassar o medo do palco, permitindo-lhes sentirem-se orgulhosos de si próprios quando mostrarem o que aprenderam e construíram • Aprender a comunicar sem usar expressões faciais

	<ul style="list-style-type: none"> ● Permitir que os jovens se ouçam e se conheçam uns aos outros
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Os jovens sentiram-se valorizados e ouvidos ● Tiveram uma experiência única que os ajudou a crescer, a ganhar confiança e a assumir responsabilidades. ● Adquiriram competências para se poderem concentrar, relaxar, imaginar ● Os jovens apropriaram-se do espaço, ultrapassando os seus estereótipos de género ● Descobriram também novas atividades e, quem sabe, uma possível futura profissão!
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>Uma comédia-ballet que é uma adaptação livre de "O Cavaleiro Burguês", de Molière, um espetáculo de sátira sobre a classe social e a vaidade dos homens.</p> <p>O espetáculo teve lugar na escola secundária Magendie, em 8 de fevereiro de 2024, e foi dirigido por Wahid Chakid e coreografado por Azzah Sawah.</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Considerar que os mediadores precisam de tempo no início de cada sessão para se apresentarem e estabelecerem um clima de confiança; ● Criar um espaço seguro é muito importante; ● O jogo de papéis funciona como um bom quebra-gelo; ● Por vezes, especialmente durante o workshop de dança, os rapazes não se sentem à vontade para dançar com as raparigas. Para ultrapassar estas dificuldades, tentar criar uma atmosfera positiva, aplicando um ambiente amigável e agradável, falando sobre os benefícios da dança a nível físico e psicológico; ● Organizar atividades de grupo, como danças ou jogos em pequenos grupos, de modo a envolver todos e evitar que os jovens se sintam isolados; ● Incentivar o apoio dos colegas entre rapazes e raparigas para motivar os seus pares. O objetivo é estabelecer um ambiente acolhedor onde todos se sintam à vontade, se divirtam e beneficiem da coreografia; ● Respeitar as escolhas dos alunos e nunca forçar a participação!
<p>EVENTO MULTIPLICADOR</p>	<p>O último evento teve lugar em fevereiro de 2024. A Alifs organizou uma apresentação dos ateliers realizados desde dezembro de 2023 no Lycée Magendie. Os alunos que beneficiaram do projeto atuaram perante</p>

outras turmas na sala polivalente da sua escola. Apresentaram um ato da peça Le Bourgeois Gentilhomme de Molière e duas coreografias utilizando a Toolbox. De seguida, tiveram uma sessão de perguntas e respostas com o público. Falaram nomeadamente da sua experiência no teatro e na dança, da sua aprendizagem do francês e das suas origens.

Roteiro A.R.T. FUSION

Roménia

NOME DA ORGANIZAÇÃO	A.R.T. Fusion
GRUPO-ALVO	<p>Número de participantes: 16</p> <p>Idade: 15-19 anos</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pensamento crítico • Capacitação (orientação para o emprego) <p>Antecedentes: Dificuldades económicas, taxa de abandono escolar elevado, minorias</p>
PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO	<p>Período de implementação: setembro a outubro de 2023</p> <p>Número de sessões: 3 sessões</p> <p>Horas: 40 horas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ferramenta 1 e 2 aproximadamente 5 horas; • A ferramenta 3, formação em teatro de imagens, consistiu em 8 horas de trabalho com os alunos; • 3 horas de preparação antes da chegada dos jovens e uma sessão de avaliação entre os Youth Workers no final de cada dia; • Os eventos finais têm uma duração aproximada de 3 horas cada, sendo o resto do tempo dedicado à preparação da sua chegada, aos ensaios e à avaliação no final do evento.
FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX	<ul style="list-style-type: none"> • Costurando a mandala da minha vida (p. 68) • Indicações sobre orientação para o emprego e inclusão social (p. 34) • Teatro Fórum (p.31)
OBJETIVOS	<ul style="list-style-type: none"> • Melhorar a capacidade de autorreflexão e cooperação dos jovens

	<ul style="list-style-type: none"> ● Promover comportamentos sustentáveis entre o grupo através da utilização de materiais reciclados para a implementação do recurso ● Sensibilizar para a opressão e para os privilégios, em geral ● Compreender a opressão e capacitar os jovens para agirem em situações de bullying
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Os participantes puderam exprimir os seus sentimentos e pensamentos sobre os seus objetivos pessoais na vida num ambiente seguro ● Puderam trabalhar em conjunto para um objetivo comum (construção da imagem do teatro) ● Foram capazes de se adaptar, improvisar e ser criativos ao criar o espetáculo de teatro de imagem ● Os participantes foram capazes de compreender conceitos como opressão e empoderamento ● Os participantes conseguiram melhorar as suas capacidades de pensamento crítico e de tomada de decisão ● Os participantes puderam realizar um processo de autorreflexão num ambiente seguro e controlado, com a nossa facilitação.
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● 15 tote bags: <p>15 tote bags que os adolescentes personalizaram durante a primeira sessão, quando utilizamos a ferramenta "Costurar a mandala da minha vida". O objetivo da criação destas sacolas era criar um espaço seguro onde os jovens pudessem refletir sobre as suas próprias vidas e objetivos pessoais a perseguir e depois transferi-los para uma forma de arte e processo criativo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 2 Espetáculos de teatro de imagem: <p>A representação teatral foi desenvolvida durante a nossa formação em Teatro de Imagem através de um processo de colaboração e trabalho de equipa com todos os participantes. O objetivo do teatro de imagens era representar uma situação de bullying na escola e, em seguida, ter uma conversa sobre o assunto com o público. O nosso objetivo final era que os participantes (tanto atores como público) puderam transferir algumas lições aprendidas com o espetáculo de teatro de imagens para a sua realidade - a quem pedir ajuda quando se está em dificuldades,</p>

	<p>p.e., confrontado com uma situação de bullying? Como é que a gerem? Porque é que o bullying não deve acontecer? etc.</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS</p>	<p>Acordar com os jovens um conjunto de regras para a oficina:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Consultá-los em todas as fases do processo, pedir-lhes opiniões e integrá-los constantemente no seu trabalho (sobre tipos de exercícios, horário, etc.) ● Seguir sempre o processo de debriefing, após cada exercício ● Fazer um exercício de encerramento após cada sessão ● Não ter sessões que durem mais de 4 horas (incluindo o intervalo) ● Ter uma boa estrutura de workshop, que os faça sentir seguros ● Dar espaço a todos (para expressarem os seus pensamentos e opiniões), para que se sintam incluídos ● Por vezes, foi difícil manter os participantes concentrados e empenhados. Estes momentos requerem uma pausa e uma lufada de ar fresco, ou que o técnico explique a importância de estar atento e de ter respeito mútuo, de uma forma calma (por vezes, sussurrar ajuda, porque se faz o oposto do que eles esperam. Além disso, porque eles vão concentrar-se mais para ouvir o que está a dizer). ● É possível enfrentar alguma dificuldade relativamente à possibilidade de os jovens serem discriminatórios em relação a personagens ou situações retratadas no nosso processo.
<p>EVENTO MULTIPLICADOR</p>	<p>O trabalho criativo final teve lugar em outubro de 2023 e consistiu em 2 apresentações de imagens de teatro. Aconteceram em 2 dias consecutivos na escola secundária local com a qual temos estado a trabalhar. O produto final consistiu na representação teatral que foi desenvolvida durante a nossa formação em Teatro de Imagem através de um processo colaborativo e de trabalho de equipa com todos os participantes. O objetivo do teatro de imagens era representar uma situação de bullying na escola e, em seguida, ter uma conversa sobre</p>

o assunto com o público.

O público era constituído por outros alunos do ensino secundário, com idades compreendidas entre os 15 e os 19 anos, que podem estar a enfrentar situações de bullying na escola e/ou questões relacionadas com o abandono escolar devido a vários fatores (distância da escola, recursos financeiros, família, etc.).

Depois de finalizar a implementação local das ferramentas e exibir o produto final (a performance de teatro de imagem), desenvolvemos um breve formulário de feedback que distribuimos entre os jovens e perguntámos que competências sentem ter melhorado como resultado da participação nestas sessões: as respostas refletem que as competências mais importantes desenvolvidas foram as capacidades de comunicação e de trabalho em equipa; depois, afirmaram também ter melhorado as capacidades de improvisação, pensamento crítico, falar em público e escuta ativa.

Roteiro CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT

Bulgária

<p>NOME DA ORGANIZAÇÃO</p>	<p>CENTER FOR SUSTAINABLE COMMUNITIES DEVELOPMENT (CSCD)</p>
<p>GRUPO-ALVO</p>	<p>Número de participantes: 23</p> <p>Faixa etária: 15-29</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Envolvimento de jovens estudantes da escola secundária local da pequena cidade de Breznik em atividades sociais • Proporcionar-lhes um espaço de expressão livre dos seus sentimentos <p>Antecedentes:</p> <p>Jovens da escola secundária da pequena cidade de Breznik, um contexto que ainda tem aspetos patriarcais, que também afetam o processo educativo. Por esta razão, estas atividades podem ter um impacto grave no desenvolvimento dos jovens.</p>
<p>PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO</p>	<p>Período de implementação: setembro a novembro de 2023</p> <p>Número de sessões: 5 sessões</p> <p>Horas: 15 horas (3 horas por sessão)</p>

<p>FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX</p>	<p>Quebra-gelo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Única e partilhada”. • “Duas verdades e uma mentira” • “O meu nome é”. • O que é que prefere? • Linha de aniversário <p>Principais atividades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Máscaras teatrais (p. 78) • Costurando a mandala da minha vida (p. 68) • Criar uma imagem com o seu corpo (p. 16) • Bordado (p.85)
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver as capacidades de comunicação dos participantes e criar um espaço seguro onde possam exprimir livremente os seus sentimentos • Reduzir o stress tanto quanto possível através da terapia artística • Melhorar as competências sociais no trabalho em grupo
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Os participantes puderam exprimir os seus pensamentos e sentimentos • Redução do stress e da tensão através da arte • Os participantes foram capazes de utilizar a arte e a criatividade para comunicar os seus sentimentos e emoções. • Melhoraram as suas competências sociais ao trabalharem em grupos mais pequenos e produziram um trabalho criativo em colaboração
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>O trabalho final deste roteiro foi a exposição de todos os instrumentos artísticos criados pelos participantes durante as sessões. O salão onde se realizou o evento Multiplicador foi decorado com as pinturas e os sacos feitos pelos jovens, e foi organizada uma exposição com fotografias das actividades à entrada.</p>

**RECOMENDAÇÕES
PARA
YOUTH WORKERS**

- Lembre-se sempre, no início de cada sessão, de repetir brevemente o que vão fazer e porquê! Os jovens estão muito envolvidos em várias atividades e é bom que concentrem a sua atenção, desde o início, no objetivo que pretendem alcançar com estas reuniões
 - Prepare-se cuidadosamente antes de cada reunião com os jovens
 - Seja sincero nas suas relações com os jovens - eles apreciarão isso e participarão ativamente nas atividades
- No caso de um exercício não ser recebido de forma positiva por todos os participantes - compreenda e analise as razões e reflita no seu relatório a aprendizagem.

**EVENTO
MULTIPLICADOR**

O Evento Multiplicador teve lugar no Centro Comunitário da cidade de Breznik em dezembro de 2023, com 27 alunos da Escola Secundária "Vasil Levski" Breznik, incluindo 23 alunos que participaram ativamente nos 5 workshops artísticos, bem como 10 professores e o diretor da escola secundária, representantes do governo local, médicos, assistentes sociais, o secretário do Centro Comunitário.

No evento, o técnico da juventude que coordenou os jovens participantes durante o percurso local, apresentou os participantes através de um apresentação multimédia das ferramentas artísticas utilizadas nas 5 sessões com os jovens.

27 jovens que participaram nas atividades do Roteiro receberam certificados pela sua participação ativa e bem-sucedida no projeto e, num sorteio, todos receberam um vale de valor diferente para comprar um presente na livraria local.

Durante o evento, os alunos apresentaram um dos exercícios que realizaram durante as sessões e partilharam com o público uma avaliação final da utilidade das atividades.

Roteiro CESIE

Itália

NOME DA ORGANIZAÇÃO	CESIE
GRUPO-ALVO	<p>Número de participantes: 15 participantes</p> <p>Faixa etária: 15-30</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialização • Liberdade de expressão • Melhorar a autoconfiança e a relação com os outros colegas <p>Antecedentes: A maioria dos participantes são jovens de origem migrante e uma parte do grupo é composta também por jovens locais que procuram momentos de socialização e um espaço seguro para se exprimirem.</p>
PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO	<p>Período de aplicação: 23-29 de outubro de 2023</p> <p>(oficina - 1 semana)</p> <p>Número de sessões: 7 sessões</p> <p>Horas: 14 horas (2 horas por sessão).</p>
FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX	<ul style="list-style-type: none"> • Criar uma imagem com o corpo (p. 16) • Dança e expressão corporal (p. 22) • Pedir um desejo através do teu corpo (p. 43) • Saudar o espelho (p. 64)
OBJETIVOS	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver a capacidade de comunicar mensagens ultrapassando as barreiras linguísticas

	<ul style="list-style-type: none"> ● Desenvolver uma melhor autoconsciência em relação à postura corporal e à imagem do corpo ● Adquirir mais confiança para se exprimir através do movimento e comunicar mais livremente com os outros para melhorar a coordenação corporal ● Concentrar-se nos desejos e objetivos pessoais, encontrando uma forma de os sintetizar e visualizar mais claramente ● Desenvolver empatia por si próprio e pelos outros
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Os participantes conseguiram ultrapassar as barreiras linguísticas e emocionais através destas atividades. Desenvolveram uma melhor consciência da sua postura corporal e de como a melhorar através de uma auto-observação, mas também observando os outros ● Os participantes apreciaram muito a atividade proposta porque se sentiram não julgados e livres para se exprimirem como quisessem. Também consideraram esta atividade útil para interagir espontaneamente com os outros, apesar das diversidades culturais ● Os participantes dedicaram algum tempo a refletir sobre os seus desejos; para alguns deles, foi a primeira vez que se debruçaram sobre este aspeto das suas vidas. Foi importante para eles escolher o desejo e sintetizá-lo numa única palavra. Ganharam uma maior capacidade de escolher claramente o que querem e isso teve um forte impacto sobre eles ● Os participantes gostaram muito de trabalhar em pares, experimentando os dois papéis, o de líder e o de espelho. Sentiram-se confortáveis em serem seguidos e em seguir o outro. Desenvolveram uma forma mais empática de comunicar, respeitando o tempo e a forma dos outros.
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>Como trabalho final, os participantes prepararam um espetáculo interativo: um workshop de dança e movimento aberto a todas as pessoas que quisessem participar, onde tiveram a oportunidade de partilhar todos os resultados alcançados durante o percurso local e de</p>

	<p>apresentar todos os exercícios aprendidos em conjunto durante todas as sessões.</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS</p>	<ul style="list-style-type: none">• Antes da atividade "Criar uma imagem com o seu corpo", recomenda-se que se faça um aquecimento e que os participantes se sintam mais confortáveis com os movimentos; por esta razão, recomenda-se também que esta atividade seja proposta numa fase intermédia do workshop e não logo no início.• Antes da atividade "Pede um desejo através do teu corpo", recomenda-se que se dê gradualmente tempo aos participantes para refletirem, partilharem verbalmente e depois encontrarem uma palavra que possa expressar o seu desejo• Para a atividade "Saudar o espelho", recomenda-se que os participantes experimentem as duas formas, ser o espelho e ser espelhados, e depois é bom dar-lhes tempo para comentarem entre si como foi a experiência.
<p>EVENTO MULTIPLICADOR</p>	<p>O evento multiplicador teve lugar no Teatro Atlante em janeiro de 2024, um pequeno teatro situado no centro da cidade de Palermo, onde se realizou o percurso local.</p> <p>O evento consistiu num workshop de dança aberto ao público, onde educadores, jovens e artistas puderam experimentar os exercícios de dança experienciados durante o percurso local, juntamente com os Youth Workers que orientaram o workshop de 6 dias e os seus participantes. Foi uma oportunidade importante para o público ver, experimentar e refletir em conjunto sobre o poder da dança e das artes como ferramentas de inclusão social e de expressão corpo-emoção. O workshop de dança foi também uma oportunidade para partilhar a Toolbox RECAP e os resultados do projeto.</p> <p>O evento foi seguido de uma exposição de fotografias e de uma atuação de dança por Soad, o trabalhador juvenil que dirigiu o workshop.</p>

Roteiro CYCLISIS

Grécia

NOME DA ORGANIZAÇÃO	CYCLISIS
GRUPO-ALVO	<p>Número de participantes: 15</p> <p>Faixa etária: 18-23</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Necessidade de participação cívica, sensibilidade e expressão social • Necessidade de participação e socialização em grupo <p>Antecedentes:</p> <p>A maioria dos participantes são jovens nascidos e criados em ambientes urbanos. Frequentam a universidade e são sobretudo socialmente ativos. Preocupam-se com a realidade social pós-covid e com a transformação desta experiência através da criatividade, a fim de se reativarem no contexto social.</p>
PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO	<p>Período de implementação: outubro a dezembro de 2023</p> <p>Número de sessões: 8 sessões</p> <p>Horas: 16 horas (2 horas por sessão)</p>
FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX	<ul style="list-style-type: none"> • Teatro-educação (p. 76) • Dar um passo em frente (p. 73) • Teatro Fórum (p.31) • Literatura e escrita criativa (p. 39) <p>Este roteiro está dividido em 8 sessões dedicadas à implementação de ferramentas e à criação do trabalho criativo</p>

final:

Sessão 1: Introdução e atividades de formação de equipas

Sessão 2: Atividades relacionadas com o teatro (Educação teatral)

Sessão 3: Consciência social (Dar um passo em frente)

Sessão 4: O teatro no contexto social (Teatro Fórum)

Sessão 5,6,7: Preparação do trabalho criativo

Sessão 8: Avaliação

**ATIVIDADES EXTRA
NÃO INCLUÍDAS NA
TOOLBOX**

Uma pessoa com os olhos vendados é guiada para...

O grupo é dividido em pares. Uma pessoa é vendada com um lenço e fica sem ver durante toda a atividade, enquanto a outra fica encarregue de "ser os seus olhos" e deve ser o seu guia. Antes do início da atividade, o casal interage e comunica para encontrar a forma mais adequada de cooperar um com o outro. É nesta altura que o guia deve escutar atentamente e respeitar as necessidades, os limites e a conveniência da pessoa vendada em relação ao contacto físico. O técnico dá a seguinte instrução aos casais: *"Cada casal deve passear pelo espaço. A pessoa que guia deve ajudar a pessoa com os olhos vendados a explorar e a compreender o espaço. Podem falar em silêncio, dar informações e indicações, mas não se esqueçam de respeitar os limites e de dar espaço"*. Esta fase dura pelo menos 10 minutos, para que os casais tenham tempo suficiente para explorar o espaço e interagir.

FASE 2 (...para formar relações sociais)

Na segunda fase da atividade, os casais trocam de posição. A pessoa que tinha os olhos vendados passa a ser o guia e vice-versa. O técnico dá agora a seguinte instrução: *"Cada casal deve passear pelo espaço. A pessoa que guia deve ajudar a pessoa vendada a conhecer outras pessoas que também estão vendadas e interagir com elas socialmente. Pode falar, dar informações e indicações, mas lembre-se de respeitar os limites e dar espaço"*. Esta fase decorre durante 15-20 minutos para que os casais tenham tempo suficiente para interagir.

	<p>FASE 3 (Avaliação)</p> <p>A atividade termina com a partilha entre o grupo, depois de terem experimentado os dois papéis e pontos de vista (guia e pessoa vendada).</p> <p><i>(proposta como atividade de formação de equipas pela CPE durante a formação de formadores)</i></p>
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Promover a autoexpressão através da criatividade e de atividades relacionadas com a arte ● Cultivar a consciência social e a sensibilidade para as questões sociais ● Cultivar o sentido de responsabilidade num grupo de pessoas ● Praticar a cooperação em grupo ● Cultivar o pensamento crítico e a autorreflexão
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Os participantes foram capazes de expressar os seus pensamentos e sentimentos. ● Foram capazes de utilizar a arte e a criatividade para comunicar os seus sentimentos e emoções. ● Foram capazes de trabalhar com sucesso em grupos mais pequenos para produzir um trabalho criativo colaborativo ● Foram capazes de desenvolver um sentido de trabalho em equipa e de desenvolver relações de colaboração com um objetivo comum ● Conseguiram desenvolver um sentido de responsabilidade dentro da equipa ● Puderam partilhar preocupações comuns relacionadas com a sociedade
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>A composição final utilizou elementos do teatro, imagens fixas, textos de leitura/poesia e música e utilizou algumas ferramentas criativas como a escrita criativa, imagens fixas/Tableau vivant, representação de imagens e a metodologia ForumTheatre.</p> <p>O tema do trabalho criativo final foi discutido e surgiu ao longo de todo o processo criativo durante as sessões. No entanto, usámos alguns tópicos como referência (por exemplo, direitos humanos, refugiados e migração, emoções e a sua visualização, medos e preocupações</p>

	<p>personais, participação cívica/ativação política e social dos jovens).</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antes mesmo de iniciar a implementação das ferramentas, certifique-se de que está totalmente preparado e que planeou as atividades em pormenor. Isto ajudá-lo-á a gerir as sessões com facilidade e a não tentar descobrir o que tem de fazer à última da hora • Lembrem-se de estarem sempre abertos ao que é novo e ao que o grupo está a recomendar • Lembrem-se de criar as condições prévias para uma comunicação e interação eficazes, construindo o contrato do grupo e o conjunto de regras comuns acordadas • O mais importante é acreditar no valor acrescentado que as atividades têm. Sem uma crença pessoal no programa, não será possível envolver os participantes de uma forma impactante.
<p>EVENTO MULTIPLICADOR</p>	<p>O Evento Multiplicador foi implementado em dezembro de 2023 no escritório da Cyclisis.</p> <p>Ao chegar à conclusão do projeto, a Cyclisis estava empenhada em dar uma voz criativa e um espaço àqueles que sentiam necessidade disso. O resultado destes meses de interação foi este evento, no qual os resultados foram comunicados e, em seguida, foi dado espaço para o grupo de jovens apresentar a ação que estavam a preparar.</p> <p>A ação resultou de atividades de escrita criativa e apresenta as reflexões e os textos dos jovens sobre a Solidão.</p> <p>Durante a ação, os jovens tiveram a oportunidade de ler os seus pensamentos e textos escritos sobre o tema.</p>

CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Roménia

NOME DA ORGANIZAÇÃO	CPE - Centrul Parteneriat pentru Egalitate
GRUPO-ALVO	<p>Número de participantes: 23</p> <p>Faixa etária: 14-19</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aumentar a autoestima e melhorar a perceção do seu potencial criativo, tentando ultrapassar a frustração de serem discriminados pelas suas deficiências • Aumentar as oportunidades de refletir sobre a melhor forma de regular as emoções, de explorar o potencial artístico e criativo num espaço seguro, bem como de utilizar todo o ser (corpo, mente, emoções) para criar e exprimir-se. • Superar a rigidez e as inibições devidas a um sistema educativo muito tradicional, utilizando uma abordagem de aprendizagem através do jogo <p>Antecedentes:</p> <p>Alunos de uma das escolas secundárias que educam jovens com deficiência em Bucareste. As suas deficiências vão desde as auditivas e de fala até às locomotoras, passando pelas intelectuais e de desenvolvimento. Muitos deles foram vítimas de bullying e de rotulagem graves com base na sua deficiência, especialmente nos últimos anos de escolaridade. A sua autoestima foi afetada e têm pouca confiança na sua capacidade de serem criativos; também tiveram muito poucas ou nenhuma oportunidades de se expressarem criativamente, tanto individualmente como em grupo. Provêm de diferentes meios sociais e económicos, muitos dos quais residem nas instalações da escola.</p>

<p>PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO</p>	<p>Período de implementação: setembro a dezembro de 2023</p> <p>Número de sessões: 11 sessões</p> <p>Horas: 22 horas (2 horas por sessão)</p>
<p>FERRAMENTAS SELECCIONADAS DA TOOLBOX</p>	<p>As seguintes ferramentas foram utilizadas durante as 11 sessões (trata-se apenas de uma seleção e os exercícios foram ajustados de modo a corresponderem às possibilidades do grupo):</p> <p>Principais atividades:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Criar uma imagem com o corpo (p. 16)2) Atividade Dixit (p. 24)3) Desenhar o meu retrato (p. 26)4) Pedir um desejo através do seu corpo (p. 43)5) A literatura e a criação da escrita (p. 39)6) Exercícios teatrais de comunicação não-verbal (p.51)7) Photovoice (p. 54)8) Dar um passo em frente (p. 73)9) Os efeitos da rotulagem (p.81) <p>Quebra-gelos e exercícios de construção de equipas:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Todos como2) Gosto/Não gosto3) Passar a massa4) Passar o movimento5) 3 verdades e 1 mentira6) Confiança na dança

	<p>7) Torre de Froebel</p> <p>Atividades de avaliação:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Discussões abertas 2) O que é que levo comigo?
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alcançarem novas modalidades de expressão e regulação emocional • Desbloquearem e ganharem consciência do seu potencial criativo, tanto individualmente como em grupo • Terem um espaço seguro onde recuperar a confiança na força e potencial individuais, muitas vezes desafiados pelos rótulos associados às suas deficiências • Utilizarem melhor e mais livremente os seus corpos através das atividades do projeto e do jogo, para recuperar o acesso às partes lúdicas das suas personalidades.
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Os alunos libertaram o seu potencial criativo, experimentaram tanto a um nível mais teórico (discussão), como a um nível muito prático (atividade) o que significa a arte, a criatividade e ser artístico e criativo, algo que foi novo e desafiante para todos eles • Os alunos ultrapassaram algumas das suas inibições e rigidez, permitindo-se ocupar mais espaço, dar a conhecer as suas personalidades mais do que antes e impressionar os seus colegas e professores com competências que ninguém sabia que tinham • Os alunos experimentaram e praticaram novas formas de expressar e nomear as suas emoções • Os alunos foram capazes de trabalhar em grupo e de se sentirem parte do grupo, o que conduziu a melhores relações entre si e a um maior nível de coesão e compreensão • Os participantes sentiram-se ligados a si próprios e aos outros e foram capazes de mostrar as suas partes vulneráveis em frente dos outros, sem se sentirem ameaçados, envergonhados ou expostos.

TRABALHO CRIATIVO FINAL

O trabalho criativo final é um pequeno vídeo que mostra o percurso do projeto, com imagens e breves vídeos das atividades do projeto, do ponto de vista dos participantes. O vídeo tenta sublinhar a forma como se pode construir um grupo e desbloquear a criatividade, utilizando um contexto especial e um espaço seguro que permita a todos experimentar novas modalidades de expressão.

O trabalho criativo final foi elaborado por estudantes competentes e talentosos que participaram nas atividades do projeto e refletiram a sua perceção pessoal sobre o que foi alcançado. Além disso, no final deste percurso, os alunos deram o seu feedback, discutiram o significado do projeto para cada um deles e puderam mostrar o impacto da sua participação.

RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS

- Ao trabalhar com alunos com deficiências múltiplas e diferentes, é muito importante certificar-se de que adapta todas as atividades em conformidade, para que todos os alunos possam participar nas atividades de diferentes formas e ninguém seja totalmente excluído
- Permitir que todos se expressem é essencial; certifique-se de que ninguém é deixado de parte ou ignorado, o que pode ser facilmente feito num ambiente onde existem diferentes níveis de deficiências auditivas e de fala, desde alunos que são capazes de ouvir e falar a um nível mais elevado, até alunos que são completamente incapazes de ouvir e falar. Certifique-se de que, se o facilitador não souber língua gestual, existe um bom intérprete que pode estabelecer uma ligação adequada com os alunos.
- Forneça instruções claras para todas as atividades. Há muitas palavras que não são traduzíveis em língua gestual, por isso, certifique-se de que os alunos compreendem corretamente o conteúdo das atividades e o que lhes é pedido que façam.
- Normalmente, temos diferentes níveis de preconceitos e expectativas inconscientes em relação às pessoas com deficiência. Estas podem também ser espelhadas pelo facto de as pessoas com deficiência não estarem habitualmente habituadas a serem questionadas sobre as suas emoções ou a estarem envolvidas em trabalho criativo, e é por isso que podem estar mais confusas ou resistentes no início. A criação de um espaço muito seguro é essencial, mas também é essencial realizar as atividades com uma mente aberta e uma capacidade de compreender o que os alunos precisam para se envolverem o mais possível nas atividades do projeto. Dê-lhes tempo, não micro gereencie as suas tarefas, forneça-lhes antecedentes claros e a liberdade de fazerem as

coisas à sua maneira. Um facilitador que trabalha com grupos que sofreram diferentes tipos de desvantagem, marginalização ou violência precisa de trabalhar primeiro com as suas próprias percepções.

Roteiro LA PICCIONAIA

Itália

<p>NOME DA ORGANIZAÇÃO</p>	<p>LA PICCIONAIA S.C.S.</p>
<p>GRUPO-ALVO</p>	<p>Número de participantes: 18</p> <p>Faixa etária: 14-19</p> <p>Necessidades: jovens que precisam de um espaço para se exprimirem e desabafarem sobre o seu quotidiano.</p> <p>Antecedentes: os participantes são frequentadores do ensino pós-escolar, provenientes de diferentes origens sociais e étnicas, bem como jovens com dificuldades de aprendizagem e controlo motor reduzido, sem possibilidades económicas e com menos educação formal. Pessoas que querem e precisam de se integrar socialmente e que procuram um espaço seguro para se exprimirem.</p>
<p>PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO</p>	<p>Período de implementação: outubro a dezembro de 2023</p> <p>Nº Sessões: 10 sessões</p> <p>Horas: 22 horas (2 horas por sessão, mais um último dia para os ensaios e o espetáculo final).</p>
<p>FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX</p>	<p>O Roteiro é composto por 10 sessões dedicadas à implementação das seguintes ferramentas, juntamente com atividades de formação de equipas, também incluídas na Toolbox. Nalguns casos, as ferramentas não foram implementadas na totalidade (por exemplo, por vezes, apenas os elementos de improvisação foram postos em</p>

	<p>prática).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Atividades de formação de equipas (p. 136) ● Exercícios de teatro de comunicação não-verbal (p. 51) ● Teatro-educação (p. 76) ● Máscaras teatrais (p. 78) ● Criar uma imagem com o seu corpo (p. 16) ● Arte étnica (p. 28) ● Literatura e escrita criativa (p.39)
<p>ATIVIDADES EXTRA NÃO INCLUÍDAS NA TOOLBOX</p>	<p>Técnicas teatrais básicas de controlo e modulação da voz. Além disso, durante os encontros, propusemos uma atividade de escrita coletiva e de crítica construtiva através da escuta ativa. A atividade consistiu na escrita de um pequeno texto (cada participante escreveu o seu) expressando o que pensavam sobre um conto do escritor italiano Italo Calvino chamado "Il lampo". Depois de escreverem, formaram grupos diferentes onde discutiram os diferentes temas que viram presentes na história de Calvino, mostrando o que escreveram e encontrando as semelhanças entre os seus textos. Por fim, cada grupo utilizou essas semelhanças para escrever um ensaio final.</p>
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Motivar os jovens a comunicar e a partilhar os seus próprios pensamentos e a aumentar a sua autoconsciência, tanto a nível emocional como físico. Este objetivo foi alcançado através da criação de um ambiente adequado e de um sentimento de inclusão. ● Permitir que os participantes sintam uma mudança dentro de si próprios a cada encontro e que seja mais fácil abrirem-se a toda a gente, aprendendo também a comunicar os seus pensamentos através do corpo e da escrita. Isto foi conseguido através da representação e da aprendizagem de diferentes técnicas de teatro e de escrita criativa. ● Finalmente, o nosso último objetivo era permitir que os jovens comunicassem os seus pensamentos e

	<p>sentimentos fora do grupo, para o mundo. Isto foi conseguido preparando-os para o trabalho criativo final, que consistiu numa representação teatral</p>
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Os participantes abriram-se a toda a gente sem sentirem qualquer tipo de julgamento. Isto foi conseguido através da criação de um espaço seguro e inclusivo. • Os participantes tornaram-se mais confiantes: capazes de expressar os seus pensamentos e de os partilhar com os outros. Aprenderam diferentes métodos para escrever os seus pensamentos e comunicá-los através dos seus corpos com o teatro de improvisação. • Os participantes encontraram uma base comum e um sentido de pertença muito necessário. Encontraram prazer e estavam ansiosos por passar tempo juntos, encorajando-se mutuamente à medida que se iam conhecendo.
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>Utilizando os materiais escritos pelos participantes durante o workshop (relacionados com as pequenas coisas quotidianas que nos permitem desfrutar da vida), os técnicos criaram um monólogo para cada um deles e conceberam a encenação do espetáculo.</p> <p>O seu título, "Il lampo", vem do conto do escritor italiano Italo Calvino que descreve as emoções contraditórias que um jovem sente perante a falta de sentido da vida e a sua resposta a esse caos: saborear uma sobremesa em companhia, a sua canção favorita, um grito libertador, etc. Neste sentido, o trabalho criativo final foi uma antologia de "flashes" pessoais dos jovens participantes, resultado de uma viagem de autodescoberta e crescimento.</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS</p>	<p>Os Youth Workers devem ter em mente três pontos principais: <u>Simplicidade, ambiente e equilíbrio</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simplicidade. No nosso caso, muitos participantes nunca tinham participado em qualquer tipo de laboratório de teatro, pelo que tivemos de começar pelos

	<p>exercícios mais fáceis. A simplicidade permitiu-lhes ultrapassar a timidez e desafiarem-se a si próprios.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ambiente. Criar um ambiente com uma boa energia irá encorajar os participantes a sentirem-se confortáveis e a partilharem. No entanto, os Youth Workers devem ter em mente que, por vezes, a melhor forma de apoiar os participantes é desafiá-los.• Equilíbrio. O objetivo é encontrar o equilíbrio certo entre manter uma mão firme e deixá-los aprender ao seu próprio ritmo, entre o que devem e podem fazer com os instrumentos que têm nesse momento. <p>A principal dificuldade foi gerir a fricção entre as diferentes personalidades que constituíam o nosso grupo. Como mediador, era essencial ter em conta estes três aspetos principais.</p>
<p>EVENTO MULTIPLICADOR</p>	<p>O evento final teve lugar no Teatro Astra (Contrà Barche 53, Vicenza - Itália) em dezembro de 2023 com 75 pessoas (pais, familiares e amigos dos jovens, educadores e assistentes sociais).</p> <p>Para a maioria dos participantes (jovens), foi a primeira vez num palco de teatro. Os laços interpessoais que surgiram foram cruciais para lhes permitir interpretar os seus papéis livremente e de uma forma fiel a si próprios. O público gostou muito do espetáculo e ficou comovido ao ver como os jovens mudaram, tornando-se capazes de se exprimir.</p>

Roteiro RIGHT CHALLENGE

Portugal

NOME DA ORGANIZAÇÃO	RIGHT CHALLENGE
ALVO	<p>Número de participantes: 17</p> <p>Faixa etária: 14-27</p> <p>Necessidades: Pessoas que querem e precisam de se integrar socialmente e procuram um espaço seguro para se exprimirem.</p> <p>Antecedentes: LGBTQ+.</p>
PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO	<p>Período: setembro a dezembro de 2023</p> <p>Número de sessões: 20 sessões (1 sessão por semana)</p> <p>Horas: 45 horas (2 horas e 15 minutos por sessão)</p>
FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX	<p>A escolha das ferramentas foi feita para orientar os participantes na criação de um espaço seguro e de partilha. Escolhemos as descritas abaixo, por esta ordem, para que os participantes pudessem ganhar confiança, criar uma equipa e começar a perceber o que querem transmitir. O objetivo é sensibilizar e criar uma mensagem para o público através das ferramentas, para que outros se possam identificar com ela, para traçar um caminho de liberdade de expressão para os participantes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dar um passo em frente (p. 76) • Desenhar o meu retrato (página 26) • Literatura e escrita criativa (página 39) • Pede um desejo através do teu corpo (página 43) • Máscaras teatrais (p. 78) • Os efeitos da rotulagem (p. 81) • Criar uma imagem com o seu corpo (p. 16) • Photovoice (p. 54)

	<ul style="list-style-type: none"> • Teatro Fórum (p. 31)
<p>ATIVIDADES EXTRA NÃO INCLUÍDAS NA TOOLBOX</p>	<p>“Expressa a tua alma” - 15 minutos finais a cada ensaio para que os participantes se possam expressar, tendo em conta o que retiveram do ensaio, através de trabalhos manuais, utilizando-os na apresentação final como possíveis cenários e adereços a utilizar. Ou seja, criam obras de arte com materiais artísticos artesanais que expressam o que sentiram após cada ensaio, e depois na apresentação final, foram mostradas ao público.</p>
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Criar e dinamizar ferramentas que os participantes possam utilizar para os ajudar na sua vida quotidiana, tanto a nível profissional como pessoal; • Aumentar a sua confiança e fazê-los aprender novas formas de comunicar; • Ajudar a integrarem-se num ambiente social; • Prepará-los para criar um espetáculo final baseado no que vivem e sentem, se se sentirem à vontade para o mostrar; • Partilhar e expor uma mensagem que querem expressar; • Criar um espaço seguro para eles no palco.
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Criação de grupo bem-sucedida; • Aumento da auto-confiança; • Criação de um espaço seguro; • Sentiram-se à vontade e foram encorajados a partilhar o que sentiam e o que queriam exprimir; • Um estado de espírito libertado que permitiu uma evolução emocional e social considerável, conduzindo a uma maior concentração; • A criação de laços entre os participantes; • Criação de um grupo saudável em que se recorria constantemente uns aos outros para resolver problemas e partilhar vitórias.

TRABALHO CRIATIVO FINAL	<p>Atuação final - "Vagamente Nós" - As grandes mudanças acontecem de dentro para fora.</p> <p>Com base nos exercícios e nas ideias que surgiram após as ferramentas, foi criado um espetáculo final em que os participantes pretendiam transmitir uma mensagem padrão ao público em geral, queriam fazer com que se identificassem com ela e também sensibilizar para diferentes questões, como as minorias, os problemas da nossa sociedade atual e pequenas coisas da nossa vida quotidiana que acontecem e nos podem deixar desconfortáveis. Isto levou à criação de uma pequena peça de teatro baseada nas experiências, palavras e reflexões dos participantes, bem como a uma exposição das obras de arte que criaram durante os ensaios.</p>
RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS	<ul style="list-style-type: none">● Ter uma mente aberta ao lidar com as situações em questão e os assuntos abordados;● Ser emocionalmente sensível ao falar sobre as questões escolhidas para serem abordadas;● Criar um espaço seguro onde os participantes e as minorias possam sentir-se incluídos, seguros e à vontade para partilhar as suas histórias;● Criar e desenvolver exercícios que reforcem a ligação do grupo e aproximem os participantes, fazendo-os compreender que não estão sozinhos;● Conceber exercícios que sejam ágeis para todos os participantes e que tenham sempre em conta as necessidades de cada um.
EVENTO MUTIPLICADOR	<p>O Evento Multiplicador teve lugar no Auditório do Museu Municipal de Penafiel, em janeiro de 2024. Durante o evento, foram apresentados os resultados do projeto, com dados e testemunhos inspiradores. Em seguida, todos os produtos artísticos criados pelos participantes foram apresentados numa exposição de arte e expressão criativa. A peça de teatro: "Vagamente Nós" foi representada pelos participantes perante o público e, no final, foi feita um lanche comunitário, onde os participantes puderam partilhar as suas experiências com o público.</p>

Roteiro SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS

Espanha

ROADMAP	
NOME DA ORGANIZAÇÃO	SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS, SSF
GRUPO-ALVO	<p>Número de participantes: 15</p> <p>Faixa etária: 14-18</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coesão de grupo, coexistência e socialização • Participação cívica, consciência social • Autoexpressão e confiança <p>Antecedentes: Trata-se de um grupo misto. O principal grupo de participantes são migrantes recém-chegados e fazem parte de um grupo de aprendizagem da língua espanhola. Têm dificuldade em exprimir-se nesta língua. Precisam de apoio para aprender a língua ao mesmo tempo que se adaptam ao novo país onde já chegaram. Também precisam de muito apoio emocional devido ao processo de migração e de aprender a exprimir os seus sentimentos e a sentirem-se ouvidos. A coesão do grupo e a confiança são também muito importantes para promover o seu desenvolvimento e bem-estar. Dois deles vivem na residência, pelo que vivem separados das suas famílias. São oriundos de Marrocos, da Roménia, da Rússia e do Senegal. Além disso, um grupo de alunos da mesma escola, dos grupos regulares, participou em algumas das sessões com o objetivo de os sensibilizar para a situação dos jovens migrantes. A sua participação foi efetuada nas mesmas condições, sem qualquer diferenciação. Estávamos interessados em ter um grupo misto, uma vez que estes alunos estavam a trabalhar em questões de não-discriminação e coexistência em paralelo. Estes jovens provêm de</p>

	<p>famílias da classe trabalhadora, com situações diversas.</p>
<p>PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO</p>	<p>Período de execução: novembro a dezembro de 2023</p> <p>Número de sessões: 5 sessões</p> <p>Horas: 10 horas (2h por sessão).</p>
<p>FERRAMENTAS SELECIONADAS DA TOOLBOX</p>	<p>Este roteiro está dividido em sessões dedicadas à implementação de ferramentas e à criação do trabalho criativo final.</p> <p>Sessão 1: A ferramenta "Exercícios teatrais de comunicação não-verbal" foi implementada como um quebra-gelo. Depois, uma breve explicação sobre o que são emoções e sentimentos e as diferentes formas de os expressar (comunicação verbal e não verbal). Foi implementada a primeira parte da ferramenta "Máscaras teatrais".</p> <p>Sessão 2: A ferramenta "Criar uma imagem com o seu corpo" foi utilizada como quebra-gelo, durante 30 minutos. Depois disso, foi implementada uma atividade de reconhecimento de emoções e de autorreflexão (atividade extra). Primeiro, projetámos algumas imagens para os participantes representarem e, depois, escolheram algumas das suas próprias imagens para os facilitadores adivinharem. Foi implementada a segunda parte da ferramenta "Máscaras teatrais": "Hora da história!". Os participantes começaram a criar as suas histórias.</p> <p>Sessão 3: Foram implementadas as atividades de quebra-gelo "Parede invisível" e "Um aplauso". Os participantes terminaram as suas histórias da "Hora do conto!" e depois representaram-nas, primeiro com as máscaras e depois sem elas.</p> <p>Sessão 4: Foi implementada a ferramenta "Etnoarte". Esta atividade foi implementada com uma variante. Em vez de pintarem uma janela, os participantes decoraram as máscaras com que tinham estado a trabalhar anteriormente.</p> <p>Sessão 5: Foi utilizado o quebra-gelo "Blind row". Depois disso, foi feita uma reflexão sobre como os participantes se sentem a nível emocional (individual) e a nível coletivo, tanto na escola como na sociedade. Nesta sessão, foram incentivados a criar materiais para uma campanha de</p>

	<p>sensibilização sobre a coexistência e a não discriminação no município. Os conteúdos participaram num concurso público</p>
<p>ATIVIDADES EXTRA NÃO INCLUÍDAS NA TOOLBOX</p>	<p>Na segunda sessão, foi incluída uma atividade de reconhecimento de emoções e de autorreflexão. A atividade simples consiste no seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Os cartões com emoticons que representam emoções simples e complexas são preparados com antecedência. Façam tantas cópias quanto o número de participantes. Neste caso, demos a cada participante 10 cartões com 10 emoções diferentes. ● São projetadas diferentes imagens com situações da vida quotidiana, por exemplo: recebes uma surpresa no teu aniversário, alguém entra sorrateiramente na fila do supermercado, o teu professor repreende-te à frente de toda a turma... ● Cada participante tem de pensar na emoção que cada situação produz em si e levantar o cartão com a emoção correspondente. ● Comparam as escolhas uns dos outros e discutem como as pessoas reagem de forma diferente às mesmas situações, salientando a importância da escuta e da empatia para compreender os outros.
<p>OBJETIVOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Aprender o que são emoções e sentimentos ● Promover o autoconhecimento ● Promover a autoexpressão ● Promover uma comunicação assertiva com os membros do grupo ● Promover a empatia ● Construir relações mais fortes no seio do grupo ● Cultivar a consciência social e a sensibilidade para as questões sociais

<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Os participantes foram capazes de utilizar a arte e a criatividade para comunicar os seus sentimentos e emoções • Os participantes foram capazes de comunicar através da sua expressão corporal • Os participantes foram capazes de trabalhar em equipa e desenvolver relações de colaboração e igualdade • Os participantes puderam refletir sobre a sua situação individual, bem como sobre a realidade social
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>Este percurso considera como trabalhos criativos finais as máscaras pintadas e os materiais criativos para sensibilizar outros jovens para a coexistência e a não discriminação, que alguns dos jovens realizaram e participaram num concurso no município. Os materiais eram diversos: cartazes, imagens e vídeos.</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA TÉCNICOS DA JUVENTUDE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antes de iniciar a implementação das ferramentas, certifique-se de que está totalmente preparado, que tem todos os materiais necessários e que as atividades estão planeadas em pormenor • Para trabalhar com participantes que não conhecem a língua, é importante mostrar-lhes muitas imagens para explicar os conceitos, mas sem os tratar como crianças pequenas. É importante preparar antecipadamente a língua que se vai utilizar • É crucial criar um espaço seguro para os participantes se expressarem. Deve ser repetido várias vezes que todas as opiniões serão ouvidas e que este é um espaço sem julgamentos • É importante registar as impressões da sessão imediatamente após o final da mesma.
<p>EVENTO MULTIPLICADOR</p>	<p>O Evento Multiplicador teve lugar no Centro Municipal "Adolfo Suárez", em Alcorcón (a sul da região de Madrid), em dezembro de 2023.</p> <p>Durante o evento, foram apresentados os resultados do projeto, no âmbito de um vasto programa sobre juventude, migração e participação social. Os participantes eram: público em geral, jovens (principalmente do <i>IES Galileo Galilei</i> e do <i>CEMU</i>) e associações locais que trabalham com questões relacionadas com a juventude e a migração.</p> <p>Em seguida, foram mostrados os produtos artísticos criados pelos participantes. Os participantes elaboraram vídeos para sensibilizar outros jovens para questões como a coexistência e a não</p>

discriminação. Os jovens pessoas participaram num concurso sobre conteúdos antidiscriminação organizado pelos SSF. Foi realizado um sorteio entre todos os participantes nos percursos locais e no concurso, tendo o vencedor participado no evento final em Estrasburgo.

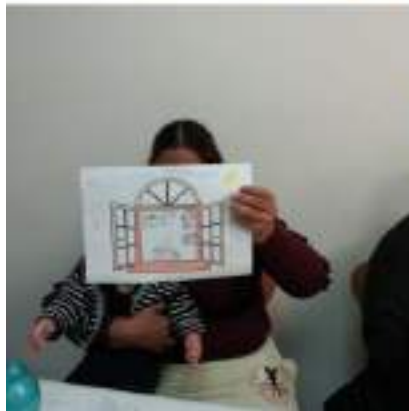

O roteiro que se segue é um workshop adicional organizado em Espanha pela ABD Preinfant, uma organização parceira do SSF.

NOME DA ORGANIZAÇÃO	ABD PREINFANT
GRUPO-ALVO	<p>Nº de participantes: 16</p> <p>Idade: 15-29 anos</p> <p>Necessidades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expressar os seus sentimentos relacionados com a sua longa experiência de trauma de infância através de palavras e de outras formas de expressão • Receber apoio do grupo. <p>Antecedentes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jovens mães sem os recursos económicos, emocionais e instrumentais necessários para desenvolver a sua maternidade • Mulheres migrantes sem conhecimento do sistema de saúde, da burocracia do país e dos serviços sociais oferecidos • Mulheres com um historial de abuso baseado no género e violência doméstica • Mulheres com dependência de diferentes substâncias
PERÍODO E CALENDARIZAÇÃO	<p>Período: setembro a novembro de 2023</p> <p>Nº Sessões: 3 sessões</p> <p>Horas: 7,5 horas (2,5 horas por sessão)</p>
FERRAMENTAS ESCOLHIDAS DA TOOLBOX	<ol style="list-style-type: none"> 1. Photovoice (p. 54) 2. Os efeitos da rotulagem (p. 81) 3. Etno-arte (p. 28)
OBJETIVOS	<ul style="list-style-type: none"> • Promover o autoconhecimento • Construir relações mais fortes no seio do grupo • Criar uma rede de apoio com os outros utilizadores do programa • Refletir sobre as competências maternas

	<ul style="list-style-type: none"> • Refletir sobre os estereótipos e a pressão social em torno da maternidade
<p>RESULTADOS ALCANÇADOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Os participantes refletiram sobre si próprios e sobre a forma como estabelecem relações com o mundo que os rodeia • Os participantes foram encorajados a pensar "fora da caixa", e sentiram-se confortáveis e livres de julgamento para expressar os seus sentimentos • Os participantes refletiram sobre o seu passado e futuro, considerando os seus estilos de vinculação e o seu impacto na sua vida atual • Os participantes criaram uma boa interação de grupo, beneficiando do apoio e da heterogeneidade dos participantes • Os participantes expressaram-se através da arte em vez de palavras, o que foi uma forma mais fácil de o fazer para alguns participantes
<p>TRABALHO CRIATIVO FINAL</p>	<p>Foram criados materiais diferentes para cada atividade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Para o Photovoice, os participantes fizeram uma colagem que os representava a si próprios, juntando as imagens originais da atividade e diferentes imagens e palavras que os ajudavam a descrever-se. • Para os Efeitos de Rotulagem, os participantes desenharam a silhueta de uma pessoa, onde colocaram todos os rótulos que receberam ao longo da sua vida e, em particular, o seu papel de mulher e de mãe. • <p>Para a Ethno-Art, os participantes utilizaram cores diferentes para representar a forma como imaginam o seu futuro, centrando-se na sua família e maternidade daqui a 10 anos. Para este efeito, foi-lhes dada uma janela para representar as suas projeções, representando "a vista de uma janela para o futuro".</p>
<p>RECOMENDAÇÕES PARA YOUTH WORKERS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tornar o trabalho interessante: utilizar materiais diferentes para criar peças de arte que lhes sejam familiares • Criar experiências significativas para permitir que os participantes se concentrem em si próprios e no progresso da sua vida, para que cada experiência tenha importância e para que sejam capazes de reescrever a sua própria história • Partilhar com o grupo: dedicar tempo à formação de equipas e partilhar conversas num ambiente descontraído para se conhecerem e encontrarem semelhanças

- Tentar não ser demasiado abstrato nas atividades, mas inspirar-se na vida quotidiana dos participantes.

CONCLUSÕES

Os resultados dos workshops locais recolhidos no presente documento refletem muitos pontos comuns entre os jovens e os Youth Workers envolvidos nos diferentes percursos.

Na sua maioria, os principais alvos envolvidos nas atividades foram os jovens que vivem em condições vulneráveis, como os refugiados, os requerentes de asilo, os jovens provenientes de diferentes contextos sociais e económicos, com deficiências, dificuldades de aprendizagem ou que vivem em zonas rurais. Além disso, as atividades também foram implementadas com estudantes que vivem em zonas urbanas, mas que têm uma forte necessidade de socialização.

Apesar dos diferentes contextos, as principais necessidades identificadas pelos Youth Workers são transversais e estão ligadas à necessidade de socialização, livre expressão, autoconfiança e relação com os outros.

Cada roteiro utiliza diversas linguagens artísticas e diferentes tipos de atividades, no entanto, todas elas são ferramentas capazes de atingir objetivos comuns, que são: fomentar as relações interpessoais e a autoconfiança, impulsionar a socialização entre pares, facilitar a ligação mente-corpo e a expressão emocional, reduzir o stress e fomentar o pensamento crítico e a criatividade.

De acordo com o objetivo principal do projeto RECAP, todos os resultados alcançados durante os workshops visaram recuperar a inclusão através da criatividade num contexto pós-pandémico. De facto, os resultados mais comuns foram que os participantes se sentiram mais ligados a si próprios e aos outros, mais ouvidos e valorizados, que a maioria deles foi capaz de desenvolver um sentido de trabalho em equipa e de se apropriar do seu corpo e do espaço, sendo capaz de expressar os seus sentimentos e emoções de uma forma mais confiante, através da arte e da criatividade.

Finalmente, as obras de arte mais comuns produzidas durante os workshops foram exposições fotográficas, espetáculos de teatro e dança, exposições de sacos e panos, pinturas e alguns trabalhos criativos criados através da fusão de diferentes formas de artes (por exemplo, escrita criativa, teatro, poesia, dança, fotografia, etc.).

Todos os roteiros nacionais referidos neste documento são um testemunho valioso de como a cultura e a arte são ferramentas transversais capazes de abordar a juventude de forma inclusiva.

O "Roteiro para a Inclusão Social dos Jovens através da Arte e da Cultura num contexto pós-pandémico" representa uma ferramenta muito importante e inovadora no novo contexto sociocultural e um produto inspirador para o domínio do trabalho com jovens.

Através da descrição dos roteiros locais do RECAP, é possível, enquanto técnicos da juventude, líderes de juventude ou educadores, compreender melhor como implementar a Toolbox de Arte e Cultura para Youth Workers (PR2). Todos os roteiros propostos são flexíveis e podem ser fundidos e misturados, de modo a construir um novo workshop baseado nas necessidades e antecedentes dos novos participantes. Assim, seguindo todas as recomendações fornecidas pelos Youth Workers nas suas respetivas experiências locais, é possível implementar um percurso de formação bem-sucedido e enriquecedor em qualquer outro contexto.

CONSÓRCIO

ALDA
França

ALIF
França

ART FUSION
Roménia

**CENTER FOR SUSTAINABLE
COMMUNITIES DEVELOPMENT**
Bulgária

CESIE
Itália

CYCLISIS
Grécia

**FUNDATIA CENTRUL PARTENERIAT
PENTRU EGALITATE**
Roménia

LA PICCIONAIA
Itália

RIGHT CHALLENGE
Portugal

SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS
Espanha

ReCAP © está licenciado sob CC BY-NC-SA 4.0.
Para ver uma cópia desta licença, visite:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by
the European Union

Financiado pela União Europeia. Os pontos de vista e opiniões expressos são da exclusiva responsabilidade do(s) autor(es) e não refletem necessariamente os da União Europeia ou da Agência de Execução relativa à Educação, ao Audiovisual e à Cultura (EACEA). Nem a União Europeia nem a EACEA podem ser responsabilizadas pelas mesmas.

Número do Projeto: 2021-2-FR02-KA220-YOU-000049250